

Godišnji konsolidovani izveštaj
sistema Energoprojekt
za 2015. godinu

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012 i 5/2015), **Energoprojekt Holding a.d. iz Beograda, MB: 07023014 objavljuje:**

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ
SISTEMA ENERGOPROJEKT ZA 2015. GODINU

S A D R Ž A J

1. FINANSIJSKI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI SISTEMA ENERGOPROJEKT ZA 2015. GODINU

(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje)

2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Napomena: Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu)

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA* (Napomena)

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA* (Napomena)

1. FINANSIJSKI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI SISTEMA ENERGOPROJEKT
ZA 2015. GODINU (Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom
rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na
kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje)

Naziv **SISTEM ENERGOPROJEKT**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
Matični broj **07023014**
Šif. delatnosti **6420**
PIB **100001513**

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		17,421,296	16,923,399	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		69,295	68,424	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004	25	4,039	4,533	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	25	64,245	61,747	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008	25	1,011	2,144	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		15,474,905	14,966,881	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011	26	882,471	708,702	
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	26	7,339,649	7,380,489	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	26	3,665,434	3,873,436	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	26	3,275,616	2,719,164	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	109,492	139,456	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	70,345	77,775	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017	26	35,596	22,258	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	96,302	45,601	
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		1,049,392	1,113,776	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	27	833,041	849,665	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	27	26,251	33,750	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			9,178	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	27	190,100	221,183	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		827,704	774,318	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036	28	43,500	129,684	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041	28	784,204	644,634	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napome- na broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
	G.OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		24,954,277	22,977,675	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		5,458,231	4,387,289	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045	29	1,196,693	1,206,668	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	29	1,456,325	1,294,624	
12	3. Gotovi proizvodi	0047	29	132,958	159,845	
13	4. Roba	0048	29	77,372	75,988	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049	29	70,307	54,150	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	29	2,524,576	1,596,014	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		9,751,353	11,135,285	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	30	4,141	2,138	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	30	826,804	566,150	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	30	2,373,683	3,012,665	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	30	6,546,725	7,554,332	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	31	80,168	35,525	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	32	493,729	344,184	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061	33	333,759	184,095	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		1,789,496	1,399,148	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	34	162,419	161,527	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			729	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066	34	16,549	968	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	34	1,610,528	1,235,924	
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	35	4,800,373	3,099,258	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	36.1.	112,663	80,225	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	36.2.	2,134,505	2,312,666	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		42,375,573	39,901,074	-
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	45	28,278,584	25,549,100	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415- 0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		19,547,906	17,999,397	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		5,894,010	5,893,998	-
300	1. Akcijski kapital	0403	37.1.	5,574,959	5,574,959	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadržni udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409	37.1.	237,014	237,014	
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	37.1.	82,037	82,025	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPljENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		-		
32	IV. REZERVE	0413	37.2.	374,590	374,453	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	37.3.	6,211,764	5,788,138	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBHVATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415	37.4.	450,976	415,520	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBHVATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	37.5.	30,504	41,501	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
34	VIII. NERASPOREDJENI DOBITAK (0418+0419)	0417		6,481,980	5,402,867	-
340	1. Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	0418	37.6.	5,434,490	4,373,835	
341	2. Nerasporedjeni dobitak tekuće godine	0419	37.6.	1,047,490	1,029,032	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420	37.7.	165,090	165,922	
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		-	-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		3,855,014	4,218,314	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		1,137,466	1,096,129	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426	38	491,826	454,572	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	38	270,777	282,730	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431	38	374,863	358,827	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		2,717,548	3,122,185	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437	39.1.	218,927	330,930	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438	39.1.	215,266	205,529	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439	39.2.	122,071	188,398	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440	39.3.	2,161,284	2,397,328	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		792,571	788,539	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		18,180,082	16,894,824	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		3,856,625	3,574,310	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445				
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	40.1.	3,163,179	2,234,056	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447	40.2.	154,864	757,701	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	40.3.	538,582	582,553	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	41	5,476,677	3,728,831	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		3,848,637	3,827,905	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452				
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454				
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455	42	5,975	4,618	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	42	2,182,699	1,649,037	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	42	1,642,578	2,155,986	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	42	17,385	18,264	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	43	1,778,493	2,056,813	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	44.1.	559,499	441,603	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	44.2.	855,653	1,646,264	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	44.3.	1,804,498	1,619,098	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463		-	-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		42,375,573	39,901,074	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	45	28,278,584	25,549,100	

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

SISTEM ENERGOPROJEKT

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT
Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
Matični broj 07023014
Šif. delatnosti 6420
PIB 100001513

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 2015.	Prethodna godina 2014.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		35,258,170	33,832,266
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		165,604	142,773
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	11.1.	184	4,648
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	11.1.	145,658	64,579
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	11.1.	19,762	73,546
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		34,442,139	33,470,855
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	11.2.	1,461	580
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	11.2.	685,561	1,689,732
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	11.2.	13,287,847	8,950,536
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	11.2.	20,467,270	22,830,007
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			50
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	11.3.	650,427	218,588
	RASHIODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥0	1018		33,419,193	32,753,077
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	12	160,332	135,339
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	13	45,459	49,389
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021	13	187,843	119,515
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022	13	53,031	102,352
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	14	7,495,481	9,320,069
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	14	1,383,470	1,478,507
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHIODI	1025	15	9,606,952	9,862,763
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	16	11,762,808	8,439,897
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	17	809,641	656,518
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	17	276,293	219,932
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	18	2,104,487	2,706,604
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥0	1030		1,838,977	1,079,189
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		1,845,349	2,534,584
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		188,050	340,661
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034			
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	19.1.	22,806	57,852
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	19.1.	66,698	133,668
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	19.1.	98,546	149,141
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	19.1.	98,378	293,789
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	19.1.	1,558,921	1,900,134
56	D. FINANSIJSKI RASHIODI (1041+1046+1047)	1040		2,077,322	2,430,316
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHIODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHIODI (1042+1043+1044+1045)	1041		18,002	45,110
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042			
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	19.2.	3,185	5,522
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044	19.2.	14,476	38,847
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	19.2.	341	741
562	II. RASHIODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	19.2.	295,787	333,696
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	19.2.	1,763,533	2,051,510
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		-	104,268
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		231,973	-

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT
 Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
 Matični broj 07023014
 Šif. delatnosti 6420
 PIB 100001513

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 2015.	Prethodna godina 2014.
1	2	3	4	5	6
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	20.1.	18,431	21,457
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20.2.	302,084	40,711
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21.1.	437,908	756,597
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	21.2.	599,865	606,776
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		1,161,394	1,314,024
	L.I. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIH PERIODA	1056	22	42,818	
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIH PERIODA	1057			34,280
	N.I. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	23	1,204,212	1,279,744
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060		160,248	210,439
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		1,404	40,273
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		1,042,560	1,029,032
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		186,117	203,910
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		856,443	825,122
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	24		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 07023014

Šif. delatnosti 6420

PIB 100001513

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12. 2015. godine

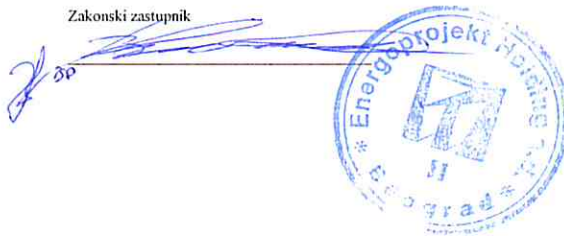
u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		1,042,560	1,029,032
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			-
	B. OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		616,232	4,198,358
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		2,627	952
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011		132,447	304,459
	b) gubici	2012		96,991	5,307
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017		12,413	10,444
	b) gubici	2018		1,452	21,472
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥0	2019		660,022	4,485,530
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥0	2020			
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			570,195
	IV. NETO OSTALI SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥0	2022		660,022	3,915,335
	V. NETO OSTALI SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥0	2023			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥0	2024		1,702,582	4,944,367
	II. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUHVAJNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥0 ili AOP 2025 > 0	2026		1,702,582	4,944,367
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		1,517,801	4,134,445
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		184,781	809,922

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **SISTEM ENERGOPROJEKT**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)			
1. Prodaja i primljeni avansi	3001	42,144,720	36,393,982
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3002	41,206,553	35,719,967
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3003	139,026	32,549
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	799,141	641,466
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)			
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3005	39,401,619	35,241,693
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3006	27,171,046	23,831,719
3. Plaćene kamate	3007	9,526,724	9,566,395
4. Porez na dobitak	3008	314,742	354,695
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3009	865,338	216,245
3010	1,523,769	1,272,639	
3011	2,743,101	1,152,289	
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)			
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)			
3012	-	-	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)			
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3013	105,833	868,162
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3014		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3015	11,332	26,502
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3016		743,916
5. Primljene dividende	3017	42,422	64,786
3018	52,079	32,958	
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)			
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3019	522,860	1,005,859
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3020	91,560	133,524
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3021	306,551	872,335
3022	124,749		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)			
3023	-	-	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)			
3024	417,027	137,697	
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)			
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3025	650,568	78,566
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3026	101	
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3027		
4. Ostale dugoročne obaveze	3028	650,467	58,890
5. Ostale kratkoročne obaveze	3029		
3030		19,676	
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)			
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3031	1,131,356	1,039,773
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3032		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3033	202,676	229,745
4. Ostale obaveze (odlivi)	3034		
5. Finansijski lizing	3035	246,506	27,967
6. Isplaćene dividende	3036	386,227	235,652
3037	295,947	546,409	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)			
3038	-	-	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)			
3039	480,788	961,207	
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	42,901,121	37,340,710
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	41,055,835	37,287,325
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	1,845,286	53,385
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	-	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	3,099,258	3,085,871
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	96,715	118,815
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	240,886	158,813
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	4,800,373	3,099,258

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 07023014

Sif. delatnosti 6420

PIB 100001513

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala												
		30 Osnovni kapital	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	047/1237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Neraspoređeni dobitak	AOP	330 Revalorizacione rezerve	AOP
1	2	3	4	AOP	5	AOP	6	AOP	7	AOP	8	9	AOP	10
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine													
1	a) dugovni saldo računa	4001	4019	4037		4055	4073	4091		4109			4127	
	b) potražni saldo računa	4002	4020	4038		4056	4074	4092		4110		2,194,086	4128	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika													
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003	4021	4039		4057	4075	4093		4111			4129	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004	4022	4040		4058	4076	4094		4112			4130	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine													
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥0	4005	4023	4041	-	4059	4077	4095	-	4113	-	-	4131	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a-2b) ≥0	4006	4024	4042	-	4060	4078	4096	-	4114	-	2,194,086	4132	-
4	Promene u prethodnoj 2014. godini													
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007	4025	4043		4061	4079	4097		4115	861,781	592,149	4133	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008	4026	4044		4062	4080	4098		4116	1,629,406	4,186,201	4134	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.													
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥0	4009	4027	4045	-	4063	4081	4099	-	4117	-	-	4135	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a-4b) ≥0	4010	4028	4046	-	4064	4082	4100	-	4118	5,402,867	5,788,138	4136	-
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika													
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011	4029	4047		4065	4083	4101		4119			4137	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012	4030	4048		4066	4084	4102		4120			4138	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.2015.													
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥0	4013	4031	4049	-	4067	4085	4103	-	4121	-	-	4139	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a-6b) ≥0	4014	4032	4050	-	4068	4086	4104	-	4122	5,402,867	5,788,138	4140	-
8	Promene u tekućoj 2015. godini													
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015	4033	4051		4069	4087	4105	-	4123	353,845	231,462	4141	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016	4034	4052		4070	4088	4106		4124	1,432,958	655,088	4142	
9	Stanje na dan 31.12.2015.													
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥0	4017	4035	4053	-	4071	4089	4107	-	4125	-	-	4143	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a-8b) ≥0	4018	4036	4054	-	4072	4090	4108	-	4126	6,431,890	6,211,764	4144	-

U Beogradu,
dana 15.04.2016. godine

u hiljadama dinara

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata											Ukupni kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ(red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	AOP	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.3 do kol.15) - Σ(red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0		
		332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente		333 Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku priduženih društava		334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i prerečuna finansijskih izveštaja		336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka		337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju		AOP					
		11	AOP	12	AOP	13	AOP	14	AOP	15	AOP						
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine														15	16	17
1	a) dugovni saldo računa	4145	4163		4181		4189		4217		4235		4244			13.427.596	4244
	b) potražni saldo računa	4146	4164		4182		4200		4218								
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4147	4165		4183		4201		4219								4245
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4148	4166		4184		4202		4220								
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine																
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4149	4167		4185		4203		4221		4237		4246			13.427.596	4246
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4150	4168		4186		4204		4222								
4	Promene u prethodnoj 2014. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4151	4169		4187		4205		4223		4238		4247				
	b) promet na potražnoj strani računa	4152	4170		4188		4206		4224								
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.																
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4153	4171		4189		4207		4225		4239		4248			17.999.397	4248
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4154	4172		4190		4208		4226								
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4155	4173		4191		4209		4227		4240		4249				
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4156	4174		4192		4210		4228								
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.2015.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4157	4175		4193		4211		4229		4241		4250			17.999.397	4250
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4158	4176		4194		4212		4230								
8	Promene u tekućoj 2015. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4159	4177		4195		4213		4231		4242		4251				
	b) promet na potražnoj strani računa	4160	4178		4196		4214		4232								
9	Stanje na dan 31.12.2015.																
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4161	4179		4197		4215		4233		4243		4252			19.547.906	4252
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4162	4180		4198		4216		4234								

U Beogradu,
dana 15.04.2016. godine

Zakonik zašupnik

SISTEM „ENERGOPROJEKT“, BEOGRAD

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

SADRŽAJ

1.	OSNOVNI PODACI	6
2.	GRUPA ZA KONSOLIDACIJU	7
3.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	10
4.	PROCENE I PROSUĐIVANJA RUKOVODSTVA.....	13
5.	KONSOLIDACIJA	13
5.1.	Zavisna društva	13
5.2.	Pridružena društva.....	14
5.3.	Zajednička društva	14
6.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	15
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	16
7.1.	Procenjivanje.....	17
7.2.	Efekti kurseva stranih valuta.....	17
7.3.	Prihodi.....	18
7.4.	Rashodi.....	19
7.5.	Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	20
7.6.	Porez na dobitak.....	20
7.7.	Nematerijalna ulaganja	22
7.8.	Nekretnine, postrojenja i oprema	23
7.9.	Finansijski lizing	24
7.10.	Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	24
7.11.	Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	26
7.12.	Investicione nekretnine	27
7.13.	Zalihe	27
7.14.	Stalna sredstva namenjena prodaji	28
7.15.	Finansijski instrumenti.....	29
7.16.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31
7.17.	Kratkoročna potraživanja.....	31
7.18.	Finansijski plasmani.....	32
7.19.	Obaveze.....	33
7.20.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	34
7.21.	Naknade zaposlenima	35
7.22.	Informacije o segmentima poslovanja	35
8.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA	36
9.	FINANSIJSKI RIZICI	37
9.1.	Kreditni rizik.....	37
9.2.	Tržišni rizik.....	38
9.3.	Rizik likvidnosti.....	39
10.	INFORMACIJE PO SEGMENTIMA	39

BILANS USPEHA.....	41
11. POSLOVNI PRIHODI.....	41
11.1. Prihodi od prodaje robe.....	41
11.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	42
11.3. Drugi poslovni prihodi	43
12. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	45
13. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE I POVEĆANJE I SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA	46
14. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	47
15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	48
16. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	49
17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	51
18. NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	53
19. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	55
19.1. Finansijski prihodi.....	55
19.2. Finansijski rashodi	56
20. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	57
20.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	57
20.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	58
21. OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	59
21.1. Ostali prihodi.....	59
21.2. Ostali rashodi	61
22. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	63
23. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	64
24. ZARADA PO AKCIJI.....	64

BILANS STANJA	65
25. NEMATERIJALNA IMOVINA	65
26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	66
27. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	69
28. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA.....	72
29. ZALIHE.....	73
30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	76
31. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA.....	79
32. DRUGA POTRAŽIVANJA.....	79
33. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA.....	80
34. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	81
35. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	83
36. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	84
36.1. Porez na dodatu vrednost	84
36.2. Aktivna vremenska razgraničenja	84
37. KAPITAL	86
37.1. Osnovni kapital	86
37.2. Rezerve.....	87
37.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	87
37.4. Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330).....	89
37.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330).....	89
37.6. Neraspoređeni dobitak	90
37.7. Učešće bez prava kontrole	90
38. DUGOROČNA REZERVISANJA	91
39. DUGOROČNE OBAVEZE	96
39.1. Dugoročni krediti i zajmovi	96
39.2. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga.....	98
39.3. Ostale dugoročne obaveze	99
40. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	100
40.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji.....	100
40.2. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	101
40.3. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	102
41. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE.....	103
42. OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	104

43.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	106
44.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	107
44.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	107
44.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	107
44.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	108
45.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	110
46.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	110
47.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA.....	112
48.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	130

1. OSNOVNI PODACI

Sistem “Energoprojekt”, Beograd (u daljem tekstu: sistem Energoprojekt) sačinjava matično akcionarsko društvo “Energoprojekt Holding” a.d., Beograd (u daljem tekstu: Energoprojekt Holding ili Društvo), 12 zavisnih društava u zemlji od kojih 11 zavisnih društava su neposredno zavisna (9 akcionarskih društava i 2 društvo sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću), 1 zajednički poduhvat, u daljem tekstu zajedničko društvo (1 društvo sa ograničenom odgovornošću) kod koga je učešće u kapitalu 50%, 1 pridruženo društvo (1 akcionarsko društvo), kao i 7 neposredno zavisnih društava u inostranstvu.

U okviru zavisnih društava organizovane su jedinice za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu (ukupno 100) i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu (13 zavisnih društava u inostranstvu, 1 pridruženo društvo u inostranstvu i 1 pridruženo društvo u zemlji), koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, izradu studije, istraživanje, programiranje investicionih objekata i sistema, promet roba i usluga i drugo.

Sistem Energoprojekt je u 2015. godini organizovan na sledeći način:

Delatnost	Broj zavisnih, pridruženih i zajedničkih društava u zemlji	Broj jedinica za	
		izvođenje investicionih radova u inostranstvu i predstavništva u inostranstvu	Broj zavisnih i pridruženih društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	27	5
Izgradnja i opremanje	5	73	12
Holding	1		
Ostalo	6		4
Ukupno	16	100	21

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Prosečni broj zaposlenih u sistemu Energoprojekt u 2015 godini, na bazi stanja krajem svakog meseca, ne računajući lokalnu radnu snagu ino – entiteta, iznosi 2.316 (2014. godine: 2.355).

Akcije Energoprojekt Holdinga su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu – „Prime listing-u“ Beogradske berze. Akcijama pojedinih zavisnih društava se trguje na „Open Market-u“ (Energoprojekt Entel i Energoprojekt Industrija) i „MTP Belex“ tržišnom segmentu Beogradske berze (Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Garant).

Finansijski izveštaji za 2015. godinu koji su predmet ovih Napomena su **konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt** koji su odobreni su od strane Nadzornog odbora Društva, dana 25.04.2016. godine, na 40. sednici Nadzornog odbora Društva i predmet su revizije od strane eksternog revizora.

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2014. godinu.

2. GRUPA ZA KONSOLIDACIJU

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Holding i niže navedena zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

Zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji

R.br.	N a z i v	% vlasništva
Zavisna društva		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
4.	Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
<i>Projektovanje i istraživanje</i>		
5.	Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
6.	Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
7.	Energoprojekt Entel a.d.	86,26
8.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
<i>Ostalo</i>		
9.	Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
10.	Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
11.	Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
12.	Energoplast d.o.o.	60,00
	(Energoprojekt Industrija a.d. 40,00% i Energoprojekt Entel a.d. 20,00%)	
Zajednička društva		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
13.	Enjub d.o.o.	50,00
Pridružena društva		
<i>Ostalo</i>		
14.	Fima See Activist a.d.	20,93

U 2015. godini Energoprojekt Holding je formirao novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatio osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada dinara.

U konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, metodom potpune konsolidacije, uključeno je zavisno društvo Energoplast d.o.o., pri čemu je prethodno eliminisano njegovo uključanje, metodom udela (equity metodom), kroz prvostepenu konsolidaciju u finansijske izveštaje Energoprojekt Industrije (40,00%) i Energoprojekt Entela (20,00%).

Prilikom uključivanja u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt zajedničkog društava Enjub d.o.o., u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, primenjena je metoda udela (equity metoda), kako za izveštajni, tako i za uporedni period prethodne godine.

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 - Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva u 2015. godini prešao 20,00%.

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

R.br.	N a z i v	% vlasništva
1.	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
2.	Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
3.	I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
4.	Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
5.	Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
6.	Energo (Private) Limited, Zimbabve	100,00
7.	Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Energoprojekt Holding je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentirao kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja, Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, Energo (Private) Limited, Zimbabve i Energo Kaz d.o.o., Kazahstan) je registrovan u vlasništvu Energoprojekt Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Od navedenih zavisnih društava u zemlji, Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Industrija, Energoprojekt Entel, Energoprojekt Hidroinženjering i Energoprojekt Energodata su i sama matična društva koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, tako da su kroz prvostepenu konsolidaciju uključena zavisna i pridružena društva koja su navedena u narednoj tabeli.

R.br.	N a z i v	Uključena kroz prvostepenu konsolidaciju
<i>Inostranstvo</i>		
<i>Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije</i>		
1.	Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana	EP Visokogradnja a.d.
2.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Visokogradnja a.d.
3.	Energoprojekt Rus d.o.o., Moskva, Rusija	EP Visokogradnja a.d.
4.	Energo Uganda Company Ltd, Kampala, Uganda	EP Niskogradnja a.d.
5.	Enlisa S.A., Lima, Peru	EP Niskogradnja a.d.
6.	Energoprojekt Oprema Crna Gora d.o.o., Podgorica, Crna gora	EP Oprema a.d.
7.	Enhisa S.A., Lima, Peru	EP Hidroinženjering a.d.
8.	Zahinos Ltd., Kipar	EP Industrija a.d.
9.	Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	EP Entel a.d.
10.	Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar	EP Entel a.d.
11.	Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	EP Entel a.d.
12.	Energoprojekt Energodata Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Energodata a.d.
13.	Energoprojekt Zambia Limited, Zambija	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija

Pridružena društva u inostranstvu

1.	Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija (40,00%)	EP Oprema a.d.

Zemlja

Pridružena društva u zemlji

1.	Energopet d.o.o. (33,33 %)	EP Industrija a.d.

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding, koja ulazi u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, kroz prvostepenu konsolidaciju u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija.

3. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani konsolidovani finansijski izveštaji, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),

- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

4. PROCENE I PROSUĐIVANJE RUKOVODSTVA

Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI zahteva da rukovodstvo vrši procene, prosuđivanja i pretpostavke koje se odražavaju na izveštajne iznose aktive, pasive, prihoda i rashoda. Svojim pristupom rukovodstvo nastoji da se ostvareni rezultati u budućnosti ne razlikuju u značajnoj meri od onih koji su procenjeni (Napomena 7.1).

5. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

5.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Matično društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirao),
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva, u skladu sa MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji, je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

5.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate, je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

5.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili:

- zajedničko poslovanje ili
- zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu,
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete,
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja,
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvata se equity metodom (metodom udela), u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Pregled zavisnih, pridruženih i zajedničkih društava (zajedničkih poduhvata), koja sa matičnim društvom čine Grupu za konsolidovanje sistem Energoprojekt, prikazan je u Napomeni 2.

6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u konsolidovanim finansijskim izveštajima sistema Energoprojekt dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknađiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 GBP	164,9391	154,8365

Primenjeni prosečni kursevi valuta za pozicije bilansa uspeha u 2015. godini i 2014. godini bili su sledeći:

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	120,7328	117,3060
1 USD	108,8543	88,5408
1 GBP	166,4218	145,6441

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja, u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne

prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknativi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanja ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „*hedžinga*“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstva koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,

- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od

državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi nadležni organ Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi nadležni organ Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadiivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale

kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih

uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosisima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

9. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

9.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko - poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

9.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor i Belibor).

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

9.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

10. INFORMACIJE PO SEGMENTIMA

Na dan 31.12.2015. godine sistem Energoprojekt je, u svetu i u zemlji, organizovan kroz sledeće glavne segmente poslovanja:

- Projektovanje i istraživanje,
- Izgradnja i opremanje i
- Ostalo.

U narednim tabelama prikazani su poslovni i geografski segmenti sistema Energoprojekt sa stanjem na dan bilansa.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Poslovni segmenti

	Projektovanje i istraživanje		Izgradnja i opremanje		Ostalo		ukupno		Eliminacije		Konsolidovano	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Prihod od prodaje	6,734,192	5,184,504	29,655,004	28,581,811	1,425,090	1,638,133	37,814,286	35,404,448	(3,206,543)	(1,790,820)	34,607,743	33,613,628
REZULTAT SEGMENTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poslovni dobitak/gubitak	369,179	143,188	1,351,153	646,429	126,283	257,641	1,846,615	1,047,258	(7,638)	31,931	1,838,977	1,079,189
Prihodi od kamata (od trećih lica)	11,443	13,589	67,254	245,560	19,681	34,640	98,378	293,789	0	0	98,378	293,789
Rashodi kamata (prema trećim licima)	6,517	7,383	261,139	293,924	28,131	32,389	295,787	333,696	0	0	295,787	333,696
Dobitak/gubitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	612,720	583,245	701,956	380,651	308,845	218,017	1,623,521	1,181,913	(462,127)	132,111	1,161,394	1,314,024
Neto dobitak/gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	1,876	(790)	45,959	(34,194)	(5,048)	5,656	42,787	(29,328)	31	(4,952)	42,818	(34,280)
Porez na dobit	32,850	30,521	99,065	139,483	29,737	40,435	161,652	210,439	0	0	161,652	210,439
Neto dobitak/gubitak	581,746	543,139	648,850	179,486	274,060	179,248	1,504,656	901,873	(462,096)	127,159	1,042,560	1,029,032
Ukupna aktiva	8,707,444	7,911,068	27,180,170	26,655,418	13,834,049	12,766,063	49,721,663	47,332,549	(7,346,090)	(7,431,475)	42,375,573	39,901,074
Ukupna pasiva	8,707,444	7,911,068	27,180,170	26,655,418	13,834,049	12,766,063	49,721,663	47,332,549	(7,346,090)	(7,431,475)	42,375,573	39,901,074
Amortizacija	92,117	68,395	662,757	528,970	52,288	53,834	807,162	651,199	2,479	5,319	809,641	656,518

Geografski segmenti

	Srbija		Zajednica nezavisnih država (ZND)		Evropa		Afrika		Azija		Amerika		ZBIR	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Prihodi od prodaje	13,470,430	9,072,134	4,762,882	6,658,551	210,283	201,600	6,797,150	7,858,372	5,584,728	4,066,196	3,782,270	5,752,127	34,607,743	33,608,980
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu (Energ Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija)							184						184	
Prihod od prodaje robe - eksterno	148,589	66,106	796	1,357	852						15,183	70,662	165,420	138,125
Prihod od prodaje robe	148,589	66,106	796	1,357	852		184				15,183	70,662	165,604	138,125
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima (Energopet d.o.o., Enjub d.o.o. i Energ Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija)	1,461	580					685,561	1,689,732					687,022	1,690,312
Prihod od prodaje proizvoda i usluga - eksterno	13,320,380	9,005,448	4,762,086	6,657,194	209,431	201,600	6,111,405	6,168,640	5,584,728	4,066,196	3,767,087	5,681,465	33,755,117	31,780,543
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	13,321,841	9,006,028	4,762,086	6,657,194	209,431	201,600	6,796,966	7,858,372	5,584,728	4,066,196	3,767,087	5,681,465	34,442,139	33,470,855

BILANS USPEHA**11. POSLOVNI PRIHODI****11.1. Prihodi od prodaje robe**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	184	4.648
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	145.658	64.579
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	19.762	73.546
UKUPNO	165.604	142.773

• **Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu** u iznosu od 184 hiljada dinara odnose se na Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka po osnovu prodaje robe pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu** u iznosu od 145.658 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 45.586 hiljada dinara po osnovu prodaje kooperantima na projektima Lajkovac-Ljig: 18.696 hiljada dinara, Tunel Šarani: 13.094 hiljada dinara, Koridor X: 8.728 hiljada dinara i Pruga Pančevo: 5.068 hiljada dinara. Prodaja kooperantima se uglavnom vrši na osnovu podizvođačkih ugovora i definisane cene njihovih usluga koja uključuje vrednost zaliha (obaveza obezbeđenja zaliha na njihov teret). Snabdevanje podizvođača zalihama (prodaja), pre svega, gorivom i rezervnim delovima potrebnim za nesmetan tok radova, vršena je u cilju izbegavanja posledica zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koji idu na teret društva kao glavnog izvođača radova,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 42.377 hiljada dinara po osnovu prodaje robe nabavljene za potrebe podizvođača u zemlji koji su angažovani na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 23.488 hiljada dinara (materijal za fasadu) i Prokop: 14.048 hiljada dinara, dok se ostatak od 4.841 hiljada dinara odnosi na prodaju sekundarnih sirovina,

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 34.622 hiljada dinara i

- Energoplast u iznosu od 20.674 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, povećanje prihoda od prodaje robe na domaćem tržištu u iznosu od 81.078 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na povećanje u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 42.377 hiljada dinara (na gore navedenim projektima) i Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 37.451 hiljada dinara (na projektima Lajkova-Ljig, Tunel Šarani, Koridor X i Pruga Pančevo).

• **Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu** u iznosu od 19.762 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 15.183 hiljada dinara, po osnovu prodaje materijala (pre svega, goriva) i rezervnih delova po ugovoru podizvođačima na projektima u Peruu, u cilju obezbeđenja nesmetanog tok radova i izbegavanja posledica zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koji idu na teret društva kao glavnog izvođača radova. Pad predmetnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 53.784 hiljada dinara, dominantno je rezultat pada u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 55.479 hiljada dinara (na projektima u Peruu).

11.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1.461	580
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	685.561	1.689.732
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	13.287.847	8.950.536
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	20.467.270	22.830.007
UKUPNO	34.442.139	33.470.855

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu** u iznosu od 1.461 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Industriju u iznosu od 1.436 hiljada dinara, po osnovu prodaje proizvoda i usluga pridruženom društvu Energopet d.o.o. i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 25 hiljada dinara, po osnovu prodaje proizvoda i usluga zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu** u iznosu od 685.561 hiljada dinara ostvareni su prodajom proizvoda i usluga pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, dominantno u Energoprojekt Opremi u iznosu od 660.669 hiljada dinara. Pad predmetnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 1.004.171 hiljada dinara, rezultat je, pre svega, pada u Energoprojekt Opremi u iznosu od 1.028.685 hiljada dinara.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu** u iznosu od 13.287.847 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 7.582.885 hiljada dinara, pre svega, na projektima: Lajkovac-Ljig, Tunel Šarani, Pruga Pančevo, Koridor X i Most preko kanala Dunav Tisa Dunav i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 4.574.209 hiljada dinara, dominantno na projektu Prokop: 2.842.781 hiljada dinara, kao i na projektima RTB Bor: 649.899 hiljada dinara, TENT, Obrenovac: 537.716 hiljada dinara i DV Pančevo - Rumunska granica: 224.021 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, u 2015. godini povećanje prihoda od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 4.337.311 hiljada dinara odnosi se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 4.428.274 hiljada dinara, pre svega, na projektima: Koridor X, Lajkovac-Ljig i Pruga Pančevo.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu** u iznosu od 20.467.270 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 7.411.905 hiljada dinara po osnovu izvođenja radova za investitore, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 2.656.875 hiljada, kao i u Rusiji i Kazahstanu na projektima: Z-096 Forte banka, Astana: 3.062.100 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 1.302.671 hiljada dinara, Z-085 Poslovni objekat Uhta: 147.083 hiljada dinara, Z-089 Bolnica Aktau: 88.473 hiljada dinara, Z-097 Žilov Dom Siktivkar: 58.333 hiljada dinara i drugim,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 6.667.319 hiljada dinara na projektima u Peruu: 3.733.088 hiljada dinara i Ugandi: 2.934.231 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 5.305.410 hiljada dinara koji su ostvareni u kompanijama društva u inostranstvu (Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar, EP Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman i Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 508.502 hiljada dinara, pre svega, na projektima u Alžiru: 277.151 hiljada dinara i Jordanu: 102.092 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, u 2015. godini smanjenje prihoda od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu u iznosu od 2.362.737 hiljada dinara rezultat je, pre svega, pada evidentiranog u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 1.749.863 hiljada dinara (na projektima u Rusiji i Kazahstanu) i Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 1.732.891 hiljada dinara (dominantno na projektima u Peruu), dok je sa druge strane, u Energoprojekt Entelu evidentiran porast predmetnih prihoda u iznosu od 1.623.097 hiljada dinara (u kompanijama društva u inostranstvu).

11.3. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		50
Drugi poslovni prihodi:		
a) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	23.468	22.301
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu	87.615	82.892
c) Ostali poslovni prihodi od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica		
d) Ostali poslovni prihodi	539.344	113.395
<i>Svega</i>	<i>650.427</i>	<i>218.588</i>
UKUPNO	650.427	218.638

• **Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji** u iznosu od 23.468 hiljada dinara najvećim delom su ostvareni u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 7.533 hiljada dinara, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup objekta na Ubu i objekta u Preradovićevoj ulici u Beogradu,

- Energoprojekt Garant u iznosu od 6.277 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora u Ulici Bulevar Zorana Đinđića i YU biznis centru na Novom Beogradu i
- Energoprojekt Energodata u iznosu od 5.544 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora u Ulici Palmira Toljatija i baraka na Novom Beogradu.

• **Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 87.615 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Dom 12 S.A.L., Liban u iznosu od 28.886 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovne zgrade u Moskvi,
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 24.999 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup dela poslovne zgrade „Cruz del Sur“ u Lima, Peru i mehanizacije u Peruu,
- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija u iznosu od 16.793 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup više nekretnina u Zambiji i
- Energo (Private) Limited, Zimbabve u iznosu od 7.576 hiljada dinara po osnovu izdavanja nekretnina u Zimbabveu.

• **Ostali poslovni prihodi** u iznosu od 539.344 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 434.241 hiljada dinara od čega je iznos od 405.021 hiljada dinara evidentiran po osnovu naplaćenog claim-a u Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana na projektu Banka of Ghana (što je osnovni uzrok povećanja ostalih poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu), dok se iznos od 29.220 hiljada dinara odnosi na prefakturisane troškove po raznim osnovama u zemlji i inostranstvu,
- Energoprojekt Garant u iznosu od 84.653 hiljada dinara odnosi se na prihode po osnovu smanjenja rezervisanih šteta: 60.703 hiljada dinara, prihode od provizije po osnovu premija prenetih u reosiguranje: 12.878 hiljada dinara, prihode od učešća reosiguranja u naknadi šteta u iznosu od 10.239 hiljada dinara i ostale poslovne prihode u iznosu od 833 hiljada dinara i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 11.712 hiljada dinara od čega se najznačajniji deo odnosi na refundaciju troškova na osnovu podizvođačkih ugovora (troškovi provizija za bankarske garancije, troškovi osiguranja i sl.) na projektima Kolubara II faza: 2.754 hiljada dinara i Most preko kanala Dunav Tisa Dunav: 2.382 hiljada dinara, kao i prefakturisane troškove provizije za bankarske garancije partneru Conalvias Construcciones SAC Sucursal Peru srazmerno njegovom ugovorenom učešću u realizaciji na projektu Z-034 Put P.Bermudez, Peru u iznosu od 3.936 hiljada dinara.

12. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodane robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodane robe:		
a) Nabavna vrednost prodane robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	168	4.317
b) Nabavna vrednost prodane robe na domaćem tržištu	145.417	64.440
c) Nabavna vrednost prodane robe na inostranom tržištu	14.747	66.582
UKUPNO	160.332	135.339

● **Nabavna vrednost prodane robe ostalim povezanim pravnim licima** u iznosu od 168 hiljada dinara evidentirana je u Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka na ime nabavke robe za pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

● **Nabavna vrednost prodane robe na domaćem tržištu** u iznosu od 145.417 hiljada najvećim delom se odnosi na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 45.671 hiljada dinara za nabavku zaliha materija i rezervnih delova, a u cilju snabdevanja podizvođača zalihama potrebnim za nesmetan tok radova, kako bi se izbegle posledice zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koje idu na teret društva kao glavnog izvođača radova na projektima: Tunel Šarani, Lajkovac Ljig, Koridor X i Pruga Pančevo,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 40.572 hiljada dinara po osnovu nabavke robe (po ugovoru) za podizvođače u zemlji koji su angažovani, pre svega, na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 22.084 hiljada dinara i Prokop: 14.048 hiljada dinara,

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 36.649 hiljada dinara, za nabavku bankomata, softvera, hardvera i robe iz oblasti grafičke delatnosti i

- Energoplast u iznosu od 20.650 hiljada dinara, za nabavku gotovih zatvarača namenjenih daljoj prodaji.

Povećanje nabavne vrednosti prodane robe na domaćem tržištu u iznosu od 80.977 hiljada dinara u odnosu na uporedni period prethodne godine ostvaren je, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 38.088 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 35.675 hiljada dinara.

● **Nabavna vrednost prodane robe na inostranom tržištu** u iznosu od 14.747 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 12.658 hiljada dinara (i to, na cenu koštanja zaliha materijala (pre svega, goriva) i rezervnih delova prodatih po ugovoru podizvođačima na projektima u Peruu, kako bi se obezbedio nesmetani tok radova) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 2.089 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, smanjenje nabavne vrednosti prodane robe na inostranom tržištu u iznosu od 51.835 hiljada dinara, odnosi se na smanjenje evidentirano u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 52.879 hiljada dinara (na projektima u Peruu) i povećanje u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 1.044 hiljada dinara.

13. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE I POVEĆANJE I SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

Prihod od aktiviranja učinaka i robe i povećanje i smanjenje zaliha učinaka	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	45.459	49.389
Povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	187.843	119.515
Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	53.031	102.352
UKUPNO	180.271	66.552

• **Prihodi od aktiviranja učinaka i robe** u iznosu od 45.459 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 45.090 hiljada dinara po osnovu izvršenog remonta opreme: 35.871 hiljada dinara (u zemlji: 31.489 hiljada dinara i inostranstvu: 4.382 hiljada dinara) i izgradnju objekata u sopstvenoj režiji: 9.219 hiljada dinara (vrednost izvršenih ulaganja zaključno sa 31.12.2015. godine na projektu Lajkovac - Ljig, po osnovu Okončane interne situacije na izgradnji privrednog gradilišta „Dići-Tunel Brančići“).

• U izveštajnom periodu **povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga** u iznosu od 187.843 hiljada dinara odnosi se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 162.442 hiljada dinara po osnovu povećanja vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na izgradnji stambeno poslovnog objekta u Ulici Cara Nikolaja u Beogradu u iznosu od 160.763 hiljada dinara i na razvoj lokacija na Bežanijskoj Kosi u iznosu od 1.662 hiljada dinara i u ulici Knez Danilovoj u iznosu od 17 hiljada dinara,

- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 22.062 hiljada dinara po osnovu povećanja vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na izgradnji stambeno - poslovnog kompleksa u Beogradu i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 3.339 hiljada dinara po osnovu proizvedenog drobljenog kamena i drobljenog peska za proizvodnju betona na projektima u Peruu.

• **Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga** u iznosu od 53.031 hiljada dinara odnosi se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 42.318 hiljada dinara, po osnovu prodatih nepokretnosti u Herceg Novom u iznosu od 5.918 hiljada dinara i obezvređenje zaliha nedovršene proizvodnje na Tržnom centru Bor u iznosu od 17.504 hiljada dinara i zaliha gotovih proizvoda u Herceg Novom u iznosu od 18.896 hiljada dinara i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 7.321 hiljada dinara po osnovu smanjenja (ugradnje) zaliha proizvedenog materijala za izradu baze, asfalta, frakcija za beton na projektima u Peruu.

14. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	6.812.693	8.743.680
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	333.806	286.240
c) Troškovi rezervnih delova	292.780	198.371
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	56.202	91.778
<i>Svega</i>	<i>7.495.481</i>	<i>9.320.069</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	1.161.067	1.289.886
b) Troškovi električne i toplotne energije	222.403	188.621
<i>Svega</i>	<i>1.383.470</i>	<i>1.478.507</i>
UKUPNO	8.878.951	10.798.576

• **Troškovi materijala za izradu** u iznosu od 6.812.693 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 3.446.087 hiljada dinara od čega su najznačajniji troškovi materijala za izradu ostvareni u inostranstvu, na projektima Z-096 Forte banka, Astana: 1.044.357 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 620.649 hiljada dinara, Z-085 Uhta: 72.540 hiljada dinara i drugim, kao i kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 814.546 hiljada dinara, dok su najznačajniji predmetni troškovi u zemlji ostvareni na projektu Prokop: 719.148 hiljada dinara,
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.971.908 hiljada dinara od čega se na troškove na projektima u inostranstvu (Peru i Uganda) odnosi 919.497 hiljada dinara, dok se na zemlju odnosi 1.052.411 hiljada dinara i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 1.084.233 hiljada dinara, od čega se na troškove na projektima u zemlji odnosi 884.704 hiljada dinara (pre svega, na projektu Prokop: 462.449 hiljada dinara, DV Pančevo Rumunska granica: 182.995 hiljada dinara, TENT Obrenovac: 137.393 hiljada dinara i RTB Bor: 69.075 hiljada dinara), dok se na inostranstvo odnosi 199.529 hiljada dinara.

Smanjenje troškova materijala za izradu u odnosu na uporedni period prethodne godinu u iznosu od 1.930.987 hiljada dinara rezultat je, pre svega, smanjenja predmetnih troškova u Energoprojekt Opremi za 1.219.852 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnji za 653.116 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnji za 73.043 hiljada dinara.

• Najveće učešće u **troškovima ostalog materijala (režijskog)** koji iznose 333.806 hiljada dinara imaju Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 236.743 hiljada dinara (u inostranstvu: 229.640 hiljada dinara, u zemlji: 7.103 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 42.975 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 22.429 hiljada dinara.

- **Troškovi rezervnih delova** u iznosu od 292.780 hiljada dinara dominantno se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 251.598 hiljada dinara (u inostranstvu: 201.807 hiljada dinara, u zemlji: 49.791 hiljada dinara).

- **Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara** u iznosu od 56.202 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 25.142 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 18.511 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 8.334 hiljada dinara.

- Najveće učešće u **troškovima goriva i energije** koji iznose 1.383.470 hiljada ima Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.066.138 hiljada dinara, koji se dominantno odnose na inostranstvo.

Smanjenje troškova goriva i energije u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 95.037 hiljada dinara dominantno je rezultat smanjenja predmetnih troškova u 2015. godini u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 90.657 hiljada dinara (zbog smanjenog obima posla na projektima u Peruu).

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	7.761.360	7.596.127
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	786.800	983.064
Troškovi naknada po ugovoru o delu	15.168	14.684
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	38.940	28.358
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	154.446	167.362
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	74.191	125.560
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	24.465	23.021
Ostali lični rashodi i naknade	751.582	924.587
UKUPNO	9.606.952	9.862.763

- **Troškovi zarada i naknada zarada (bruto), kao i troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca** u iznosu od 8.548.160 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 3.141.423 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.044.578 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 1.891.416 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 416.724 hiljada dinara.

- **Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima** u iznosu od 154.446 hiljada dinara ostvareni su, dominantno, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 118.930 hiljada dinara (u zemlji: 30.323 hiljada dinara, u inostranstvu: 88.607 hiljada dinara) i rezultat su periodičnih potreba društva da na projektima (gradilištima) angažuje radnu snagu sa odgovarajućim kvalifikacionim strukturama u skladu sa dinamikom i vrstom ugovorenih radova.

• **Ostali lični rashodi i naknade** u iznosu od 751.582 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 357.882 hiljada dinara (u inostranstvu: 325.714 hiljada dinara po osnovu troškova smeštaja, ishrane na terenu, prevoza i drugih troškova radnika na projektima u inostranstvu, u zemlji: 32.168 hiljada dinara). U okviru ostalih ličnih rashoda i naknada iskazani su i troškovi službenih putovanja, troškovi naknada zaposlenima za prevoz na rad i sa rada, solidarne pomoći, stipendije i druga davanja. Pored Energoprojekt Visokogradnje, značajno učešće u predmetnim troškovima ostvarila je i Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 167.241 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 66.097 hiljada dinara i Energoprojekt Oprema u iznosu od 50.641 hiljada dinara.

Smanjenje ostalih ličnih rashoda i naknada u iznosu od 173.005 hiljada dinara rezultat je, pre svega, smanjenja predmetnih troškova u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 208.563 hiljada dinara (po osnovu troškova hranarine, smeštaja i avio prevoza radnika, koji su posledica smanjenog obima posla na projektima u inostranstvu) i povećanja predmetnih troškova u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 27.765 hiljada dinara.

16. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	9.941.452	6.634.625
Troškovi transportnih usluga	577.733	561.414
Troškovi usluga održavanja	225.637	222.347
Troškovi zakupnina	813.201	843.567
Troškovi sajmovi	8.047	6.912
Troškovi reklame i propagande	15.969	23.014
Troškovi istraživanja	2.794	8.389
Troškovi ostalih usluga	177.975	139.629
UKUPNO	11.762.808	8.439.897

• **Troškovi usluga na izradi učinaka** u iznosu od 9.941.452 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 6.118.982 hiljada dinara čine troškovi na osnovu podizvođačkih ugovora na projektima u zemlji: 4.601.231 hiljada dinara i inostranstvu (Uganda i Peru): 1.517.751 hiljada dinara. Na povećanje troškova proizvodnih usluga u 2015. godini u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 3.883.239 hiljada dinara najviše je uticala povećana realizacija na projektima u zemlji (Koridor X, Lajkovac-Ljig i dr.) gde su za izvršenje određenih pozicija ugovorenih radova angažovani podizvođači. Značajno angažovanje podizvođača na projektima uslovljeno je specifičnom vrstom potrebnih radova, odnosno mehanizacije za njihovo izvođenje (tunelski radovi, izgradnja hidrocentrale i sl.),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.996.417 hiljada dinara čine troškovi kooperanata i podizvođača na projektima u zemlji u iznosu od 335.136 hiljada dinara (na projektima Prokop, Cara Nikolaja i u Boru) i inostranstvu u iznosu od 1.613.650 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji

Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 774.571 hiljada dinara i na projektima Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 421.613 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 335.513 hiljada dinara) koji su se povećali u odnosu na uporedni period prethodne godine za 284.818 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 1.348.354 hiljada dinara čine troškovi podizvođača i konzorcionih partnera na većem broju projekata u zemlji (pre svega, Prokop, RTB Bor i TENT Obrenovac) i inostranstvu (pre svega, Ambasada Republike Srbije u Abudži), koji su zabeležili pad od 842.886 hiljada dinara u odnosu na uporedni period prethodne godine (pre svega, po osnovu projekata RTB Bor i TENT Obrenovac).

- Na poziciji **troškova transportnih usluga** evidentirani su troškovi transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona i dr. Predmetni troškovi iznose 577.733 hiljada dinara i odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 277.927 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 152.614 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 102.000 hiljada dinara.

- **Troškovi usluga održavanja** u iznosu od 225.637 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 124.519 hiljada dinara, Energoprojekt Entelu u iznosu od 26.360 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 18.470 hiljada dinara. Predmetni troškovi odnose se, pre svega, na tekuće održavanje opreme.

- **Troškovi zakupnina** iznose 813.201 hiljada dinara i u najvećoj meri se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 327.508 hiljada dinara, evidentirani su uglavnom po osnovu zakupa stanova i poslovnog prostora u kompanijama društva u inostranstvu,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 309.084 hiljada dinara čine troškovi zakupa opreme, terena, poslovnog, stambenog i skladišnog prostora u inostranstvu: 240.136 hiljada dinara (u Peruu i Ugandi) i zemlji: 68.948 hiljada dinara, pri čemu, najznačajnije učešće imaju troškovi zakupa krupne mehanizacije na projektima u Srbiji i Peruu,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 148.658 hiljada dinara se u najvećoj meri odnose na troškove zakupa stanova i mehanizacije u inostranstvu u iznosu od 144.166 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 66.580 hiljada dinara) i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 19.208 hiljada dinara se u najvećoj meri odnose na troškove zakupa opreme (kranova, dizalica) i stanova.

- **Troškovi sajмова** u iznosu 8.047 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Entel u iznosu od 7.314 hiljada dinara (u inostranstvu).

- **Troškovi reklame i propagande** u iznosu od 15.969 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Holding u iznosu od 8.363 hiljada dinara (po osnovu rashoda na ime sponzorstva - Vaterpolo Savez Srbije, troškove oglašavanja putem bilborda, medijske prezentacije i dr.) i Energoprojekt Entel u iznosu od 4.170 hiljada dinara (po osnovu troškova promocije, reklame, izrade prospekata i publikacija, troškova ispitivanja tržišta i dr.).

- **Troškovi ostalih usluga** u iznosu od 177.975 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:
  - Energoprojekt Oprema u iznosu od 41.912 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova ostalih proizvodnih usluga na projektima u inostranstvu: 36.196 hiljada dinara, dok se na troškove u zemlji (troškovi registracije vozila, putarina, grafičkih usluga, komunalnih usluga i dr.) odnosi 5.716 hiljada dinara,
  - Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 40.349 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova obezbeđenja gradilišta, troškova izrada geotehničkih elaborata, troškova komunalnih usluga, troškova licenci, troškova legalizacije, zaštite na radu i registracije vozila,
  - Energoprojekt Entel u iznosu od 23.404 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova učestvovanja na tenderima, troškova licenci i troškova fotokopiranja,
  - Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 23.787 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova zaštite na radu, registracije vozila i troškova fotokopiranja,
  - Energoprojekt Energodata u iznosu od 20.129 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova vezanih za održavanje bankomata, grafičke usluge i servis hardvera i
  - Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 11.331 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova licenci, troškova fotokopiranja, zaštite na radu i registracije vozila.

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 25)	17.664	12.507
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 26)	791.977	644.011
<i>Svega</i>	<i>809.641</i>	<i>656.518</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok	186.281	132.048
b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	23.729	57.068
c) Ostala rezervisanja	66.283	30.816
<i>Svega</i>	<i>276.293</i>	<i>219.932</i>
UKUPNO	1.085.934	876.450

- Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Na dan 31.12.2015. godine nije izvršena procena fer vrednosti objekata obzirom da su kretanja fer vrednosti objekata neznatna, već je umesto toga, u skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, neophodno da se stavke revalorizuju jednom na svakih tri do pet godina. Procena fer vrednosti objekata izvršena je na dan 31.12.2014. godine.

Efekti promene računovodstvene procene utiču na promenu visine troškova amortizacije, a time, posledično i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava.

Ukupni **troškovi amortizacije** iznose 809.641 hiljada dinara (u 2014. godini: 656.518 hiljada dinara). Porast troškova amortizacije u odnosu na uporedni period prethodne godine odnosi se, pre svega, na amortizaciju postrojenja i opreme (usled značajnih nabavki, dominantno, u Energoprojekt Niskogradnji) i građevinskih objekata (usled izmena računovodstvenih politika, koje važe od sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31.12.2014. godine, u pogledu odmeravanja objekata nakon početnog priznavanja, kada se prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije).

• U strukturi troškova rezervisanja u iznosu od 276.293 hiljada dinara, najznačajniji su **troškovi rezervisanja za garantni rok** u iznosu od 186.281 hiljada dinara (Napomena 38).

Rukovodstvo društava u sistemu Energoprojekt procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva. Konačan iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih razvoja događaja.

Shodno navedenom, izvršeno je rezervisanje za troškove u garantnom periodu u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 104.410 hiljada dinara za projekat Phasa 11 (koji se radi za Qatar General Electricity and Water Corporation “KAHRAMAA”) u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar. Ukalkulisavanje rezervisanja za troškove u garantnom roku izvršeno je kao izraz opreznosti da neće uspeti da se naplate sva potraživanja po ugovorima gde su postojale modifikacije i produženja roka naplate,

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 54.898 hiljada dinara za projekte Prokop: 38.920 hiljada dinara, TENT, Obrenovac: 12.391 hiljada dinara, Prelaz preko Dunava: 1.364 hiljada dinara i DV Beograd-Pančevo: 2.223 hiljada dinara. Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-3 godine, zavisno od projekta i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 26.973 hiljada dinara, odnosi se na ukalkulisane troškove na projektima Z-091 Schlumberger, Astrahan: 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 16.381 hiljada dinara. Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na objektima koji su završeni, a za koje se očekuje da će imati troškove dok traje garantni period.

• **Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih** u iznosu od 23.729 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 17.429 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.827 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 1.804 hiljada dinara.

U 2015. godini u većini društava u sistemu Energoprojekt evidentirani su troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (prihod je evidentiran u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 33.712 hiljada dinara i Energoprojekt Urbanizam i arhitekturi: 26 hiljada dinara), koji su iskazani na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt (Napomena 38).

• **Ostala rezervisanja** u iznosu od 66.283 hiljada dinara odnose se, u celosti, na Energoprojekt Garant po osnovu rezervisanja za naknade šteta u iznosu od 50.177 hiljada dinara, rezervisanja za izravnjanje rizika: 12.255 hiljada dinara i rezervisanja za finansiranje aktivnosti za sprečavanje ili prevenciju raznih rizika u iznosu od 3.851 hiljada dinara.

18. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	907.748	1.058.430
Troškovi reprezentacije	76.633	90.385
Troškovi premija osiguranja	202.795	157.795
Troškovi platnog prometa	378.449	355.683
Troškovi članarina	10.736	11.444
Troškovi poreza	357.811	867.732
Troškovi doprinosa	9.368	9.648
Ostali nematerijalni troškovi	160.947	155.487
UKUPNO	2.104.487	2.706.604

• **Troškovi neproizvodnih usluga** u iznosu od 907.748 hiljada dinara (u okviru kojih su iskazani troškovi: advokatskih usluga, konsalting usluga, intelektualnih usluga, revizije finansijskih izveštaja, stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih, usluge brokera i berze, usluge čišćenja i dr.) odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 483.776 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 191.338 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 124.037 hiljada dinara.

• **Troškovi premija osiguranja** iznose 202.795 hiljada dinara i nastali su po osnovu osiguranja radova, imovine i lica i to, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 96.245 hiljada dinara, Energoprojekt Entelu u iznosu od 61.491 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 25.514 hiljada dinara.

• **Troškovi platnog prometa** iznose 378.449 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 146.464 hiljada dinara, od čega se najveći iznos odnosi na troškove bankarskih provizija za izdate garancije u iznosu od 132.844 hiljada dinara (u zemlji: 72.923 hiljada dinara, Ugandi: 29.959 hiljada dinara i Peruu: 29.962 hiljada dinara). Deo troškova bankarskih provizija za izdate garancije prefakturisan je partnerima u skladu sa njihovim ugovorenim učešćem u realizaciji projekta (Napomena 11.3),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 134.767 hiljada dinara, dominantno u inostranstvu, i to, pre svega, na projektima Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 30.564 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 58.395 hiljada dinara, kao i u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 24.574 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 31.646 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova izdavanja bankarskih garancija u iznosu od 28.225 hiljada dinara,

- Energoprojekt Opremu u iznosu od 29.276 hiljada dinara i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 25.494 hiljada dinara.

• **Troškovi poreza** iznose 357.811 hiljada dinara i odnose se na troškove poreza na imovinu, komunalne takse, troškove poreza na dobit ostvarenu u inostranstvu u skladu sa lokalnim propisima i dr. Najvećim delom troškovi poreza su ostvareni u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 202.756 hiljada dinara, u inostranstvu: 188.672 hiljada dinara (pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 127.224 hiljada dinara (po osnovu ukalkulisanog poreza na dobit), Z-068 Hotel Aktau: 18.162 hiljade dinara, Z-074 Vinarija Sarijagaš: 13.285 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 12.490 hiljada) i u zemlji: 14.084 hiljada dinara (pre svega, po osnovu poreza na imovinu: 12.073 hiljada dinara),
- Energoprojekt Entel u iznosu od 35.084 hiljada dinara, u inostranstvu: 25.564 hiljada dinara, u zemlji: 9.520 hiljada dinara,
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 32.024 hiljada dinara, u inostranstvu: 28.616 hiljada dinara, u zemlji: 3.408 hiljada dinara i
- Energoprojekt Holding u iznosu od 26.343 hiljada dinara, u zemlji, dominantno po osnovu poreza na imovinu: 25.645 hiljada dinara.

Smanjenje troškova poreza u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 509.921 hiljada dinara, dominantno je rezultat smanjenja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 595.653 hiljada dinara (pre svega, po osnovu smanjenja troškove poreza na dobit u inostranstvu, obzirom da je u 2014. godini oporezivu dobit značajno uvećao prihod po osnovu završenih arbitražnih postupaka u korist društva u Peruu) i povećanja u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 86.340 hiljada dinara (pre svega, u inostranstvu, kao rezultat ukalkulisanog poreza na dobit na projektu Z-096 Forte banka, Astana u 2015. godini).

• U okviru pozicije **ostali nematerijalni troškovi** (administrativne, sudske i druge takse, troškovi stručne literature, oglasa i tendera, troškovi vađenja viza za odlazak zaposlenih u inostranstvo, troškovi iznajmljivanja ino radnika za svrhe projekata i sl.) u ukupnom iznosu od 160.947 hiljada dinara, najznačajnije je učešće Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 81.378 hiljada dinara, Energoprojekt Entela u iznosu od 39.643 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 9.869 hiljada dinara i Energoprojekt Opreme u iznosu od 9.767 hiljada dinara.

19. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI**19.1. Finansijski prihodi**

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	22.806	57.852
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	66.698	133.668
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi	4.904	
b) Ostali finansijski prihodi	93.642	149.141
<i>Svega</i>	<i>98.546</i>	<i>149.141</i>
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>188.050</i>	<i>340.661</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	98.378	293.789
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.558.921	1.900.134
UKUPNO	1.845.349	2.534.584

• **Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 22.806 hiljada dinara odnose se na finansijske prihode ostvarene od:

- pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija u iznosu 11.167 hiljada dinara, koji su evidentirani u Energoprojekt Opremi u iznosu od od 10.927 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjeringu u iznosu od 240 hiljada dinara po osnovu pozitivnih kursnih razlika i
- zajedničkog društva Enjub d.o.o. u iznosu od 11.639 hiljada dinara, koji su evidentirani, pre svega, u Energoprojekt Holdingu u iznosu od 11.629 hiljada dinara po osnovu kamata na zajam: 10.447 hiljada dinara i efekata valutne klauzule: 1.182 hiljada dinara.

• **Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata** u iznosu od 66.698 hiljada dinara odnose se na ostvareni neto rezultat izveštajnog perioda pridruženih društava Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija u iznosu od 12.756 hiljada dinara (40,00%), Energopet d.o.o. u iznosu od 52.535 hiljada dinara (33,33%) i zatvorenog investicionog fonda Fima See Activist a.d. u iznosu od 1.407 hiljada dinara (20,93%).

Pridružena društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija: i Energopet d.o.o., uključena su metodom udela (equity metodom) kroz prvostepenu konsolidaciju u konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Industrija, a time i u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt.

• **Prihodi od kamata (od trećih lica)** u iznosu od 98.378 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 39.580 hiljada dinara, po osnovu fakturisanе kamate investitoru u Ugandi za nenaplaćena potraživanja u ugovorenom roku: 34.230 hiljada dinara (Projekat Z-027 Mpigi-Kanoni: 20.307 hiljada dinara i Z-017 Kawempe Kafu: 13.923 hiljada dinara) i prihoda

od kamata po osnovu kratkoročno oročenih novčanih sredstava: 5.350 hiljada dinara (u zemlji: 754 hiljada dinara, u inostranstvu: 4.596 hiljada dinara). Značajno učešće u prihodima od kamata (od trećih lica) u izveštajnom periodu ostvarili su i Energoprojekt Garant u iznosu od 15.904 hiljada dinara, Energoprojekt Oprema u iznosu od 13.778 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 13.887 hiljada dinara, pre svega, po osnovu kratkoročno oročenih novčanih sredstava kod poslovnih banaka.

Smanjenje prihoda od kamata (od trećih lica) u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 195.411 hiljada dinara, dominantno je rezultat smanjenja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 189.357 hiljada dinara, pre svega, po osnovu manjeg iznosa fakturisane kamate investitoru u Ugandi u 2015. godini za nenaplaćena potraživanja u ugovorenom roku: 161.385 hiljada dinara i po osnovu manjeg prihoda od kamate u Peruu u 2015. godini: 26.198 hiljada dinara, obzirom da su u 2014. godini bili evidentirani prihodi od kamata po osnovu završenih arbitražnih procesa (odštetnih zahteva) u korist Društva.

- **Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule** objašnjene su u Napomeni 19.2.

19.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	3.185	5.522
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	14.476	38.847
Ostali finansijski rashodi	341	741
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	<i>18.002</i>	<i>45.110</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	295.787	333.696
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	1.763.533	2.051.510
UKUPNO	2.077.322	2.430.316

- **Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima** u iznosu od 3.185 hiljada dinara odnose se na:

- pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, po osnovu negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 3.174 hiljada dinara evidentiranih u Energoprojekt Opremi i
- pridruženo društvo Energopet d.o.o. u iznosu od 11 hiljada dinara, po osnovu efekata valutne klauzule evidentiranih u Energoprojekt Industriji.

• **Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata** u iznosu od 14.476 hiljada dinara odnose se na ostvareni neto rezultat zajedničkog društva Enjub d.o.o. koje je metodom udela (equity metodom) uključeno u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt.

• **Rashodi kamata (prema trećim licima)** su rashodi po osnovu kamata po kreditima i zateznih kamata iz dužničko - poverilačkih odnosa. Rashodi kamata u iznosu od 295.787 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Viskogradnju u iznosu od 185.174 hiljada dinara (u zemlji: 89.126 hiljada dinara i inostranstvu: 96.048 hiljada dinara, i to, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 46.523 hiljada dinara i na drugim projektima u inostranstvu: 49.525 hiljada dinara) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 72.707 hiljada dinara (u zemlji: 56.963 hiljada dinara i inostranstvu: 15.744 hiljada dinara).

• **Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule** iznose 1.763.533 hiljada dinara, dok pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule iznose 1.558.921 hiljada dinara, tako da su u izveštajnom periodu evidentirane neto negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 204.612 hiljada dinara, koje se odnose, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 187.883 hiljada dinara, obzirom, pre svega, na velike obaveze prema dobavljačima u inostranstvu i obaveze po dugoročnim i kratkoročnim kreditima koji su indeksirani u stranoj valuti i po osnovu kojih društvo trpi značajne iznose negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule, obzirom na depresijaciju dinara u izveštajnom periodu u odnosu na USD i EUR, na čije promene je Društvo veoma osetljivo.

Dinar je od početka godine do 31.12.2015. godine depresirao u odnosu na EUR za 0,55% (u 2014. godini: 5,51%) i u odnosu na USD za 11,85% (u 2014. godini: 19,65%), dok je u odnosu na RUB dinar apresirao za 14,97% (u 2014. godini: 29,68%).

20. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

20.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	13.056	1.147
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	5.375	20.310
UKUPNO	18.431	21.457

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 13.056 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Garant u iznosu od 11.989 hiljada dinara po osnovu usklađivanja fer vrednosti obveznica stare devizne štednje Republike Srbije.

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana** u iznosu od 5.375 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoplast u iznosu od 3.413 hiljada dinara po osnovu naplaćenih ranije ispravljenih potraživanja.

20.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11.306	
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	290.778	40.711
UKUPNO	302.084	40.711

• **Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 11.306 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Holding u iznosu od 5.987 hiljada dinara po osnovu obezvređenje (otpisa) učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.986 hiljada dinara (koje je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase) i

- Energoprojekt Garant u iznosu od 5.319 hiljada dinara po osnovu razlike između vrednosti u poslovnim knjigama društva i procenjene vrednosti na dan 31.12.2015. godine kuponskih obveznica Republike Srbije.

• **Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana** u iznosu od 290.778 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 250.068 hiljada dinara, po osnovu indirektnog otpisa potraživanja od kupaca SNC Lavalin: 132.428 hiljada dinara i International Project Services - ogranak: 117.640 hiljada dinara i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 23.314 hiljada dinara, pre svega, po osnovu indirektnog otpisa potraživanja u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 18.612 hiljada dinara.

Povećanje rashoda od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana, u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 250.067 hiljada dinara, dominantno je rezultat indirektnog otpisa potraživanja od kupaca u 2015. godini u Energoprojekt Opremi u iznosu od 250.068 hiljada dinara.

21. OSTALI PRIHODI I RASHODI**21.1. Ostali prihodi**

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	5.506	21.661
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		193
Dobici od prodaje materijala	1.535	182
Viškovi	557	3.052
Naplaćena otpisana potraživanja	28.198	8.375
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	303	1.235
Prihodi od smanjenja obaveza	47.871	161.442
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	212.872	379.088
Ostali nepomenuti prihodi	94.375	108.525
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	46.691	72.844
UKUPNO	437.908	756.597

• **Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 5.506 hiljada dinara najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Viskogradnja u iznosu od 3.287 hiljada dinara, po osnovu prodaje opreme i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.184 hiljada dinara, po osnovu prodaje građevinskih mašina i opreme.

• **Naplaćena otpisana potraživanja** u iznosu od 28.198 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 19.956 hiljada dinara (od investitora na projektu Tekeze, Etiopija), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 7.453 hiljada dinara (pre svega, od Astra banke: 7.365 hiljada dinara) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 789 hiljada dinara (15% ukupnog potraživanja od Astra banke u stečaju).

• **Prihodi od smanjenja obaveza** u iznosu od 47.871 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 25.528 hiljada dinara po osnovu smanjenja obaveza na bazi predloga popisne komisije zbog zastarelosti i nepostojanja pokušaja naplate potraživanja u prethodnom periodu u iznosu od 9.374 hiljade dinara i smanjenja obaveza prema dobavljačima po osnovu naknadno odobrenih rabata i popusta u iznosu od 16.154 hiljada dinara (pre svega, od dobavljača Lafarge BFC d.o.o. za realizovane količine cementa i betona u 2015. godini u iznosu od 14.480 hiljada dinara) i
- Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 12.814 hiljada dinara, pre svega, u inostranstvu u iznosu od 7.865 hiljada dinara po osnovu sporazuma na projektima u Kazahstanu.

Pad prihoda od smanjenja obaveza u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 113.571 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 67.967 hiljada dinara (pre svega, kao rezultat prihoda po osnovu ukidanja, po osnovu sudske presude, dela obaveze prema Građevinskom preduzeću „Rad“: 39.207 hiljada dinara i otpisa obaveze za porez u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 36.248 hiljada dinara koji je bio evidentiran u 2014. godini) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 29.228 hiljada dinara (pre svega, zbog manjeg iznosa obaveza koje su u 2015. godini, usled zastarelosti, otpisane po popisu).

• **Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja** u iznosu od 212.872 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 107.627 hiljada dinara po osnovu po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku u iznosu od 73.915 hiljada dinara (u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE po osnovu projekta koji se radi za The Dubai Electricity and Water Authority „DEWA“, obzirom da je završen deo posla i da je naplaćeno potraživanje od investitora za taj deo posla) i po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 33.712 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar) i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 90.719 hiljada dinara, po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku (po osnovu projekata RTB Bor koja su bila formirana 2014. godine, obzirom da je istekao garantni period koji je trajao jednu godinu).

Smanjenje prihoda od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 166.216 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na smanjenje u Energoprojekt Entelu u iznosu od 217.599 hiljada dinara (po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar u 2014. godini) i povećanje predmetnih prihoda u Energoprojekt Opremi u iznosu od 84.674 hiljada dinara (po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku na projektu RTB Bor u 2015. godini).

• **Ostali nepomenuti prihodi** u iznosu od 94.375 hiljada dinara, najvećim delom, se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 50.127 hiljada dinara, u zemlji: 5.415 hiljada dinara (pre svega, po osnovu ukidanja rezervi po osnovu preračuna finansijskih izveštaja prikazanih u drugoj funkcionalnoj valuti u odnosu na izveštajnu valutu završenih i bilansiranih projekata u inostranstvu u skladu sa MRS 21: 2.513 hiljada dinara i naknadno odobrenih popusta na nabavljene materijale) i u inostranstvu 44.712 hiljada dinara (pre svega, po osnovu osnovu naplate šteta od osiguranja na projektu Z-088 Hotel Hyatt Rostov),
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 24.043 hiljada dinara, i to, pre svega, po osnovu naplate šteta od osiguranja nastalih po osnovu uništenja opreme u iznosu od 20.878 hiljada dinara (na projektima u zemlji: 2.026 hiljada dinara i na projektima u inostranstvu (Peru): 18.852 hiljada dinara) i po osnovu prodaje sekundarnih sirovina (staro gvožđe) u zemlji u iznosu od 1.099 hiljada dinara i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 15.153 hiljada dinara, pre svega, po osnovu naplate po sudskim rešenjima i vansudskim poravnanjima: 7.817 hiljada dinara, knjižnih odobrenja i ugovornih kazni na teret dobavljača: 6.160 hiljada dinara.

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 46.691 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 46.231 hiljada dinara po osnovu svođenja vrednosti investicione nekretnine - poslovna zgrada “Cruz del Sur“, Peru na fer vrednost na dan bilansa u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine.

21.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	28.159	28.583
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		4.191
Gubici od prodaje materijala	2.792	3.271
Manjkovi	4.942	3.616
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	305.245	380.560
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	11.711	40.036
Ostali nepomenuti rashodi	153.397	94.909
Obevređenje nematerijalnih ulaganja		
Obevređenje nekretnina, postrojenja i opreme	59.465	48.384
Obevređenje zaliha materijala i robe	34.154	3.226
UKUPNO	599.865	606.776

• **Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 28.159 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Eneogoprojekt Visokogradnju u iznosu od 13.507 hiljada dinara (po osnovu rashodovanja opreme: 12.109 hiljada dinara i prodaje opreme: 1.398 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 12.402 hiljada dinara (po osnovu rashodovanja osnovnih sredstava po redovnom godišnjem popisu: 4.058 hiljada dinara (dominantno u inostranstvu), rashodovanja osnovnog sredstva u Peruu usled nastale totalne štete: 7.883 hiljada dinara i prodaje osnovnih sredstava: 461 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 1.348 hiljada dinara (po osnovu prodaje opreme).

• **Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja** u iznosu od 305.245 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 259.977 hiljada dinara, po osnovu otpisanih potraživanja od kupaca i potraživanja po osnovu datih avansa koji se ne mogu naplatiti, pre svega, u zemlji, po osnovu radova na žičari Crni vrh: 10.659 hiljada dinara, a u inostranstvu po osnovu direktnog otpisa potraživanja od investitora na projektu Z-068 Hotel Aktau: 231.384 hiljada dinara i Z-074 Vinarija Sarijagaš: 8.222 hiljada dinara (na navedenim projektima u inostranstvu je sa investitorom potpisan sporazum po kome investitor i Energoprojekt Visokogradnja nemaju međusobne obaveze i potraživanja),

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 27.540 hiljada dinara, po osnovu delimičnog otpisa potraživanja za preplaćen porez na dodatu vrednost u Kazahstanu: 13.835 hiljada dinara (za koji je po obaveštenju Poreske uprave Kazahstan nastupila zastarelost) i otpisa potraživanja po redovnom godišnjem popisu: 13.705 hiljada dinara (zbog nenaplativosti) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 14.498 hiljada dinara, po osnovu otpisa potraživanja od investitora (investitor je osporio iznos ispostavljenih faktura i platio obavezu na umanjeni iznos) u inostranstvu: 12.354 hiljada dinara (u Alžiru, pre svega, na projektu Tarzout: 12.141 hiljada dinara) i u zemlji: 2.144 hiljada dinara (pre svega, po sporazumu sa JKP Vodovod Leskovac: 1.596 hiljada dinara).

• **Ostali nepomenuti rashodi** u iznosu od 153.397 hiljada dinara najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 86.866 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova na ime izgubljenog sudskog spora sa kupcem nepokretnosti u Bloku 12, Novi Beograd, u iznosu od 25.733 hiljada dinara, ukidanja rezervi po osnovu preračuna finansijskih izveštaja prikazanih u drugoj funkcionalnoj valuti u odnosu na izveštajnu valutu završenih i bilansiranih projekata u inostranstvu u skladu sa MRS 21 u iznosu od 11.237 hiljada dinara i troškova na ime izgubljenog sudskog spora u inostranstvu, na Z-072 Pavlodar u iznosu od 29.490 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 24.334 hiljada dinara, pre svega, po osnovu školarina u kompanijama Društva u Omanu i Kataru: 21.151 hiljada dinara, izdataka za sportske i kulturne namene i dr.,

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 12.188 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova na ime isplata šteta u iznosu od 10.302 hiljada dinara i troškova donacija u iznosu od 1.597 hiljada dinara,

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 12.013 hiljada dinara, pre svega, po osnovu ispunjenja dogovorenih obaveza po osnovu novougovorenih projektantskih poslova u Alžiru, troškova donacija, kazna i penala na projektima Varaždin i Pupovac, i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 9.481 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova kazni i prekršaja u iznosu od 6.443 hiljada dinara (pre svega, u zemlji) i troškova donacija u iznosu od 1.977 hiljada dinara.

Povećanje ostalih nepomenutih rashoda u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 58.488 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na povećanje, sa jedne strane, u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 79.907 hiljada dinara (pre svega, po osnovu troškova na ime izgubljenih sudskih sporova u zemlji i inostranstvu) i smanjenje, sa druge strane, u Energoprojekt Opremi u iznosu od 15.175 hiljada dinara (pre svega, po osnovu troškova donacija u iznosu od 7.818 hiljada dinara).

• **Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 59.465 hiljada dinara odnosi se na Dom 12 S.A.L, Liban, u iznosu od 43.066 hiljada dinara (obezvredjenja vrednosti poslovne zgrade u Moskvi zbog značajne devalvacije kursa rublje), Energoprojekt Garanta u iznosu od 14.314 hiljada dinara (obezvredjenje vrednosti investicionih nekretnina na Novom Beogradu), Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 1.440 hiljada dinara (obezvredjenje objekta na Ubu) i Energoprojekt Energodatu u iznosu od 645 hiljada dinara (obezvredjenje investicione nekretnine PTC Stari Merkator na Novom Beogradu).

• **Obezvredenje zaliha materijala i robe** u iznosu od 34.154 hiljada dinara odnosi se, u celosti, na Energoprojekt Visokogradnju po osnovu ovezvredjenja zaliha materijala na završenim projektima u inostranstvu.

22. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		34.280
UKUPNO	42.818	(34.280)

• **Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja** u iznosu od 42.818 hiljada dinara rezultat je, pre svega, naknadno utvrđenih prihoda, odnosno rashoda iz prethodnog perioda u iznosima koji nisu materijalno značajni i po osnovu kojih je izvršeno priznavanje na teret, odnosno u korist tekućeg perioda u Energoprojekt Niskogradnji (pre svega, po osnovu više ukalkulisanog poreza na dobit u odnosu na porez po predatoj poreskoj prijavi 26.06.2015. godine u Ugandi: 27.897 hiljada dinara i Peruu: 7.222 hiljada dinara, odobrenog rabata dobavljača Atlas Copco a.d. za ostvaren promet u prethodnoj godini: 2.852 hiljada dinara, i sa druge strane, troškova osiguranja radova na projektu Lajkovac-Ljig za period 07-12/2014. godine: 9.995 hiljada dinara).

23. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	35.258.170	33.832.266
Poslovni rashodi	33.419.193	32.753.077
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>1.838.977</i>	<i>1.079.189</i>
Finansijski prihodi	1.845.349	2.534.584
Finansijski rashodi	2.077.322	2.430.316
<i>Finansijski rezultat</i>	<i>(231.973)</i>	<i>104.268</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	18.431	21.457
Ostali prihodi	437.908	756.597
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	302.084	40.711
Ostali rashodi	599.865	606.776
<i>Rezultat ostalih prihoda i rashoda</i>	<i>(445.610)</i>	<i>130.567</i>
<i>Rezultat iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</i>	<i>1.161.394</i>	<i>1.314.024</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		34.280
UKUPNI PRIHODI	37.602.676	37.144.904
UKUPNI RASHODI	36.398.464	35.865.160
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	1.204.212	1.279.744

Ostvareni bruto dobitak sistema Energoprojekt u izveštajnoj godini u iznosu od 1.204.212 hiljada dinara dominantno je rezultat, sa jedne strane, ostvarenog poslovnog dobitka u iznosu od 1.838.977 hiljada dinara, i to, pre svega u Energoprojekt Opremi, Energoprojekt Niskogradnji, Energoprojekt Entelu i Energoprojekt Visokogradnji; i sa druge strane, gubitka iz ostalih poslovnih aktivnosti u iznosu od 445.610 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji i Energoprojekt Opremi (kao rezultat, pre svega, značajnih iznosa otpisa potraživanja), kao i finansijskog gubitka u iznosu od 231.973 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji (zbog značajnih negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule).

24. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva	856.443	825.122
Prosečan ponderisani broj običnih akcija tokom perioda	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	78,35	75,48

BILANS STANJA

25. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Softveri i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>				
Stanje 01.01.2015. godine	4.945	173.440	2.144	180.529
Nove nabavke		17.017	1.011	18.028
Otuđenje i rashodovanje		(688)		(688)
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		1.783	(1.783)	
Ostali prenosi (sa)/na		361	(361)	
Kursne razlike		4.258		4.258
Ostala povećanja/(smanjenja)				
Stanje 31.12.2015. godine	4.945	196.171	1.011	202.127
<i>Ispravka vrednosti</i>				
Stanje 01.01.2015. godine	412	111.693		112.105
Amortizacija	494	17.170		17.664
Otuđenje i rashodovanje		(229)		(229)
Kursne razlike		3.292		3.292
Ostala povećanja/(smanjenja)				
Stanje 31.12.2015. godine	906	131.926		132.832
<i>Neotpisana vrednost</i>				
31.12.2014. godine	4.533	61.747	2.144	68.424
31.12.2015. godine	4.039	64.245	1.011	69.295

Softveri i ostala prava na dan 31.12.2015. godine odnose se na različite softvere koje sistem Energoprojekt koristi za sopstvenu upotrebu, a koji se amortizuju u skladu sa važećom računovodstvenom politikom.

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine i inv.nekret.u pripremi	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>									
Stanje na dan 01.01.2015. godine	708.702	7.415.478	10.140.778	2.719.164	247.392	77.775	22.258	45.601	21.377.148
Novе nabavke u toku godine	172.841	593	435.246		3.300	19.921	9.219	50.449	691.569
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi			14.421			(27.346)	12.925		
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji			(95.753)						(95.753)
Ostali prenos sa / (na)		6.005			(6.005)				
Otuđenje i rashodovanje		(8.789)	(415.227)		(8.357)				(432.373)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)				616.232	(3.091)				613.141
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				(13.720)					(13.720)
Kursne razlike	928	56.327	123.652	(46.060)	2			252	135.101
Ostala povećanja / (smanjenja)		(29.222)	2.695			(5)			(26.532)
Stanje na dan 31.12.2015. godine	882.471	7.440.392	10.205.812	3.275.616	233.241	70.345	44.402	96.302	22.248.581
<i>Ispravka vrednosti</i>									
Stanje na dan 01.01.2015. godine		34.989	6.267.342		107.936				6.410.267
Korekcija početnog stanja									
Amortizacija		94.484	665.701		22.986		8.806		791.977
Otuđenje i rashodovanje		(61)	(349.522)		(7.173)				(356.756)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji			(79.595)						(79.595)
Ostali prenos sa / (na)									
Obezvređenja									
Kursne razlike		(3.239)	44.541						41.302
Ostala povećanja /smanjenja		(25.430)	(8.089)						(33.519)
Stanje na dan 31.12.2015. godine		100.743	6.540.378		123.749		8.806		6.773.676
<i>Neotpisana vrednost</i>									
Stanje na dan 31.12.2014. godine	708.702	7.380.489	3.873.436	2.719.164	139.456	77.775	22.258	45.601	14.966.881
Stanje na dan 31.12.2015. godine	882.471	7.339.649	3.665.434	3.275.616	109.492	70.345	35.596	96.302	15.474.905

- **Zemljište**

U sistemu Energoprojekt vrednost zemljišta u iznosu od 882.471 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 517.613 hiljada dinara (zemljište kompanije Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora, kompanije Energoprojekt Ghana Ltd., Gana i u zemlji - Ub i Stara Pazova), Energoprojekt Sunnyville d.o.o. u iznosu od 172.841 hiljada dinara (zemljište u Beogradu), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 98.048 hiljada dinara (zemljište u Peruu i u zemlji - Stara Pazova) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 75.058 hiljada dinara (zemljište Ševino polje – Novi Beograd).

- **Građevinski objekti**

Na dan 31.12.2014. godine, izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja objekata nakon početnog priznavanja, prešlo se sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije.

Fer vrednost objekata obično je njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja objekata, što je uticalo na promenu visine troškova amortizacije za 2015. godinu.

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti objekata sistema Energoprojekt neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njihove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine (već na svakih tri ili pet godina), tako da revalorizovana vrednost objekata na dan 31.12.2015. godine predstavlja fer vrednost objekata, utvrđenu procenom od strane stručno osposobljenih procenitelja, umanjenu za iznos godišnje amortizacije.

Najznačajniji građevinski objekti na nivou sistema Energoprojekt su sledeći:

- Poslovna zgrada u Bulevaru Mihaila Pupina, na Novom Beogradu,
- Komplex zgrada „Samački hotel“ Energoprojekt Holdinga u Zemunu,
- Deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“ Energoprojekt Niskogradnje u Peruu,
- Poslovna zgrada Energoprojekt Entela u Omanu i
- Poslovna zgrada kompanije I.N.E.C. Engineering Company Limited u Londonu.

- **Postrojenja i oprema**

Procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti urađena je na dan 31.12.2015. godine.

U nabavkama postrojenja i opreme u izveštajnom periodu u iznosu od 435.246 hiljada dinara najveće učešće beleže Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 256.747 hiljada dinara (u zemlji: 208.801 hiljada dinara i inostranstvu: 47.946 hiljada dinara - Uganda i Peru), Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 85.704 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 64.624 hiljada dinara, na projektima u inostranstvu: 18.940 hiljada dinara, pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana, Kazahstan: 18.197 hiljada dinara, i u zemlji: 2.140 hiljada dinara) i Energoprojekt Entel u iznosu od 66.175 hiljada dinara (u kompanijama u inostranstvu: 54.349 hiljada dinara i u zemlji: 11.826 hiljada dinara).

Od ukupnih nabavki u izveštajnom periodu na opremu koja je predmet ugovora o finansijskom lizingu odnosi se 131.432 hiljada dinara, i to, nabavljena oprema u Energoprojekt Niskogradnji: 128.570 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 2.862 hiljada dinara.

Obaveze sistema Energoprojekt po osnovu finansijskog lizinga objašnjene su u Napomeni 39.2.

Na osnovu odluke rukovodstva društva Energoprojekt Energodate o prodaji bankomata u 2015. godini, izvršena je reklasifikacija na stalna sredstva namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 16.158 hiljada dinara.

• **Investicione nekretnine** na dan 31.12.2015. godine iznose 3.275.616 hiljada dinara.

Najznačajnije investicione nekretnine na nivou sistema Energoprojekt su sledeće:

- Poslovna zgrada u Moskvi, Dom 12,
- Poslovni i stambeni prostori kompanije Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Poslovni i stambeni prostori kompanije Energoprojekt Zambia Limited, Zambija,
- Deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“ Energoprojekt Niskogradnje u Peruu,
- Poslovni prostor Energoprojekt Garanta u Ulici Goce Delčeva, na Novom Beogradu, stambeni objekat u Bulevaru Zorana Đinđića, na Novom Beogradu i poslovni prostor u YU biznis centru na Novom Beogradu,
- Poslovni prostor Energoprojekt Energodate u Ulici Palmira Toljatija (PTC Stari Merkator) na Novom Beogradu i
- Poslovni prostor Energoprojekt Holdinga u Ulici Palmira Toljatija (PTC Stari Merkator) na Novom Beogradu.

Povećanje iznosa investicionih nekretnina u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 556.452 hiljada dinara rezultat je, sa jedne strane, povećanja u kompaniji Energoprojekt Zambia Limited, Zambija u iznosu od 616.232 hiljada dinara (u toku 2015. godine je regulisan pravni status nekretnina u Zambiji, preko novoosnovane kompanije Energoprojekt Zambia Limited, Zambija i tako je stvoren osnov da se iste knjigovodstveno evidentiraju), i sa druge strane, smanjenja po osnovu kursnih razlika u iznosu od 46.060 hiljada dinara i svođenja na fer vrednost na dan bilansa u iznosu od 13.720 hiljada dinara.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina izvršena je na dan 31.12.2015. godine od strane nezavisnih procenitelja, koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali.

Sistem Energoprojekt je u izveštajnom periodu ostvario prihode od izdavanja u zakup investicionih nekretnina u iznosu od 77.087 hiljada dinara, od čega se najveći deo odnosi na prihode od izdavanja poslovne zgrade u Moskvi, Dom 12 (u kompaniji Dom 12 S.A.L, Liban) u iznosu od 28.886 hiljada dinara, više nekretnina u Lusaki, Zambija u iznosu od 16.793 hiljada dinara (u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija) i dela poslovne zgrade „Cruz del Sur“ u Peruu u iznosu od 12.360 hiljada dinara (u Energoprojekt Niskogradnji).

Podaci o hipotekama na imovini sistema Energoprojekt detaljno su dati u Napomeni 46.

- **Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu** u iznosu od 96.302 hiljada dinara odnose se na avanse date za nabavku opreme u Ugandi u iznosu od 50.449 hiljada dinara i na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji u iznosu od 45.853 hiljada dinara.

27. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	833.041	849.665
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	26.251	33.750
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (Napomena 34)		9.178
Ostali dugoročni finansijski plasmani	190.100	221.183
UKUPNO	1.049.392	1.113.776

- **Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima** u iznosu od 833.041 hiljada dinara prikazana su u sledećoj tabeli.

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija	376.574	428.204
Energopet d.o.o., Beograd	408.093	383.889
Fima See Activist a.d., Beograd	25.277	
Enjub d.o.o., Beograd	23.097	37.572
UKUPNO	833.041	849.665

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva prešao 20,00%.

Smanjenje učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima u odnosu na uporednu godinu u iznosu od 16.624 hiljada dinara rezultat je, pre svega, ostvarenog manjeg neto dobitka pridruženog entiteta Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, u 2015. godini.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Finansijske informacije za pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, u iznosima od 40,00%, koliko Energoprojekt Oprema ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna imovina	109.168	552.676
Obrtna imovina	1.604.756	1.240.007
Aktiva	1.713.924	1.792.683
Obaveze	1.337.350	1.364.479
Kapital	376.574	428.204
Prihodi	1.170.444	2.266.358
Neto dobitak tekućeg perioda	12.756	88.248

Finansijske informacije za pridruženo društvo Energopet d.o.o., Beograd, u iznosima od 33,33%, koliko Energoprojekt Industrija ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Energopet d.o.o., Beograd	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna imovina	403.782	345.456
Obrtna imovina	461.192	451.611
Aktiva	864.974	797.067
Obaveze	456.881	413.178
Kapital	408.093	383.889
Prihodi	995.919	997.346
Neto dobitak tekućeg perioda	52.535	45.420

Finansijske informacije za pridruženo društvo Fima See Activist a.d., Beograd, u iznosima od 20,93%, koliko Energoprojekt Holding ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Fima See Activist a.d., Beograd	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna imovina		
Obrtna imovina	25.386	
Aktiva	25.386	-
Obaveze	109	
Kapital	25.277	-
Prihodi	12.162	
Neto dobitak tekućeg perioda	1.407	

Finansijske informacije za zajedničko društvo Enjub d.o.o., Beograd, u iznosima od 50,00%, koliko Energoprojekt Holding ima učešća u kapitalu zajedničkog društva, date su u sledećoj tabeli.

Enjub d.o.o., Beograd	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna imovina	128.978	129.004
Obrtna imovina	118.894	120.309
Aktiva	247.872	249.313
Obaveze	224.775	211.741
Kapital	23.097	37.572
Prihodi	8.292	14.387
Neto gubitak tekućeg perioda	(14.476)	(38.847)

• **Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju** u iznosu od 26.251 hiljada dinara prikazana su u sledećoj tabeli.

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica:		
a) Banke i finansijske organizacije	25.632	27.259
b) Ostala pravna lica	604	6.491
c) Druge HoV raspoložive za prodaju	15	
UKUPNO	26.251	33.750

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Učešća u kapitalu banaka i drugih finansijskih organizacija u iznosu od 25.632 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Holdinga u iznosu od 25.467 hiljada dinara (Jubmes banka a.d., Beograd, Energo Broker a.d., Beograd i Dunav osiguranje a.d.o., Beograd).

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica u iznosu od 604 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju (Beogradska berza a.d.), dok se smanjenje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 5.887 hiljada dinara odnosi na Energoprojekt Holding po osnovu otpisa učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. (koje je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase).

• **Ostali dugoročni finansijski plasmani** u iznosu od 190.100 hiljada dinara prikazani su u sledećoj tabeli.

Ostali dugoročni finansijski plasmani	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stambeni krediti dati zaposlenima	46.482	48.428
Dugoročno oročeni depoziti (Napomena 34)		49.474
Depoziti za garancije banaka	32.192	30.343
Ostalo	111.426	92.938
UKUPNO	190.100	221.183

• **Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima** su beskamatni i u skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju vrši se zakonska revalorizacija rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Od ukupno 46.482 hiljada dinara, najveći deo se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 26.980 hiljada dinara, Energoprojekt Opremu u iznosu od 11.307 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 3.787 hiljada dinara.

• **Depoziti za garancije banaka** u iznosu od 32.192 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Entel (u kompanijama Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 22.985 hiljada dinara i Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 9.207 hiljada dinara).

• **Ostali dugoročni finansijski plasmani** u iznosu od 111.426 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 88.362 hiljada dinara, od čega se najveći deo u iznosu od 82.407 hiljada dinara odnosi na objekat turističkog kompleksa Crni Vrh (koji nije završen) u kome Društvo ima pravo vlasništva od 5% po osnovu sufinansiranja i

- Energoprojekt Entel u iznosu od 23.064 hiljada dinara po osnovu depozita za stanove u inostranstvu (u kompanijama Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 3.963 hiljada dinara, Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 2.511 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 780 hiljada dinara) i po osnovu depozita za vize radnika u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 15.810 hiljada dinara.

28. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	43.500	129.684
Ostala dugoročna potraživanja	784.204	644.634
UKUPNO	827.704	774.318

• **Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 43.500 hiljada dinara odnose se na potraživanja Energoprojekt Opreme od pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija po osnovu dugoročnog garantnog depozita na projektima u inostranstvu.

• **Ostala dugoročna potraživanja** u iznosu od 784.204 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Entel po osnovu dugoročnih potraživanja za garantni depozit, koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti i koji se može naplatiti tek po isteku garantnog perioda (u kompanijama Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 695.895 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 88.309 hiljada dinara).

Povećanje ostalih dugoročnih potraživanja u izveštajnom periodu, u iznosu od 139.570 hiljada dinara, odnosi se na povećanje dugoročnih potraživanja za garantni depozit u Energoprojekt Entelu.

29. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	1.196.693	1.206.668
Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	1.456.325	1.294.624
Gotovi proizvodi	132.958	159.845
Roba	77.372	75.988
Stalna sredstva namenjena prodaji	70.307	54.150
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima	125.149	45.793
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	374.358	465.691
c) Plaćeni avansi za robu	7.945	2.070
d) Plaćeni avansi za usluge	2.017.124	1.082.460
<i>Svega</i>	<i>2.524.576</i>	<i>1.596.014</i>
UKUPNO	5.458.231	4.387.289

• **Zalihe materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara** u iznosu od 1.196.693 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 633.777 hiljada dinara, pri čemu se na zalihe u inostranstvu odnosi 428.314 hiljada dinara (Uganda: 308.129 hiljada dinara, Peru: 120.185 hiljada dinara), dok zalihe u zemlji iznose 205.463 hiljada dinara. Postojanje zaliha, prvenstveno materijala i rezervnih delova, uslovljeno je intenzitetom radova, kao i mogućnostima blagovremene nabavke u regionima rada,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 427.484 hiljada dinara, od čega zalihe u inostranstvu iznose 366.703 hiljada dinara (pre svega, na Z-096 Forte banka, Astana: 296.123 hiljada dinara i na Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 49.323 hiljada dinara), dok zalihe u zemlji iznose 60.781 hiljada dinara,

- Energoplast u iznosu od 73.736 hiljada dinara, od čega se na zalihe materijala odnosi 58.619 hiljada dinara, dok se na zalihe rezervnih delova odnosi 15.117 hiljada dinara i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 47.519 hiljada dinara, od čega se na zalihe materijala odnosi 45.335 hiljada dinara, dok se na zalihe alata i inventara odnosi 2.184 hiljada dinara.

Smanjenje zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 9.975 hiljada dinara nastalo je, pre svega, zbog smanjenja u Energoprojekt Opremi u iznosu od 118.870 hiljada dinara, dok je kod većine ostalih društava u sistemu Energoprojekt zabeleženo povećanje po ovom osnovu, i to, pre svega, kod Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 87.049 hiljada dinara i Energoplasta d.o.o. u iznosu od 26.942 hiljada dinara.

• **Zalihe nedovršene proizvodnje i nedovršenih usluga** u iznosu od 1.456.325 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu 1.422.687 hiljada dinara, od čega se na nedovršenu proizvodnju u zemlji odnosi 905.738 hiljada dinara (po osnovu sopstvenih investicija u Beogradu, u Ulici Cara Nikolaja: 667.034 hiljada dinara, u Ulici Knez Danilovoj: 79.686 hiljada dinara, na Bežanijskoj Kosi: 48.375 hiljada dinara, na Voždovcu: 25.937 hiljada dinara i u Boru, Tržni centar Bor: 84.706 hiljada dinara), dok se na inostranstvo odnosi 516.949 hiljada dinara (po osnovu radova na stambenom kompleksu Šištet Bare, Herceg Novi u Crnoj Gori),
- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 22.062 hiljada dinara, odnose se na nedovršenu proizvodnju po osnovu izgradnje stambeno poslovno objekta u Beogradu i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 11.576 hiljada dinara, odnose se na proizveden drobljeni kamen za gornji stroj, drobljeni kamen za filter, agregat za beton i materijal za donji stroj (nasip) na projektima u inostranstvu (Peru).

• **Zalihe gotovih proizvoda** u iznosu od 132.958 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 82.443 hiljada dinara, odnose se na izgrađene nepokretnosti u Herceg Novom u iznosu od 55.703 hiljada dinara i u Beogradu (Bežanijska Kosa i Blok 29) u iznosu od 26.740 hiljada dinara i
- Energoplast u iznosu od 50.515 hiljada dinara, odnose se na zalihe proizvedenih plastičnih zatvarača.

• Ukupna vrednost **zaliha robe** u iznosu od 77.372 hiljada dinara, najvećim delom odnosi se na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 42.081 hiljada dinara (u inostranstvu: 19.076 hiljada dinara, u zemlji: 23.005 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 18.976 hiljada dinara (koja se gotovo u celosti odnosi na fakturisane nabavke materijala i rezervnih delova, dominantno, na projektima u inostranstvu - Peru i Uganda, koje nisu primljene zaključno sa 31.12.2015. godine - Roba na putu) i Energoplast u iznosu od 7.239 hiljada dinara (nabavljeni gotovi zatvarači namenjeni daljoj prodaji).

• **Stalna sredstva namenjena prodaji** iznose 70.307 hiljada dinara, od čega se na Energoprojekt Niskogradnju odnosi 50.688 hiljada dinara, Energoprojekt Energodatu 16.157 hiljada dinara i Energoprojekt Entel 3.462 hiljada dinara.

- U nastavku je dat pregled zemljišta i nekretnina namenjenih prodaji u Energoprojekt Niskogradnji.

Opis	Lokacija	Površina u m ²	Sadašnja vrednost u 000 dinara
Zemljište - Mombasa Road, Kenija	Nairobi, Kenija	12.140,55	4.066
Zemljište "Santa Clara", Peru	Santa Clara, Lima, Peru	23.009,70	18.601
Magacinski prostor "Santa Clara", Lima	Santa Clara, Lima, Peru	792,35	22.273
Poslovni prostor - Buenos Aires, Argentina	Buenos Aires, Argentina	86,30	5.748
UKUPNO			50.688

Na osnovu odluke Odbora direktora Energoprojekt Niskogradnje iz 2012. godine o prodaji zemljišta u Keniji i zemljišta „Santa Clara“ u Limi, Peru sa pripadajućim objektima (magacinskim prostorom), izvršena je reklasifikacija na zemljišta namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 22.667 hiljada dinara, odnosno građevinske objekte namenjene prodaji u iznosu od 22.273 hiljada dinara u skladu sa MSFI 5.

Na osnovu odluke nadležnog organa Društva iz 2011. godine o prodaji poslovno stambenog prostora u Argentini izvršena je reklasifikacija na građevinske objekte namenjene prodaji u iznosu od 5.748 hiljada dinara u skladu sa MSFI 5.

Društvo nije odustalo od navedenih planova prodaje i dalje preduzima aktivnosti na njihovoj realizaciji.

- U 2015. godini u Energoprojekt Energodati na osnovu odluke rukovodstva društva izvršena je reklasifikacija bankomata na stalna sredstva namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 16.157 hiljada dinara.

- Stalna sredstva namenjena prodaji u Energoprojekt Entelu odnose se na stan u Bloku 20 na Bežanijskoj kosi u Beogradu, čiji je plan za prodaju odobrilo rukovodstvo društva 2014. godine. Stan je prodat u januaru 2016. godine.

• **Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima** iznose 125.149 hiljada dinara i u celosti se odnose na Energoprojekt Opremu, po osnovu plaćenih avansa za usluge pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar** u iznosu od 374.358 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 267.881 hiljada dinara, od čega plaćeni avansi u inostranstvu iznose 231.242 hiljada dinara, a u zemlji 36.639 hiljada dinara,

- Energo Kaz u iznosu od 40.129 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima za projekte u Kazahstanu,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 34.917 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima za projekte u inostranstvu (Uganda i Peru) i podizvođačima na projektima u zemlji i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 28.106 hiljada dinara, od čega plaćeni avansi za projekte u zemlji iznose 13.110 hiljada dinara, dok plaćeni avansi ino dobavljačima za projekte u inostranstvu iznose 14.996 hiljada dinara.

• **Plaćeni avansi za robu** u iznosu od 7.945 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija u iznosu od 7.267 hiljada dinara, po osnovu nabavke robe za dalju prodaju.

• **Plaćeni avansi za usluge** u iznosu od 2.017.124 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 729.554 hiljada dinara odnose se, pre svega, na plaćene avanse dobavljačima na projektima u inostranstvu (Uganda i Peru),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.131.140 hiljada dinara, od čega dati avansi u inostranstvu iznose 1.128.120 hiljada dinara, a u zemlji 3.020 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 137.968 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima na projektima u zemlji: 137.507 hiljada dinara i projektima u inostranstvu: 461 hiljada dinara.

30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	4.141	2.138
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	826.804	566.150
Kupci u zemlji	2.373.683	3.012.665
Kupci u inostranstvu	6.546.725	7.554.332
UKUPNO	9.751.353	11.135.285

• **Potraživanja od kupaca u zemlji - ostala povezana lica** u iznosu od 4.141 hiljada dinara odnose se na potraživanja od zajedničkog društva Enjub d.o.o u iznosu od 3.580 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 2.123 hiljada dinara i potraživanja Energoprojekt Industrije od pridruženog društva Energopet d.o.o. u iznosu od 561 hiljada dinara.

• **Potraživanja od kupaca u inostranstvu - ostala povezana lica** u iznosu od 826.804 hiljada dinara odnose se na potraživanja od pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, pre svega, u Energoprojekt Opremi u iznosu od 802.477 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjeringu u iznosu od 24.325 hiljada dinara.

• **Potraživanja od kupaca u zemlji** iznose 2.373.683 hiljada dinara i odnose se, pre svega, na potraživanja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 1.388.859 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 653.303 hiljada dinara i Energoplastu u iznosu od 124.356 hiljada dinara.

U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja od kupaca u zemlji na dan bilansa u društvima u sistemu Energoprojekt koja imaju najznačajnije iznose predmetnih potraživanja.

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Energoprojekt Niskogradnja:		
RZD International (Projekti: Pruga Pančevo i Koridor X)	467.801	575.557
China Shandong Intern.E&T org. Beograd (Projekat Ljig-Lajkovac)	438.256	
AzVirt, Beograd (Projekat Tunel Šarani)	319.625	359.497
DTD)	68.957	
JP EPS/Kolubara Peštan (Projekat Kolubara II faza)	25.958	
Amiga d.o.o. Kraljevo (Projekat Ljig - Lajkovac)	9.889	
Ostali	58.373	48.711
Ukupno	1.388.859	983.765
Energoprojekt Oprema:		
Železnice Srbije a.d.	415.129	174.102
JP Elektromreža Srbije	179.217	68.927
SNC Lavalin International	3.014	636.112
International Project Sevices LTD.OY Ogranak		308.466
Ostali	55.943	406.752
Ukupno	653.303	1.594.359

Smanjenje potraživanja od kupaca u zemlji u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 638.982 hiljada dinara rezultata je, pre svega, smanjenja u Energoprojekt Opremi u iznosu od 941.056 hiljada dinara (pre svega, od SNC Lavalin International i International Project Services LTD.OY Ogranak) i Energoprojekt Energodati u iznosu od 118.352 hiljada dinara (pre svega, od Credit Agricole Srbija a.d.) i povećanja, sa druge strane u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 405.094 hiljada dinara (pre svega, od China Shandong Intern.E&T org. Beograd na projektu Ljig - Lajkovac).

• **Potraživanja od kupaca u inostranstvu** u iznosu od 6.546.725 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 3.282.546 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 1.499.858 hiljada dinara i Energoprojekt Entel u iznosu od 1.282.677 hiljada dinara.

Najveće smanjenje potraživanja od kupaca u inostranstvu u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabeleženo je u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 586.282 hiljada dinara (po projektima u Ugandi i Peruu) i Energoprojekt Entelu u iznosu od 534.682 hiljada dinara (u kompanijama društva u inostranstvu).

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja od kupaca u inostranstvu na dan bilansa u društvima u sistemu Energoprojekt koja imaju najznačajnije iznose predmetnih potraživanja.

Struktura potraživanja od kupaca u inostranstvu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Energoprojekt Niskogradnja:</i>		
<i>Uganda:</i>		
Uganda National Roads Authority, Uganda, Z-017 i Z-027	2.025.501	1.520.717
Ministry of Works and Transport, Z-010	499.293	568.610
Kampala Capital City Authority	189.973	160.535
The Civil Aviation Authority, Z-032 i Z-033	108.717	436.847
<i>Ukupno Uganda</i>	2.823.484	2.686.709
<i>Peru:</i>		
Empresa de Generacion Electrica Rio Banos SAC Z-030	176.192	
Consortio Pericos San Ignacio, Peru, Z-023	70.265	71.443
Sindicato Energetico SA Z-030	69.192	
Consortio Vial San Alejandro Z-034	34.716	
Iesa SA Z-030	21.822	
Consortio Energoprojekt Cuv, Peru, Z-0188		698.577
Proyecto Especial Binaciona Puyang Tumbes, Peru, Z-015		170.807
Empresa Administradora Chungar SAC, Peru, Z-030		111.835
Ostali	86.613	128.912
<i>Ukupno Peru</i>	458.800	1.181.574
<i>Ostali devizni kupci</i>	262	545
UKUPNO	3.282.546	3.868.828
<i>Energoprojekt Visokogradnja:</i>		
Accent Development Solutions, Z-096	744.542	
Cargo centar Ghana (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd)	355.843	
Stojgazkonsalting, Uhta, Rusija, Z-085	257.625	199.437
NCA Tower, Gana (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd)	29.155	187.780
Schlumberger Logeco, Astrahanj, Rusija, Z-091	17.734	118.081
Prombistroi, Z-092	8.790	56.468
MKC-RosEvroDevelopment, Z-088	3.007	89.188
Sofie Medgroup, Aktau, Kazahstan, Z-089	1.653	132.029
OIL Real Estate, Aktau, Kazahstan, Z-068		110.853
Ostali	81.509	341.318
UKUPNO	1.499.858	1.235.154
<i>Energoprojekt Entel:</i>		
U kompaniji Energoprojekt Entel L.L.C., Doha, Qatar	816.034	1.181.167
U kompaniji Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	191.690	214.312
U kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	274.953	413.984
Ostali		7.896
UKUPNO	1.282.677	1.817.359

31. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	76.032	31.042
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	4.136	4.483
UKUPNO	80.168	35.525

• **Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 76.032 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Opremu u iznosu od 74.257 hiljada dinara, po osnovu prefakturisanih troškova pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, i Energoprojekt Holding u iznosu od 1.775 hiljada dinara, po osnovu prefakturisanih troškova zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica** u iznosu od 4.136 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Garant u iznosu od 3.913 hiljada dinara, po osnovu potraživanja za proviziju iz poslova reosiguranja i saosiguranja u iznosu od 3.670 hiljada dinara i potraživanja po osnovu zakupa investicionih nekretnina u iznosu od 243 hiljada dinara.

32. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	46.372	35.634
b) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	56	172
<i>Svega</i>	<i>46.428</i>	<i>35.806</i>
Potraživanja od zaposlenih	24.705	23.404
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	87.870	76.006
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	11.192	7.462
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	9.329	8.599
Potraživanja po osnovu naknada štete	2.141	
Ostala kratkoročna potraživanja	312.064	192.907
UKUPNO	493.729	344.184

• **Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 46.372 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Holding, po osnovu potraživanja za kamatu na date zajmove zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Potraživanja od zaposlenih** u iznosu od 24.705 hiljada dinara, najvećim delom, se odnose na neopravdane akontacije za odlazak na rad u inostranstvo i kredite date zaposlenima, i to, pre svega, u

Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 5.724 hiljada dinara, Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 5.425 hiljada dinara, Energoprojekt Energodati u iznosu od 4.139 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 3.490 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 3.006 hiljada dinara.

• **Potraživanja za više plaćen porez na dobitak** u iznosu od 87.870 hiljada dinara se najvećim delom odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 43.681 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 17.404 hiljada dinara (najveći deo se odnosi na zemlju: 16.820 hiljada dinara), Energoprojekt Holding u iznosu od 11.150 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 8.544 hiljada dinara i Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 2.574 hiljada dinara.

• **Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa** iznose 11.192 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 4.788 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 4.755 hiljada dinara), Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 4.108 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 1.827 hiljada dinara.

• **Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju** (bolovanje preko 30 dana, porodiljsko bolovanje i dr.) u iznosu od 9.329 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 5.848 hiljada dinara, Energoprojekt Holding u iznosu od 861 hiljada dinara i Energoprojekt Energodatu u iznosu od 856 hiljada dinara.

• **Ostala kratkoročna potraživanja** iznose 312.064 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 226.127 hiljada dinara (pre svega, po osnovu potraživanja od poreske uprave za više plaćen porez na dobit u Peruu i Ugandi: 197.553 hiljada dinara i potraživanja po osnovu eksterno datih pozajmica Konzorcijumima u Peruu za plaćanje zajedničkih obaveza na projektu: 18.464 hiljada dinara) i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 53.364 hiljada dinara, pre svega, po osnovu potraživanja od partnera u konzorcijumu na projektu Yaraskay - Peru za izvršene radove: 49.087 hiljada dinara.

Do povećanja ostalih kratkoročnih potraživanja u izveštajnom periodu u iznosu od 119.157 hiljada dinara došlo je, pre svega, kod Energoprojekt Hidroinženjeringa u iznosu od 52.308 hiljada dinara, najvećim delom po osnovu potraživanja od partnera u konzorcijumu na projektu Yaraskay - Peru za izvršene radove: 49.087 hiljada dinara; i Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 46.220 hiljada dinara, po osnovu povećanja potraživanja za više plaćen porez na dobit u Peruu i Ugandi.

33. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Akcije	1.359	1.359
Obveznice	332.400	182.736
UKUPNO	333.759	184.095

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u celosti se odnose na akcije i obveznice Energoprojekt Garanta, i to: 45 akcija Beogradske berze a.d. ukupne vrednosti 1.359 hiljada dinara, 100.000 obveznica stare devizne štednje u iznosu od 12.113 hiljada dinara i 2.661 deviznih kuponskih obveznica u iznosu od 320.287 hiljada dinara.

Usklađivanje vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha vrši se za devizne kuponske obveznice na osnovu podataka sa sekundarnog tržišta za ova sredstva i primenom deviznog kursa, dok se procena obveznica stare devizne štednje vrši na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama i primenom deviznog kursa na datum obračuna.

Finansijska sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu povećala su se usled kupovine 1.463 deviznih kuponskih obveznica u 2015. godini od strane Energoprojekt Garanta u iznosu od 171.023 hiljada dinara, dok su se, sa druge strane, smanjila usled usklađivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti u iznosu od 21.359 hiljada dinara.

34. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	162.419	161.527
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		729
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	16.549	968
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u drugim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
b) Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine	949	801
<i>Svega</i>	<i>949</i>	<i>801</i>
HoV koje se drže do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine	9.569	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	1.593.710	1.217.985
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	6.300	17.138
<i>Svega</i>	<i>1.600.010</i>	<i>1.235.123</i>
UKUPNO	<i>1.789.496</i>	<i>1.399.148</i>

• **Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana lica** u iznosu od 162.419 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Holding po osnovu zajmova datih zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zajedničkom društvu Enjub d.o.o., Energoprojekt Holding poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos primljenog zajma, vansudsku izvršnu hipoteku i založnu izjavu na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina, Novi Beograd.

• **Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu** u iznosu od 16.549 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Visokogradnju, i to, pre svega, na date zajmove podizvođačima - društvu Tandem Inter u iznosu od 7.933 hiljada dinara i društvu Bon Appetit u iznosu od 7.643 hiljade dinara, kako bi se radovi na projektu Z-088 Hotel Hyatt Rostov, Rusija, na kojem su isti angažovani, završili u roku.

• **Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća – deo koji dospeva do jedne godine** u iznosu od 9.569 hiljada dinara odnose se na obveznice stare devizne štednje u Energoprojekt Industriji (pre svega, po osnovu prenosa sa dugoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 9.178 hiljada dinara).

• **Kratkoročno oročeni depoziti** u iznosu od 1.593.710 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 1.201.103 hiljada dinara, po osnovu deponovanih sredstva kod stranih poslovnih banaka, u kompanijama Energoprojekt Entel Qatar: 1.014.922 hiljada dinara, po kamati od 1,18% na kvartalnom nivou i Energo Consult LLC Abu Dabi, UAE: 186.181 hiljada dinara, po kamati od 1,42% na godišnjem nivou,

- Energoprojekt Garant u iznosu od 334.920 hiljada dinara, po osnovu deponovanih deviznih sredstava, u EUR i USD kod domaćih poslovnih banaka, uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 1,50 % do 2,53 % na godišnjem nivou i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 57.687 hiljada dinara, po osnovu namenski oročenog depozita kod Findomestic banke za projekat RTB Bor (pre svega, po osnovu prenosa sa dugoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 49.474 hiljada dinara).

• **Ostali kratkoročni finansijski plasmani** u iznosu od 6.300 hiljada dinara, pre svega, odnose se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 6.078 hiljada dinara, od čega se najveći deo u iznosu od 4.504 hiljada dinara odnosi na izdavanje dozvola za rad licima koja nisu državljani Republike Ugande.

35. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Tekući (poslovni) račun	145.321	74.952
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	5	1
Blagajna	667	416
Devizni račun	3.067.170	2.297.829
Devizni akreditivi	366	73.808
Devizna blagajna	132.158	86.703
Ostala novčana sredstva:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	887.484	208.655
b) Ostala novčana sredstva	525.124	320.501
<i>Svega</i>	<i>1.412.608</i>	<i>529.156</i>
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena	42.078	36.393
UKUPNO	4.800.373	3.099.258

• **Tekući (poslovni) račun** sistema Energoprojekt u iznosu od 145.321 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na tekuće račune sledećih društava u sistemu Energoprojekt: Energoprojekt Garant u iznosu od 40.671 hiljada dinara, Energoprojekt Holding u iznosu od 30.349 hiljada dinara, Energoprojekt Industrija u iznosu od 26.004 hiljada dinara, Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 15.097 hiljada dinara, Energoprojekt Oprema u iznosu od 10.893 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 9.016 hiljada dinara.

• **Devizni račun** u iznosu od 3.067.170 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na devizne račune sledećih društava u sistemu Energoprojekt: Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.083.383 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 879.246 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 863.329 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 696.955 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 152.305 hiljada dinara.

• Do smanjenja **deviznih akreditiva** u 2015. godini u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 73.442 hiljada dinara došlo je, pre svega, zbog smanjenja deviznih akreditiva po osnovu projekata u inostranstvu u Energoprojekt Opremi.

• **Devizna blagajna** u iznosu od 132.158 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 109.797 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 14.067 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 5.118 hiljada dinara.

• **Kratkoročno oročeni depoziti** u iznosu od 887.484 hiljada dinara odnose se na oročena sredstva u zemlji u iznosu od 879.161 hiljada dinara, i to, najvećim delom u Energoprojekt Holdingu u iznosu od 432.329 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 291.251 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 133.614 hiljada dinara, dok oročena sredstva u inostranstvu iznose 8.323 hiljada dinara i u celosti se odnose na kompaniju Dom 12 S.A.L, Liban.

• **Ostala novčana sredstva** u iznosu od 525.124 hiljada dinara, pre svega, odnose se na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 517.904 hiljada dinara (kolaterali za projekte kompanije Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana).

• **Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena** u iznosu od 42.078 hiljada dinara se najvećim delom odnose na Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 40.254 hiljada dinara, po osnovu bankarskih depozita kao kolateral za izdavanje garancija za projekte u inostranstvu (Ourkiss, Alto Piura, Yarascay i Machu Picchu). Sredstva će biti na raspolaganju po oslobađanju predmetnih garancija.

36. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

36.1. Porez na dodatu vrednost

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Porez na dodatu vrednost	112.663	80.225
UKUPNO	112.663	80.225

• **Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrednost** u iznosu od 112.663 hiljada dinara odnose se na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza, i to, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 51.890 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 27.928 hiljada dinara i Energoprojekt Opremi u iznosu od 12.128 hiljada dinara.

36.2. Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	1.629	1.456
b) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	290.006	214.270
c) Unapred plaćene premije osiguranja	26.129	51.870
d) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		1.952
e) Ostali unapred plaćeni troškovi	53.042	43.872
<i>Svega</i>	<i>370.806</i>	<i>313.420</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	1.691.909	1.860.764
<i>Svega</i>	<i>1.691.909</i>	<i>1.860.764</i>
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	43.618	99.754
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	28.172	38.728
<i>Svega</i>	<i>71.790</i>	<i>138.482</i>
UKUPNO	2.134.505	2.312.666

• **Unapred plaćeni troškovi zakupnine** u iznosu od 290.006 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Entel u iznosu od 251.357 hiljada dinara, po osnovu zakupa stanova za smeštaj radnika u kompanijama Društva u inostranstvu.

• **Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica** u iznosu od 1.691.909 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 919.271 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na overene predušituacije za izvršene radove u oktobru, novembru i decembru 2015. godine, po osnovu sledećih projekata:

- Lajkovac-Ljig: 601.799 hiljada dinara;
- Tunel Šarani: 192.047 hiljada dinara;
- Koridor 10: 59.559 hiljada dinara;
- Izmeštanje i regulacija reke Kolubara II faza: 35.716 hiljada dinara;
- Aerodrom Nakasangola, Uganda, Z-032: 1.512 hiljada dinara;
- Put Puerto Bermudez, Peru, Z-024: 8.701 hiljada dinara; i druga.

- Energoprojekt Holding u iznosu od 385.828 hiljada dinara, u celosti se odnose na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 192.928 hiljada dinara, odnose se na potraživanja po situacijama koje su predate investitoru na overu, ali do dana predaje bilansa nisu overene. Najveća potraživanja za nefakturisan prihod su evidentirana na sledećim projektima u zemlji i inostranstvu:

- Železnička stanica Prokop: 147.977 hiljada dinara;
- Forte banka, Astana Z-096: 18.300 hiljada dinara;
- Podzemna garaža Siktivkar, Z-100: 8.350 hiljada dinara;
- Fabrika sumporne kiseline i topionica u Boru: 7.531 hiljada dinara; i druga.

- Od ostalih društava u sistemu Energoprojekt potraživanja za nefakturisani prihod su zabeležili Energoprojekt Oprema u iznosu od 77.101 hiljada dinara, Energoprojekt Industrija u iznosu od 61.420 hiljada dinara, Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 52.733 hiljada dinara i Energoprojekt Urbanizam i arhitektura u iznosu od 2.628 hiljada dinara.

• **Razgraničeni porez na dodatu vrednost (PDV)** u iznosu od 43.618 hiljada dinara obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajnu godinu, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu, iz razloga što su ulazne fakture stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar te godine. Najznačajniji iznos razgraničenog PDV-a evidentiran je u Energoprojekt Opremi u iznosu od 31.645 hiljada dinara.

• **Ostala aktivna vremenska razgraničenja** u iznosu od 28.172 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Garant u iznosu od 14.624 hiljada dinara (unapred obračunata kamata na depozite u bankama, prenosne premije i rezervisane štete na teret saosiguravača i reosiguravača) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 11.560 hiljada dinara (unapred plaćeni PDV po projektima u inostranstvu: 10.012 hiljada dinara i unapred obračunati troškovi podizvođača na projektu Z-085 Uhta, Rusija: 1.548 hiljada dinara).

37. KAPITAL

Struktura kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Osnovni kapital (umanjenjen za učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu)	5.894.010	5.893.998
Rezerve	374.590	374.453
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	6.211.764	5.788.138
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	450.976	415.520
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330) - negativna stavka kapitala	30.504	41.501
Neraspoređeni dobitak	6.481.980	5.402.867
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	165.090	165.922
UKUPNO	19.547.906	17.999.397

37.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za pozicije osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Akcijski kapital - ukupno	5.724.580	5.725.400
Učešće bez prava kontrole - u akcijskom kapitalu	(149.621)	(150.441)
<i>Svega akcijski kapital (Energoprojekt Holdinga)</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću - ukupno	9.289	9.289
Učešće bez prava kontrole - u udelima društva sa ograničenom odgovornošću	(9.289)	(9.289)
<i>Svega udeli društava sa ograničenom odgovornošću</i>		
Emisiona premija	237.014	237.014
Ostali osnovni kapital - ukupno	88.217	88.217
Učešće bez prava kontrole - ostalo	(6.180)	(6.192)
<i>Svega ostali osnovni kapital</i>	<i>82.037</i>	<i>82.025</i>
UKUPNO	5.894.010	5.893.998

• **Akcijski kapital** - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijski kapital matičnog društva Energoprojekt Holding na dan bilansa čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 dinara po akciji, što iznosi 5.574.959 hiljada dinara, koliko iznosi akcijski kapital koji pripada većinskom vlasniku.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2015. godini je došlo do smanjenja ukupnog akcijskog kapitala u iznosu od 820 hiljada dinara, obzirom da se učešće bez prava kontrole - u akcijskom kapitalu smanjilo za 820 hiljada dinara, kao posledica otkupa akcija svih preostalih akcionara Energoprojekt Visokogradnje od strane Energoprojekt Holdinga.

• **Emisiona premija** predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Energoprojekt Holdinga po paritetu 1:1 u 2006. godini.

37.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Zakonske rezerve	218.856	218.856
Statutarne i druge rezerve	155.734	155.597
UKUPNO	374.590	374.453

• **Zakonske rezerve** su formirane u skladu sa Zakonom o preduzećima koji je važio do 30.11.2004. godine, kad je stupio na snagu Zakon o privrednim društvima. Svake godine se iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu Statutom utvrđenu srazmeru prema osnovnom kapitalu, a najmanje 10% osnovnog kapitala.

• **Statutarne i druge rezerve** predstavljaju rezerve koje se formiraju u skladu sa Statutom i drugim aktima Društva.

37.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	3.168.802	3.163.061
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	1.127.301	1.143.931
<i>Svega</i>	<i>4.296.103</i>	<i>4.306.992</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	1.739.041	1.296.669
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme	176.620	184.477
UKUPNO	6.211.764	5.788.138

• **Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina** u iznosu od 4.296.103 hiljada dinara odnose se na procenu fer vrednosti objekata i primenu MRS 12 – Porezi na dobitak, 15% od formiranih revalorizacionih rezervi (negativan aspekt revalorizacionih rezervi). (Napomena 26)

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 3.168.802 hiljada dinara, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 3.055.774 hiljada dinara,
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 672.228 hiljada dinara i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 559.200 hiljada dinara.

Najznačajniji iznosi revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina u iznosu od 1.127.301 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja: 259.130 hiljada dinara (deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“, Lima, Peru; poslovni prostor, Lima, Peru i stambeni objekat, Kampala, Uganda),
- Energoprojekt Visokogradnja: 241.087 hiljada dinara (objekti u Beogradu - na Voždovcu i Paliluli; i Staroj Pazovi),
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija: 216.059 hiljada dinara (poslovna zgrada u Londonu),
- Energo (Private) Limited, Zimbabve: 160.878 hiljada dinara (poslovni i stambeni objekti, Harare, Zimbabve),
- Energopet d.o.o.: 81.068 hiljada dinara (poslovni objekti i zemljište u Beogradu - Krnješevci) i
- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 68.176 hiljada dinara (poslovno stambeni objekti u Zambiji).

Do smanjenja revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 16.630 hiljada dinara došlo je, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji, po osnovu prodaje stana na Bežanijskoj Kosi zaposlenom u društvu u iznosu od 6.138 hiljada dinara, i po osnovu kursnih razlika u ino kompanijama u iznosu od 4.160 hiljada dinara.

• **Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina** u iznosu od 1.739.041 hiljada dinara odnose se na usklađivanje fer vrednosti investicionih nekretnina, i to, najvećim delom, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Zambia Limited, Zambija: 616.232 hiljada dinara (poslovni i stambeni prostor u Zambiji),
- Dom 12 S.A.L, Liban: 540.422 hiljada dinara (poslovna zgrada u Moskvi),
- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 326.856 hiljada dinara (poslovni i stambeni prostor u Zambiji),
- Energoprojekt Niskogradnja: 144.624 hiljada dinara (deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“, Peru) i
- Energoprojekt Visokogradnja: 108.333 hiljada dinara.

Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 442.372 hiljada dinara rezultat je, pre svega, uknjižavanja investicionih nekretnina u kompaniji Energoprojekt Zambia Limited, Zambija (Napomena 26).

37.4. Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih dobitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani dobiti po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	450.976	415.520
UKUPNO	450.976	415.520

• **Nerealizovani dobiti po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja** u iznosu od 450.976 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel, Energoprojekt Visokogradnju, Energoprojekt Opremu, Dom 12 S.A.L, Liban, I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija i Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka.

37.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	30.504	41.501
UKUPNO	30.504	41.501

• **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 30.504 hiljada dinara, koji se dominantno odnose na Energoprojekt Holding u iznosu od 28.433 hiljada dinara, evidentirani su po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (čiji negativan efekat nije mogao da se pokrije pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HoV).

37.6. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	5.402.867	4.635.242
b) Promene	31.623	(261.407)
<i>Svega</i>	5.434.490	4.373.835
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.047.490	1.029.032
UKUPNO	6.481.980	5.402.867

• Promena ukupnog **neraspoređenog dobitka** u toku godine u iznosu od 1.079.113 hiljada dinara rezultat je, pre svega, ostvarenog neto dobitka sistema Energoprojekt u izveštajnom periodu u iznosu od 1.047.490 hiljada dinara, smanjenja po osnovu raspodele neraspoređenog dobitka (isplata dividendi u Energoprojekt Holdingu, Energoprojekt Opremi, Energoprojekt Entelu i Energoprojekt Garantu) u iznosu od 309.530 hiljada dinara, kursnih razlika početnog stanja neraspoređenog dobitka kompanija u inostranstvu (pre svega, kompanija Energoprojekt Entela u Kataru, Omanu i UAE, usled skoka pariteta lokalnih valuta, koje su vezane za USD, u odnosu na dinar) u iznosu od 335.777 hiljada dinara i evidentiranja neraspoređenog dobitka prethodnog perioda zatvorenog investicionog fonda Fima See Activist a.d. u iznosu od 7.870 hiljada dinara.

37.7. Učešće bez prava kontrole

Učešće bez prava kontrole	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	165.090	165.922
UKUPNO	165.090	165.922

Da bi se obrazac Izveštaj o promenama na kapitalu popunio na propisan način i u skladu sa logičkim i računskim kontrolama Agencije za privredne registre, **učešće bez prava kontrole** određeno je samo na osnovni kapital društava u kojima manjinski akcionari imaju učešće.

U narednoj tabeli prikazana je struktura kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za svaku poziciju kapitala društava u kojima manjinski akcionari imaju učešće.

Struktura kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za svaku poziciju kapitala u kojima manjinski akcionari imaju učešće	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Osnovni kapital	6.059.100	6.059.920
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	(165.090)	(165.922)
<i>Svega osnovni kapital</i>	<i>5.894.010</i>	<i>5.893.998</i>
Rezerve	374.590	374.453
Učešće bez prava kontrole - u rezervama	(21.297)	(21.327)
<i>Svega rezerve</i>	<i>353.293</i>	<i>353.126</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	6.211.764	5.788.138
Učešće bez prava kontrole - u revalorizovanim rezervama	(303.808)	(303.490)
<i>Svega revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme</i>	<i>5.907.956</i>	<i>5.484.648</i>
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	450.976	415.520
Učešće bez prava kontrole - u nerealizovanim dobitcima	(15.975)	(23.602)
<i>Svega nerealizovani dobitci po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata</i>	<i>435.001</i>	<i>391.918</i>
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	30.504	41.501
Učešće bez prava kontrole - u nerealizovanim gubicima	(1.017)	(456)
<i>Svega nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata</i>	<i>29.487</i>	<i>41.045</i>
Neraspoređeni dobitak	6.481.980	5.402.867
Učešće bez prava kontrole - u neraspoređenom dobitku	(853.821)	(731.861)
<i>Svega neraspoređeni dobitak</i>	<i>5.628.159</i>	<i>4.671.006</i>
Ukupan kapital koji pripada većinskim akcionarima	18.188.932	16.753.651
Učešće bez prava kontrole - u ukupnom kapitalu	1.358.974	1.245.748
UKUPAN KAPITAL	19.547.906	17.999.399

38. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	491.826	454.572
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	270.777	282.730
Ostala dugoročna rezervisanja	374.863	358.827
UKUPNO	1.137.466	1.096.129

• **Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih** (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u društvu za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%), a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu); uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrdjeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

U narednoj tabeli je prikazana promena u strukturi dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku i ostalih dugoročnih rezervisanja u izveštajnom periodu.

Struktura dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	Rezervisanja za troškove u garantnom roku	Ostala rezervisanja
Stanje na dan 1. januara 2014	565.215	379.935
Dodatna rezervisanja	132.048	1.730
Iskorišćeno u toku godine	(16.065)	
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(342.166)	(22.838)
Kursne razlike	115.540	
Stanje na dan 01. januara 2015.	454.572	358.827
Dodatna rezervisanja	186.281	16.036
Iskorišćeno u toku godine	(25.433)	
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(164.634)	
Kursne razlike	41.040	
Stanje na dan 31. decembra 2015.	491.826	374.863

• **Rezervisanja za troškove u garantnom roku** u iznosu od 491.826 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 409.955 hiljada dinara, koja su evidentirana po osnovu rezervisanja za troškove značajnih promena pozicija ugovora bez mogućnosti naplate dodatnih radova, formirana u kompanijama društva u inostranstvu i to: u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Qatar: 334.239 hiljada dinara (po osnovu više projekata koji se rade za Qatar General Electricity and Water Corporation „KAHRAMAA“) i kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 75.716 hiljada dinara (po osnovu projekta koji se radi za „DEWA“).

Ukalkulisavanje rezervisanja za troškove u garantnom roku izvršeno je na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, kao izraz opreznosti da neće uspeti da se naplate sva potraživanja po ugovorima gde su postojale modifikacije i produženja roka naplate. Konačan iznos obaveze koji će se platiti može biti različit od onog koji je rezervisan, u zavisnosti od budućih razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

U odnosu na prethodnu godinu, povećanje predmetnih rezervisanja u iznosu od 71.366 hiljada dinara rezultat je dodatnih rezervisanja u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Qatar (za projekat Phasa 11 koji se radi za „KAHRAMAA“) u iznosu od 104.410 hiljada dinara, delimičnog ukidanja neiskorišćenih rezervisanja u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE u iznosu od 73.915 hiljada dinara (Napomena 21.1) i evidentiranja pozitivnih kursnih razlika u iznosu od 40.871 hiljada dinara (prilikom uključivanja inostranog poslovanja u poslovne knjige društva, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva);

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 54.898 hiljada dinara, koja su izvršena u 2015. godini, za projekat Prokop: 38.920 hiljada dinara, TENT Obrenovac: 12.391 hiljada dinara, Prelaz preko Dunava: 1.364 hiljada dinara i DV Beograd Pančevo: 2.223 hiljada dinara.

Uobičajena praksa je da društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-3 godine, zavisno od projekta.

U odnosu na prethodnu godinu, smanjenje predmetnih rezervisanja u iznosu od 35.821 hiljada dinara odnosi se na ukidanje neiskorišćenih rezervisanja formiranih 2014. godine za projekat RTB Bor u iznosu od 90.719 hiljada dinara (Napomena 21.1) i formiranja dodatnih rezervisanja na gore navedenim projektima u zemlji u iznosu od 54.898 hiljada dinara;

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 26.973 hiljada dinara, koja su izvršena u 2015. godini za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan u iznosu od 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana u iznosu od 16.381 hiljada dinara.

U odnosu na prethodni izveštajni period, povećanje predmetnih rezervisanja u iznosu od 1.709 hiljada dinara evidentirano je po osnovu, sa jedne strane, povećanja na ime rezervacije troškova u 2015. godini u iznosu od 26.973 hiljada dinara (za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan: 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 16.381 hiljada dinara) i kursnih razlika u iznosu od 169 hiljada dinara, i sa druge strane, smanjenja po osnovu iskorišćenja u celosti, u 2014. godini formiranih rezervisanja u iznosu od 25.433 hiljada dinara (za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan: 16.912 hiljada dinara i Z-092 Horizonti, Siktivkar: 8.5241 hiljada dinara).

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na objektima koji su završeni, a za koje se očekuje da će imati troškove dok traje garantni period. Društvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagoveštiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

• **Ostala dugoročna rezervisanja** u iznosu od 374.863 hiljada dinara se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Holding u iznosu od 260.000 hiljada dinara, koja su izvršena u bilansu na dan 31.12.2006. godine, u skladu sa odlukom nadležnog organa Društva, na ime eventualnih rashoda u vezi realizacije Ugovora o zajedničkoj izgradnji u Bloku 26, Novi Beograd br. 507, zaključenog između Konzorcijuma „Energoprojekt – Napred“ i Trinity Capital d.o.o.

U skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkoj izgradnji i Aneksa broj 1 Ugovora, Trinity Capital d.o.o. je uplatio ugovoreni iznos, a Društvo je izdalo blanko menicu i menično ovlašćenje sa neograničenim rokom važnosti. Predmetna menica se može podneti na naplatu u slučaju dobijanja pravosnažnog rešenja nadležnog organa kojim se Društvu oduzima zemljište koje je predmet ugovora i to isključivo krivicom Društva, a usled razloga koji u momentu zaključenja Ugovora nisu bili poznati Trinity Capital d.o.o.

Rezervisanje je izvršeno u skladu sa zahtevima MRS 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, usled neizvesnosti u pogledu primene zakonske regulative koja se odnosi na predmet Ugovora, a koje mogu uticati i na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva, kao i zbog izdate blanko menice, kako je prethodno navedeno.

Na dan 31.12.2015. godine i dalje postoji neizvesnost u pogledu primene zakonske regulative koja može uticati na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva i eventualnog aktiviranja izdate menice od strane Trinity Capital d.o.o. Otuda, rukovodstvo procenjuje da na dan bilansa još uvek nisu ispunjeni uslovi za ukidanje predmetnog rezervisanja.

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 97.097 hiljada dinara, koja se u celosti odnose na obavezu prema podizvođaču po osnovu projekta Z-0163 „Navigation Lock“, Irak. Iznos rezervacije utvrđen je po identičnoj metodologiji propisanoj od strane Vlade Iraka, na bazi koje je Društvo naplatilo svoje potraživanje na pomenutom projektu; i

- Energoprojekt Garant u iznosu od 17.766 hiljada dinara koja se odnose, dominantno na izdvajanja za rezerve za izravnavanje rizika.

Povećanje ostalih dugoročnih rezervisanja u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 16.036 hiljada dinara odnosi se u celosti na Energoprojekt Garant, pre svega, po osnovu povećanja rezervisanja za izravnavanje rizika.

39. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	218.927	330.930
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	215.266	205.529
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	122.071	188.398
Ostale dugoročne obaveze	2.161.284	2.397.328
UKUPNO	2.717.548	3.122.185
Deo dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine (Napomena 40.3.)	535.007	582.012

39.1. Dugoročni krediti i zajmovi

Struktura dugoročnih kredita i zajmova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U zemlji:		
a) Dugoročni krediti od banaka u zemlji:		
Societe Generale banka	218.927	71.712
Alpha banka		83.828
VTB banka		175.390
<i>Svega</i>	<i>218.927</i>	<i>330.930</i>
b) Dugoročni krediti od drugih pravnih lica u zemlji		
<i>Svega - krediti u zemlji</i>	<i>218.927</i>	<i>330.930</i>
U inostranstvu:		
Dugoročni krediti od drugih pravnih lica u inostranstvu	215.266	205.529
<i>Svega - krediti u inostranstvu</i>	<i>215.266</i>	<i>205.529</i>
UKUPNO	434.193	536.459

- **Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od banaka u zemlji** u iznosu od 218.927 hiljada dinara, u celosti se odnose na Energoprojekt Visokogradnju, po osnovu kredita uzetog od Societe Generale banke.

U narednim tabelama prikazane su obaveze po dugoročnim kreditima od banaka u zemlji na dan 31.12.2015. godine, razdvojene na obaveze do godinu dana (koje se iskazuju u okviru kratkoročnih obaveza, Napomena 40.3.) i obaveze preko godinu dana (koje se iskazuju u okviru dugoročnih kredita), kao i struktura dospeća dugoročnih kredita i valuta u kojoj su isti izraženi, po društvima u sistemu Energoprojekt na koja se dugoročni krediti odnose.

Poverilac	Kamatna stopa	u 000 dinara			
		31.12.2015.		31.12.2014.	
		Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza	Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza
Energoprojekt Visokogradnja:					
VTB banka	3 M Euribor + 5,3% god.		176.358	175.390	
Societe Generale banka	5,15% god.		71.712	71.712	143.424
Societe Generale banka	3m Euribor + 4% god.	218.927	72.976		
Komercijalna banka	9% god.				16.667
<i>Svega</i>		218.927	321.046	247.102	160.091
Energoprojekt Energodata:					
Alpha bank	3M Euribor + 5,75% god.			83.828	72.760
<i>Svega</i>		-	-	83.828	72.760
Energoprojekt Industrija:					
Fond za razvoj RS	2.5% god.		30.527		
<i>Svega</i>		-	30.527	-	-
UKUPNO		218.927	351.573	330.930	232.851

Struktura dospeća dugoročnih kredita i zajmova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Između 1 i 2 godine		330.930
Između 2 i 5 godina	218.927	
UKUPNO	218.927	330.930

Struktura knjigovodstvene obaveza po osnovu dugoročnih kredita Društva izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD		71.712
EUR	218.927	259.218
UKUPNO	218.927	330.930

• **Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 215.266 hiljada dinara u celosti se odnose se na Energoprojekt Niskogradnju po osnovu obaveze prema kooperantima iz bivših Republika SFRJ angažovanih na projektu HE Banieya II, Gvineja (1.935 hiljada USD). Imajući u vidu da proces sukcesije bivših Republika SFRJ nije završen, a rukovodeći se načelom opreznosti, stav rukovodstva Društva je da u ovom momentu nisu stvoreni uslovi za otpis pomenutih obaveza.

39.2. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Struktura obaveze po osnovu finansijskog lizinga	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	122.071	188.398
UKUPNO	122.071	188.398

• **Obaveze po osnovu finansijskog lizinga** su efektivno osigurane kao pravo da zakupljeno sredstvo bude vraćeno zakupodavcu u slučaju da zakupac ne ispuni obavezu.

Od ukupnih dugoročnih obaveza po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od 122.071 hiljada dinara, najveći deo u iznosu od 112.998 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju.

Detaljnije informacije o ukupnim obavezama (dugoročnim i kratkoročnim) po osnovu finansijskog lizinga u Energoprojekt Niskogradnji su prezentovane u narednoj tabeli.

Poverilac	Valuta	Ostatak obaveze u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Način otplate i datum dospeća	Godišnja kamatna stopa
<i>Obaveze po osnovu lizinga u zemlji:</i>					
Sogelease	EUR	1.287.763	156.626	mesečno od 15.04.2016. do 15.10.2018.	6m Euribor + margina = 4,41%
Unicredit Leasing	EUR	868.205	105.596	mesečno od 11.09.2017. do 11.09.2018.	3m Euribor + 4,20%
Svega			262.222		
<i>Obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu:</i>					
GNB bank leasing, Peru	USD	114.251	12.710	mesečno do 01.05.2016.	7,90%; 7,50%
Leasing Peru S.A.	USD	64.010	7.121	mesečno do 05.05.2016.	5,92%
Svega			19.831		
UKUPNO			282.053		

U narednoj tabeli su prikazane obaveze po osnovu finansijskog lizinga Energoprojekt Niskogradnje iskazane u dinarima, na dan 31.12.2015. godine, razdvojene na:

- obaveze do godinu dana (koje se iskazuju u okviru kratkoročnih obaveza); i
- na obaveze preko godinu dana (koje se iskazuju u okviru dugoročnih obaveza).

Poverilac	u 000 dinara	
	Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza
Sogelease, Srbija	57.260	99.366
UniCredit Leasing, Srbija	55.738	49.858
GNB leasing, Peru		12.710
Leasing Peru S.A., Peru		7121
UKUPNO	112.998	169.055

Struktura obaveza po finansijskom lizingu po roku dospeća	u 000 dinara	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	169.055	177.055
Od 1 do 5 godina	112.998	116.019
Preko 5 godina		
UKUPNO	282.053	293.068

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa.

39.3. Ostale dugoročne obaveze

Struktura ostalih dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostale dugoročne obaveze	2.161.284	2.397.328
UKUPNO	2.161.284	2.397.328

• **Ostale dugoročne obaveze** u iznosu od 2.161.284 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.905.789 hiljada dinara, koje se u celosti odnose na deo ukupnih obaveza za primljene avanse sa dospećem 01.01.2017. godine, u skladu sa usvojenom dinamikom radova i vraćanja avansa na projektima Z-027 Mpigi-Kanoni, Uganda: 141.823 hiljada dinara, Lajkovac-Ljig, Srbija: 1.215.236 hiljada dinara i Z-034 Put Puerto Bermudez, Peru: 548.730 hiljada dinara,

- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 170.593 hiljada dinara koju čini obaveza po osnovu ugovora za kupovinu građevinskog zemljišta, površine 85,6 ari, koja dospeva u 6 (šest) jednakih mesečnih rata počev od maja 2018. godine i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 84.902 hiljada dinara, koje čine obaveze prema bivšim vlasnicima parcela koji su prodali zemljište za izgradnju stambeno poslovnih objekata i gde je društvo preuzelo obavezu da im, na ime protivnakanade, obezbedi nekretnine koje će izgraditi u Ulici Cara Nikolaja u Beogradu. Obaveza je iskazana po projektovanoj ceni koštanja budućih nepokretnosti.

40. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	3.163.179	2.234.056
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	154.864	757.701
Ostale kratkoročne finansijske obaveze:		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	535.007	582.012
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	3.575	541
Svega	538.582	582.553
UKUPNO	3.856.625	3.574.310

40.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:		
a) Dinarski krediti	1.100.844	777.477
b) Krediti sa valutnom klauzulom	2.062.335	1.456.579
UKUPNO	3.163.179	2.234.056

• **Kratkoročni krediti od banaka u zemlji** u iznosu od 3.163.179 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.717.810 hiljada dinara, i to:

- Dinarski krediti kod Unicredit banke i Alpha banke u iznosu od 423.100 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od 1m Belibor + 1,20% do 1,35% godišnje; obezbeđenje: menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme i
- Krediti sa valutnom klauzulom (Eur) kod Alpha banke, Unicredit banke i Hypo Alpe Adria banka u iznosu od 1.294.710 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od 1m Euribor + 4,70% godišnje do 3m Euribor + 5,95% godišnje; obezbeđenje: menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme kod Alpha banke i Unicredit banke; i menice i jemstva Energoprojekt Holdinga kod Hypo Alpe Adria bank,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 661.667 hiljada dinara, i to:
  - dinarski krediti kod Societe General banke i Unicredit banke u iznosu od 532.744 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od bez kamate do 1m Belibor + 1,4% godišnje i
  - krediti sa valutnom klauzulom (Eur) u iznosu od 128.923 hiljada dinara kod Societe Generale banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 4,00% godišnje; obezbeđenje: menice društva i solidarno jemstvo Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Niskogradnje, Energoprojekt Hidroinženjeringa i Energoprojekt Opreme,
- Energoprojekt Holding u iznosu od 565.561 hiljada dinara, i to:
  - kredit sa valutnom klauzulom (Eur) kod Eurobanke i Erste banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 3,75% do 4,5% godišnje; obezbeđenje: menice društva i jemstva Energoprojekt Opreme i Energoprojekt Niskogradnje kod Eurobanke i 6 blanko menica Društva kod Erste banke,
- Energoprojekt Energodata u iznosu od 145.000 hiljada dinara, i to:
  - dinarski krediti kod Alpha banke, kamatna stopa 1m Belibor + 0,7% godišnje, obezbeđenje: blanko menice Društva i blanko menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Opreme, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Visokogradnje i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 73.141 hiljada dinara, i to:
  - krediti sa valutnom klauzulom (Eur) kod Societe Generale banke i Hypo Alpe Adria banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 4,00% do 5,30% godišnje, obezbeđenje: blanko menice društva i Energoprojekt Holdinga.

Struktura knjigovodstvene vrednosti kratkoročnih kredita u zemlji izražena u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD	1.100.844	777.477
EUR	2.062.335	1.456.579
UKUPNO	3.163.179	2.234.056

40.2. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u inostranstvu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu	154.864	609.672
Kratkoročni krediti i zajmovi od drugih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu		148.029
UKUPNO	154.864	757.701

• **Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu** u iznosu od 154.864 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 122.794 hiljada dinara (odobreni od strane poslovnih banaka u Peruu, kako je dato u tabeli u nastavku) i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 32.070 hiljada dinara (odobren od strane Scotia banka, Peru, uz kamatnu stopu od 5, 99% godišnje, koji je obezbeđen menicama društva).

Detaljnije informacije o obavezama Energoprojekt Niskogradnje po kratkoročnim kreditima od banaka u inostranstvu su prikazane u narednoj tabeli.

Banka	Valuta	Ostatak obaveze u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Način otplate i datum dospeća	Godišnja kamatna stopa
Banco Financiero	PEN	337.393	10.997	04.01.2016. jednokratno	6,00%
Standard Chartered Bank	USD	1.004.945	111.797	31.03.2016.	11,00%
UKUPNO			122.794		

Kreditni od banaka u Peruu obezbeđeni su založnim pravom na zemljište i građevinske objekte Društva (Napomena 46).

40.3. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih kredita i zajmova u zemlji i inostranstvu koji dospeva do jedne godine	364.754	279.031
b) Obaveze po osnovu finansijskog lizinga koje dospevaju do jedne godine	170.253	302.981
<i>Svega</i>	<i>535.007</i>	<i>582.012</i>
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	3.575	541
UKUPNO	538.582	582.553

• **Deo dugoročnih kredita i zajmova u zemlji i inostranstvu koji dospeva do jedne godine** u iznosu od 364.754 hiljada dinara odnosi se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt (Napomena 39.1).

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 321.046 hiljada dinara, kako je prikazano u narednoj tabeli.

Banka	Datum odobrenja	Datum Dospeća	Valuta	Odobreni iznos u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Kamatna stopa	Jednokratna stopa	Jemstvo
VTB Bank	27.10.2014.	27.10.2016.	EUR	1.450.000	176.358	3m Euribor + 5,3% god.	0,25%	EP Holding i EP Niskogradnja
Societe Generale Bank	28.10.2014.	28.04.2016.	RSD	215.136.000	71.712	5,15% god.	0,20%	EP Holding, EP Niskogradnja i EP Hidroinženjering
Societe Generale Bank	29.09.2015.	30.09.2016.	EUR	2.400.000	72.976	3m Euribor + 4% god.	0,20%	EP Holding, EP Niskogradnja i EP Hidroinženjering
UKUPNO					321.046			

- Energoprojekt Industrija u iznosu od 30.527 hiljada dinara koji se odnosi na ostatak obaveze po dugoročnom kreditu od Fonda za razvoj Republike Srbije koji dospeva do jedne godine (odobren u EUR, u maju 2015. godine, po godišnjoj kamatnoj stopi od 2,5%) i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 13.181 hiljada dinara koji se odnosi na ostatak obaveze po dugoročnom kreditu od Caterpillar Chile za nabavku opreme koji dospeva do jedne godine (odobren u USD, po godišnjoj kamatnoj stopi od 5,69%).

• **Obaveze po osnovu finansijskog lizinga koje dospevaju do jedne godine** u iznosu od 170.253 hiljada dinara se dominantno odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 169.055 hiljada dinara (Napomena 39.2).

41. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	245.808	261.481
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	2.028.298	1.546.136
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	3.198.971	1.919.033
Primljeni depoziti u inostranstvu	3.600	2.181
UKUPNO	5.476.677	3.728.831

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 245.808 hiljada dinara odnose se na obaveze prema Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, evidentirane dominantno u Energoprojekt Opremi u iznosu od 245.676 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od drugih pravnih lica u zemlji** u iznosu od 2.028.298 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 1.199.659 hiljada dinara (primljeni avansi na projektima Lajkovac - Ljig (China Standong International E&T Ogranak Beograd): 948.688 hiljada dinara; Tunel Šarani (AzVirt): 167.011 hiljada dinara i Kolubara (JP Elektroprivreda Srbije): 83.960 hiljada dinara), Energoprojekt Opremu u iznosu od 596.965 hiljada dinara (primljeni avansi od investitora za projekat DV Pančevo - Rumunska granica: 555.567 hiljada dinara i ostale projekte u zemlji: 41.398 hiljada dinara), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 175.303 hiljada dinara (primljeni avansi na sopstvenoj investiciji u zemlji - projektu Cara Nikolaja), Energoprojekt Urbanizam i arhitekturu u iznosu od 21.385 hiljada dinara i Energoprojekt Industriju u iznosu od 17.998 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 3.198.971 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 2.261.424 hiljada dinara po osnovu izvođenja radova za investitore, pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 541.665 hiljada dinara i po osnovu primljenih avansa u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 1.712.830 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 695.978 hiljada dinara po osnovu primljenih avansa u Ugandi u iznosu od 508.441 hiljada dinara (na projektu Z-027 Jinja road) i u Peruu, u iznosu od 187.537 hiljada dinara (na projektu Z-034 Put P. Bermudez) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 105.046 hiljada dinara, po osnovu primljenih avansa, pre svega, na projektima u Alžiru u iznosu od 94.810 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih depozita u inostranstvu** u iznosu od 3.600 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju, po osnovu primljenih depozita na ime izdavanja stanova u zgradi „Cruz del Sur“, Peru, u iznosu od 2.384 hiljada dinara.

42. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	5.975	4.618
Dobavljači u zemlji	2.182.699	1.649.037
Dobavljači u inostranstvu	1.642.578	2.155.986
Ostale obaveze iz poslovanja	17.385	18.264
UKUPNO	3.848.637	3.827.905

• **Obaveze prema dobavljačima - ostala povezana pravna lica u inostranstvu** u iznosu od 5.975 hiljada dinara odnose se na obaveze Energoprojekt Opreme prema Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Obaveze prema dobavljačima u zemlji** u iznosu od 2.182.699 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 1.314.546 hiljada dinara, Energoprojekt Opremu u iznosu od 370.724 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 315.944 hiljada dinara, Energo Kaz d.o.o., Kazahstan u iznosu od 117.540 hiljada dinara, Energoprojekt Energodatu u iznosu od 25.711 hiljada dinara, Energoplast u iznosu od 12.299 hiljada dinara i Energoprojekt Entel u iznosu od 8.109 hiljada dinara.

U narednoj tabeli prikazana je struktura obaveza prema dobavljačima u zemlji u društvu Energoprojekt Niskogradnja koje ima najznačajnije iznose predmetnih obaveza na dan bilansa.

Struktura obaveza prema dobavljačima u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Energoprojekt Niskogradnja:		
Nukleus d.o.o.	329.727	
Ingrap Omni d.o.o.	289.314	
West - gradnja d.o.o.	89.141	48.039
Evrogradnja d.o.o.	74.713	41.868
Geosonda Fundiranje a.d.	54.103	
Elita - Cop d.o.o.	36.799	
Aco d.o.o.	32.730	
Gemax a.d.	32.358	38.709
Tehno - Rent d.o.o.	27.719	3.996
Telefonkabl a.d.	24.119	6.972
Hdrotehnika Hidroenergetika a.d.	18.605	
Ostali	305.218	343.297
Ukupno	1.314.546	482.881

U saldu obaveza prema dobavljačima u zemlji najznačajnije učešće imaju obaveze prema podizvođačima, čije je plaćanje direktno uslovljeno prethodnom naplatom potraživanja od kupaca - investitora („back to back“ ugovori). Osim toga, ugovorima o podizvođačkim uslugama definisano je zadržavanje dela duga na ime garantnog depozita za izvršenje ugovornih obaveza, što kao kumulativ, s obzirom na izvršene i fakturisane usluge podizvođača zaključno sa 31.12.2015. godine, objašnjava značajan porast obaveza u Energoprojekt Niskogradnju u odnosu na 31.12.2014. godinu.

• **Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu** u iznosu od 1.642.578 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 634.989 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 499.972 hiljada dinara, Energoprojekt Entel LLC Oman, Oman: 101.511 hiljada RSD i Energo Consult LLC Abu Dabi, UAE: 33.506 hiljada dinara), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 457.296 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 252.150 hiljada dinara i na projektima Z-088 Hotel Hyatt Rostov: 94.392 hiljada dinara, Z-096 Forte banka, Astana: 35.032 hiljada dinara i Z-085 Uhta: 8.311 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 347.502 hiljada dinara (pre svega, u Ugandi: 207.752 hiljada dinara i Peru: 136.171 hiljada dinara) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 131.626 hiljada dinara.

• **Ostale obaveze iz poslovanja** u iznosu od 17.385 hiljada dinara najvećim delom odnose se na Energoprojekt Garant u iznosu od 14.460 hiljada dinara (obaveze za premije reosiguranja i saosiguranja i dr.) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.757 hiljada dinara (obaveze za izdate čekove dobavljačima u Peruu na ime izmirenja obaveza, a koji zaključno sa 31.12.2015. godine nisu realizovani).

43. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	16.174	285.287
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.566.937	1.567.548
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	4.389	8.253
b) Obaveze za dividende	126.724	132.562
c) Obaveze prema zaposlenima	16.590	17.730
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	3.205	2.908
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	4.043	5.411
f) Obaveze za kratkoročna rezervisanja	5.294	5.277
g) Ostale razne obaveze	35.137	31.837
<i>Svega</i>	<i>195.382</i>	<i>203.978</i>
UKUPNO	1.778.493	2.056.813

• **Obaveze iz specifičnih poslova – druga pravna lica** u iznosu od 16.174 hiljada dinara, u celosti se odnose na Energoprojekt Entel (najvećim delom, na obavezu prema partneru na projektima kompanije Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar).

• **Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada** u iznosu od 1.566.937 hiljada dinara (obaveze za neto zarade i naknade zarada, poreze i doprinose, obaveze Komorama za zarade u zemlji i inostranstvu i dr.) odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 703.560 hiljada dinara (u inostranstvu: 544.595 hiljada dinara, u zemlji: 158.965 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 473.201 hiljada dinara (u inostranstvu: 447.684 hiljada dinara, u zemlji: 25.517 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 176.752 hiljada dinara (u inostranstvu: 120.820 hiljada dinara, u zemlji: 55.932 hiljada dinara), Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 100.048 hiljada dinara (u inostranstvu: 80.094 hiljada dinara, u zemlji: 19.954 hiljada dinara) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 33.848 hiljada dinara (u inostranstvu: 21 hiljada dinara, u zemlji: 33.827 hiljada dinara).

• **Obaveze za dividende** u iznosu od 126.724 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoplast u iznosu od 102.800 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 11.308 hiljada dinara (obzirom da akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti), Energoprojekt Holding u iznosu od 7.544 hiljada dinara (pre svega, obaveze za dividende iz ranijih godina, a koje do danas nisu isplaćene – ostavinske rasprave i dr.) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 4.398 hiljada dinara.

• **Ostale razne obaveze** u iznosu od 35.137 hiljada dinara, odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 16.676 hiljada dinara (obaveze prema Sindikalnoj organizaciji društva, Fondu za socijalnu pomoć zaposlenih, obaveze prema trećim licima po osnovu izvršenih obustava od zarade zaposlenih na ime zakonskih i administrativnih zabrana i dr.) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 12.944 hiljada dinara (obustave iz zarada za sindikalnu članarinu i razne pomoći, alimentacije, itd.).

44. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

44.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	559.499	441.603
UKUPNO	559.499	441.603

• **Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost** u iznosu od 559.499 hiljada dinara odnose se na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza najvećim delom u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 516.715 hiljada dinara (u inostranstvu: 505.898 hiljada dinara, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra: 420.994 hiljada dinara i u zemlji: 10.817 hiljada dinara).

44.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za porez iz rezultata	654.522	639.240
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	201.131	1.007.024
UKUPNO	855.653	1.646.264

• **Obaveze za porez iz rezultata** u iznosu od 654.522 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 639.052 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 7.935 hiljada dinara (ukalkulisana mesečna akontaciju poreza na dobit za decembar 2015. godine, koja je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2016. godine).

Obaveze po osnovu poreza na dobitak u Energoprojekt Entelu u iznosu od 639.052 hiljada dinara u celosti se odnose na kompaniju Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar, po osnovu obaveza evidentiranih u 2011. godini na ime nepriznatih troškova Head Office, to jest, Energoprojekt Entel, za period od 3 godine (2008., 2009. i 2010. godine) od strane lokalne Poreske uprave. Naime, lokalna Poreska uprava ne priznaje kao trošak iznos evidentiran na troškovima na ime usluga koje je Energoprojekt Entel pružio u navedenom periodu, već smatra da je i na taj iznos trebalo da bude plaćen

porez na dobit. Po ovom osnovu vodi se sudski spor čiji je ishod neizvestan. Na kratkoročno oročenim sredstvima kod Doha Banke izdvojena su novčana sredstava koja se čuvaju za slučaj gubitka predmetnog spora.

• **Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine** u iznosu od 201.131 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 141.637 hiljada dinara, pri čemu se najznačajniji deo odnosi na neplaćene obaveze po osnovu poreza i doprinosa za radnike u inostranstvu u iznosu od 101.878 hiljada dinara, dok u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana obaveza za withholding tax iznosi 31.146 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 40.461 hiljada dinara, od čega se najznačajniji iznos odnosi na porez na dodatu vrednost po poreskoj prijavi za decembar 2015. godine u Peruu: 38.090 hiljada dinara (obaveze su izmirene u zakonskom roku, u januaru 2016. godine) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 9.386 hiljada dinara, dominantno u inostranstvu, u iznosu od 9.092 hiljada dinara (u Jordanu, Peruu i Bljeljini), pre svega, po osnovu poreza na dobit.

Smanjenje obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 805.893 hiljada dinara dominantno je rezultat, smanjenja predmetnih obaveza u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 758.827 hiljada dinara, što je posledica, pre svega, manjeg iznosa oporezive dobiti u inostranstvu u 2015. godini, pa samim tim i obaveze po osnovu poreza na dobit u zemlji rada (u 2014. godini oporezivu dobit su uvećali završeni arbitražni postupci - odštetni zahtevi u Peruu u korist društva). Osim toga, u toku 2015. godine, a u skladu sa predatim poreskim prijavama za 2014. godinu u inostranstvu, plaćene su veće akontativne rate poreza na dobit za 2015. godinu u odnosu na prethodni period, što je uticalo na smanjenje preostale obračunate obaveze poreza na dobit na dan 31.12.2015. godine.

44.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - ostala povezana pravna lica		30.642
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1.113.969	1.106.783
<i>Svega</i>	<i>1.113.969</i>	<i>1.137.425</i>
Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica	433.874	102.064
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	256.655	379.609
UKUPNO	1.804.498	1.619.098

• **Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica** u iznosu od 1.113.969 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 620.107 hiljada dinara, za koje zaključno sa 31.12.2015. godine nisu primljenje fakture (ukalkulisanje troškova izvršeno je, pre svega, na osnovu računa primljenih u 2016. godini (za period 2015. godine), kao i izvršene procene troškova od strane stručnih

službi na projektima u zemlji i inostranstvu, na bazi odgovarajućih evidencija: građevinska knjiga, geodetska snimanja, ispostavljeni zahtevi podizvođača za overu privremenih situacija i sl.), a koji se odnose najvećim delom na:

- Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga na projektu Lajkovac - Ljig: 399.471 hiljada dinara,
  - Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga za decembar 2015. godine na projektima Kolubara II faza: 31.023 hiljada dinara, Koridor X: 51.018 hiljada dinara, Pančevački most: 17.481 hiljada dinara i Tunel Šarani: 7.440 hiljada dinara (novembar i decembar 2015. godine),
  - Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga za prethodni period na projektima Straževica: 4.000 hiljada dinara i Lot 1.1. Novi Sad: 4.000 hiljada dinara,
  - Ukalkulisane troškove za 2015. godinu u Peruu: 27.210 hiljada dinara (troškovi električne energije: 7.443 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga: 7.278 hiljada dinara, troškovi osiguranja radova i imovine: 12.489 hiljada dinara),
  - Ukalkulisane troškove na projektima u Ugandi: 12.802 hiljada dinara (troškovi podizvođačkih usluga za decembar 2015. godine: 1.877 hiljada dinara i troškovi naknada za godišnji odmor za 2015. godinu: 10.925. hiljada dinara),
  - Ukalkulisane troškove kamata na dugoročne obaveze prema ostalim pravnim licima na Projektu HE Banieya II, Gvineja: 57.314 hiljada dinara i
  - Ukalkulisane troškove izvršenih usluga tekućeg održavanja poslovnih prostorija u decembru 2015. godine godine: 4.383 hiljada dinara;
- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 354.529 hiljada dinara koji se odnose na ukalkulisane troškove u inostranstvu, i to:
- Ukalkulisane troškove u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 193.140 hiljada dinara,
  - Ukalkulisane troškove poreza na dobit za 2015. godinu na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 127.224 hiljada dinara (na osnovu procene, s obzirom da se poreski bilans u Kazahstanu predaje do 31.03.2016. godine) i
  - Ukalkulisane troškove u inostranstvu: 34.165 hiljada dinara, koji su stvarno nastali i koji su uključeni u situacije koje su ispostavljene investitoru, ali do dana predaje bilansa nisu stigle fakture dobavljača (na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 31.926 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 2.239 hiljada dinara).
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 83.401 hiljada dinara, po osnovu ukalkulisanih troškova perioda za koje nisu primljene fakture u obračunskom periodu na projektima u zemlji DV Pančevo - Rumunska granica: 61.577 hiljada dinara, RTB Bor: 19.890 i drugim: 1.934 hiljada dinara i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 48.656 hiljada dinara, ukalkulisani troškove podizvođačkih usluga na projektima u inostranstvu: 28.132 hiljada dinara (projekat Tabegart Alžir i Varaždin Zagreb) i u zemlji: 20.524 hiljada dinara (projekat 15 malih elektrana JP EPS i HE Đerdap).
- **Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica** u iznosu od 433.874 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:
- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 284.006 hiljada dinara (po osnovu overenih prihoda od

strane investitora, ali koji nisu odrađeni u 2015. godini na projektima u inostranstvu Z-096 Forte banka, Astana: 167.412 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 62.130 hiljada dinara, Z-085 Uhta: 54.085 hiljada dinara i Poslovna jedinica Herceg Novi: 379 hiljada dinara),

- Energoprojekt Garant u iznosu od 106.949 hiljada dinara (po osnovu prenosnih premija) i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 41.548 hiljada dinara (na projektu Tunel Šarani, po osnovu overene realizacije za novembar 2015. godine).

• **Ostala pasivna vremenska razgraničenja** u iznosu od 256.655 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 115.190 hiljada dinara, po osnovu naplaćenih garancija za Elwo, Poljska, u iznosu od 97.398 hiljada dinara i razgraničenog PDV u izdatim fakturama u iznosu od 17.792 hiljada dinara i
- Energoprojekt Garant u iznosu od 106.717 hiljada dinara, po osnovu rezervisane štete neživotnih osiguranja.

45. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), u konsolidovanim finansijskim izveštajima sistema Energoprojekt iskazana je vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze sistema Energoprojekt, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Izdate i primljene garancije i akreditivi	22.733.809	20.063.736
Prava korišćenja građevinskog zemljišta	4.663.306	4.670.172
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	881.469	815.192
UKUPNO	28.278.584	25.549.100

46. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

- **Hipoteke upisane na teret društava u sistemu Energoprojekt**

- Kompanija Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736 m², u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Street Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica. Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku kao kolateral na

ime dobijanja ponudbenih garancija i garancija za dobro izvršenje, za potrebe kompanije Energoprojekt Entel L.L.C., Doha, Qatar.

- Kod Energoprojekt Niskogradnje je za potrebe obezbeđenja kreditne linije, odobrene od strane Scotiabank Peru upisana hipoteka na imovini društva u iznosu od 1.116.055 hiljada dinara (10.032.239,80 USD) što predstavlja 75,66% ukupno procenjene vrednosti imovine koja je predmet hipoteke. Procenu vrednosti izvršio je eksterni nezavisni kvalifikovani procenitelj „J.R.Z. Valuaciones S.A.C“ u Peruu, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama nekretnina koje su procenjivali. Procenitelj je angažovan od strane Scotiabank Peru.

U sledećoj tabeli je prikazana hipoteka upisana na teret Energoprojekt Niskogradnje.

Nepokretnost	m ²	Knigovodstvena vrednost	Procenjena vrednost	Procenjena vrednost
		u 000 RSD	u USD	u 000 RSD
Zemljište - Kamp Primavera, Sullana,	95.907,47	29.479	5.754.448,20	640.164
Poslovni prostor 16-18. sprat, Lima, Peru	427,73	59.181	1.005.501,73	111.859
Zgrada Cruz Del Sur, Lima, Peru	4.295,38	678.983	6.499.632,37	723.063
UKUPNO		767.643	13.259.582,30	1.475.086
Hipoteka 75.66%			10.032.239,80	1.116.055

- Kao sredstvo obezbeđenja za dobijanje avansne garancije Energoprojekt Hidroinženjering je upisao hipoteku na nekretninama u Peruu: kancelarija 601 i parking 14, koje se nalaze na šestom i prvom spratu zgrade sa frontom prema ulici Los Rosales (sada Amador Merino Reyna) 460 u distriktu San Isidro, Lima, Perú, upisanih na kartonima 234244 i 234237 Registra svojine nad nekretninama Lime, Peru.

- Kod Energoprojekt Viskogradnje je, za potrebe obezbeđenja licitacione garancije za avans i garancije za dobro izvršenje posla kod banke Poštanska Štedionica a.d., Beograd, upisana hipoteka na imovini društva - zemljište i objekti na lokaciji Stara Pazova, radi učestvovanja na tenderu za izbor generalnog izvođača za projekat “Plot 14” - izgradnja stambeno poslovnog objekta (projekat “Belgrade Waterfront”). Garancija je istekla 28.11.2015. godine, u toku je postupak brisanja hipoteke iz katastra nepokretnosti pošto je ista istekla i izbrisana iz evidencije Banke.

- Kao sredstvo obezbeđenja za dobijanje avansne i garancije za dobro izvršenje posla kod Sberbank Srbija a.d., Energoprojekt Oprema je dala zalogu na pravima potraživanja.

- Overdraft kredit u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, dobijen od Indo - Zambia bank, obezbeđen je hipotekom na nepokretnosti Plot 3148 Mukwa Road, Zambija.

- **Hipoteke upisane u korist društava u sistemu Energoprojekt**

- U Energoprojekt Niskogradnji:

- na ime obezbeđenja celokupnog potraživanja po osnovu uplaćenog avansa Konzorcijumu podizvođača na projektu Lajkovac – Ljig, shodno odredbama podizvođačkog ugovora o

izvođenju građevinskih radova na projektu izgradnje autoputa Lajkovac – Ljig, Deonica V: Lajkovac-Ljig, od km 53+139.91 do km 77+118.23, upisana je Izvršna vansudska hipoteka I (prvog) reda, i to, na ime obezbeđenja 50% potraživanja upisano je založno pravo na gorivu - evro dizel, u vlasništvu podizvođača, do maksimalnog iznosa od 328.663 hiljada dinara (3.787.376,84 USD), dok je za obezbeđenje drugih 50% potraživanja upisano založno pravo na zemljištu u vlasništvu podizvođača, do maksimalnog iznosa od 328.663 hiljada dinara (3.787.376,84 USD).

- na ime obezbeđenja potraživanja po osnovu uplaćenog avansa partneru na projektu „Izmeštanje i regulacija reke Kolubara II faza sa pritokom Pešanom i pratećom infrastrukturom“, shodno odredbama Internog ugovora o formiranju privremene grupacije za izvršenje zajedničkog posla, upisano je založno pravo na mehanizaciji i opremi partnera. Iznos obezbeđenog potraživanja je 71.137 hiljada dinara.

- U Energoprojekt Holdingu:

- na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.723 hiljada dinara (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je vansudska izvršna hipoteka do celokupnog iznosa zajma, na stanovima u ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva; dok
- na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu zajmu br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada dinara (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br.93, br.93A, br.91A.

47. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna obaveza **po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu **po osnovu sudskih sporova** u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna sredstva po osnovu sudskih sporova se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Pregled sudskih sporova dat je u nastavku. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalnih sredstava i obaveza određena na dan 31.12.2015. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Sreta Ivanišević	EP Holding a.d.	Naknada za eksproprisanu nepokretnost (Bežanija)	Neizvesno	I Osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
2.	Vladan i Tomislav Krdžić	EP Holding a.d.	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, čeka odluku po žalbi.
3.	Rajko Ljubojević	EP Holding a.d.	Eksproprijacija	34.959.600,00 RSD i 672.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenim rešenjem određena isplata naknade u označenom iznosu. U postupku po žalbi EP Holdinga.
4.	Kovačević Pavle, Radmila i Milan	EP Holding a.d. i drugi	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Vrednost nije utvrđena	Upravni sud, Beograd		Rešenjem MF RS odbijene žalbe na prvostepeno rešenje kojim se utvrđuje pravo na naknadu u novcu za oduzeto zemljište. Pokrenut upravni spor.
5.	EP Holding a.d.	Zekstra grupa d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u G. Delčeva 38)	7.032,68 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom odbijen zahtev EP Holdinga. U postupku po žalbi EP Holdinga.
6.	EP Holding a.d.	Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o i Rep. Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Vrednost nije utvrđena	Osnovni sud, Nikšić	2016. godine	Osnovano, po žalbama RS i države CG, vraćeno na ponovni postupak.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
7.	Marko Martinoli	EP Holding a.d. i EP Niskogradnja a.d.	Prinudni otkup akcija	638.674,92 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
8.	Direkcija za građevinsko zemljište	EP Holding a.d., NIS i Putnik a.d.	Naplata građevinskog zemljišta za Hotel Hyatt Regency Beograd	Neizvesno	Viši sud, Beograd	2017. godine	U toku je prvostepeni postupak – veštačenje.
9.	Belim a.d. u stečaju	EP Holding a.d.	Neosnovano obogaćenje	138.004.221,28 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
10.	EP Holding a.d.	Beogradsko mešovito preduzeće a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija	Vrednost nije utvrđena	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
11.	Goran Rakić	EP Holding a.d. i Kompresor automobili d.o.o.	Utvrđenje prava svojine	Nema vrednosti	II Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
12.	Activeast Management ltd	EP Holding a.d. i EP Niskogradnja a.d.	Isplata razlike u ceni akcija	Neizvesno	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
13.	EP Holding a.d.	Napred Razvoj a.d.	Naknada za organizovanje vanredne sednice EP Holding a.d.	2.881.041,77 RSD	Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neizvesno, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
14.	Kosmaj mermer	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje neosnovanosti različnog potraživanja		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
15.	EP Visokogradnja a.d.	Vesna Perinčić	Dug	88.500,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Usvojena žalba EP Visokogradnje, te je u tom delu predmet vraćen na ponovni postupak, dok je protivtužbeni zahtev Perinčić Vesne pravnosnažno odbijen.
16.	EP Visokogradnja a.d.	Promex TV Zvornik	Dug	667.104,25 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev.
17.	Milan Branković	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj ugovora o radu na određeno vreme		I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, postupak u prekidu do okončanja postupka 17.P1.11640/10.
18.	EP Visokogradnja a.d.	Trudbenik gradnja	Priznato potraživanje u stečajnom postupku	2.767.501,76 RSD	Privredni sud, Beograd		Neizvesna naplata potraživanja.
19.	Đorđe Mikša	EP Visokogradnja a.d.	Isplata ugovorne kazne	512.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
20.	Sladan Pavlović	EP Visokogradnja a.d.	Naknada štete	1.700.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
21.	EP Visokogradnja a.d.	Cvitan Dragan	Dug	122.922,87 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. Delimično naplaćeno. U postupku prinudnog izvršenja.
22.	Nataša Milojević	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine	100.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
23.	EP Visokogradnja a.d.	Beton gradnja d.o.o.	Dug	271.813,90 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
24.	EP Visokogradnja a.d.	Alumaks sistemi d.o.o	Naknada štete (blok 29)	31.605.600,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvoostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
25.	EP Visokogradnja a.d.	Veso Romić	Neosnovano obogaćenje	35.301.780,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
26.	EP Visokogradnja a.d.	JP Železnice, Beočvor	Dug (Prokop)	290.385.390,00 RSD		2016. godine	Osnovano, postupak u prekidu.
27.	EP Visokogradnja a.d.	Beobanka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	1.031.053,82 USD	Privredni sud, Beograd		Osnovano, priznato potraživanje u stečajnom postupku.
28.	EP Visokogradnja a.d.	Jugobanka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	5.000.000,00 USD	Privredni sud, Beograd		Osnovano, priznato potraživanje u stečajnom postupku.
29.	EP Visokogradnja a.d.	Banex trade u stečaju	Dug od 800.203,44 GBP naplaćeno 8.478.580,00 RSD		Privredni sud, Beograd		Osnovano, delimično naplaćeno.
30.	EP Visokogradnja a.d.	Belim a.d.	Dug po poravnanju	612.000,00 USD	Privredni sud, Beograd	Okončano	Osnovano, nenaplaćeno.
31.	EP Visokogradnja a.d.	Grad Beograd, Direkcija za građevinsko zemljište, RS	Dug (Arena)	208.000.245,40 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom delimično usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
32.	EP Visokogradnja a.d.	JP Železnice, Beočvor	Dug (Prokop)	407.301.020,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano, postupak u prekidu.
33.	Božo Tomašević	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu	140.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev, čeka odluku drugostepenog suda po žalbi EP Visokogradnje.
34.	Aleksandar Petrović	EP Visokogradnja a.d.	Raskid ugovora i naknada štete	3.500.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Doneto rešenje o nenadležnosti suda u Srbiji. Očekuje se povoljan ishod spora.
35.	Sava Krajinović	EP Visokogradnja a.d.	Neosnovano obogaćenje	269.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
36.	Ljiljana Damjano	EP Visokogradnja a.d.	Činidba i naknada štete	350.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenim rešenjem tužba se smatra povučena, po žalbi tužioca čeka drugostepenu odluku.
37.	Nenad Dautović	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
38.	SIEN d.o.o.	EP Visokogradnja a.d.	Dug, SMIP	438.530,00 RSD	Privredni sud, Beograd		Delimično osnovano, postupak u prekidu zbog stečaja tužioca.
39.	Stambena zgrada, B.M.Pupina 10e	EP Visokogradnja a.d.	Neosnovano obogaćenje	2.000.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd		Neosnovano, postupak u prekidu.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
40.	EP Visokogradnja a.d.	Siniša i Dragan Romić	Pobijanje ugovora o prenosu udela		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
41.	Kojić Milan	EP Visokogradnja a.d.	Dug-zarada	1.130,00 EUR	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
42.	EP Visokogradnja a.d.	Farmakom MB d.o.o. u stečaju	Dug	1.340.520,00 RSD	Privredni sud, Valjevo	Neizvesno	Priznato potraživanje u stečajnom postupku.
43.	EP Visokogradnja a.d.	LP Gas d.o.o.	Dug	1.098.898,15 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
44.	Drago Stupar i dr.	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine zemljišta		Osnovni sud, Herceg Novi	2016. godine	Prvostepenim rešenjem odbačena tužba. U postupku po žalbi tužilaca.
45.	Dušan Petrović, Vladimir Glišović i EGP Investments	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
46.	Saša Bošković	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
47.	Husein Smailović	EP Visokogradnja a.d.	Usklađivanje mesečne rente na ime naknade štete	59.000,00 RSD mesečno počev od januara meseca 2010. godine na dalje	III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno. Delimično osnovano.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
48.	Naim Hajdari	EP Visokogradnja a.d.	Mesečna renta na ime naknade štete	15.000,00 RSD mesečno počev od 21.1.1989. na dalje	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
49.	Radosavljević Velibor	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
50.	EGP Investments	EP Viskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
51.	Ostojić Dragomir, Đurić Milorad i Jorgić broker a.d.	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
52.	EP Visokogradnja a.d.	PIK Zemun u stečaju	Dug	33.705,46 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prijavljeno potraživanje u stečaju.
53.	EP Visokogradnja a.d.	GZR Krstić, vlasnika Krstić Radomira	Dug	115.776,00 RSD sa pripadajućom kamatom	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. U postupku prinudne naplate.
54.	EP Visokogradnja a.d.	SZR Kvirin, vlasnika Tanasković Milana	Dug	31.642,40 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. U postupku prinudne naplate.
55.	Dragan Petrović	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
56.	Fond PIO	Kolex d.o.o. i EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenja ništavosti ugovora		Viši sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po reviziji tužioca.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
57.	EP Visokogradnja a.d.	Savez za streljaštvo	Dug	70.803,28 RSD			Zastarelo potraživanje
58.	Milić Janković	Direkcija za građevinsko zemljište, EP Visokogradnja a.d. i Aleksić Ružica	Utvrđenje prava svojine		I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
59.	Stambena zgrada 10G, Bul. Mihajla Pupina	EP Visokogradnja a.d. i Stevanović Milinko	Utvrđenje ništavosti ugovora		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
60.	Stambena zgrada 10G, Bul. Mihajla Pupina	EP Visokogradnja a.d. i Omni promet d.o.o.	Utvrđenje ništavosti ugovora		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
61.	JP Pošte Srbije	EP Visokogradnja a.d.	Dug po računima	17.002,24 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Delimično osnovano
62.	Perunović Momčilo	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
63.	Dević Ljubinko	EP Visokogradnja a.d.	Isplata zarade	5.774,42 EUR	III osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
64.	Milorad Vasić	EP Visokogradnja a.d.	Naknada štete (blok 12)	25.732.877,55 RSD	Viši sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev, postupak po reviziji.
65.	JP ViK Stara Pazova	EP Visokogradnja	Dug	266.447,62 RSD	Privredni sud, Sremska Mitrovica	2016. godine	Neizvesno
66.	EP Visokogradnja	Utva silosi a.d. Kovin u reorganizaciji	Dug		Privredni sud, Pančevo	Neizvesno	Osnovano potraživanje, ali namirenje zavisi od sprovođenja plana reorganizacije.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
67.	EP Visokogradnja	Amiga d.o.o. Kraljevo u reorganizaciji	Dug	114.425,00 RSD	Privredni sud, Kraljevo	Neizvesno	Osnovano potraživanje, ali namirenje zavisi od sprovođenja plana reorganizacije.
68.	EP Visokogradnja	Нуро Alpe-Adria-Bank Srbija	Privremena mera		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Rešenjem suda određena privremena mera zabrane naplate po garanciji.
69.	EP Visokogradnja	Uni Credit bank Srbija	Privremena mera		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Rešenjem suda određena privremena mera zabrane naplate po garanciji.
70.	EP Visokogradnja	Бон-Апетит ООО, Ростов, РФ	Dug po osnovu zajma	5.048.082,19 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
71.	EP Visokogradnja	Тандем-Интер ООО, Ростов, РФ	Dug po osnovu zajma	5.236.849,31 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
72.	EP Visokogradnja	МКЦ РосЕвроДевелопмент ООО, Ростов, РФ	Dug za izvedene radove	175.502.823,20 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
73.	Kombit	EP Visokogradnja a.d.	Dug (Prokop)	1.269.860,00 RSD	Privredni sud, Beograd		Delimično naplaćeno, cca 160.000,00 RSD, za ostatak duga postupak u prekidu.
74.	Veljković Novica	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj Aneksa 4		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
75.	Veljković Novica	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj Aneksa 3		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeni
76.	Marković Vladimir	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Dug	10.147,80 USD	I Osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno, u postupku po žalbi EP Urb. i arh.
77.	Milan Raonić	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Naknada štete (autorsko pravo)	35.015.794,75 RSD i 1.000.000,00 RSD	Viši sud, Beograd	2017. godine	Usvojena žalba EP Urb. i arh. i predmet vraćen na ponovni postupak.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
78.	Katarina Cvejić	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Dug	136.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi.
79.	Tamara Vukadinović	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj otkaza		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
80.	Jelena Davidović	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj otkaza		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
81.	Stefanović Miroslav	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Radni spor	189.286,00 RSD	III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Urb. i arh., žalbeni postupak.
82.	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Miodrag Cvijić	Naknada štete	1.523.072,42 RSD	III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno, ukinute klauzule pravnosnažnosti i izvršnosti.
83.	Stanojković Milorad	EP Oprema a.d. i JP Elektromreže	Naknada štete	10.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, u postupku po žalbi EP Opreme.
84.	Marinković Staniša	EP Oprema a.d. - umešač	Naknada štete	304.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
85.	Stanojlović Čedomir	EP Oprema a.d.-umešač	Naknada štete	261.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
86.	Ristić Čedomir	EP Oprema a.d.-umešač	Naknada štete	63.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, u postupku po žalbi EP Opreme.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
87.	Milan Ilić i Nenad Babić	EP Oprema a.d.	Povreda na radu	4.200.000,00 RSD	III osnovni sud, Beograd	2016. godine	Delimično osnovano. Doneta prvostepena presuda u korist EP Opreme – tužioci odbijeni; tužioci uložili žalbu; Prvostepena presuda delimično ukinuta, predmet vraćen na ponovni postupak. Postupak u toku.
88.	Milan Cvetković	EP Oprema a.d. JP Elektromreže Srbije	Naknada štete	1.381.278,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Prvostepeni postupak u toku.
89.	Novica Ćirović	EP Oprema a.d. JP Elektromreže Srbije	Naknada štete	100.000,00 RSD	Osnovni sud, Leskovac	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
90.	Stamenković Ivan	JP Elektromreže Srbije EP Oprema a.d.	Smetanje poseda		II osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
91.	EP Oprema a.d.	DGP Zlatibor	Isplata radova	42.000.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Okončan	Osnovano, otežana naplata, dužnik u stečaju.
92.	EP Oprema a.d.	GP Rad u stečaju	Dug	1.100.000,00 USD	Privredni sud, Beograd		Utvrđeno potraživanje u stečajnom postupku.
93.	EP Oprema a.d.	Graditelj Leskovac	Radovi po ugovoru	71.129.042,82 RSD	Privredni sud, Leskovac	Okončan	Osnovano, otežana naplata, dužnik u stečaju.
94.	EP Oprema a.d. i EP Holding a.d.	Opština Medveđa	Povraćaj datog	120.000.000,00 RSD	Privredni sud, Leskovac	Neizvesno. Postupak u prekidu	Neizvesno
95.	EP Oprema a.d.	Klinički centar Srbije	Dug za radove	255.544,13 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, postupak u toku.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
96.	EP Oprema a.d.	Klinički centar Srbije	Naknada štete	1.559,000,00 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom odlukom usvojen tužbeni zahtev, KCS izjavio žalbu.
97.	EP Oprema a.d.	Nemanja Ivočić	Sticanje bez osnova	64.600,50 RSD	I osnovni sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev. Izvršenje presude u toku.
98.	Đorđević Goran	JP EMS EP Oprema	Smetanje poseda		Osnovni sud, Kruševac	2016. godine	Neizvesno
99.	Stanković Vladan	EP Oprema	Naknada štete	2.300.000,00 RSD	Osnovni sud, Bor	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Opreme.
100.	EP Niskogradnja	Dejan Vujić PR Dey trade Vreoci	Sticanje bez osnova	304.749, 89 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
101.	Dunav osiguranje a.d.o.	JP Putevi Srbije EP Niskogradnja a.d.- umešač	Naknada štete	170.536,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
102.	RF PIO Filijala Beograd	EP Niskogradnja	Regresna tužba	419.600,10 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno, u prekidu do okončanja kriv. postupka	Neizvesno
103.	Aleksandar Babić i dr.	EP Niskogradnja a.d.	Isplata bonusa	40.906,00 EUR	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
104.	Gordana i Veselin Medenica	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete – povreda na radu	3.200.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
105.	Milko Tadić	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
106.	Bosna putevi Sarajevo	EP Niskogradnja a.d.	Dug, put u Jemenu Istaknut kompenzacioni prigovor EP Niskogradnje	Tužbeni zahtev:17.604.299,00 USD Kompenzacioni prigovor: 17.390.380,06 USD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	U toku je postupak veštačenja u prvostepenom postupku, nakon čega se očekuje donošenje prvostepene presude da se međusobna potraživanja prebijaju, te da nema obaveze EP Niskogradnje prema Bosna putevima.
107.	Vladimir Marinković	EP Niskogradnja a.d.	Prekovremeni sati, Peru	5.552,84 USD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, postupak u prekidu.
108.	Jovan Čvokić i dr.	EP Niskogradnja a.d.	Isplata bonusa	20.145,11 EUR	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
109.	Tanić Dušan	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj rešenja o visini zarade		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
110.	EP Niskogradnja a.d.	Internacional CG u restrukturiranju	Dug	182.056,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
111.	Kantonalna agencija za privatizaciju Sarajevo	EP Niskogradnja a.d. i Bosna putevi d.d.	Utvrđenje vlasništva na potraživanju Bosna puteva prema EP Niskogradnja a.d.	17.604.299,00 USD	Općinski sud, Sarajevo	2016. godine	Neosnovano
112.	Dragan Tomić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
113.	Dragomir Ostojčić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
114.	Igor i Saša Sebić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
115.	Saša Bošković	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
116.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za dobro izvršenje posla	3.500.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
117.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za uredno vraćanje avansa	7.000.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
118.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za uredno vraćanje avansa	4.000.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
119.	EP Niskogradnja a.d.	JIK Banka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	218.000,00 USD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
120.	EP Niskogradnja a.d.	Jugobanka a.d. filijala u Njujorku	Prijava potraživanja	455.877,88 USD i 12.060.320,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
121. .	EP Niskogradnja a.d.	Beogradska banka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	4.546,10 USD i 16.278.517,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
122.	Simić Ljubiša	JP Putevi Srbije i EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	4.598,80 EUR	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
123.	Sent Andrea d.o.o.	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete – izgubljena dobit povodom raskida ugovora	2.912.451,60 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Tužba se smatra povučena.
124.	Strajnić Nenad	JP Putevi Srbije i EP Niskogradnja a.d. – umešač	Naknada štete	183.928,48 RSD	Osnovni sud, Novi Sad	2016. godine	Neizvesno

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
125.	Sekulić Dragan	JP Putevi Srbije; Dunav osiguranje a.d.o.; EP Niskogradnja a.d.- umešač	Naknada štete		Osnovni sud, Novi Sad	2016. godine	Neizvesno
126.	DIN d.o.o.	EP Niskogradnja a.d.	Dug po računima	542.836,83 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
127.	Jokić Todor	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu na određeno vreme		Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neosnovano
128.	Daničić Nemanja	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete zbog povrede na radu	268.520,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
129.	Stanišić Tomo	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	244.413,97 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
130.	Matković Ljubiša, Milostiva i Gordana	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	290.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
131.	Matković Milan, Mirjana, Dragana i Marko	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	380.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
132.	Jovanović Vojislav, Mirjana, Dragana i Jovana	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	380.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
133.	Angelina i Dejan Lukić	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	2.000.000,00 RSD	III Osnovni Sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
134.	EP Niskogradnja a.d. i	Intermost d.o.o. u stečaju	Dug (Novi Sad)	378.685.160,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Tužbeni zahtev EP Niskogradnje osnovan, vraćeno u prvostepeni postupak po žalbi Intermost d.o.o.
	Intermost d.o.o. u stečaju	EP Niskogradnja a.d.	Dug (Novi Sad)	189.827.985,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	
135.	S.Stojić	EP Hidroinženjering a.d.	Potraživanja po osnovu neisplaćenih ino zarada	6.466 USD odnosno 482.865 RSD	I Osnovni sud, Beograd	U toku je postupak po žalbi tužioca, očekivano okončanje kraj 2016. godine	Povoljan
136.	P. Stanišić i J. Blagojević	EP Hidroinženjering a.d.	Radi poništaja odluke Stambene komisije	Nije novčano potraživanje	I Osnovni sud, Beograd	Prvostepena presuda do kraja 2016. godine	Neizvestan
137.	M.Bojić	EP Hidroinženjering a.d.	Potraživanje po osnovu neisplaćene ino zarade i hranarine	8.340 USD odnosno 622.811 RSD	I Osnovni sud, Beograd	Doneta prvostepena presuda u našu korist, uložena žalba, očekivano okončanje kraj 2016. godine	Povoljan
138.	EP Hidroinženjering a.d.	RIKO Ljubljana Slovenija	Neplaćene fakture	159.425,89 EUR	Okružni sud, Ljubljana Slovenija	Neizvesno	Povoljan
139.	EP Energodata a.d.	"Šipad komerc" u stečaju	Neplaćanje izvršenih usluga	258.586,20 RSD + kamata	Privredni sud, Beograd	Dobijeno Izvršno rešenje, nad Tuženim otvoren stečajni postupak	Neizvesna visina naplate potraživanja.
140.	Violeta Nikolić	EP Garant a.d.o.	Zahtev za vraćanje na poziciju izvršnog direktora		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Nema osnova
141.	EP Garant a.d.o.	JKP BVK Beogradski vodovod	Regres – naknada štete	1.900.000 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Do 40% od zahteva (700.000 RSD)

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
142.	Marko Martinoli	EP Entel a.d.	Poništaj pojedinačnog finansijskog izveštaja		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev.
143.	Vladimir Grabež, Marko Martinoli, Activist d.o.o. Activeast management ltd.	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	452.071.063,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu.
144.	Siniša Kisić	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	104.803.172,80 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu.
145.	EP Entel a.d.	JP EPS (RB Kolubara)	Isplata duga po računima	11.628.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev.
146.	Paripović Duško	EP Entel a.d., kao drugotuženi od ukupno četvoro tuženih	Naknada štete – povreda na radu	1.300.000,00 RSD	Osnovni sud, Požarevac	Neizvesno	Neizvesno
147.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d	Stambeni spor		Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Industrije, drugostepeni vratilo na dopunu postupka.
148.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Prijava potraživanja	321.146,18 EUR	Privredni sud, Zrenjanin	Neizvesno	28.884.312,77 RSD priznato u stečajnom postupku.
149.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj finansijskih izveštaja		Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeni u korist EP Industrije, ishod neizvestan.
150.	EP Industrija	Milanka Bančić	Iseljenje		Opština NBG	Neizvesno	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova, Energoprojekt Holding u svojstvu tužioca, vodi sudski spor protiv Musić Ivana, za naknadu štete (popravka krova u Goce Delčeva 38), po osnovu koje je u poslovnim knjigama društva formirano potraživanje u iznosu od 30 hiljada dinara.

Napominjemo da je u 2014. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja Energoprojekt Holdinga od Zekstra grupa d.o.o. u iznosu od 855 hiljada dinara (7 hiljada EUR), dok je u 2015. godini, takođe, u Energoprojekt Holdingu izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada dinara.

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Energoprojekt Holding tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d. utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisan i Energoprojekt Holding. U ovom postupku Energoprojekt Holding je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je, iz formalnih razloga, tužbom morao biti obuhvaćen.

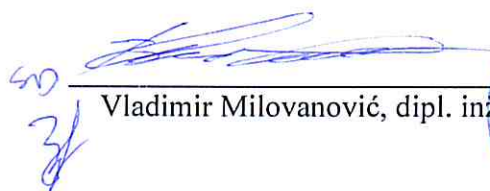
Pored gore navedenog, u toku je i drugostepeni postupak u kome jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporava cenu akcija iz prinudnog otkupa koja je isplaćena od strane Energoprojekt Holdinga kao većinskog akcionara. Takođe, u toku je i prvostepeni postupak u kome jedan manji broj manjinskih akcionara Energoprojekt Visokogradnje osporava cenu koja im je isplaćena u postupku po njihovom zahtevu za prinudnu prodaju akcija.

48. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
15. april 2016. godine

Zakonski zastupnik

Vladimir Milovanović, dipl. inž.

2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)

ENERGOPROJEKT HOLDING a.d. BEOGRAD

Konsolidovani finansijski izveštaji za 2015.
godinu

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**AKCIONARIMA ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. BEOGRAD**

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava (zajedno u daljem tekstu "Sistem Energoprojekt"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Sistema Energoprojekt je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Sistema Energoprojekt na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Beograd, 26. april 2016. godine

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Igor Radmanovic".

Igor Radmanovic
Ovlašćeni revizor

Naziv **SISTEM ENERGOPROJEKT**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
Matični broj **07023014**
Šif. delatnosti **6420**
PIB **100001513**

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		17,421,296	16,923,399	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		69,295	68,424	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004	25	4,039	4,533	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	25	64,245	61,747	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008	25	1,011	2,144	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		15,474,905	14,966,881	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011	26	882,471	708,702	
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	26	7,339,649	7,380,489	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	26	3,665,434	3,873,436	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	26	3,275,616	2,719,164	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	109,492	139,456	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	70,345	77,775	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017	26	35,596	22,258	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	96,302	45,601	
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		1,049,392	1,113,776	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	27	833,041	849,665	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	27	26,251	33,750	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			9,178	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	27	190,100	221,183	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		827,704	774,318	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036	28	43,500	129,684	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041	28	784,204	644,634	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
	G.OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		24,954,277	22,977,675	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		5,458,231	4,387,289	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045	29	1,196,693	1,206,668	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	29	1,456,325	1,294,624	
12	3. Gotovi proizvodi	0047	29	132,958	159,845	
13	4. Roba	0048	29	77,372	75,988	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049	29	70,307	54,150	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	29	2,524,576	1,596,014	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		9,751,353	11,135,285	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	30	4,141	2,138	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	30	826,804	566,150	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	30	2,373,683	3,012,665	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	30	6,546,725	7,554,332	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	31	80,168	35,525	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	32	493,729	344,184	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061	33	333,759	184,095	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		1,789,496	1,399,148	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	34	162,419	161,527	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			729	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066	34	16,549	968	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	34	1,610,528	1,235,924	
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	35	4,800,373	3,099,258	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	36.1.	112,663	80,225	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	36.2.	2,134,505	2,312,666	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		42,375,573	39,901,074	-
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	45	28,278,584	25,549,100	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415- 0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		19,547,906	17,999,397	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		5,894,010	5,893,998	-
300	1. Akcijski kapital	0403	37.1.	5,574,959	5,574,959	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadržni udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409	37.1.	237,014	237,014	
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	37.1.	82,037	82,025	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPljENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		-		
32	IV. REZERVE	0413	37.2.	374,590	374,453	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	37.3.	6,211,764	5,788,138	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBHVATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415	37.4.	450,976	415,520	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBHVATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	37.5.	30,504	41,501	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.2014.
1	2	3	4	5	6	7
34	VIII. NERASPOREDJENI DOBITAK (0418+0419)	0417		6,481,980	5,402,867	-
340	1. Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	0418	37.6.	5,434,490	4,373,835	
341	2. Nerasporedjeni dobitak tekuće godine	0419	37.6.	1,047,490	1,029,032	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420	37.7.	165,090	165,922	
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		-	-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		3,855,014	4,218,314	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		1,137,466	1,096,129	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426	38	491,826	454,572	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	38	270,777	282,730	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431	38	374,863	358,827	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		2,717,548	3,122,185	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437	39.1.	218,927	330,930	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438	39.1.	215,266	205,529	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439	39.2.	122,071	188,398	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440	39.3.	2,161,284	2,397,328	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		792,571	788,539	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		18,180,082	16,894,824	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		3,856,625	3,574,310	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445				
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	40.1.	3,163,179	2,234,056	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447	40.2.	154,864	757,701	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	40.3.	538,582	582,553	
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	41	5,476,677	3,728,831	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		3,848,637	3,827,905	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452				
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454				
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455	42	5,975	4,618	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	42	2,182,699	1,649,037	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	42	1,642,578	2,155,986	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	42	17,385	18,264	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	43	1,778,493	2,056,813	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	44.1.	559,499	441,603	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	44.2.	855,653	1,646,264	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	44.3.	1,804,498	1,619,098	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥0 = (0441+0424+0442-0071) ≥0	0463		-	-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥0	0464		42,375,573	39,901,074	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	45	28,278,584	25,549,100	

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **SISTEM ENERGOPROJEKT**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 2015.	Prethodna godina 2014.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		35,258,170	33,832,266
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		165,604	142,773
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	11.1.	184	4,648
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	11.1.	145,658	64,579
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	11.1.	19,762	73,546
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		34,442,139	33,470,855
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	11.2.	1,461	580
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	11.2.	685,561	1,689,732
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	11.2.	13,287,847	8,950,536
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	11.2.	20,467,270	22,830,007
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			50
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	11.3.	650,427	218,588
	RASHIODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥0	1018		33,419,193	32,753,077
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	12	160,332	135,339
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	13	45,459	49,389
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021	13	187,843	119,515
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022	13	53,031	102,352
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	14	7,495,481	9,320,069
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	14	1,383,470	1,478,507
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHIODI	1025	15	9,606,952	9,862,763
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	16	11,762,808	8,439,897
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	17	809,641	656,518
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	17	276,293	219,932
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	18	2,104,487	2,706,604
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥0	1030		1,838,977	1,079,189
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		1,845,349	2,534,584
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		188,050	340,661
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034			
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	19.1.	22,806	57,852
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	19.1.	66,698	133,668
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	19.1.	98,546	149,141
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	19.1.	98,378	293,789
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	19.1.	1,558,921	1,900,134
56	D. FINANSIJSKI RASHIODI (1041+1046+1047)	1040		2,077,322	2,430,316
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHIODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHIODI (1042+1043+1044+1045)	1041		18,002	45,110
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042			
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	19.2.	3,185	5,522
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044	19.2.	14,476	38,847
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	19.2.	341	741
562	II. RASHIODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	19.2.	295,787	333,696
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	19.2.	1,763,533	2,051,510
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		-	104,268
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		231,973	-

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT
 Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
 Matični broj 07023014
 Šif. delatnosti 6420
 PIB 100001513

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 2015	Prethodna godina 2014
1	2	3	4	5	6
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	20.1.	18,431	21,457
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20.2.	302,084	40,711
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21.1.	437,908	756,597
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	21.2.	599,865	606,776
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		1,161,394	1,314,024
	L.I. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIH PERIODA	1056	22	42,818	
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIH PERIODA	1057			34,280
	N.I. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	23	1,204,212	1,279,744
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060		160,248	210,439
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061		1,404	40,273
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		1,042,560	1,029,032
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		186,117	203,910
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		856,443	825,122
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	24		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 07023014

Šif. delatnosti 6420

PIB 100001513

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12. 2015. godine

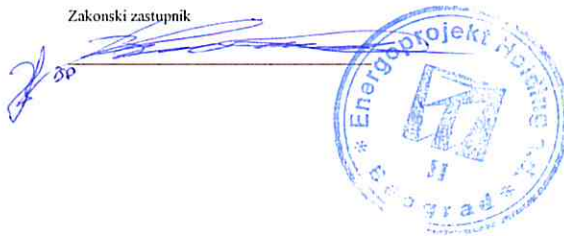
u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		1,042,560	1,029,032
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		616,232	4,198,358
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		2,627	952
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011		132,447	304,459
	b) gubici	2012		96,991	5,307
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017		12,413	10,444
	b) gubici	2018		1,452	21,472
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥0	2019		660,022	4,485,530
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥0	2020			
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			570,195
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥0	2022		660,022	3,915,335
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥0	2023			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥0	2024		1,702,582	4,944,367
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥0 ili AOP 2025 > 0	2026		1,702,582	4,944,367
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		1,517,801	4,134,445
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		184,781	809,922

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **SISTEM ENERGOPROJEKT**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)			
1. Prodaja i primljeni avansi	3001	42,144,720	36,393,982
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3002	41,206,553	35,719,967
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3003	139,026	32,549
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	799,141	641,466
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)			
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3005	39,401,619	35,241,693
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3006	27,171,046	23,831,719
3. Plaćene kamate	3007	9,526,724	9,566,395
4. Porez na dobitak	3008	314,742	354,695
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3009	865,338	216,245
3010	1,523,769	1,272,639	
3011	2,743,101	1,152,289	
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)			
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)			
3012	-	-	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)			
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3013	105,833	868,162
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3014		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3015	11,332	26,502
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3016		743,916
5. Primljene dividende	3017	42,422	64,786
3018	52,079	32,958	
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)			
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3019	522,860	1,005,859
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3020	91,560	133,524
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3021	306,551	872,335
3022	124,749		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)			
3023	-	-	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)			
3024	417,027	137,697	
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)			
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3025	650,568	78,566
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3026	101	
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3027		
4. Ostale dugoročne obaveze	3028	650,467	58,890
5. Ostale kratkoročne obaveze	3029		
3030		19,676	
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)			
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3031	1,131,356	1,039,773
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3032		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3033	202,676	229,745
4. Ostale obaveze (odlivi)	3034		
5. Finansijski lizing	3035	246,506	27,967
6. Isplaćene dividende	3036	386,227	235,652
3037	295,947	546,409	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)			
3038	-	-	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)			
3039	480,788	961,207	
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	42,901,121	37,340,710
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	41,055,835	37,287,325
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	1,845,286	53,385
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	-	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	3,099,258	3,085,871
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	96,715	118,815
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	240,886	158,813
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	4,800,373	3,099,258

U Beogradu,

dana 15.04.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv SISTEM ENERGOPROJEKT

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 07023014

Sif. delatnosti 6420

PIB 100001513

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala												
		30 Osnovni kapital	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	047/1237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Neraspoređeni dobitak	AOP	330 Revalorizacione rezerve	AOP
1	2	3	4	AOP	5	AOP	6	AOP	7	AOP	8	9	AOP	10
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine													
1	a) dugovni saldo računa	4001	4019	4037	4055	4073	4091	4109		4127			4127	
	b) potražni saldo računa	4002	4020	4038	4056	4074	4092	4110		4128		2,194,086	4128	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika													
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003	4021	4039	4057	4075	4093	4111		4129			4129	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004	4022	4040	4058	4076	4094	4112		4130			4130	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine													
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥0	4005	4023	4041	4059	4077	4095	4113		4131			4131	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a-2b) ≥0	4006	4024	4042	4060	4078	4096	4114		4132		2,194,086	4132	
4	Promene u prethodnoj 2014. godini													
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007	4025	4043	4061	4079	4097	4115		4133		592,149	4133	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008	4026	4044	4062	4080	4098	4116		4134		4,186,201	4134	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.													
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥0	4009	4027	4045	4063	4081	4099	4117		4135			4135	
	b) potražni saldo računa (3b-4a-4b) ≥0	4010	4028	4046	4064	4082	4100	4118		4136		5,788,138	4136	
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika													
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011	4029	4047	4065	4083	4101	4119		4137			4137	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012	4030	4048	4066	4084	4102	4120		4138			4138	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.2015.													
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥0	4013	4031	4049	4067	4085	4103	4121		4139			4139	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a-6b) ≥0	4014	4032	4050	4068	4086	4104	4122		4140		5,788,138	4140	
8	Promene u tekućoj 2015. godini													
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015	4033	4051	4069	4087	4105	4123		4141		231,462	4141	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016	4034	4052	4070	4088	4106	4124		4142		655,088	4142	
9	Stanje na dan 31.12.2015.													
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥0	4017	4035	4053	4071	4089	4107	4125		4143			4143	
	b) potražni saldo računa (7b-8a-8b) ≥0	4018	4036	4054	4072	4090	4108	4126		4144		6,211,764	4144	

U Beogradu,
dana 15.04.2016. godine

u hiljadama dinara

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata											Ukupni kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	AOP	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.3 do kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente	333 Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i prerečuna finansijskih izveštaja	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka	337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	11	12	AOP	13	AOP	14				AOP	15	16
							AOP	AOP	AOP	AOP	AOP	AOP				AOP		
1	2	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine																
1	a) dugovni saldo računa	4145	4163	4181	4189	4217	4235	4244										
	b) potražni saldo računa	4146	4164	4182	4200	4218	4236	4244										
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																	
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4147	4165	4183	4201	4219	4236	4245										
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4148	4166	4184	4202	4220	4236	4245										
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine																	
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4149	4167	4185	4203	4221	4237	4246										
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4150	4168	4186	4204	4222	4237	4246										
4	Promene u prethodnoj 2014. godini																	
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4151	4169	4187	4205	4223	4238	4247										
	b) promeni na potražnoj strani računa	4152	4170	4188	4206	4224	4238	4247										
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.																	
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4153	4171	4189	4207	4225	4239	4248										
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4154	4172	4190	4208	4226	4239	4248										
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																	
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4155	4173	4191	4209	4227	4240	4249										
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4156	4174	4192	4210	4228	4240	4249										
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.2015.																	
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4157	4175	4193	4211	4229	4241	4250										
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4158	4176	4194	4212	4230	4241	4250										
8	Promene u tekućoj 2015. godini																	
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4159	4177	4195	4213	4231	4242	4251										
	b) promeni na potražnoj strani računa	4160	4178	4196	4214	4232	4242	4251										
9	Stanje na dan 31.12.2015.																	
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4161	4179	4197	4215	4233	4243	4252										
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4162	4180	4198	4216	4234	4243	4252										

Zakonik zaštitnik

2016

U Beogradu, dana 15.04.2016. godine

SISTEM „ENERGOPROJEKT“, BEOGRAD

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

S A D R Ž A J

1.	OSNOVNI PODACI	6
2.	GRUPA ZA KONSOLIDACIJU	7
3.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	10
4.	PROCENE I PROSUĐIVANJA RUKOVODSTVA	13
5.	KONSOLIDACIJA	13
5.1.	Zavisna društva	13
5.2.	Pridružena društva.....	14
5.3.	Zajednička društva	14
6.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	15
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	16
7.1.	Procenjivanje.....	17
7.2.	Efekti kurseva stranih valuta.....	17
7.3.	Prihodi.....	18
7.4.	Rashodi	19
7.5.	Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	20
7.6.	Porez na dobitak.....	20
7.7.	Nematerijalna ulaganja	22
7.8.	Nekretnine, postrojenja i oprema	23
7.9.	Finansijski lizing	24
7.10.	Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	24
7.11.	Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	26
7.12.	Investicione nekretnine	27
7.13.	Zalihe	27
7.14.	Stalna sredstva namenjena prodaji.....	28
7.15.	Finansijski instrumenti	29
7.16.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31
7.17.	Kratkoročna potraživanja.....	31
7.18.	Finansijski plasmani.....	32
7.19.	Obaveze.....	33
7.20.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	34
7.21.	Naknade zaposlenima	35
7.22.	Informacije o segmentima poslovanja	35
8.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA	36
9.	FINANSIJSKI RIZICI	37
9.1.	Kreditni rizik	37
9.2.	Tržišni rizik	38
9.3.	Rizik likvidnosti.....	39
10.	INFORMACIJE PO SEGMENTIMA	39

BILANS USPEHA.....	41
11. POSLOVNI PRIHODI	41
11.1. Prihodi od prodaje robe.....	41
11.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	42
11.3. Drugi poslovni prihodi	43
12. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	45
13. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE I POVEĆANJE I SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA	46
14. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	47
15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	48
16. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	49
17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	51
18. NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	53
19. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	55
19.1. Finansijski prihodi	55
19.2. Finansijski rashodi	56
20. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	57
20.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	57
20.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	58
21. OSTALI PRIHODI I RASHODI	59
21.1. Ostali prihodi	59
21.2. Ostali rashodi	61
22. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	63
23. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	64
24. ZARADA PO AKCIJI.....	64

BILANS STANJA	65
25. NEMATERIJALNA IMOVINA	65
26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	66
27. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	69
28. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA.....	72
29. ZALIHE.....	73
30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	76
31. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA.....	79
32. DRUGA POTRAŽIVANJA	79
33. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	80
34. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	81
35. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	83
36. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	84
36.1. Porez na dodatu vrednost	84
36.2. Aktivna vremenska razgraničenja	84
37. KAPITAL	86
37.1. Osnovni kapital	86
37.2. Rezerve.....	87
37.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	87
37.4. Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330).....	89
37.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330).....	89
37.6. Neraspoređeni dobitak	90
37.7. Učešće bez prava kontrole	90
38. DUGOROČNA REZERVISANJA	91
39. DUGOROČNE OBAVEZE	96
39.1. Dugoročni krediti i zajmovi	96
39.2. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga.....	98
39.3. Ostale dugoročne obaveze	99
40. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	100
40.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji.....	100
40.2. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	101
40.3. Ostale kratkoročne finansijske obaveze.....	102
41. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE.....	103
42. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	104

43.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE.....	106
44.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	107
44.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	107
44.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	107
44.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	108
45.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	110
46.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	110
47.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA.....	112
48.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	130

1. OSNOVNI PODACI

Sistem “Energoprojekt”, Beograd (u daljem tekstu: sistem Energoprojekt) sačinjava matično akcionarsko društvo “Energoprojekt Holding” a.d., Beograd (u daljem tekstu: Energoprojekt Holding ili Društvo), 12 zavisnih društava u zemlji od kojih 11 zavisnih društava su neposredno zavisna (9 akcionarskih društava i 2 društvo sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću), 1 zajednički poduhvat, u daljem tekstu zajedničko društvo (1 društvo sa ograničenom odgovornošću) kod koga je učešće u kapitalu 50%, 1 pridruženo društvo (1 akcionarsko društvo), kao i 7 neposredno zavisnih društava u inostranstvu.

U okviru zavisnih društava organizovane su jedinice za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu (ukupno 100) i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu (13 zavisnih društava u inostranstvu, 1 pridruženo društvo u inostranstvu i 1 pridruženo društvo u zemlji), koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, izradu studije, istraživanje, programiranje investicionih objekata i sistema, promet roba i usluga i drugo.

Sistem Energoprojekt je u 2015. godini organizovan na sledeći način:

Delatnost	Broj zavisnih, pridruženih i zajedničkih društava u zemlji	Broj jedinica za izvođenje investicionih radova u inostranstvu i predstavništva u inostranstvu	Broj zavisnih i pridruženih društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	27	5
Izgradnja i opremanje	5	73	12
Holding	1		
Ostalo	6		4
Ukupno	16	100	21

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Prosečni broj zaposlenih u sistemu Energoprojekt u 2015 godini, na bazi stanja krajem svakog meseca, ne računajući lokalnu radnu snagu ino – entiteta, iznosi 2.316 (2014. godine: 2.355).

Akcije Energoprojekt Holdinga su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu – „Prime listing-u“ Beogradske berze. Akcijama pojedinih zavisnih društava se trguje na „Open Market-u“ (Energoprojekt Entel i Energoprojekt Industrija) i „MTP Belex“ tržišnom segmentu Beogradske berze (Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Garant).

Finansijski izveštaji za 2015. godinu koji su predmet ovih Napomena su **konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt** koji su odobreni su od strane Nadzornog odbora Društva, dana 25.04.2016. godine, na 40. sednici Nadzornog odbora Društva i predmet su revizije od strane eksternog revizora.

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2014. godinu.

2. GRUPA ZA KONSOLIDACIJU

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Holding i niže navedena zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

Zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji

R.br.	N a z i v	% vlasništva
Zavisna društva		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
4.	Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
<i>Projektovanje i istraživanje</i>		
5.	Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
6.	Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
7.	Energoprojekt Entel a.d.	86,26
8.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
<i>Ostalo</i>		
9.	Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
10.	Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
11.	Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
12.	Energoplast d.o.o.	60,00
(Energoprojekt Industrija a.d. 40,00% i Energoprojekt Entel a.d. 20,00%)		
Zajednička društva		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
13.	Enjub d.o.o.	50,00
Pridružena društva		
<i>Ostalo</i>		
14.	Fima See Activist a.d.	20,93

U 2015. godini Energoprojekt Holding je formirao novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatio osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada dinara.

U konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, metodom potpune konsolidacije, uključeno je zavisno društvo Energoplast d.o.o., pri čemu je prethodno eliminisano njegovo uključenje, metodom udela (equity metodom), kroz prvostepenu konsolidaciju u finasijske izveštaje Energoprojekt Industrije (40,00%) i Energoprojekt Entela (20,00%).

Prilikom uključivanja u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt zajedničkog društava Enjub d.o.o., u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, primenjena je metoda udela (equity metoda), kako za izveštajni, tako i za uporedni period prethodne godine.

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 - Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva u 2015. godini prešao 20,00%.

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

R.br.	N a z i v	% vlasništva
1.	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
2.	Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
3.	I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
4.	Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
5.	Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
6.	Energo (Private) Limited, Zimbabve	100,00
7.	Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Energoprojekt Holding je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentirao kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja, Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, Energo (Private) Limited, Zimbabve i Energo Kaz d.o.o., Kazahstan) je registrovan u vlasništvu Energoprojekt Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Od navedenih zavisnih društava u zemlji, Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Industrija, Energoprojekt Entel, Energoprojekt Hidroinženjering i Energoprojekt Energodata su i sama matična društva koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, tako da su kroz prvostepenu konsolidaciju uključena zavisna i pridružena društva koja su navedena u narednoj tabeli.

R.br.	N a z i v	Uključena kroz prvostepenu konsolidaciju
-------	-----------	--

Inostranstvo**Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije**

1.	Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana	EP Visokogradnja a.d.
2.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Visokogradnja a.d.
3.	Energoprojekt Rus d.o.o., Moskva, Rusija	EP Visokogradnja a.d.
4.	Energoprojekt Uganda Company Ltd, Kampala, Uganda	EP Niskogradnja a.d.
5.	Enlisa S.A., Lima, Peru	EP Niskogradnja a.d.
6.	Energoprojekt Oprema Crna Gora d.o.o., Podgorica, Crna gora	EP Oprema a.d.
7.	Enhisa S.A., Lima, Peru	EP Hidroinženjering a.d.
8.	Zahinos Ltd., Kipar	EP Industrija a.d.
9.	Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	EP Entel a.d.
10.	Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar	EP Entel a.d.
11.	Energoprojekt Entel L.L.C., Abu Dhabi, UAE	EP Entel a.d.
12.	Energoprojekt Energodata Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Energodata a.d.
13.	Energoprojekt Zambia Limited, Zambija	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija

Pridružena društva u inostranstvu

1.	Energoprojekt Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija (40,00%)	EP Oprema a.d.
----	--	----------------

Zemlja**Pridružena društva u zemlji**

1.	Energoprojekt d.o.o. (33,33 %)	EP Industrija a.d.
----	--------------------------------	--------------------

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding, koja ulazi u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, kroz prvostepenu konsolidaciju u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija.

3. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani konsolidovani finansijski izveštaji, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),

- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

4. PROCENE I PROSUĐIVANJE RUKOVODSTVA

Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI zahteva da rukovodstvo vrši procene, prosuđivanja i pretpostavke koje se odražavaju na izveštajne iznose aktive, pasive, prihoda i rashoda. Svojim pristupom rukovodstvo nastoji da se ostvareni rezultati u budućnosti ne razlikuju u značajnoj meri od onih koji su procenjeni (Napomena 7.1).

5. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

5.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Matično društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirao),
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva, u skladu sa MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji, je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

5.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate, je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

5.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili:

- zajedničko poslovanje ili
- zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu,
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete,
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja,
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvata se equity metodom (metodom udela), u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Pregled zavisnih, pridruženih i zajedničkih društava (zajedničkih poduhvata), koja sa matičnim društvom čine Grupu za konsolidovanje sistem Energoprojekt, prikazan je u Napomeni 2.

6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja sistema Energoprojekt uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u konsolidovanim finansijskim izveštajima sistema Energoprojekt dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 GBP	164,9391	154,8365

Primenjeni prosečni kursevi valuta za pozicije bilansa uspeha u 2015. godini i 2014. godini bili su sledeći:

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	120,7328	117,3060
1 USD	108,8543	88,5408
1 GBP	166,4218	145,6441

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja, u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne

prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospеле otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe *iz istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe *iz razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Duštvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza rapoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstva koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,

- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od

državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi nadležni organ Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi nadležni organ Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale

kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih

uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

9. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

9.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko - poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

9.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kursa, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kursa. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor i Belibor).

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili buduća tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

9.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu dočnju u naplati prenosi/deli sa istima.

10. INFORMACIJE PO SEGMENTIMA

Na dan 31.12.2015. godine sistem Energoprojekt je, u svetu i u zemlji, organizovan kroz sledeće glavne segmente poslovanja:

- Projektovanje i istraživanje,
- Izgradnja i opremanje i
- Ostalo.

U narednim tabelama prikazani su poslovni i geografski segmenti sistema Energoprojekt sa stanjem na dan bilansa.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Poslovni segmenti

	Projektovanje i istraživanje		Izgradnja i opremanje		Ostalo		ukupno		Eliminacije		Konsolidovano	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Prihod od prodaje	6,734,192	5,184,504	29,655,004	28,581,811	1,425,090	1,638,133	37,814,286	35,404,448	(3,206,543)	(1,790,820)	34,607,743	33,613,628
REZULTAT SEGMENTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poslovni dobitak/gubitak	369,179	143,188	1,351,153	646,429	126,283	257,641	1,846,615	1,047,258	(7,638)	31,931	1,838,977	1,079,189
Prihodi od kamata (od trećih lica)	11,443	13,589	67,254	245,560	19,681	34,640	98,378	293,789	0	0	98,378	293,789
Rashodi kamata (prema trećim licima)	6,517	7,383	261,139	293,924	28,131	32,389	295,787	333,696	0	0	295,787	333,696
Dobitak/gubitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	612,720	583,245	701,956	380,651	308,845	218,017	1,623,521	1,181,913	(462,127)	132,111	1,161,394	1,314,024
Neto dobitak/gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	1,876	(790)	45,959	(34,194)	(5,048)	5,656	42,787	(29,328)	31	(4,952)	42,818	(34,280)
Porez na dobit	32,850	30,521	99,065	139,483	29,737	40,435	161,652	210,439	0	0	161,652	210,439
Neto dobitak/gubitak	581,746	543,139	648,850	179,486	274,060	179,248	1,504,656	901,873	(462,096)	127,159	1,042,560	1,029,032
Ukupna aktiva	8,707,444	7,911,068	27,180,170	26,655,418	13,834,049	12,766,063	49,721,663	47,332,549	(7,346,090)	(7,431,475)	42,375,573	39,901,074
Ukupna pasiva	8,707,444	7,911,068	27,180,170	26,655,418	13,834,049	12,766,063	49,721,663	47,332,549	(7,346,090)	(7,431,475)	42,375,573	39,901,074
Amortizacija	92,117	68,395	662,757	528,970	52,288	53,834	807,162	651,199	2,479	5,319	809,641	656,518

Geografski segmenti

	Srbija		Zajednica nezavisnih država (ZND)		Evropa		Afrika		Azija		Amerika		ZBIR	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Prihodi od prodaje	13,470,430	9,072,134	4,762,882	6,658,551	210,283	201,600	6,797,150	7,858,372	5,584,728	4,066,196	3,782,270	5,752,127	34,607,743	33,608,980
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu (Energoprojekt Ltd., Lagos, Nigerija)							184						184	
Prihod od prodaje robe - eksterno	148,589	66,106	796	1,357	852						15,183	70,662	165,420	138,125
Prihod od prodaje robe	148,589	66,106	796	1,357	852	184					15,183	70,662	165,604	138,125
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima (Energopet d.o.o., Enjub d.o.o. i Energoprojekt Ltd., Lagos, Nigerija)	1,461	580					685,561	1,689,732					687,022	1,690,312
Prihod od prodaje proizvoda i usluga - eksterno	13,320,380	9,005,448	4,762,086	6,657,194	209,431	201,600	6,111,405	6,168,640	5,584,728	4,066,196	3,767,087	5,681,465	33,755,117	31,780,543
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	13,321,841	9,006,028	4,762,086	6,657,194	209,431	201,600	6,796,966	7,858,372	5,584,728	4,066,196	3,767,087	5,681,465	34,442,139	33,470,855

BILANS USPEHA

11. POSLOVNI PRIHODI

11.1. Prihodi od prodaje robe

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	184	4.648
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	145.658	64.579
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	19.762	73.546
UKUPNO	165.604	142.773

• **Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu** u iznosu od 184 hiljada dinara odnose se na Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka po osnovu prodaje robe pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu** u iznosu od 145.658 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 45.586 hiljada dinara po osnovu prodaje kooperantima na projektima Lajkovac-Ljig: 18.696 hiljada dinara, Tunel Šarani: 13.094 hiljada dinara, Koridor X: 8.728 hiljada dinara i Pruga Pančevo: 5.068 hiljada dinara. Prodaja kooperantima se uglavnom vrši na osnovu podizvođačkih ugovora i definisane cene njihovih usluga koja uključuje vrednost zaliha (obaveza obezbeđenja zaliha na njihov teret). Snabdevanje podizvođača zalihama (prodaja), pre svega, gorivom i rezervnim delovima potrebnim za nesmetan tok radova, vršena je u cilju izbegavanja posledica zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koji idu na teret društva kao glavnog izvođača radova,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 42.377 hiljada dinara po osnovu prodaje robe nabavljene za potrebe podizvođača u zemlji koji su angažovani na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 23.488 hiljada dinara (materijal za fasadu) i Prokop: 14.048 hiljada dinara, dok se ostatak od 4.841 hiljada dinara odnosi na prodaju sekundarnih sirovina,

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 34.622 hiljada dinara i

- Energoplast u iznosu od 20.674 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, povećanje prihoda od prodaje robe na domaćem tržištu u iznosu od 81.078 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na povećanje u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 42.377 hiljada dinara (na gore navedenim projektima) i Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 37.451 hiljada dinara (na projektima Lajkova-Ljig, Tunel Šarani, Koridor X i Pruga Pančevo).

• **Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu** u iznosu od 19.762 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 15.183 hiljada dinara, po osnovu prodaje materijala (pre svega, goriva) i rezervnih delova po ugovoru podizvođačima na projektima u Peruu, u cilju obezbeđenja nesmetanog tok radova i izbegavanja posledica zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koji idu na teret društva kao glavnog izvođača radova. Pad predmetnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 53.784 hiljada dinara, dominantno je rezultat pada u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 55.479 hiljada dinara (na projektima u Peruu).

11.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1.461	580
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	685.561	1.689.732
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	13.287.847	8.950.536
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	20.467.270	22.830.007
UKUPNO	34.442.139	33.470.855

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu** u iznosu od 1.461 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Industriju u iznosu od 1.436 hiljada dinara, po osnovu prodaje proizvoda i usluga pridruženom društvu Energopet d.o.o. i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 25 hiljada dinara, po osnovu prodaje proizvoda i usluga zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu** u iznosu od 685.561 hiljada dinara ostvareni su prodajom proizvoda i usluga pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, dominantno u Energoprojekt Opremi u iznosu od 660.669 hiljada dinara. Pad predmetnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 1.004.171 hiljada dinara, rezultat je, pre svega, pada u Energoprojekt Opremi u iznosu od 1.028.685 hiljada dinara.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu** u iznosu od 13.287.847 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 7.582.885 hiljada dinara, pre svega, na projektima: Lajkovac-Ljig, Tunel Šarani, Pruga Pančevo, Koridor X i Most preko kanala Dunav Tisa Dunav i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 4.574.209 hiljada dinara, dominantno na projektu Prokop: 2.842.781 hiljada dinara, kao i na projektima RTB Bor: 649.899 hiljada dinara, TENT, Obrenovac: 537.716 hiljada dinara i DV Pančevo - Rumunska granica: 224.021 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, u 2015. godini povećanje prihoda od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 4.337.311 hiljada dinara odnosi se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 4.428.274 hiljada dinara, pre svega, na projektima: Koridor X, Lajkovac-Ljig i Pruga Pančevo.

• **Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu** u iznosu od 20.467.270 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 7.411.905 hiljada dinara po osnovu izvođenja radova za investitore, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 2.656.875 hiljada, kao i u Rusiji i Kazahstanu na projektima: Z-096 Forte banka, Astana: 3.062.100 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 1.302.671 hiljada dinara, Z-085 Poslovni objekat Uhta: 147.083 hiljada dinara, Z-089 Bolnica Aktau: 88.473 hiljada dinara, Z-097 Žilov Dom Siktivkar: 58.333 hiljada dinara i drugim,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 6.667.319 hiljada dinara na projektima u Peruu: 3.733.088 hiljada dinara i Ugandi: 2.934.231 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 5.305.410 hiljada dinara koji su ostvareni u kompanijama društva u inostranstvu (Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar, EP Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman i Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 508.502 hiljada dinara, pre svega, na projektima u Alžiru: 277.151 hiljada dinara i Jordanu: 102.092 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, u 2015. godini smanjenje prihoda od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu u iznosu od 2.362.737 hiljada dinara rezultat je, pre svega, pada evidentiranog u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 1.749.863 hiljada dinara (na projektima u Rusiji i Kazahstanu) i Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 1.732.891 hiljada dinara (dominantno na projektima u Peruu), dok je sa druge strane, u Energoprojekt Entelu evidentiran porast predmetnih prihoda u iznosu od 1.623.097 hiljada dinara (u kompanijama društva u inostranstvu).

11.3. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		50
Drugi poslovni prihodi:		
a) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	23.468	22.301
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu	87.615	82.892
c) Ostali poslovni prihodi od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica		
d) Ostali poslovni prihodi	539.344	113.395
<i>Svega</i>	650.427	218.588
UKUPNO	650.427	218.638

• **Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji** u iznosu od 23.468 hiljada dinara najvećim delom su ostvareni u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 7.533 hiljada dinara, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup objekta na Ubu i objekta u Preradovićevoj ulici u Beogradu,

- Energoprojekt Garant u iznosu od 6.277 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora u Ulici Bulevar Zorana Đinđića i YU biznis centru na Novom Beogradu i

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 5.544 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora u Ulici Palmira Toljatija i baraka na Novom Beogradu.

• **Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 87.615 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Dom 12 S.A.L., Liban u iznosu od 28.886 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup poslovne zgrade u Moskvi,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 24.999 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup dela poslovne zgrade „Cruz del Sur“ u Lima, Peru i mehanizacije u Peruu,

- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija u iznosu od 16.793 hiljada dinara po osnovu izdavanja u zakup više nekretnina u Zambiji i

- Energo (Private) Limited, Zimbabve u iznosu od 7.576 hiljada dinara po osnovu izdavanja nekretnina u Zimbabveu.

• **Ostali poslovni prihodi** u iznosu od 539.344 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 434.241 hiljada dinara od čega je iznos od 405.021 hiljada dinara evidentiran po osnovu naplaćenog claim-a u Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana na projektu Banka of Ghana (što je osnovni uzrok povećanja ostalih poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu), dok se iznos od 29.220 hiljada dinara odnosi na prefakturisane troškove po raznim osnovama u zemlji i inostranstvu,

- Energoprojekt Garant u iznosu od 84.653 hiljada dinara odnosi se na prihode po osnovu smanjenja rezervisanih šteta: 60.703 hiljada dinara, prihode od provizije po osnovu premija prenetih u reosiguranje: 12.878 hiljada dinara, prihode od učešća reosiguranja u naknadi šteta u iznosu od 10.239 hiljada dinara i ostale poslovne prihode u iznosu od 833 hiljada dinara i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 11.712 hiljada dinara od čega se najznačajniji deo odnosi na refundaciju troškova na osnovu podizvođačkih ugovora (troškovi provizija za bankarske garancije, troškovi osiguranja i sl.) na projektima Kolubara II faza: 2.754 hiljada dinara i Most preko kanala Dunav Tisa Dunav: 2.382 hiljada dinara, kao i prefakturisane troškove provizije za bankarske garancije partneru Conalvias Construcciones SAC Sucursal Peru srazmerno njegovom ugovorenom učešću u realizaciji na projektu Z-034 Put P.Bermudez, Peru u iznosu od 3.936 hiljada dinara.

12. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	168	4.317
b) Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu	145.417	64.440
c) Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu	14.747	66.582
UKUPNO	160.332	135.339

● **Nabavna vrednost prodate robe ostalim povezanim pravnim licima** u iznosu od 168 hiljada dinara evidentirana je u Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka na ime nabavke robe za pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

● **Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu** u iznosu od 145.417 hiljada najvećim delom se odnosi na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 45.671 hiljada dinara za nabavku zaliha materija i rezervnih delova, a u cilju snabdevanja podizvođača zalihama potrebnim za nesmetan tok radova, kako bi se izbegle posledice zastoja u radovima (ugovorom definisani rokovi) koje idu na teret društva kao glavnog izvođača radova na projektima: Tunel Šarani, Lajkovac Ljig, Koridor X i Pruga Pančevo,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 40.572 hiljada dinara po osnovu nabavke robe (po ugovoru) za podizvođače u zemlji koji su angažovani, pre svega, na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 22.084 hiljada dinara i Prokop: 14.048 hiljada dinara,

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 36.649 hiljada dinara, za nabavku bankomata, softvera, hardvera i robe iz oblasti grafičke delatnosti i

- Energoplast u iznosu od 20.650 hiljada dinara, za nabavku gotovih zatvarača namenjenih daljoj prodaji.

Povećanje nabavne vrednosti prodate robe na domaćem tržištu u iznosu od 80.977 hiljada dinara u odnosu na uporedni period prethodne godine ostvaren je, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 38.088 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 35.675 hiljada dinara.

● **Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu** u iznosu od 14.747 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 12.658 hiljada dinara (i to, na cenu koštanja zaliha materijala (pre svega, goriva) i rezervnih delova prodatih po ugovoru podizvođačima na projektima u Peruu, kako bi se obezbedio nesmetani tok radova) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 2.089 hiljada dinara.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, smanjenje nabavne vrednosti prodate robe na inostranom tržištu u iznosu od 51.835 hiljada dinara, odnosi se na smanjenje evidentirano u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 52.879 hiljada dinara (na projektima u Peruu) i povećanje u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 1.044 hiljada dinara.

13. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE I POVEĆANJE I SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

Prihod od aktiviranja učinaka i robe i povećanje i smanjenje zaliha učinaka	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	45.459	49.389
Povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	187.843	119.515
Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	53.031	102.352
UKUPNO	180.271	66.552

• **Prihodi od aktiviranja učinaka i robe** u iznosu od 45.459 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 45.090 hiljada dinara po osnovu izvršenog remonta opreme: 35.871 hiljada dinara (u zemlji: 31.489 hiljada dinara i inostranstvu: 4.382 hiljada dinara) i izgradnju objekata u sopstvenoj režiji: 9.219 hiljada dinara (vrednost izvršenih ulaganja zaključno sa 31.12.2015. godine na projektu Lajkovac - Ljig, po osnovu Okončane interne situacije na izgradnji privrednog gradilišta „Dići-Tunel Brančiči“).

• U izveštajnom periodu **povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga** u iznosu od 187.843 hiljada dinara odnosi se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 162.442 hiljada dinara po osnovu povećanja vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na izgradnji stambeno poslovnog objekta u Ulici Cara Nikolaja u Beogradu u iznosu od 160.763 hiljada dinara i na razvoj lokacija na Bežanijskoj Kosi u iznosu od 1.662 hiljada dinara i u ulici Knez Danilovoj u iznosu od 17 hiljada dinara,

- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 22.062 hiljada dinara po osnovu povećanja vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na izgradnji stambeno - poslovnog kompleksa u Beogradu i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 3.339 hiljada dinara po osnovu proizvedenog drobljenog kamena i drobljenog peska za proizvodnju betona na projektima u Peruu.

• **Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga** u iznosu od 53.031 hiljada dinara odnosi se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 42.318 hiljada dinara, po osnovu prodatih nepokretnosti u Herceg Novom u iznosu od 5.918 hiljada dinara i obezvređenje zaliha nedovršene proizvodnje na Tržnom centru Bor u iznosu od 17.504 hiljada dinara i zaliha gotovih proizvoda u Herceg Novom u iznosu od 18.896 hiljada dinara i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 7.321 hiljada dinara po osnovu smanjenja (ugradnje) zaliha proizvedenog materijala za izradu baze, asfalta, frakcija za beton na projektima u Peruu.

14. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	6.812.693	8.743.680
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	333.806	286.240
c) Troškovi rezervnih delova	292.780	198.371
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	56.202	91.778
<i>Svega</i>	<i>7.495.481</i>	<i>9.320.069</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	1.161.067	1.289.886
b) Troškovi električne i toplotne energije	222.403	188.621
<i>Svega</i>	<i>1.383.470</i>	<i>1.478.507</i>
UKUPNO	8.878.951	10.798.576

• **Troškovi materijala za izradu** u iznosu od 6.812.693 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 3.446.087 hiljada dinara od čega su najznačajniji troškovi materijala za izradu ostvareni u inostranstvu, na projektima Z-096 Forte banka, Astana: 1.044.357 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 620.649 hiljada dinara, Z-085 Uhta: 72.540 hiljada dinara i drugim, kao i kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 814.546 hiljada dinara, dok su najznačajniji predmetni troškovi u zemlji ostvareni na projektu Prokop: 719.148 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.971.908 hiljada dinara od čega se na troškove na projektima u inostranstvu (Peru i Uganda) odnosi 919.497 hiljada dinara, dok se na zemlju odnosi 1.052.411 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 1.084.233 hiljada dinara, od čega se na troškove na projektima u zemlji odnosi 884.704 hiljada dinara (pre svega, na projektu Prokop: 462.449 hiljada dinara, DV Pančevo Rumunska granica: 182.995 hiljada dinara, TENT Obrenovac: 137.393 hiljada dinara i RTB Bor: 69.075 hiljada dinara), dok se na inostranstvo odnosi 199.529 hiljada dinara.

Smanjenje troškova materijala za izradu u odnosu na uporedni period prethodne godinu u iznosu od 1.930.987 hiljada dinara rezultat je, pre svega, smanjenja predmetnih troškova u Energoprojekt Opremi za 1.219.852 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnji za 653.116 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnji za 73.043 hiljada dinara.

• Najveće učešće u **troškovima ostalog materijala (režijskog)** koji iznose 333.806 hiljada dinara imaju Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 236.743 hiljada dinara (u inostranstvu: 229.640 hiljada dinara, u zemlji: 7.103 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 42.975 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 22.429 hiljada dinara.

- **Troškovi rezervnih delova** u iznosu od 292.780 hiljada dinara dominantno se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 251.598 hiljada dinara (u inostranstvu: 201.807 hiljada dinara, u zemlji: 49.791 hiljada dinara).

- **Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara** u iznosu od 56.202 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 25.142 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 18.511 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 8.334 hiljada dinara.

- Najveće učešće u **troškovima goriva i energije** koji iznose 1.383.470 hiljada ima Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.066.138 hiljada dinara, koji se dominantno odnose na inostranstvo.

Smanjenje troškova goriva i energije u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 95.037 hiljada dinara dominantno je rezultat smanjenja predmetnih troškova u 2015. godini u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 90.657 hiljada dinara (zbog smanjenog obima posla na projektima u Peru).

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	7.761.360	7.596.127
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	786.800	983.064
Troškovi naknada po ugovoru o delu	15.168	14.684
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	38.940	28.358
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	154.446	167.362
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	74.191	125.560
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	24.465	23.021
Ostali lični rashodi i naknade	751.582	924.587
UKUPNO	9.606.952	9.862.763

- **Troškovi zarada i naknada zarada (bruto), kao i troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca** u iznosu od 8.548.160 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 3.141.423 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.044.578 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 1.891.416 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 416.724 hiljada dinara.

- **Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima** u iznosu od 154.446 hiljada dinara ostvareni su, dominantno, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 118.930 hiljada dinara (u zemlji: 30.323 hiljada dinara, u inostranstvu: 88.607 hiljada dinara) i rezultat su periodičnih potreba društva da na projektima (gradilištima) angažuje radnu snagu sa odgovarajućim kvalifikacionim strukturama u skladu sa dinamikom i vrstom ugovorenih radova.

• **Ostali lični rashodi i naknade** u iznosu od 751.582 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 357.882 hiljada dinara (u inostranstvu: 325.714 hiljada dinara po osnovu troškova smeštaja, ishrane na terenu, prevoza i drugih troškova radnika na projektima u inostranstvu, u zemlji: 32.168 hiljada dinara). U okviru ostalih ličnih rashoda i naknada iskazani su i troškovi službenih putovanja, troškovi naknada zaposlenima za prevoz na rad i sa rada, solidarne pomoći, stipendije i druga davanja. Pored Energoprojekt Visokogradnje, značajno učešće u predmetnim troškovima ostvarila je i Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 167.241 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 66.097 hiljada dinara i Energoprojekt Oprema u iznosu od 50.641 hiljada dinara.

Smanjenje ostalih ličnih rashoda i naknada u iznosu od 173.005 hiljada dinara rezultat je, pre svega, smanjenja predmetnih troškova u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 208.563 hiljada dinara (po osnovu troškova hranarine, smeštaja i avio prevoza radnika, koji su posledica smanjenog obima posla na projektima u inostranstvu) i povećanja predmetnih troškova u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 27.765 hiljada dinara.

16. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	9.941.452	6.634.625
Troškovi transportnih usluga	577.733	561.414
Troškovi usluga održavanja	225.637	222.347
Troškovi zakupnina	813.201	843.567
Troškovi sajmovia	8.047	6.912
Troškovi reklame i propagande	15.969	23.014
Troškovi istraživanja	2.794	8.389
Troškovi ostalih usluga	177.975	139.629
UKUPNO	11.762.808	8.439.897

• **Troškovi usluga na izradi učinaka** u iznosu od 9.941.452 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 6.118.982 hiljada dinara čine troškovi na osnovu podizvođačkih ugovora na projektima u zemlji: 4.601.231 hiljada dinara i inostranstvu (Uganda i Peru): 1.517.751 hiljada dinara. Na povećanje troškova proizvodnih usluga u 2015. godini u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 3.883.239 hiljada dinara najviše je uticala povećana realizacija na projektima u zemlji (Koridor X, Lajkovac-Ljig i dr.) gde su za izvršenje određenih pozicija ugovorenih radova angažovani podizvođači. Značajno angažovanje podizvođača na projektima uslovljeno je specifičnom vrstom potrebnih radova, odnosno mehanizacije za njihovo izvođenje (tunelski radovi, izgradnja hidrocentrale i sl.),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.996.417 hiljada dinara čine troškovi kooperanata i podizvođača na projektima u zemlji u iznosu od 335.136 hiljada dinara (na projektima Prokop, Cara Nikolaja i u Boru) i inostranstvu u iznosu od 1.613.650 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji

Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 774.571 hiljada dinara i na projektima Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 421.613 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 335.513 hiljada dinara) koji su se povećali u odnosu na uporedni period prethodne godine za 284.818 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 1.348.354 hiljada dinara čine troškovi podizvođača i konzorcionih partnera na većem broju projekata u zemlji (pre svega, Prokop, RTB Bor i TENT Obrenovac) i inostranstvu (pre svega, Ambasada Republike Srbije u Abudži), koji su zabeležili pad od 842.886 hiljada dinara u odnosu na uporedni period prethodne godine (pre svega, po osnovu projekata RTB Bor i TENT Obrenovac).

- Na poziciji **troškova transportnih usluga** evidentirani su troškovi transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona i dr. Predmetni troškovi iznose 577.733 hiljada dinara i odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 277.927 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 152.614 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 102.000 hiljada dinara.

- **Troškovi usluga održavanja** u iznosu od 225.637 hiljada dinara ostvareni su, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 124.519 hiljada dinara, Energoprojekt Entelu u iznosu od 26.360 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 18.470 hiljada dinara. Predmetni troškovi odnose se, pre svega, na tekuće održavanje opreme.

- **Troškovi zakupnina** iznose 813.201 hiljada dinara i u najvećoj meri se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 327.508 hiljada dinara, evidentirani su uglavnom po osnovu zakupa stanova i poslovnog prostora u kompanijama društva u inostranstvu,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 309.084 hiljada dinara čine troškovi zakupa opreme, terena, poslovnog, stambenog i skladišnog prostora u inostranstvu: 240.136 hiljada dinara (u Peruu i Ugandi) i zemlji: 68.948 hiljada dinara, pri čemu, najznačajnije učešće imaju troškovi zakupa krupne mehanizacije na projektima u Srbiji i Peruu,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 148.658 hiljada dinara se u najvećoj meri odnose na troškove zakupa stanova i mehanizacije u inostranstvu u iznosu od 144.166 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 66.580 hiljada dinara) i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 19.208 hiljada dinara se u najvećoj meri odnose na troškove zakupa opreme (kranova, dizalica) i stanova.

- **Troškovi sajмова** u iznosu 8.047 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Entel u iznosu od 7.314 hiljada dinara (u inostranstvu).

- **Troškovi reklame i propagande** u iznosu od 15.969 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Holding u iznosu od 8.363 hiljada dinara (po osnovu rashoda na ime sponzorstva - Vaterpolo Savez Srbije, troškove oglašavanja putem bilborda, medijske prezentacije i dr.) i Energoprojekt Entel u iznosu od 4.170 hiljada dinara (po osnovu troškova promocije, reklame, izrade prospekata i publikacija, troškova ispitivanja tržišta i dr.).

• **Troškovi ostalih usluga** u iznosu od 177.975 hiljada dinara ostvareni su najvećim delom u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 41.912 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova ostalih proizvodnih usluga na projektima u inostranstvu: 36.196 hiljada dinara, dok se na troškove u zemlji (troškovi registracije vozila, putarina, grafičkih usluga, komunalnih usluga i dr.) odnosi 5.716 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 40.349 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova obezbeđenja gradilišta, troškova izrada geotehničkih elaborata, troškova komunalnih usluga, troškova licenci, troškova legalizacije, zaštite na radu i registracije vozila,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 23.404 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova učestvovanja na tenderima, troškova licenci i troškova fotokopiranja,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 23.787 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova zaštite na radu, registracije vozila i troškova fotokopiranja,

- Energoprojekt Energodata u iznosu od 20.129 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova vezanih za održavanje bankomata, grafičke usluge i servis hardvera i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 11.331 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova licenci, troškova fotokopiranja, zaštite na radu i registracije vozila.

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 25)	17.664	12.507
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 26)	791.977	644.011
<i>Svega</i>	<i>809.641</i>	<i>656.518</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok	186.281	132.048
b) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	23.729	57.068
c) Ostala rezervisanja	66.283	30.816
<i>Svega</i>	<i>276.293</i>	<i>219.932</i>
UKUPNO	1.085.934	876.450

• Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Na dan 31.12.2015. godine nije izvršena procena fer vrednosti objekata obzirom da su kretanja fer vrednosti objekata neznatna, već je umesto toga, u skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, neophodno da se stavke revalorizuju jednom na svakih tri do pet godina. Procena fer vrednosti objekata izvršena je na dan 31.12.2014. godine.

Efekti promene računovodstvene procene utiču na promenu visine troškova amortizacije, a time, posledično i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava.

Ukupni **troškovi amortizacije** iznose 809.641 hiljada dinara (u 2014. godini: 656.518 hiljada dinara). Porast troškova amortizacije u odnosu na uporedni period prethodne godine odnosi se, pre svega, na amortizaciju postrojenja i opreme (usled značajnih nabavki, dominantno, u Energoprojekt Niskogradnji) i građevinskih objekata (usled izmena računovodstvenih politika, koje važe od sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31.12.2014. godine, u pogledu odmeravanja objekata nakon početnog priznavanja, kada se prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije).

• U strukturi troškova rezervisanja u iznosu od 276.293 hiljada dinara, najznačajniji su **troškovi rezervisanja za garantni rok** u iznosu od 186.281 hiljada dinara (Napomena 38).

Rukovodstvo društava u sistemu Energoprojekt procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva. Konačan iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih razvoja događaja.

Shodno navedenom, izvršeno je rezervisanje za troškove u garantnom periodu u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 104.410 hiljada dinara za projekat Phasa 11 (koji se radi za Qatar General Electricity and Water Corporation “KAHRAMAA”) u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar. Ukalkulisavanje rezervisanja za troškove u garantnom roku izvršeno je kao izraz opreznosti da neće uspeti da se naplate sva potraživanja po ugovorima gde su postojale modifikacije i produženja roka naplate,

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 54.898 hiljada dinara za projekte Prokop: 38.920 hiljada dinara, TENT, Obrenovac: 12.391 hiljada dinara, Prelaz preko Dunava: 1.364 hiljada dinara i DV Beograd-Pančevo: 2.223 hiljada dinara. Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-3 godine, zavisno od projekta i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 26.973 hiljada dinara, odnosi se na ukalkulisane troškove na projektima Z-091 Schlumberger, Astrahan: 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 16.381 hiljada dinara. Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na objektima koji su završeni, a za koje se očekuje da će imati troškove dok traje garantni period.

• **Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih** u iznosu od 23.729 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel u iznosu od 17.429 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.827 hiljada dinara i Energoprojekt Opremu u iznosu od 1.804 hiljada dinara.

U 2015. godini u većini društava u sistemu Energoprojekt evidentirani su troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (prihod je evidentiran u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 33.712 hiljada dinara i Energoprojekt Urbanizam i arhitekturi: 26 hiljada dinara), koji su iskazani na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt (Napomena 38).

- **Ostala rezervisanja** u iznosu od 66.283 hiljada dinara odnose se, u celosti, na Energoprojekt Garant po osnovu rezervisanja za naknade šteta u iznosu od 50.177 hiljada dinara, rezervisanja za izravnjanje rizika: 12.255 hiljada dinara i rezervisanja za finansiranje aktivnosti za sprečavanje ili prevenciju raznih rizika u iznosu od 3.851 hiljada dinara.

18. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	907.748	1.058.430
Troškovi reprezentacije	76.633	90.385
Troškovi premija osiguranja	202.795	157.795
Troškovi platnog prometa	378.449	355.683
Troškovi članarina	10.736	11.444
Troškovi poreza	357.811	867.732
Troškovi doprinosa	9.368	9.648
Ostali nematerijalni troškovi	160.947	155.487
UKUPNO	2.104.487	2.706.604

- **Troškovi neproizvodnih usluga** u iznosu od 907.748 hiljada dinara (u okviru kojih su iskazani troškovi: advokatskih usluga, konsalting usluga, intelektualnih usluga, revizije finansijskih izveštaja, stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih, usluge brokera i berze, usluge čišćenja i dr.) odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 483.776 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 191.338 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 124.037 hiljada dinara.

- **Troškovi premija osiguranja** iznose 202.795 hiljada dinara i nastali su po osnovu osiguranja radova, imovine i lica i to, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 96.245 hiljada dinara, Energoprojekt Entelu u iznosu od 61.491 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 25.514 hiljada dinara.

- **Troškovi platnog prometa** iznose 378.449 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 146.464 hiljada dinara, od čega se najveći iznos odnosi na troškove bankarskih provizija za izdate garancije u iznosu od 132.844 hiljada dinara (u zemlji: 72.923 hiljada dinara, Ugandi: 29.959 hiljada dinara i Peru: 29.962 hiljada dinara). Deo troškova bankarskih provizija za izdate garancije prefakturisan je partnerima u skladu sa njihovim ugovorenim učešćem u realizaciji projekta (Napomena 11.3),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 134.767 hiljada dinara, dominantno u inostranstvu, i to, pre svega, na projektima Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 30.564 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 58.395 hiljada dinara, kao i u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 24.574 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 31.646 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova izdavanja bankarskih garancija u iznosu od 28.225 hiljada dinara,

- Energoprojekt Opremu u iznosu od 29.276 hiljada dinara i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 25.494 hiljada dinara.

• **Troškovi poreza** iznose 357.811 hiljada dinara i odnose se na troškove poreza na imovinu, komunalne takse, troškove poreza na dobit ostvarenu u inostranstvu u skladu sa lokalnim propisima i dr. Najvećim delom troškovi poreza su ostvareni u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 202.756 hiljada dinara, u inostranstvu: 188.672 hiljada dinara (pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 127.224 hiljada dinara (po osnovu ukalkulisanog poreza na dobit), Z-068 Hotel Aktau: 18.162 hiljade dinara, Z-074 Vinarija Sarijagaš: 13.285 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 12.490 hiljada) i u zemlji: 14.084 hiljada dinara (pre svega, po osnovu poreza na imovinu: 12.073 hiljada dinara),
- Energoprojekt Entel u iznosu od 35.084 hiljada dinara, u inostranstvu: 25.564 hiljada dinara, u zemlji: 9.520 hiljada dinara,
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 32.024 hiljada dinara, u inostranstvu: 28.616 hiljada dinara, u zemlji: 3.408 hiljada dinara i
- Energoprojekt Holding u iznosu od 26.343 hiljada dinara, u zemlji, dominantno po osnovu poreza na imovinu: 25.645 hiljada dinara.

Smanjenje troškova poreza u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 509.921 hiljada dinara, dominantno je rezultat smanjenja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 595.653 hiljada dinara (pre svega, po osnovu smanjenja troškove poreza na dobit u inostranstvu, obzirom da je u 2014. godini oporezivu dobit značajno uvećao prihod po osnovu završenih arbitražnih postupaka u korist društva u Peruu) i povećanja u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 86.340 hiljada dinara (pre svega, u inostranstvu, kao rezultat ukalkulisanog poreza na dobit na projektu Z-096 Forte banka, Astana u 2015. godini).

• U okviru pozicije **ostali nematerijalni troškovi** (administrativne, sudske i druge takse, troškovi stručne literature, oglasa i tendera, troškovi vađenja viza za odlazak zaposlenih u inostranstvo, troškovi iznajmljivanja ino radnika za svrhe projekata i sl.) u ukupnom iznosu od 160.947 hiljada dinara, najznačajnije je učešće Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 81.378 hiljada dinara, Energoprojekt Entela u iznosu od 39.643 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 9.869 hiljada dinara i Energoprojekt Opreme u iznosu od 9.767 hiljada dinara.

19. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI**19.1. Finansijski prihodi**

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	22.806	57.852
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	66.698	133.668
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi	4.904	
b) Ostali finansijski prihodi	93.642	149.141
<i>Svega</i>	<i>98.546</i>	<i>149.141</i>
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>188.050</i>	<i>340.661</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	98.378	293.789
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.558.921	1.900.134
UKUPNO	1.845.349	2.534.584

• **Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 22.806 hiljada dinara odnose se na finansijske prihode ostvarene od:

- pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija u iznosu 11.167 hiljada dinara, koji su evidentirani u Energoprojekt Opremi u iznosu od od 10.927 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjeringu u iznosu od 240 hiljada dinara po osnovu pozitivnih kursnih razlika i

- zajedničkog društva Enjub d.o.o. u iznosu od 11.639 hiljada dinara, koji su evidentirani, pre svega, u Energoprojekt Holdingu u iznosu od 11.629 hiljada dinara po osnovu kamata na zajam: 10.447 hiljada dinara i efekata valutne klauzule: 1.182 hiljada dinara.

• **Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata** u iznosu od 66.698 hiljada dinara odnose se na ostvareni neto rezultat izveštajnog perioda pridruženih društava Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija u iznosu od 12.756 hiljada dinara (40,00%), Energopet d.o.o. u iznosu od 52.535 hiljada dinara (33,33%) i zatvorenog investicionog fonda Fima See Activist a.d. u iznosu od 1.407 hiljada dinara (20,93%).

Pridružena društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija: i Energopet d.o.o., uključena su metodom udela (equity metodom) kroz prvostepenu konsolidaciju u konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Industrija, a time i u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt.

• **Prihodi od kamata (od trećih lica)** u iznosu od 98.378 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 39.580 hiljada dinara, po osnovu fakturisanje kamate investitoru u Ugandi za nenaplaćena potraživanja u ugovorenom roku: 34.230 hiljada dinara (Projekat Z-027 Mpigi-Kanoni: 20.307 hiljada dinara i Z-017 Kawempe Kafu: 13.923 hiljada dinara) i prihoda

od kamata po osnovu kratkoročno oročenih novčanih sredstava: 5.350 hiljada dinara (u zemlji: 754 hiljada dinara, u inostranstvu: 4.596 hiljada dinara). Značajno učešće u prihodima od kamata (od trećih lica) u izveštajnom periodu ostvarili su i Energoprojekt Garant u iznosu od 15.904 hiljada dinara, Energoprojekt Oprema u iznosu od 13.778 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 13.887 hiljada dinara, pre svega, po osnovu kratkoročno oročenih novčanih sredstava kod poslovnih banaka.

Smanjenje prihoda od kamata (od trećih lica) u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 195.411 hiljada dinara, dominantno je rezultat smanjenja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 189.357 hiljada dinara, pre svega, po osnovu manjeg iznosa fakturisane kamate investitoru u Ugandi u 2015. godini za nenaplaćena potraživanja u ugovorenom roku: 161.385 hiljada dinara i po osnovu manjeg prihoda od kamate u Peruu u 2015. godini: 26.198 hiljada dinara, obzirom da su u 2014. godini bili evidentirani prihodi od kamata po osnovu završenih arbitražnih procesa (odštetnih zahteva) u korist Društva.

- **Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule** objašnjene su u Napomeni 19.2.

19.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	3.185	5.522
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	14.476	38.847
Ostali finansijski rashodi	341	741
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	<i>18.002</i>	<i>45.110</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	295.787	333.696
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	1.763.533	2.051.510
UKUPNO	2.077.322	2.430.316

- **Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima** u iznosu od 3.185 hiljada dinara odnose se na:

- pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, po osnovu negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 3.174 hiljada dinara evidentiranih u Energoprojekt Opremi i

- pridruženo društvo Energopet d.o.o. u iznosu od 11 hiljada dinara, po osnovu efekata valutne klauzule evidentiranih u Energoprojekt Industriji.

• **Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata** u iznosu od 14.476 hiljada dinara odnose se na ostvareni neto rezultat zajedničkog društva Enjub d.o.o. koje je metodom udela (equity metodom) uključeno u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt.

• **Rashodi kamata (prema trećim licima)** su rashodi po osnovu kamata po kreditima i zateznih kamata iz dužničko - poverilačkih odnosa. Rashodi kamata u iznosu od 295.787 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Viskogradnju u iznosu od 185.174 hiljada dinara (u zemlji: 89.126 hiljada dinara i inostranstvu: 96.048 hiljada dinara, i to, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 46.523 hiljada dinara i na drugim projektima u inostranstvu: 49.525 hiljada dinara) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 72.707 hiljada dinara (u zemlji: 56.963 hiljada dinara i inostranstvu: 15.744 hiljada dinara).

• **Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule** iznose 1.763.533 hiljada dinara, dok pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule iznose 1.558.921 hiljada dinara, tako da su u izveštajnom periodu evidentirane neto negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 204.612 hiljada dinara, koje se odnose, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 187.883 hiljada dinara, obzirom, pre svega, na velike obaveze prema dobavljačima u inostranstvu i obaveze po dugoročnim i kratkoročnim kreditima koji su indeksirani u stranoj valuti i po osnovu kojih društvo trpi značajne iznose negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule, obzirom na depresijaciju dinara u izveštajnom periodu u odnosu na USD i EUR, na čije promene je Društvo veoma osetljivo.

Dinar je od početka godine do 31.12.2015. godine depresirao u odnosu na EUR za 0,55% (u 2014. godini: 5,51%) i u odnosu na USD za 11,85% (u 2014. godini: 19,65%), dok je u odnosu na RUB dinar apresirao za 14,97% (u 2014. godini: 29,68%).

20. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

20.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	13.056	1.147
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	5.375	20.310
UKUPNO	18.431	21.457

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 13.056 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Garant u iznosu od 11.989 hiljada dinara po osnovu usklađivanja fer vrednosti obeznica stare devizne štednje Republike Srbije.

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana** u iznosu od 5.375 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoplast u iznosu od 3.413 hiljada dinara po osnovu naplaćenih ranije ispravljenih potraživanja.

20.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11.306	
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	290.778	40.711
UKUPNO	302.084	40.711

• **Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 11.306 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Holding u iznosu od 5.987 hiljada dinara po osnovu obezvređenje (otpisa) učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.986 hiljada dinara (koje je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase) i

- Energoprojekt Garant u iznosu od 5.319 hiljada dinara po osnovu razlike između vrednosti u poslovnim knjigama društva i procenjene vrednosti na dan 31.12.2015. godine kuponskih obveznica Republike Srbije.

• **Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana** u iznosu od 290.778 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 250.068 hiljada dinara, po osnovu indirektnog otpisa potraživanja od kupaca SNC Lavalin: 132.428 hiljada dinara i International Project Services - ogranak: 117.640 hiljada dinara i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 23.314 hiljada dinara, pre svega, po osnovu indirektnog otpisa potraživanja u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 18.612 hiljada dinara.

Povećanje rashoda od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana, u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 250.067 hiljada dinara, dominantno je rezultat indirektnog otpisa potraživanja od kupaca u 2015. godini u Energoprojekt Opremi u iznosu od 250.068 hiljada dinara.

21. OSTALI PRIHODI I RASHODI**21.1. Ostali prihodi**

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	5.506	21.661
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		193
Dobici od prodaje materijala	1.535	182
Viškovi	557	3.052
Naplaćena otpisana potraživanja	28.198	8.375
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	303	1.235
Prihodi od smanjenja obaveza	47.871	161.442
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	212.872	379.088
Ostali nepomenuti prihodi	94.375	108.525
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	46.691	72.844
UKUPNO	437.908	756.597

• **Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 5.506 hiljada dinara najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Viskogradnja u iznosu od 3.287 hiljada dinara, po osnovu prodaje opreme i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.184 hiljada dinara, po osnovu prodaje građevinskih mašina i opreme.

• **Naplaćena otpisana potraživanja** u iznosu od 28.198 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 19.956 hiljada dinara (od investitora na projektu Tekeze, Etiopija), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 7.453 hiljada dinara (pre svega, od Astra banke: 7.365 hiljada dinara) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 789 hiljada dinara (15% ukupnog potraživanja od Astra banke u stečaju).

• **Prihodi od smanjenja obaveza** u iznosu od 47.871 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 25.528 hiljada dinara po osnovu smanjenja obaveza na bazi predloga popisne komisije zbog zastarelosti i nepostojanja pokušaja naplate potraživanja u prethodnom periodu u iznosu od 9.374 hiljade dinara i smanjenja obaveza prema dobavljačima po osnovu naknadno odobrenih rabata i popusta u iznosu od 16.154 hiljada dinara (pre svega, od dobavljača Lafarge BFC d.o.o. za realizovane količine cementa i betona u 2015. godini u iznosu od 14.480 hiljada dinara) i
- Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 12.814 hiljada dinara, pre svega, u inostranstvu u iznosu od 7.865 hiljada dinara po osnovu sporazuma na projektima u Kazahstanu.

Pad prihoda od smanjenja obaveza u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 113.571 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 67.967 hiljada dinara (pre svega, kao rezultat prihoda po osnovu ukidanja, po osnovu sudske presude, dela obaveze prema Građevinskom preduzeću „Rad“: 39.207 hiljada dinara i otpisa obaveze za porez u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 36.248 hiljada dinara koji je bio evidentiran u 2014. godini) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 29.228 hiljada dinara (pre svega, zbog manjeg iznosa obaveza koje su u 2015. godini, usled zastarelosti, otpisane po popisu).

• **Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja** u iznosu od 212.872 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 107.627 hiljada dinara po osnovu po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku u iznosu od 73.915 hiljada dinara (u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE po osnovu projekta koji se radi za The Dubai Electricity and Water Authority „DEWA“, obzirom da je završen deo posla i da je naplaćeno potraživanje od investitora za taj deo posla) i po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 33.712 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar) i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 90.719 hiljada dinara, po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku (po osnovu projekata RTB Bor koja su bila formirana 2014. godine, obzirom da je istekao garantni period koji je trajao jednu godinu).

Smanjenje prihoda od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 166.216 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na smanjenje u Energoprojekt Entelu u iznosu od 217.599 hiljada dinara (po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar u 2014. godini) i povećanje predmetnih prihoda u Energoprojekt Opremi u iznosu od 84.674 hiljada dinara (po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku na projektu RTB Bor u 2015. godini).

• **Ostali nepomenuti prihodi** u iznosu od 94.375 hiljada dinara, najvećim delom, se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 50.127 hiljada dinara, u zemlji: 5.415 hiljada dinara (pre svega, po osnovu ukidanja rezervi po osnovu preračuna finansijskih izveštaja prikazanih u drugoj funkcionalnoj valuti u odnosu na izveštajnu valutu završenih i bilansiranih projekata u inostranstvu u skladu sa MRS 21: 2.513 hiljada dinara i naknadno odobrenih popusta na nabavljene materijale) i u inostranstvu 44.712 hiljada dinara (pre svega, po osnovu osnovu naplate šteta od osiguranja na projektu Z-088 Hotel Hyatt Rostov),

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 24.043 hiljada dinara, i to, pre svega, po osnovu naplate šteta od osiguranja nastalih po osnovu uništenja opreme u iznosu od 20.878 hiljada dinara (na projektima u zemlji: 2.026 hiljada dinara i na projektima u inostranstvu (Peru): 18.852 hiljada dinara) i po osnovu prodaje sekundarnih sirovina (staro gvožđe) u zemlji u iznosu od 1.099 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 15.153 hiljada dinara, pre svega, po osnovu naplate po sudskim rešenjima i vansudskim poravnanjima: 7.817 hiljada dinara, knjižnih odobrenja i ugovornih kazni na teret dobavljača: 6.160 hiljada dinara.

• **Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 46.691 hiljada dinara odnose se, dominantno, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 46.231 hiljada dinara po osnovu svođenja vrednosti investicione nekretnine - poslovna zgrada “Cruz del Sur“, Peru na fer vrednost na dan bilansa u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine.

21.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	28.159	28.583
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		4.191
Gubici od prodaje materijala	2.792	3.271
Manjkovi	4.942	3.616
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	305.245	380.560
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	11.711	40.036
Ostali nepomenuti rashodi	153.397	94.909
Obezvredenje nematerijalnih ulaganja		
Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme	59.465	48.384
Obezvredenje zaliha materijala i robe	34.154	3.226
UKUPNO	599.865	606.776

• **Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 28.159 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 13.507 hiljada dinara (po osnovu rashodovanja opreme: 12.109 hiljada dinara i prodaje opreme: 1.398 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 12.402 hiljada dinara (po osnovu rashodovanja osnovnih sredstava po redovnom godišnjem popisu: 4.058 hiljada dinara (dominantno u inostranstvu), rashodovanja osnovnog sredstva u Peruu usled nastale totalne štete: 7.883 hiljada dinara i prodaje osnovnih sredstava: 461 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 1.348 hiljada dinara (po osnovu prodaje opreme).

• **Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja** u iznosu od 305.245 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 259.977 hiljada dinara, po osnovu otpisanih potraživanja od kupaca i potraživanja po osnovu datih avansa koji se ne mogu naplatiti, pre svega, u zemlji, po osnovu radova na žičari Crni vrh: 10.659 hiljada dinara, a u inostranstvu po osnovu direktnog otpisa potraživanja od investitora na projektu Z-068 Hotel Aktau: 231.384 hiljada dinara i Z-074 Vinarija Sarijagaš: 8.222 hiljada dinara (na navedenim projektima u inostranstvu je sa investitorom potpisan sporazum po kome investitor i Energoprojekt Visokogradnja nemaju međusobne obaveze i potraživanja),

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 27.540 hiljada dinara, po osnovu delimičnog otpisa potraživanja za preplaćen porez na dodatu vrednost u Kazahstanu: 13.835 hiljada dinara (za koji je po obaveštenju Poreske uprave Kazahstan nastupila zastarelost) i otpisa potraživanja po redovnom godišnjem popisu: 13.705 hiljada dinara (zbog nenaplativosti) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 14.498 hiljada dinara, po osnovu otpisa potraživanja od investitora (investitor je osporio iznos ispostavljenih faktura i platio obavezu na umanjeni iznos) u inostranstvu: 12.354 hiljada dinara (u Alžiru, pre svega, na projektu Tarzout: 12.141 hiljada dinara) i u zemlji: 2.144 hiljada dinara (pre svega, po sporazumu sa JKP Vodovod Leskovac: 1.596 hiljada dinara).

• **Ostali nepomenuti rashodi** u iznosu od 153.397 hiljada dinara najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 86.866 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova na ime izgubljenog sudskog spora sa kupcem nepokretnosti u Bloku 12, Novi Beograd, u iznosu od 25.733 hiljada dinara, ukidanja rezervi po osnovu preračuna finansijskih izveštaja prikazanih u drugoj funkcionalnoj valuti u odnosu na izveštajnu valutu završenih i bilansiranih projekata u inostranstvu u skladu sa MRS 21 u iznosu od 11.237 hiljada dinara i troškova na ime izgubljenog sudskog spora u inostranstvu, na Z-072 Pavlodar u iznosu od 29.490 hiljada dinara,

- Energoprojekt Entel u iznosu od 24.334 hiljada dinara, pre svega, po osnovu školarina u kompanijama Društva u Omanu i Kataru: 21.151 hiljada dinara, izdataka za sportske i kulturne namene i dr.,

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 12.188 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova na ime isplata šteta u iznosu od 10.302 hiljada dinara i troškova donacija u iznosu od 1.597 hiljada dinara,

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 12.013 hiljada dinara, pre svega, po osnovu ispunjenja dogovorenih obaveza po osnovu novougovorenih projektantskih poslova u Alžiru, troškova donacija, kazna i penala na projektima Varaždin i Pupovac, i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 9.481 hiljada dinara, pre svega, po osnovu troškova kazni i prekršaja u iznosu od 6.443 hiljada dinara (pre svega, u zemlji) i troškova donacija u iznosu od 1.977 hiljada dinara.

Povećanje ostalih nepomenutih rashoda u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 58.488 hiljada dinara odnosi se, pre svega, na povećanje, sa jedne strane, u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 79.907 hiljada dinara (pre svega, po osnovu troškova na ime izgubljenih sudskih sporova u zemlji i inostranstvu) i smanjenje, sa druge strane, u Energoprojekt Opremi u iznosu od 15.175 hiljada dinara (pre svega, po osnovu troškova donacija u iznosu od 7.818 hiljada dinara).

• **Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme** u iznosu od 59.465 hiljada dinara odnosi se na Dom 12 S.A.L, Liban, u iznosu od 43.066 hiljada dinara (obezvredjenja vrednosti poslovne zgrade u Moskvi zbog značajne devalvacije kursa rublje), Energoprojekt Garanta u iznosu od 14.314 hiljada dinara (obezvredenje vrednosti investicionih nekretnina na Novom Beogradu), Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 1.440 hiljada dinara (obezvredenje objekta na Ubu) i Energoprojekt Energodatu u iznosu od 645 hiljada dinara (obezvredenje investicione nekretnine PTC Stari Merkator na Novom Beogradu).

- **Obezvredenje zaliha materijala i robe** u iznosu od 34.154 hiljada dinara odnosi se, u celosti, na Energoprojekt Visokogradnju po osnovu ovezvredjenja zaliha materijala na završenim projektima u inostranstvu.

22. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		34.280
UKUPNO	42.818	(34.280)

- **Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja** u iznosu od 42.818 hiljada dinara rezultat je, pre svega, naknadno utvrđenih prihoda, odnosno rashoda iz prethodnog perioda u iznosima koji nisu materijalno značajni i po osnovu kojih je izvršeno priznavanje na teret, odnosno u korist tekućeg perioda u Energoprojekt Niskogradnji (pre svega, po osnovu više ukalkulisanog poreza na dobit u odnosu na porez po predatoj poreskoj prijavi 26.06.2015. godine u Ugandi: 27.897 hiljada dinara i Peruu: 7.222 hiljada dinara, odobrenog rabata dobavljača Atlas Copco a.d. za ostvaren promet u prethodnoj godini: 2.852 hiljada dinara, i sa druge strane, troškova osiguranja radova na projektu Lajkovac-Ljig za period 07-12/2014. godine: 9.995 hiljada dinara).

23. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	35.258.170	33.832.266
Poslovni rashodi	33.419.193	32.753.077
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>1.838.977</i>	<i>1.079.189</i>
Finansijski prihodi	1.845.349	2.534.584
Finansijski rashodi	2.077.322	2.430.316
<i>Finansijski rezultat</i>	<i>(231.973)</i>	<i>104.268</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	18.431	21.457
Ostali prihodi	437.908	756.597
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	302.084	40.711
Ostali rashodi	599.865	606.776
<i>Rezultat ostalih prihoda i rashoda</i>	<i>(445.610)</i>	<i>130.567</i>
<i>Rezultat iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</i>	<i>1.161.394</i>	<i>1.314.024</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		34.280
UKUPNI PRIHODI	37.602.676	37.144.904
UKUPNI RASHODI	36.398.464	35.865.160
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	1.204.212	1.279.744

Ostvareni bruto dobitak sistema Energoprojekt u izveštajnoj godini u iznosu od 1.204.212 hiljada dinara dominantno je rezultat, sa jedne strane, ostvarenog poslovnog dobitka u iznosu od 1.838.977 hiljada dinara, i to, pre svega u Energoprojekt Opremi, Energoprojekt Niskogradnji, Energoprojekt Entelu i Energoprojekt Visokogradnji; i sa druge strane, gubitka iz ostalih poslovnih aktivnosti u iznosu od 445.610 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji i Energoprojekt Opremi (kao rezultat, pre svega, značajnih iznosa otpisa potraživanja), kao i finansijskog gubitka u iznosu od 231.973 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji (zbog značajnih negativnih kursnih razlika i rashoda po osnovu efekata valutne klauzule).

24. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva	856.443	825.122
Prosečan ponderisani broj običnih akcija tokom perioda	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	78,35	75,48

BILANS STANJA

25. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Softveri i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>				
Stanje 01.01.2015. godine	4.945	173.440	2.144	180.529
Nove nabavke		17.017	1.011	18.028
Otuđenje i rashodovanje		(688)		(688)
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		1.783	(1.783)	
Ostali prenosi (sa)/na		361	(361)	
Kursne razlike		4.258		4.258
Ostala povećanja/(smanjenja)				
Stanje 31.12.2015. godine	4.945	196.171	1.011	202.127
<i>Ispravka vrednosti</i>				
Stanje 01.01.2015. godine	412	111.693		112.105
Amortizacija	494	17.170		17.664
Otuđenje i rashodovanje		(229)		(229)
Kursne razlike		3.292		3.292
Ostala povećanja/(smanjenja)				
Stanje 31.12.2015. godine	906	131.926		132.832
<i>Neotpisana vrednost</i>				
31.12.2014. godine	4.533	61.747	2.144	68.424
31.12.2015. godine	4.039	64.245	1.011	69.295

Softveri i ostala prava na dan 31.12.2015. godine odnose se na različite softvere koje sistem Energoprojekt koristi za sopstvenu upotrebu, a koji se amortizuju u skladu sa važećom računovodstvenom politikom.

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine i inv.nekret.u pripremi	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost									
Stanje na dan 01.01.2015. godine	708.702	7.415.478	10.140.778	2.719.164	247.392	77.775	22.258	45.601	21.377.148
Nove nabavke u toku godine	172.841	593	435.246		3.300	19.921	9.219	50.449	691.569
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi			14.421			(27.346)	12.925		
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji			(95.753)						(95.753)
Ostali prenosi sa / (na)		6.005			(6.005)				
Otuđenje i rashodovanje		(8.789)	(415.227)		(8.357)				(432.373)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)				616.232	(3.091)				613.141
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				(13.720)					(13.720)
Kursne razlike	928	56.327	123.652	(46.060)	2			252	135.101
Ostala povećanja / (smanjenja)		(29.222)	2.695			(5)			(26.532)
Stanje na dan 31.12.2015. godine	882.471	7.440.392	10.205.812	3.275.616	233.241	70.345	44.402	96.302	22.248.581
Ipravka vrednosti									
Stanje na dan 01.01.2015. godine		34.989	6.267.342		107.936				6.410.267
Korekcija početnog stanja									
Amortizacija		94.484	665.701		22.986		8.806		791.977
Otuđenje i rashodovanje		(61)	(349.522)		(7.173)				(356.756)
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji			(79.595)						(79.595)
Ostali prenosi sa / (na)									
Obezvredjenja									
Kursne razlike		(3.239)	44.541						41.302
Ostala povećanja /smanjenja		(25.430)	(8.089)						(33.519)
Stanje na dan 31.12.2015. godine		100.743	6.540.378		123.749		8.806		6.773.676
Neotpisana vrednost									
Stanje na dan 31.12.2014. godine	708.702	7.380.489	3.873.436	2.719.164	139.456	77.775	22.258	45.601	14.966.881
Stanje na dan 31.12.2015. godine	882.471	7.339.649	3.665.434	3.275.616	109.492	70.345	35.596	96.302	15.474.905

• **Zemljište**

U sistemu Energoprojekt vrednost zemljišta u iznosu od 882.471 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 517.613 hiljada dinara (zemljište kompanije Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora, kompanije Energoprojekt Ghana Ltd., Gana i u zemlji - Ub i Stara Pazova), Energoprojekt Sunnyville d.o.o. u iznosu od 172.841 hiljada dinara (zemljište u Beogradu), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 98.048 hiljada dinara (zemljište u Peruu i u zemlji - Stara Pazova) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 75.058 hiljada dinara (zemljište Ševino polje – Novi Beograd).

• **Građevinski objekti**

Na dan 31.12.2014. godine, izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja objekata nakon početnog priznavanja, prešlo se sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije.

Fer vrednost objekata obično je njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja objekata, što je uticalo na promenu visine troškova amortizacije za 2015. godinu.

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti objekata sistema Energoprojekt neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njihove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine (već na svakih tri ili pet godina), tako da revalorizovana vrednost objekata na dan 31.12.2015. godine predstavlja fer vrednost objekata, utvrđenu procenom od strane stručno osposobljenih procenitelja, umanjenu za iznos godišnje amortizacije.

Najznačajniji građevinski objekti na nivou sistema Energoprojekt su sledeći:

- Poslovna zgrada u Bulevaru Mihaila Pupina, na Novom Beogradu,
- Komplex zgrada „Samački hotel“ Energoprojekt Holdinga u Zemunu,
- Deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“ Energoprojekt Niskogradnje u Peruu,
- Poslovna zgrada Energoprojekt Entela u Omanu i
- Poslovna zgrada kompanije I.N.E.C. Engineering Company Limited u Londonu.

• **Postrojenja i oprema**

Procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti urađena je na dan 31.12.2015. godine.

U nabavkama postrojenja i opreme u izveštajnom periodu u iznosu od 435.246 hiljada dinara najveće učešće beleže Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 256.747 hiljada dinara (u zemlji: 208.801 hiljada dinara i inostranstvu: 47.946 hiljada dinara - Uganda i Peru), Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 85.704 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 64.624 hiljada dinara, na projektima u inostranstvu: 18.940 hiljada dinara, pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana, Kazahstan: 18.197 hiljada dinara, i u zemlji: 2.140 hiljada dinara) i Energoprojekt Entel u iznosu od 66.175 hiljada dinara (u kompanijama u inostranstvu: 54.349 hiljada dinara i u zemlji: 11.826 hiljada dinara).

Od ukupnih nabavki u izveštajnom periodu na opremu koja je predmet ugovora o finansijskom lizingu odnosi se 131.432 hiljada dinara, i to, nabavljena oprema u Energoprojekt Niskogradnji: 128.570 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 2.862 hiljada dinara.

Obaveze sistema Energoprojekt po osnovu finansijskog lizinga objašnjene su u Napomeni 39.2.

Na osnovu odluke rukovodstva društva Energoprojekt Energodate o prodaji bankomata u 2015. godini, izvršena je reklasifikacija na stalna sredstva namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 16.158 hiljada dinara.

• **Investicione nekretnine** na dan 31.12.2015. godine iznose 3.275.616 hiljada dinara.

Najznačajnije investicione nekretnine na nivou sistema Energoprojekt su sledeće:

- Poslovna zgrada u Moskvi, Dom 12,
- Poslovni i stambeni prostori kompanije Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Poslovni i stambeni prostori kompanije Energoprojekt Zambia Limited, Zambija,
- Deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“ Energoprojekt Niskogradnje u Peruu,
- Poslovni prostor Energoprojekt Garanta u Ulici Goce Delčeva, na Novom Beogradu, stambeni objekat u Bulevaru Zorana Đinđića, na Novom Beogradu i poslovni prostor u YU biznis centru na Novom Beogradu,
- Poslovni prostor Energoprojekt Energodate u Ulici Palmira Toljatija (PTC Stari Merkator) na Novom Beogradu i
- Poslovni prostor Energoprojekt Holdinga u Ulici Palmira Toljatija (PTC Stari Merkator) na Novom Beogradu.

Povećanje iznosa investicionih nekretnina u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 556.452 hiljada dinara rezultat je, sa jedne strane, povećanja u kompaniji Energoprojekt Zambia Limited, Zambija u iznosu od 616.232 hiljada dinara (u toku 2015. godine je regulisan pravni status nekretnina u Zambiji, preko novoosnovane kompanije Energoprojekt Zambia Limited, Zambija i tako je stvoren osnov da se iste knjigovodstveno evidentiraju), i sa druge strane, smanjenja po osnovu kursnih razlika u iznosu od 46.060 hiljada dinara i svodenja na fer vrednost na dan bilansa u iznosu od 13.720 hiljada dinara.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina izvršena je na dan 31.12.2015. godine od strane nezavisnih procenitelja, koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali.

Sistem Energoprojekt je u izveštajnom periodu ostvario prihode od izdavanja u zakup investicionih nekretnina u iznosu od 77.087 hiljada dinara, od čega se najveći deo odnosi na prihode od izdavanja poslovne zgrade u Moskvi, Dom 12 (u kompaniji Dom 12 S.A.L, Liban) u iznosu od 28.886 hiljada dinara, više nekretnina u Lusaki, Zambija u iznosu od 16.793 hiljada dinara (u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija) i dela poslovne zgrade „Cruz del Sur“ u Peruu u iznosu od 12.360 hiljada dinara (u Energoprojekt Niskogradnji).

Podaci o hipotekama na imovini sistema Energoprojekt detaljno su dati u Napomeni 46.

• **Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu** u iznosu od 96.302 hiljada dinara odnose se na avanse date za nabavku opreme u Ugandi u iznosu od 50.449 hiljada dinara i na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji u iznosu od 45.853 hiljada dinara.

27. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	833.041	849.665
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	26.251	33.750
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (Napomena 34)		9.178
Ostali dugoročni finansijski plasmani	190.100	221.183
UKUPNO	1.049.392	1.113.776

• **Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima** u iznosu od 833.041 hiljada dinara prikazana su u sledećoj tabeli.

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija	376.574	428.204
Energopet d.o.o., Beograd	408.093	383.889
Fima See Activist a.d., Beograd	25.277	
Enjub d.o.o., Beograd	23.097	37.572
UKUPNO	833.041	849.665

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva prešao 20,00%.

Smanjenje učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima u odnosu na uporednu godinu u iznosu od 16.624 hiljada dinara rezultat je, pre svega, ostvarenog manjeg neto dobitka pridruženog entiteta Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, u 2015. godini.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Finansijske informacije za pridruženo društvo Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, u iznosima od 40,00%, koliko Energoprojekt Oprema ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stalna imovina	109.168	552.676
Obrtna imovina	1.604.756	1.240.007
Aktiva	1.713.924	1.792.683
Obaveze	1.337.350	1.364.479
Kapital	376.574	428.204
Prihodi	1.170.444	2.266.358
Neto dobitak tekućeg perioda	12.756	88.248

Finansijske informacije za pridruženo društvo Energopet d.o.o., Beograd, u iznosima od 33,33%, koliko Energoprojekt Industrija ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Energopet d.o.o., Beograd	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stalna imovina	403.782	345.456
Obrtna imovina	461.192	451.611
Aktiva	864.974	797.067
Obaveze	456.881	413.178
Kapital	408.093	383.889
Prihodi	995.919	997.346
Neto dobitak tekućeg perioda	52.535	45.420

Finansijske informacije za pridruženo društvo Fima See Activist a.d., Beograd, u iznosima od 20,93%, koliko Energoprojekt Holding ima učešća u kapitalu pridruženog društva, date su u sledećoj tabeli.

Fima See Activist a.d., Beograd	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stalna imovina		
Obrtna imovina	25.386	
Aktiva	25.386	-
Obaveze	109	
Kapital	25.277	-
Prihodi	12.162	
Neto dobitak tekućeg perioda	1.407	

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Finansijske informacije za zajedničko društvo Enjub d.o.o., Beograd, u iznosima od 50,00%, koliko Energoprojekt Holding ima učešća u kapitalu zajedničkog društva, date su u sledećoj tabeli.

Enjub d.o.o., Beograd	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna imovina	128.978	129.004
Obrtna imovina	118.894	120.309
Aktiva	247.872	249.313
Obaveze	224.775	211.741
Kapital	23.097	37.572
Prihodi	8.292	14.387
Neto gubitak tekućeg perioda	(14.476)	(38.847)

• **Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju** u iznosu od 26.251 hiljada dinara prikazana su u sledećoj tabeli.

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica:		
a) Banke i finansijske organizacije	25.632	27.259
b) Ostala pravna lica	604	6.491
c) Druge HoV raspoložive za prodaju	15	
UKUPNO	26.251	33.750

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Učešća u kapitalu banaka i drugih finansijskih organizacija u iznosu od 25.632 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Holdinga u iznosu od 25.467 hiljada dinara (Jubmes banka a.d., Beograd, Energo Broker a.d., Beograd i Dunav osiguranje a.d.o., Beograd).

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica u iznosu od 604 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju (Beogradska berza a.d.), dok se smanjenje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 5.887 hiljada dinara odnosi na Energoprojekt Holding po osnovu otpisa učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. (koje je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase).

• **Ostali dugoročni finansijski plasmani** u iznosu od 190.100 hiljada dinara prikazani su u sledećoj tabeli.

Ostali dugoročni finansijski plasmani	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stambeni krediti dati zaposlenima	46.482	48.428
Dugoročno oročeni depoziti (Napomena 34)		49.474
Depoziti za garancije banaka	32.192	30.343
Ostalo	111.426	92.938
UKUPNO	190.100	221.183

• **Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima** su beskamatni i u skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju vrši se zakonska revalorizacija rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Od ukupno 46.482 hiljada dinara, najveći deo se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 26.980 hiljada dinara, Energoprojekt Opremu u iznosu od 11.307 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 3.787 hiljada dinara.

• **Depoziti za garancije banaka** u iznosu od 32.192 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Entel (u kompanijama Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 22.985 hiljada dinara i Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 9.207 hiljada dinara).

• **Ostali dugoročni finansijski plasmani** u iznosu od 111.426 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 88.362 hiljada dinara, od čega se najveći deo u iznosu od 82.407 hiljada dinara odnosi na objekat turističkog kompleksa Crni Vrh (koji nije završen) u kome Društvo ima pravo vlasništva od 5% po osnovu sufinansiranja i

- Energoprojekt Entel u iznosu od 23.064 hiljada dinara po osnovu depozita za stanove u inostranstvu (u kompanijama Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 3.963 hiljada dinara, Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 2.511 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 780 hiljada dinara) i po osnovu depozita za vize radnika u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 15.810 hiljada dinara.

28. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	43.500	129.684
Ostala dugoročna potraživanja	784.204	644.634
UKUPNO	827.704	774.318

• **Potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 43.500 hiljada dinara odnose se na potraživanja Energoprojekt Opreme od pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija po osnovu dugoročnog garantnog depozita na projektima u inostranstvu.

• **Ostala dugoročna potraživanja** u iznosu od 784.204 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Entel po osnovu dugoročnih potraživanja za garantni depozit, koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti i koji se može naplatiti tek po isteku garantnog perioda (u kompanijama Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 695.895 hiljada dinara i Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman: 88.309 hiljada dinara).

Povećanje ostalih dugoročnih potraživanja u izveštajnom periodu, u iznosu od 139.570 hiljada dinara, odnosi se na povećanje dugoročnih potraživanja za garantni depozit u Energoprojekt Entelu.

29. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	1.196.693	1.206.668
Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	1.456.325	1.294.624
Gotovi proizvodi	132.958	159.845
Roba	77.372	75.988
Stalna sredstva namenjena prodaji	70.307	54.150
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima	125.149	45.793
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	374.358	465.691
c) Plaćeni avansi za robu	7.945	2.070
d) Plaćeni avansi za usluge	2.017.124	1.082.460
<i>Svega</i>	<i>2.524.576</i>	<i>1.596.014</i>
UKUPNO	5.458.231	4.387.289

• **Zalihe materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara** u iznosu od 1.196.693 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 633.777 hiljada dinara, pri čemu se na zalihe u inostranstvu odnosi 428.314 hiljada dinara (Uganda: 308.129 hiljada dinara, Peru: 120.185 hiljada dinara), dok zalihe u zemlji iznose 205.463 hiljada dinara. Postojanje zaliha, prvenstveno materijala i rezervnih delova, uslovljeno je intenzitetom radova, kao i mogućnostima blagovremene nabavke u regionima rada,

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 427.484 hiljada dinara, od čega zalihe u inostranstvu iznose 366.703 hiljada dinara (pre svega, na Z-096 Forte banka, Astana: 296.123 hiljada dinara i na Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 49.323 hiljada dinara), dok zalihe u zemlji iznose 60.781 hiljada dinara,

- Energoplast u iznosu od 73.736 hiljada dinara, od čega se na zalihe materijala odnosi 58.619 hiljada dinara, dok se na zalihe rezervnih delova odnosi 15.117 hiljada dinara i
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 47.519 hiljada dinara, od čega se na zalihe materijala odnosi 45.335 hiljada dinara, dok se na zalihe alata i inventara odnosi 2.184 hiljada dinara.

Smanjenje zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 9.975 hiljada dinara nastalo je, pre svega, zbog smanjenja u Energoprojekt Opremi u iznosu od 118.870 hiljada dinara, dok je kod većine ostalih društava u sistemu Energoprojekt zabeleženo povećanje po ovom osnovu, i to, pre svega, kod Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 87.049 hiljada dinara i Energoplasta d.o.o. u iznosu od 26.942 hiljada dinara.

• **Zalihe nedovršene proizvodnje i nedovršenih usluga** u iznosu od 1.456.325 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu 1.422.687 hiljada dinara, od čega se na nedovršenu proizvodnju u zemlji odnosi 905.738 hiljada dinara (po osnovu sopstvenih investicija u Beogradu, u Ulici Cara Nikolaja: 667.034 hiljada dinara, u Ulici Knez Danilovoj: 79.686 hiljada dinara, na Bežanijskoj Kosi: 48.375 hiljada dinara, na Voždovcu: 25.937 hiljada dinara i u Boru, Tržni centar Bor: 84.706 hiljada dinara), dok se na inostranstvo odnosi 516.949 hiljada dinara (po osnovu radova na stambenom kompleksu Šišet Bare, Herceg Novi u Crnoj Gori),
- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 22.062 hiljada dinara, odnose se na nedovršenu proizvodnju po osnovu izgradnje stambeno poslovnog objekta u Beogradu i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 11.576 hiljada dinara, odnose se na proizveden drobljeni kamen za gornji stroj, drobljeni kamen za filter, agregat za beton i materijal za donji stroj (nasip) na projektima u inostranstvu (Peru).

• **Zalihe gotovih proizvoda** u iznosu od 132.958 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 82.443 hiljada dinara, odnose se na izgrađene nepokretnosti u Herceg Novom u iznosu od 55.703 hiljada dinara i u Beogradu (Bežanijska Kosa i Blok 29) u iznosu od 26.740 hiljada dinara i
- Energoplast u iznosu od 50.515 hiljada dinara, odnose se na zalihe proizvedenih plastičnih zatvarača.

• Ukupna vrednost **zaliha robe** u iznosu od 77.372 hiljada dinara, najvećim delom odnosi se na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 42.081 hiljada dinara (u inostranstvu: 19.076 hiljada dinara, u zemlji: 23.005 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 18.976 hiljada dinara (koja se gotovo u celosti odnosi na fakturisane nabavke materijala i rezervnih delova, dominantno, na projektima u inostranstvu - Peru i Uganda, koje nisu primljene zaključno sa 31.12.2015. godine - Roba na putu) i Energoplast u iznosu od 7.239 hiljada dinara (nabavljeni gotovi zatvarači namenjeni daljoj prodaji).

• **Stalna sredstva namenjena prodaji** iznose 70.307 hiljada dinara, od čega se na Energoprojekt Niskogradnju odnosi 50.688 hiljada dinara, Energoprojekt Energodatu 16.157 hiljada dinara i Energoprojekt Entel 3.462 hiljada dinara.

- U nastavku je dat pregled zemljišta i nekretnina namenjenih prodaji u Energoprojekt Niskogradnji.

Opis	Lokacija	Površina u m ²	Sadašnja vrednost u 000 dinara
Zemljište - Mombasa Road, Kenija	Nairobi, Kenija	12.140,55	4.066
Zemljište "Santa Clara", Peru	Santa Clara, Lima, Peru	23.009,70	18.601
Magacinski prostor "Santa Clara", Lima	Santa Clara, Lima, Peru	792,35	22.273
Poslovni prostor - Buenos Aires, Argentina	Buenos Aires, Argentina	86,30	5.748
UKUPNO			50.688

Na osnovu odluke Odbora direktora Energoprojekt Niskogradnje iz 2012. godine o prodaji zemljišta u Keniji i zemljišta „Santa Clara“ u Limi, Peru sa pripadajućim objektima (magacinskim prostorom), izvršena je reklasifikacija na zemljišta namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 22.667 hiljada dinara, odnosno građevinske objekte namenjene prodaji u iznosu od 22.273 hiljada dinara u skladu sa MSFI 5.

Na osnovu odluke nadležnog organa Društva iz 2011. godine o prodaji poslovno stambenog prostora u Argentini izvršena je reklasifikacija na građevinske objekte namenjene prodaji u iznosu od 5.748 hiljada dinara u skladu sa MSFI 5.

Društvo nije odustalo od navedenih planova prodaje i dalje preduzima aktivnosti na njihovoj realizaciji.

- U 2015. godini u Energoprojekt Energodati na osnovu odluke rukovodstva društva izvršena je reklasifikacija bankomata na stalna sredstva namenjena prodaji u ukupnom iznosu od 16.157 hiljada dinara.

- Stalna sredstva namenjena prodaji u Energoprojekt Entelu odnose se na stan u Bloku 20 na Bežanijskoj kosi u Beogradu, čiji je plan za prodaju odobrilo rukovodstvo društva 2014. godine. Stan je prodat u januaru 2016. godine.

• **Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima** iznose 125.149 hiljada dinara i u celosti se odnose na Energoprojekt Opremu, po osnovu plaćenih avansa za usluge pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar** u iznosu od 374.358 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 267.881 hiljada dinara, od čega plaćeni avansi u inostranstvu iznose 231.242 hiljada dinara, a u zemlji 36.639 hiljada dinara,

- Energo Kaz u iznosu od 40.129 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima za projekte u Kazahstanu,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 34.917 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima za projekte u inostranstvu (Uganda i Peru) i podizvođačima na projektima u zemlji i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 28.106 hiljada dinara, od čega plaćeni avansi za projekte u zemlji iznose 13.110 hiljada dinara, dok plaćeni avansi ino dobavljačima za projekte u inostranstvu iznose 14.996 hiljada dinara.

• **Plaćeni avansi za robu** u iznosu od 7.945 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija u iznosu od 7.267 hiljada dinara, po osnovu nabavke robe za dalju prodaju.

• **Plaćeni avansi za usluge** u iznosu od 2.017.124 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 729.554 hiljada dinara odnose se, pre svega, na plaćene avanse dobavljačima na projektima u inostranstvu (Uganda i Peru),

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.131.140 hiljada dinara, od čega dati avansi u inostranstvu iznose 1.128.120 hiljada dinara, a u zemlji 3.020 hiljada dinara i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 137.968 hiljada dinara, odnose se na plaćene avanse dobavljačima na projektima u zemlji: 137.507 hiljada dinara i projektima u inostranstvu: 461 hiljada dinara.

30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	4.141	2.138
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	826.804	566.150
Kupci u zemlji	2.373.683	3.012.665
Kupci u inostranstvu	6.546.725	7.554.332
UKUPNO	9.751.353	11.135.285

• **Potraživanja od kupaca u zemlji - ostala povezana lica** u iznosu od 4.141 hiljada dinara odnose se na potraživanja od zajedničkog društva Enjub d.o.o u iznosu od 3.580 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 2.123 hiljada dinara i potraživanja Energoprojekt Industrije od pridruženog društva Energopet d.o.o. u iznosu od 561 hiljada dinara.

• **Potraživanja od kupaca u inostranstvu - ostala povezana lica** u iznosu od 826.804 hiljada dinara odnose se na potraživanja od pridruženog društva Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, pre svega, u Energoprojekt Opremi u iznosu od 802.477 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjeringu u iznosu od 24.325 hiljada dinara.

• **Potraživanja od kupaca u zemlji** iznose 2.373.683 hiljada dinara i odnose se, pre svega, na potraživanja u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 1.388.859 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 653.303 hiljada dinara i Energoplastu u iznosu od 124.356 hiljada dinara.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja od kupaca u zemlji na dan bilansa u društvima u sistemu Energoprojekt koja imaju najznačajnije iznose predmetnih potraživanja.

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Energoprojekt Niskogradnja:</i>		
RZD International (Projekti: Pruga Pančevo i Koridor X)	467.801	575.557
China Shandong Intern.E&T org. Beograd (Projekat Ljig-Lajkovac)	438.256	
AzVirt, Beograd (Projekat Tunel Šarani)	319.625	359.497
DTD)	68.957	
JP EPS/Kolubara Peštan (Projekat Kolubara II faza)	25.958	
Amiga d.o.o. Kraljevo (Projekat Ljig - Lajkovac)	9.889	
Ostali	58.373	48.711
Ukupno	1.388.859	983.765
<i>Energoprojekt Oprema:</i>		
Železnice Srbije a.d.	415.129	174.102
JP Elektromreža Srbije	179.217	68.927
SNC Lavalin International	3.014	636.112
International Project Sevices LTD.OY Ogranak		308.466
Ostali	55.943	406.752
Ukupno	653.303	1.594.359

Smanjenje potraživanja od kupaca u zemlji u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 638.982 hiljada dinara rezultata je, pre svega, smanjenja u Energoprojekt Opremi u iznosu od 941.056 hiljada dinara (pre svega, od SNC Lavalin International i International Project Services LTD.OY Ogranak) i Energoprojekt Energodati u iznosu od 118.352 hiljada dinara (pre svega, od Credit Agricole Srbija a.d.) i povećanja, sa druge strane u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 405.094 hiljada dinara (pre svega, od China Shandong Intern.E&T org. Beograd na projektu Ljig - Lajkovac).

• **Potraživanja od kupaca u inostranstvu** u iznosu od 6.546.725 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 3.282.546 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 1.499.858 hiljada dinara i Energoprojekt Entel u iznosu od 1.282.677 hiljada dinara.

Najveće smanjenje potraživanja od kupaca u inostranstvu u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabeleženo je u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 586.282 hiljada dinara (po projektima u Ugandi i Peruu) i Energoprojekt Entelu u iznosu od 534.682 hiljada dinara (u kompanijama društva u inostranstvu).

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja od kupaca u inostranstvu na dan bilansa u društvima u sistemu Energoprojekt koja imaju najznačajnije iznose predmetnih potraživanja.

Struktura potraživanja od kupaca u inostranstvu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Energoprojekt Niskogradnja:</i>		
<i>Uganda:</i>		
Uganda National Roads Authority, Uganda, Z-017 i Z-027	2.025.501	1.520.717
Ministry of Works and Transport, Z-010	499.293	568.610
Kampala Capital City Authority	189.973	160.535
The Civil Aviation Authority, Z-032 i Z-033	108.717	436.847
<i>Ukupno Uganda</i>	2.823.484	2.686.709
<i>Peru:</i>		
Empresa de Generacion Electrica Rio Banos SAC Z-030	176.192	
Consorcio Pericos San Ignacio, Peru, Z-023	70.265	71.443
Sindicato Energetico SA Z-030	69.192	
Consorcio Vial San Alejandro Z-034	34.716	
Iesa SA Z-030	21.822	
Consorcio Energoprojekt Cuv, Peru, Z-0188		698.577
Proyecto Especial Binaciona Puyang Tumbes, Peru, Z-015		170.807
Empresa Administradora Chungar SAC, Peru, Z-030		111.835
Ostali	86.613	128.912
<i>Ukupno Peru</i>	458.800	1.181.574
<i>Ostali devizni kupci</i>	262	545
UKUPNO	3.282.546	3.868.828
<i>Energoprojekt Visokogradnja:</i>		
Accent Development Solutions, Z-096	744.542	
Cargo centar Ghana (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd)	355.843	
Stojgazkonsalting, Uhta, Rusija, Z-085	257.625	199.437
NCA Tower, Gana (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd)	29.155	187.780
Schlumberger Logeco, Astrahanj, Rusija, Z-091	17.734	118.081
Prombistroi, Z-092	8.790	56.468
MKC-RosEvroDevelopment, Z-088	3.007	89.188
Sofie Medgroup, Aktau, Kazahstan, Z-089	1.653	132.029
OIL Real Estate, Aktau, Kazahstan, Z-068		110.853
Ostali	81.509	341.318
UKUPNO	1.499.858	1.235.154
<i>Energoprojekt Entel:</i>		
U kompaniji Energoprojekt Entel L.L.C., Doha, Qatar	816.034	1.181.167
U kompaniji Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	191.690	214.312
U kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	274.953	413.984
Ostali		7.896
UKUPNO	1.282.677	1.817.359

31. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	76.032	31.042
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	4.136	4.483
UKUPNO	80.168	35.525

• **Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 76.032 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Opremu u iznosu od 74.257 hiljada dinara, po osnovu prefakturisanih troškova pridruženom društvu Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, i Energoprojekt Holding u iznosu od 1.775 hiljada dinara, po osnovu prefakturisanih troškova zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica** u iznosu od 4.136 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Garant u iznosu od 3.913 hiljada dinara, po osnovu potraživanja za proviziju iz poslova reosiguranja i saosiguranja u iznosu od 3.670 hiljada dinara i potraživanja po osnovu zakupa investicionih nekretnina u iznosu od 243 hiljada dinara.

32. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	46.372	35.634
b) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	56	172
<i>Svega</i>	<i>46.428</i>	<i>35.806</i>
Potraživanja od zaposlenih	24.705	23.404
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	87.870	76.006
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	11.192	7.462
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	9.329	8.599
Potraživanja po osnovu naknada štete	2.141	
Ostala kratkoročna potraživanja	312.064	192.907
UKUPNO	493.729	344.184

• **Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 46.372 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Holding, po osnovu potraživanja za kamatu na date zajmove zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

• **Potraživanja od zaposlenih** u iznosu od 24.705 hiljada dinara, najvećim delom, se odnose na neopravdane akontacije za odlazak na rad u inostranstvo i kredite date zaposlenima, i to, pre svega, u

Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 5.724 hiljada dinara, Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 5.425 hiljada dinara, Energoprojekt Energodati u iznosu od 4.139 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 3.490 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 3.006 hiljada dinara.

- **Potraživanja za više plaćen porez na dobitak** u iznosu od 87.870 hiljada dinara se najvećim delom odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 43.681 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 17.404 hiljada dinara (najveći deo se odnosi na zemlju: 16.820 hiljada dinara), Energoprojekt Holding u iznosu od 11.150 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 8.544 hiljada dinara i Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 2.574 hiljada dinara.

- **Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa** iznose 11.192 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 4.788 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 4.755 hiljada dinara), Zambia Engineering and Contracting Company Limited u iznosu od 4.108 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 1.827 hiljada dinara.

- **Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju** (bolovanje preko 30 dana, porodiljsko bolovanje i dr.) u iznosu od 9.329 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 5.848 hiljada dinara, Energoprojekt Holding u iznosu od 861 hiljada dinara i Energoprojekt Energodatu u iznosu od 856 hiljada dinara.

- **Ostala kratkoročna potraživanja** iznose 312.064 hiljada dinara i najvećim delom se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 226.127 hiljada dinara (pre svega, po osnovu potraživanja od poreske uprave za više plaćen porez na dobit u Peruu i Ugandi: 197.553 hiljada dinara i potraživanja po osnovu eksterno datih pozajmica Konzorcijumima u Peruu za plaćanje zajedničkih obaveza na projektu: 18.464 hiljada dinara) i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 53.364 hiljada dinara, pre svega, po osnovu potraživanja od partnera u konzorcijumu na projektu Yaraskay - Peru za izvršene radove: 49.087 hiljada dinara.

Do povećanja ostalih kratkoročnih potraživanja u izveštajnom periodu u iznosu od 119.157 hiljada dinara došlo je, pre svega, kod Energoprojekt Hidroinženjeringa u iznosu od 52.308 hiljada dinara, najvećim delom po osnovu potraživanja od partnera u konzorcijumu na projektu Yaraskay - Peru za izvršene radove: 49.087 hiljada dinara; i Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 46.220 hiljada dinara, po osnovu povećanja potraživanja za više plaćen porez na dobit u Peruu i Ugandi.

33. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Akcije	1.359	1.359
Obveznice	332.400	182.736
UKUPNO	333.759	184.095

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u celosti se odnose na akcije i obveznice Energoprojekt Garanta, i to: 45 akcija Beogradske berze a.d. ukupne vrednosti 1.359 hiljada dinara, 100.000 obveznica stare devizne štednje u iznosu od 12.113 hiljada dinara i 2.661 deviznih kuponskih obveznica u iznosu od 320.287 hiljada dinara.

Usklađivanje vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha vrši se za devizne kuponske obveznice na osnovu podataka sa sekundarnog tržišta za ova sredstva i primenom deviznog kursa, dok se procena obveznica stare devizne štednje vrši na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama i primenom deviznog kursa na datum obračuna.

Finansijska sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu povećala su se usled kupovine 1.463 deviznih kuponskih obveznica u 2015. godini od strane Energoprojekt Garanta u iznosu od 171.023 hiljada dinara, dok su se, sa druge strane, smanjila usled usklađivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti u iznosu od 21.359 hiljada dinara.

34. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	162.419	161.527
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		729
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	16.549	968
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u drugim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		
b) Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine	949	801
<i>Svega</i>	<i>949</i>	<i>801</i>
HoV koje se drže do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine	9.569	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	1.593.710	1.217.985
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	6.300	17.138
<i>Svega</i>	<i>1.600.010</i>	<i>1.235.123</i>
UKUPNO	<i>1.789.496</i>	<i>1.399.148</i>

- **Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana lica** u iznosu od 162.419 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Holding po osnovu zajmova datih zajedničkom društvu Enjub d.o.o.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zajedničkom društvu Enjub d.o.o., Energoprojekt Holding poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos primljenog zajma, vansudsku izvršnu hipoteku i založnu izjavu na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina, Novi Beograd.

- **Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu** u iznosu od 16.549 hiljada dinara u celosti se odnose na Energoprojekt Visokogradnju, i to, pre svega, na date zajmove podizvođačima - društvu Tandem Inter u iznosu od 7.933 hiljada dinara i društvu Bon Appetit u iznosu od 7.643 hiljade dinara, kako bi se radovi na projektu Z-088 Hotel Hyatt Rostov, Rusija, na kojem su isti angažovani, završili u roku.

- **Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća – deo koji dospeva do jedne godine** u iznosu od 9.569 hiljada dinara odnose se na obveznice stare devizne štednje u Energoprojekt Industriji (pre svega, po osnovu prenosa sa dugoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 9.178 hiljada dinara).

- **Kratkoročno oročeni depoziti** u iznosu od 1.593.710 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 1.201.103 hiljada dinara, po osnovu deponovanih sredstva kod stranih poslovnih banaka, u kompanijama Energoprojekt Entel Qatar: 1.014.922 hiljada dinara, po kamati od 1,18% na kvartalnom nivou i Energo Consult LLC Abu Dabi, UAE: 186.181 hiljada dinara, po kamati od 1,42% na godišnjem nivou,

- Energoprojekt Garant u iznosu od 334.920 hiljada dinara, po osnovu deponovanih deviznih sredstava, u EUR i USD kod domaćih poslovnih banaka, uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 1,50 % do 2,53 % na godišnjem nivou i

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 57.687 hiljada dinara, po osnovu namenski oročenog depozita kod Findomestic banke za projekat RTB Bor (pre svega, po osnovu prenosa sa dugoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 49.474 hiljada dinara).

- **Ostali kratkoročni finansijski plasmani** u iznosu od 6.300 hiljada dinara, pre svega, odnose se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 6.078 hiljada dinara, od čega se najveći deo u iznosu od 4.504 hiljada dinara odnosi na izdavanje dozvola za rad licima koja nisu državljanima Republike Ugande.

35. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Tekući (poslovni) račun	145.321	74.952
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	5	1
Blagajna	667	416
Devizni račun	3.067.170	2.297.829
Devizni akreditivi	366	73.808
Devizna blagajna	132.158	86.703
Ostala novčana sredstva:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	887.484	208.655
b) Ostala novčana sredstva	525.124	320.501
<i>Svega</i>	<i>1.412.608</i>	<i>529.156</i>
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena	42.078	36.393
UKUPNO	4.800.373	3.099.258

• **Tekući (poslovni) račun** sistema Energoprojekt u iznosu od 145.321 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na tekuće račune sledećih društava u sistemu Energoprojekt: Energoprojekt Garant u iznosu od 40.671 hiljada dinara, Energoprojekt Holding u iznosu od 30.349 hiljada dinara, Energoprojekt Industrija u iznosu od 26.004 hiljada dinara, Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 15.097 hiljada dinara, Energoprojekt Oprema u iznosu od 10.893 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 9.016 hiljada dinara.

• **Devizni račun** u iznosu od 3.067.170 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na devizne račune sledećih društava u sistemu Energoprojekt: Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.083.383 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 879.246 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 863.329 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 696.955 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 152.305 hiljada dinara.

• Do smanjenja **deviznih akreditiva** u 2015. godini u odnosu na uporedni period prethodne godine u iznosu od 73.442 hiljada dinara došlo je, pre svega, zbog smanjenja deviznih akreditiva po osnovu projekata u inostranstvu u Energoprojekt Opremi.

• **Devizna blagajna** u iznosu od 132.158 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 109.797 hiljada dinara, Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 14.067 hiljada dinara i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 5.118 hiljada dinara.

• **Kratkoročno oročeni depoziti** u iznosu od 887.484 hiljada dinara odnose se na oročena sredstva u zemlji u iznosu od 879.161 hiljada dinara, i to, najvećim delom u Energoprojekt Holdingu u iznosu od 432.329 hiljada dinara, Energoprojekt Opremi u iznosu od 291.251 hiljada dinara i Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 133.614 hiljada dinara, dok oročena sredstva u inostranstvu iznose 8.323 hiljada dinara i u celosti se odnose na kompaniju Dom 12 S.A.L, Liban.

- **Ostala novčana sredstva** u iznosu od 525.124 hiljada dinara, pre svega, odnose se na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 517.904 hiljada dinara (kolaterali za projekte kompanije Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana).

- **Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena** u iznosu od 42.078 hiljada dinara se najvećim delom odnose na Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 40.254 hiljada dinara, po osnovu bankarskih depozita kao kolateral za izdavanje garancija za projekte u inostranstvu (Ourkiss, Alto Piura, Yarascay i Machu Picchu). Sredstva će biti na raspolaganju po oslobađanju predmetnih garancija.

36. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

36.1. Porez na dodatu vrednost

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Porez na dodatu vrednost	112.663	80.225
UKUPNO	112.663	80.225

- **Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrednost** u iznosu od 112.663 hiljada dinara odnose se na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza, i to, pre svega, u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 51.890 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 27.928 hiljada dinara i Energoprojekt Opremi u iznosu od 12.128 hiljada dinara.

36.2. Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Unapred plaćeni troškovi:		
a) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	1.629	1.456
b) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	290.006	214.270
c) Unapred plaćene premije osiguranja	26.129	51.870
d) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		1.952
e) Ostali unapred plaćeni troškovi	53.042	43.872
<i>Svega</i>	<i>370.806</i>	<i>313.420</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	1.691.909	1.860.764
<i>Svega</i>	<i>1.691.909</i>	<i>1.860.764</i>
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	43.618	99.754
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	28.172	38.728
<i>Svega</i>	<i>71.790</i>	<i>138.482</i>
UKUPNO	2.134.505	2.312.666

• **Unapred plaćeni troškovi zakupnine** u iznosu od 290.006 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Entel u iznosu od 251.357 hiljada dinara, po osnovu zakupa stanova za smeštaj radnika u kompanijama Društva u inostranstvu.

• **Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica** u iznosu od 1.691.909 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 919.271 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na overene predsituacije za izvršene radove u oktobru, novembru i decembru 2015. godine, po osnovu sledećih projekata:

- Lajkovac-Ljig: 601.799 hiljada dinara;
- Tunel Šarani: 192.047 hiljada dinara;
- Koridor 10: 59.559 hiljada dinara;
- Izmeštanje i regulacija reke Kolubara II faza: 35.716 hiljada dinara;
- Aerodrom Nakasangola, Uganda, Z-032: 1.512 hiljada dinara;
- Put Puerto Bermudez, Peru, Z-024: 8.701 hiljada dinara; i druga.

- Energoprojekt Holding u iznosu od 385.828 hiljada dinara, u celosti se odnose na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 192.928 hiljada dinara, odnose se na potraživanja po situacijama koje su predate investitoru na overu, ali do dana predaje bilansa nisu overene. Najveća potraživanja za nefakturisan prihod su evidentirana na sledećim projektima u zemlji i inostranstvu:

- Železnička stanica Prokop: 147.977 hiljada dinara;
- Forte banka, Astana Z-096: 18.300 hiljada dinara;
- Podzemna garaža Siktivkar, Z-100: 8.350 hiljada dinara;
- Fabrika sumporne kiseline i topionica u Boru: 7.531 hiljada dinara; i druga.

- Od ostalih društava u sistemu Energoprojekt potraživanja za nefakturisani prihod su zabeležili Energoprojekt Oprema u iznosu od 77.101 hiljada dinara, Energoprojekt Industrija u iznosu od 61.420 hiljada dinara, Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 52.733 hiljada dinara i Energoprojekt Urbanizam i arhitektura u iznosu od 2.628 hiljada dinara.

• **Razgraničeni porez na dodatu vrednost (PDV)** u iznosu od 43.618 hiljada dinara obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajnu godinu, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu, iz razloga što su ulazne fakture stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar te godine. Najznačajniji iznos razgraničenog PDV-a evidentiran je u Energoprojekt Opremi u iznosu od 31.645 hiljada dinara.

• **Ostala aktivna vremenska razgraničenja** u iznosu od 28.172 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Garant u iznosu od 14.624 hiljada dinara (unapred obračunata kamata na depozite u bankama, prenosne premije i rezervisane štete na teret saosiguravača i reosiguravača) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 11.560 hiljada dinara (unapred plaćeni PDV po projektima u inostranstvu: 10.012 hiljada dinara i unapred obračunati troškovi podizvođača na projektu Z-085 Uhta, Rusija: 1.548 hiljada dinara).

37. KAPITAL

Struktura kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Osnovni kapital (umanjenjen za učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu)	5.894.010	5.893.998
Rezerve	374.590	374.453
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	6.211.764	5.788.138
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	450.976	415.520
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330) - negativna stavka kapitala	30.504	41.501
Neraspoređeni dobitak	6.481.980	5.402.867
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	165.090	165.922
UKUPNO	19.547.906	17.999.397

37.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za pozicije osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Akcijski kapital - ukupno	5.724.580	5.725.400
Učešće bez prava kontrole - u akcijskom kapitalu	(149.621)	(150.441)
<i>Svega akcijski kapital (Energoprojekt Holdinga)</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću - ukupno	9.289	9.289
Učešće bez prava kontrole - u udelima društva sa ograničenom odgovornošću	(9.289)	(9.289)
<i>Svega udeli društava sa ograničenom odgovornošću</i>		
Emisiona premija	237.014	237.014
Ostali osnovni kapital - ukupno	88.217	88.217
Učešće bez prava kontrole - ostalo	(6.180)	(6.192)
<i>Svega ostali osnovni kapital</i>	<i>82.037</i>	<i>82.025</i>
UKUPNO	5.894.010	5.893.998

• **Akcijski kapital** - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijski kapital matičnog društva Energoprojekt Holding na dan bilansa čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 dinara po akciji, što iznosi 5.574.959 hiljada dinara, koliko iznosi akcijski kapital koji pripada većinskom vlasniku.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2015. godini je došlo do smanjenja ukupnog akcijskog kapitala u iznosu od 820 hiljada dinara, obzirom da se učešće bez prava kontrole - u akcijskom kapitalu smanjilo za 820 hiljada dinara, kao posledica otkupa akcija svih preostalih akcionara Energoprojekt Visokogradnje od strane Energoprojekt Holdinga.

• **Emisiona premija** predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Energoprojekt Holdinga po paritetu 1:1 u 2006. godini.

37.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Zakonske rezerve	218.856	218.856
Statutarne i druge rezerve	155.734	155.597
UKUPNO	374.590	374.453

• **Zakonske rezerve** su formirane u skladu sa Zakonom o preduzećima koji je važio do 30.11.2004. godine, kad je stupio na snagu Zakon o privrednim društvima. Svake godine se iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu Statutom utvrđenu srazmeru prema osnovnom kapitalu, a najmanje 10% osnovnog kapitala.

• **Statutarne i druge rezerve** predstavljaju rezerve koje se formiraju u skladu sa Statutom i drugim aktima Društva.

37.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	3.168.802	3.163.061
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	1.127.301	1.143.931
<i>Svega</i>	<i>4.296.103</i>	<i>4.306.992</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	1.739.041	1.296.669
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme	176.620	184.477
UKUPNO	6.211.764	5.788.138

• **Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina** u iznosu od 4.296.103 hiljada dinara odnose se na procenu fer vrednosti objekata i primenu MRS 12 – Porezi na dobitak, 15% od formiranih revalorizacionih rezervi (negativan aspekt revalorizacionih rezervi). (Napomena 26)

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 3.168.802 hiljada dinara, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 3.055.774 hiljada dinara,
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 672.228 hiljada dinara i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 559.200 hiljada dinara.

Najznačajniji iznosi revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina u iznosu od 1.127.301 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja: 259.130 hiljada dinara (deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“, Lima, Peru; poslovni prostor, Lima, Peru i stambeni objekat, Kampala, Uganda),
- Energoprojekt Visokogradnja: 241.087 hiljada dinara (objekti u Beogradu - na Voždovcu i Paliluli; i Staroj Pazovi),
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija: 216.059 hiljada dinara (poslovna zgrada u Londonu),
- Energo (Private) Limited, Zimbabve: 160.878 hiljada dinara (poslovni i stambeni objekti, Harare, Zimbabve),
- Energopet d.o.o.: 81.068 hiljada dinara (poslovni objekti i zemljište u Beogradu - Krnješevci) i
- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 68.176 hiljada dinara (poslovno stambeni objekti u Zambiji).

Do smanjenja revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 16.630 hiljada dinara došlo je, pre svega, u Energoprojekt Visokogradnji, po osnovu prodaje stana na Bežanijskoj Kosi zaposlenom u društvu u iznosu od 6.138 hiljada dinara, i po osnovu kursnih razlika u ino kompanijama u iznosu od 4.160 hiljada dinara.

• **Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina** u iznosu od 1.739.041 hiljada dinara odnose se na usklađivanje fer vrednosti investicionih nekretnina, i to, najvećim delom, u sledećim društvima u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Zambia Limited, Zambija: 616.232 hiljada dinara (poslovni i stambeni prostor u Zambiji),
- Dom 12 S.A.L, Liban: 540.422 hiljada dinara (poslovna zgrada u Moskvi),
- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 326.856 hiljada dinara (poslovni i stambeni prostor u Zambiji),
- Energoprojekt Niskogradnja: 144.624 hiljada dinara (deo poslovne zgrade „Cruz del Sur“, Peru) i
- Energoprojekt Visokogradnja: 108.333 hiljada dinara.

Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 442.372 hiljada dinara rezultat je, pre svega, uknjižavanja investicionih nekretnina u kompaniji Energoprojekt Zambia Limited, Zambija (Napomena 26).

37.4. Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih dobitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani dobiti po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	450.976	415.520
UKUPNO	450.976	415.520

• **Nerealizovani dobiti po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja** u iznosu od 450.976 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Entel, Energoprojekt Visokogradnju, Energoprojekt Opremu, Dom 12 S.A.L, Liban, I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija i Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka.

37.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	30.504	41.501
UKUPNO	30.504	41.501

• **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 30.504 hiljada dinara, koji se dominantno odnose na Energoprojekt Holding u iznosu od 28.433 hiljada dinara, evidentirani su po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (čiji negativan efekat nije mogao da se pokrije pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HoV).

37.6. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	5.402.867	4.635.242
b) Promene	31.623	(261.407)
<i>Svega</i>	5.434.490	4.373.835
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.047.490	1.029.032
UKUPNO	6.481.980	5.402.867

• Promena ukupnog **neraspoređenog dobitka** u toku godine u iznosu od 1.079.113 hiljada dinara rezultat je, pre svega, ostvarenog neto dobitka sistema Energoprojekt u izveštajnom periodu u iznosu od 1.047.490 hiljada dinara, smanjenja po osnovu raspodele neraspoređenog dobitka (isplata dividendi u Energoprojekt Holdingu, Energoprojekt Opremi, Energoprojekt Entelu i Energoprojekt Garantu) u iznosu od 309.530 hiljada dinara, kursnih razlika početnog stanja neraspoređenog dobitka kompanija u inostranstvu (pre svega, kompanija Energoprojekt Entela u Kataru, Omanu i UAE, usled skoka pariteta lokalnih valuta, koje su vezane za USD, u odnosu na dinar) u iznosu od 335.777 hiljada dinara i evidentiranja neraspoređenog dobitka prethodnog perioda zatvorenog investicionog fonda Fima See Activist a.d. u iznosu od 7.870 hiljada dinara.

37.7. Učešće bez prava kontrole

Učešće bez prava kontrole	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	165.090	165.922
UKUPNO	165.090	165.922

Da bi se obrazac Izveštaj o promenama na kapitalu popunio na propisan način i u skladu sa logičkim i računskim kontrolama Agencije za privredne registre, **učešće bez prava kontrole** određeno je samo na osnovni kapital društava u kojima manjinski akcionari imaju učešće.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

U narednoj tabeli prikazana je struktura kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za svaku poziciju kapitala društava u kojima manjinski akcionari imaju učešće.

Struktura kapitala u kojoj je učešće bez prava kontrole utvrđeno za svaku poziciju kapitala u kojima manjinski akcionari imaju učešće	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Osnovni kapital	6.059.100	6.059.920
Učešće bez prava kontrole - u osnovnom kapitalu	(165.090)	(165.922)
<i>Svega osnovni kapital</i>	<i>5.894.010</i>	<i>5.893.998</i>
Rezerve	374.590	374.453
Učešće bez prava kontrole - u rezervama	(21.297)	(21.327)
<i>Svega rezerve</i>	<i>353.293</i>	<i>353.126</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	6.211.764	5.788.138
Učešće bez prava kontrole - u revalorizovanim rezervama	(303.808)	(303.490)
<i>Svega revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme</i>	<i>5.907.956</i>	<i>5.484.648</i>
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	450.976	415.520
Učešće bez prava kontrole - u nerealizovanim dobitcima	(15.975)	(23.602)
<i>Svega nerealizovani dobitci po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata</i>	<i>435.001</i>	<i>391.918</i>
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	30.504	41.501
Učešće bez prava kontrole - u nerealizovanim gubicima	(1.017)	(456)
<i>Svega nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata</i>	<i>29.487</i>	<i>41.045</i>
Neraspoređeni dobitak	6.481.980	5.402.867
Učešće bez prava kontrole - u neraspoređenom dobitku	(853.821)	(731.861)
<i>Svega neraspoređeni dobitak</i>	<i>5.628.159</i>	<i>4.671.006</i>
Ukupan kapital koji pripada većinskim akcionarima	18.188.932	16.753.651
Učešće bez prava kontrole - u ukupnom kapitalu	1.358.974	1.245.748
UKUPAN KAPITAL	19.547.906	17.999.399

38. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	491.826	454.572
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	270.777	282.730
Ostala dugoročna rezervisanja	374.863	358.827
UKUPNO	1.137.466	1.096.129

• **Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih** (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u društvu za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%), a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenu inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu); uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

U narednoj tabeli je prikazana promena u strukturi dugoročnih rezervisanja za troškove u garantnom roku i ostalih dugoročnih rezervisanja u izveštajnom periodu.

Struktura dugoročnih rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>Rezervisanja za troškove u garantnom roku</i>	<i>Ostala rezervisanja</i>
Stanje na dan 1. januara 2014	565.215	379.935
Dodatna rezervisanja	132.048	1.730
Iskorišćeno u toku godine	(16.065)	
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(342.166)	(22.838)
Kursne razlike	115.540	
Stanje na dan 01. januara 2015.	454.572	358.827
Dodatna rezervisanja	186.281	16.036
Iskorišćeno u toku godine	(25.433)	
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(164.634)	
Kursne razlike	41.040	
Stanje na dan 31. decembra 2015.	491.826	374.863

• **Rezervisanja za troškove u garantnom roku** u iznosu od 491.826 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Entel u iznosu od 409.955 hiljada dinara, koja su evidentirana po osnovu rezervisanja za troškove značajnih promena pozicija ugovora bez mogućnosti naplate dodatnih radova, formirana u kompanijama društva u inostranstvu i to: u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Qatar: 334.239 hiljada dinara (po osnovu više projekata koji se rade za Qatar General Electricity and Water Corporation „KAHRAMAA“) i kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE: 75.716 hiljada dinara (po osnovu projekta koji se radi za „DEWA“).

Ukalkulisavanje rezervisanja za troškove u garantnom roku izvršeno je na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, kao izraz opreznosti da neće uspeti da se naplate sva potraživanja po ugovorima gde su postojale modifikacije i produženja roka naplate. Konačan iznos obaveze koji će se platiti može biti različit od onog koji je rezervisan, u zavisnosti od budućih razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

U odnosu na prethodnu godinu, povećanje predmetnih rezervisanja u iznosu od 71.366 hiljada dinara rezultat je dodatnih rezervisanja u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Qatar (za projekat Faza 11 koji se radi za „KAHRAMAA“) u iznosu od 104.410 hiljada dinara, delimičnog ukidanja neiskorišćenih rezervisanja u kompaniji Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE u iznosu od 73.915 hiljada dinara (Napomena 21.1) i evidentiranja pozitivnih kursnih razlika u iznosu od 40.871 hiljada dinara (prilikom uključivanja inostranog poslovanja u poslovne knjige društva, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva);

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 54.898 hiljada dinara, koja su izvršena u 2015. godini, za projekat Prokop: 38.920 hiljada dinara, TENT Obrenovac: 12.391 hiljada dinara, Prelaz preko Dunava: 1.364 hiljada dinara i DV Beograd Pančevo: 2.223 hiljada dinara.

Uobičajena praksa je da društvo daje garanciju na svoje proizvode za period od 1-3 godine, zavisno od projekta.

U odnosu na prethodnu godinu, smanjenje predmetnih rezervisanja u iznosu od 35.821 hiljada dinara odnosi se na ukidanje neiskorišćenih rezervisanja formiranih 2014. godine za projekat RTB Bor u iznosu od 90.719 hiljada dinara (Napomena 21.1) i formiranja dodatnih rezervisanja na gore navedenim projektima u zemlji u iznosu od 54.898 hiljada dinara;

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 26.973 hiljada dinara, koja su izvršena u 2015. godini za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan u iznosu od 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana u iznosu od 16.381 hiljada dinara.

U odnosu na prethodni izveštajni period, povećanje predmetnih rezervisanja u iznosu od 1.709 hiljada dinara evidentirano je po osnovu, sa jedne strane, povećanja na ime rezervacije troškova u 2015. godini u iznosu od 26.973 hiljada dinara (za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan: 10.592 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 16.381 hiljada dinara) i kursnih razlika u iznosu od 169 hiljada dinara, i sa druge strane, smanjenja po osnovu iskorišćenja u celosti, u 2014. godini formiranih rezervisanja u iznosu od 25.433 hiljada dinara (za projekat Z-091 Schlumberger, Astrahan: 16.912 hiljada dinara i Z-092 Horizonti, Siktivkar: 8.5241 hiljada dinara).

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na objektima koji su završeni, a za koje se očekuje da će imati troškove dok traje garantni period. Društvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

• **Ostala dugoročna rezervisanja** u iznosu od 374.863 hiljada dinara se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Holding u iznosu od 260.000 hiljada dinara, koja su izvršena u bilansu na dan 31.12.2006. godine, u skladu sa odlukom nadležnog organa Društva, na ime eventualnih rashoda u vezi realizacije Ugovora o zajedničkoj izgradnji u Bloku 26, Novi Beograd br. 507, zaključenog između Konzorcijuma „Energoprojekt – Napred“ i Trinity Capital d.o.o.

U skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkoj izgradnji i Aneksa broj 1 Ugovora, Trinity Capital d.o.o. je uplatio ugovoreni iznos, a Društvo je izdalo blanko menicu i menično ovlašćenje sa neograničenim rokom važnosti. Predmetna menica se može podneti na naplatu u slučaju dobijanja pravosnažnog rešenja nadležnog organa kojim se Društvu oduzima zemljište koje je predmet ugovora i to isključivo krivicom Društva, a usled razloga koji u momentu zaključenja Ugovora nisu bili poznati Trinity Capital d.o.o.

Rezervisanje je izvršeno u skladu sa zahtevima MRS 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, usled neizvesnosti u pogledu primene zakonske regulative koja se odnosi na predmet Ugovora, a koje mogu uticati i na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva, kao i zbog izdate blanko menice, kako je prethodno navedeno.

Na dan 31.12.2015. godine i dalje postoji neizvesnost u pogledu primene zakonske regulative koja može uticati na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva i eventualnog aktiviranja izdate menice od strane Trinity Capital d.o.o. Otuda, rukovodstvo procenjuje da na dan bilansa još uvek nisu ispunjeni uslovi za ukidanje predmetnog rezervisanja.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 97.097 hiljada dinara, koja se u celosti odnose na obavezu prema podizvođaču po osnovu projekta Z-0163 „Navigation Lock“, Irak. Iznos rezervacije utvrđen je po identičnoj metodologiji propisanoj od strane Vlade Iraka, na bazi koje je Društvo naplatilo svoje potraživanje na pomenutom projektu; i

- Energoprojekt Garant u iznosu od 17.766 hiljada dinara koja se odnose, dominantno na izdvajanja za rezerve za izravnavanje rizika.

Povećanje ostalih dugoročnih rezervisanja u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 16.036 hiljada dinara odnosi se u celosti na Energoprojekt Garant, pre svega, po osnovu povećanja rezervisanja za izravnavanje rizika.

39. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	218.927	330.930
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	215.266	205.529
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	122.071	188.398
Ostale dugoročne obaveze	2.161.284	2.397.328
UKUPNO	2.717.548	3.122.185
Deo dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine (Napomena 40.3.)	535.007	582.012

39.1. Dugoročni krediti i zajmovi

Struktura dugoročnih kredita i zajmova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
U zemlji:		
a) Dugoročni krediti od banaka u zemlji:		
Societe Generale banka	218.927	71.712
Alpha banka		83.828
VTB banka		175.390
<i>Svega</i>	<i>218.927</i>	<i>330.930</i>
b) Dugoročni krediti od drugih pravnih lica u zemlji		
<i>Svega - krediti u zemlji</i>	<i>218.927</i>	<i>330.930</i>
U inostranstvu:		
Dugoročni krediti od drugih pravnih lica u inostranstvu	215.266	205.529
<i>Svega - krediti u inostranstvu</i>	<i>215.266</i>	<i>205.529</i>
UKUPNO	434.193	536.459

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

- **Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od banaka u zemlji** u iznosu od 218.927 hiljada dinara, u celosti se odnose na Energoprojekt Visokogradnju, po osnovu kredita uzetog od Societe Generale banke.

U narednim tabelama prikazane su obaveze po dugoročnim kreditima od banaka u zemlji na dan 31.12.2015. godine, razdvojene na obaveze do godinu dana (koje se iskazuju u okviru kratkoročnih obaveza, Napomena 40.3.) i obaveze preko godinu dana (koje se iskazuju u okviru dugoročnih kredita), kao i struktura dospeća dugoročnih kredita i valuta u kojoj su isti izraženi, po društvima u sistemu Energoprojekt na koja se dugoročni krediti odnose.

Poverilac	Kamatna stopa	u 000 dinara			
		31.12.2015.		31.12.2014.	
		Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza	Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza
Energoprojekt Visokogradnja:					
VTB banka	3 M Euribor + 5,3% god.		176.358	175.390	
Societe Generale banka	5,15% god.		71.712	71.712	143.424
Societe Generale banka	3m Euribor + 4% god.	218.927	72.976		
Komercijalna banka	9% god.				16.667
<i>Svega</i>		218.927	321.046	247.102	160.091
Energoprojekt Energodata:					
Alpha bank	3M Euribor + 5,75% god.			83.828	72.760
<i>Svega</i>		-	-	83.828	72.760
Energoprojekt Industrija:					
Fond za razvoj RS	2.5% god.		30.527		
<i>Svega</i>		-	30.527	-	-
UKUPNO		218.927	351.573	330.930	232.851

Struktura dospeća dugoročnih kredita i zajmova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Između 1 i 2 godine		330.930
Između 2 i 5 godina	218.927	
UKUPNO	218.927	330.930

Struktura knjigovodstvene obaveza po osnovu dugoročnih kredita Društva izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD		71.712
EUR	218.927	259.218
UKUPNO	218.927	330.930

• **Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 215.266 hiljada dinara u celosti se odnose se na Energoprojekt Niskogradnju po osnovu obaveze prema kooperantima iz bivših Republika SFRJ angažovanih na projektu HE Banieya II, Gvineja (1.935 hiljada USD). Imajući u vidu da proces sukcesije bivših Republika SFRJ nije završen, a rukovodeći se načelom opreznosti, stav rukovodstva Društva je da u ovom momentu nisu stvoreni uslovi za otpis pomenutih obaveza.

39.2. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Struktura obaveze po osnovu finansijskog lizinga	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	122.071	188.398
UKUPNO	122.071	188.398

• **Obaveze po osnovu finansijskog lizinga** su efektivno osigurane kao pravo da zakupljeno sredstvo bude vraćeno zakupodavcu u slučaju da zakupac ne ispunji obavezu.

Od ukupnih dugoročnih obaveza po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od 122.071 hiljada dinara, najveći deo u iznosu od 112.998 hiljada dinara odnosi se na Energoprojekt Niskogradnju.

Detaljnije informacije o ukupnim obavezama (dugoročnim i kratkoročnim) po osnovu finansijskog lizinga u Energoprojekt Niskogradnji su prezentovane u narednoj tabeli.

Poverilac	Valuta	Ostatak obaveze u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Način otplate i datum dospeća	Godišnja kamatna stopa
<i>Obaveze po osnovu lizinga u zemlji:</i>					
Sogelease	EUR	1.287.763	156.626	mesečno od 15.04.2016. do 15.10.2018.	6m Euribor + margina = 4,41%
Unicredit Leasing	EUR	868.205	105.596	mesečno od 11.09.2017. do 11.09.2018.	3m Euribor + 4,20%
Svega			262.222		
<i>Obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu:</i>					
GNB bank leasing, Peru	USD	114.251	12.710	mesečno do 01.05.2016.	7,90%; 7,50%
Leasing Peru S.A.	USD	64.010	7.121	mesečno do 05.05.2016.	5,92%
Svega			19.831		
UKUPNO			282.053		

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

U narednoj tabeli su prikazane obaveze po osnovu finansijskog lizinga Energoprojekt Niskogradnje iskazane u dinarima, na dan 31.12.2015. godine, razdvojene na:

- obaveze do godinu dana (koje se iskazuju u okviru kratkoročnih obaveza); i
- na obaveze preko godinu dana (koje se iskazuju u okviru dugoročnih obaveza).

Poverilac	u 000 dinara	
	Dugoročna obaveza	Kratkoročna obaveza
Sogelease, Srbija	57.260	99.366
UniCredit Leasing, Srbija	55.738	49.858
GNB leasing, Peru		12.710
Leasing Peru S.A., Peru		7121
UKUPNO	112.998	169.055

Struktura obaveza po finansijskom lizingu po roku dospeća	u 000 dinara	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	169.055	177.055
Od 1 do 5 godina	112.998	116.019
Preko 5 godina		
UKUPNO	282.053	293.068

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa.

39.3. Ostale dugoročne obaveze

Struktura ostalih dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostale dugoročne obaveze	2.161.284	2.397.328
UKUPNO	2.161.284	2.397.328

• **Ostale dugoročne obaveze** u iznosu od 2.161.284 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 1.905.789 hiljada dinara, koje se u celosti odnose na deo ukupnih obaveza za primljene avanse sa dospećem 01.01.2017. godine, u skladu sa usvojenom dinamikom radova i vraćanja avansa na projektima Z-027 Mpigi-Kanoni, Uganda: 141.823 hiljada dinara, Lajkovac-Ljig, Srbija: 1.215.236 hiljada dinara i Z-034 Put Puerto Bermudez, Peru: 548.730 hiljada dinara,

- Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 170.593 hiljada dinara koju čini obaveza po osnovu ugovora za kupovinu građevinskog zemljišta, površine 85,6 ari, koja dospeva u 6 (šest) jednakih mesečnih rata počev od maja 2018. godine i

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 84.902 hiljada dinara, koje čine obaveze prema bivšim vlasnicima parcela koji su prodali zemljište za izgradnju stambeno poslovnih objekata i gde je društvo preuzelo obavezu da im, na ime protivnaka, obezbedi nekretnine koje će izgraditi u Ulici Cara Nikolaja u Beogradu. Obaveza je iskazana po projektovanoj ceni koštanja budućih nepokretnosti.

40. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	3.163.179	2.234.056
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	154.864	757.701
Ostale kratkoročne finansijske obaveze:		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	535.007	582.012
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	3.575	541
Svega	538.582	582.553
UKUPNO	3.856.625	3.574.310

40.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:		
a) Dinarski krediti	1.100.844	777.477
b) Krediti sa valutnom klauzulom	2.062.335	1.456.579
UKUPNO	3.163.179	2.234.056

• **Kratkoročni krediti od banaka u zemlji** u iznosu od 3.163.179 hiljada dinara odnose se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 1.717.810 hiljada dinara, i to:

- Dinarski krediti kod Unicredit banke i Alpha banke u iznosu od 423.100 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od 1m Belibor + 1,20% do 1,35% godišnje; obezbeđenje: menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme i
- Krediti sa valutnom klauzulom (Eur) kod Alpha banke, Unicredit banke i Hypo Alpe Adria banka u iznosu od 1.294.710 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od 1m Euribor + 4,70% godišnje do 3m Euribor + 5,95% godišnje; obezbeđenje: menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme kod Alpha banke i Unicredit banke; i menice i jemstva Energoprojekt Holdinga kod Hypo Alpe Adria bank,

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 661.667 hiljada dinara, i to:
  - dinarski krediti kod Societe General banke i Unicredit banke u iznosu od 532.744 hiljada dinara; kamatna stopa u rasponu od bez kamate do 1m Belibor + 1,4% godišnje i
  - krediti sa valutnom klauzulom (Eur) u iznosu od 128.923 hiljada dinara kod Societe Generale banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 4,00% godišnje; obezbeđenje: menice društva i solidarno jemstvo Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Niskogradnje, Energoprjekt Hidroinženjeringa i Energoprojekt Opreme,
- Energoprojekt Holding u iznosu od 565.561 hiljada dinara, i to:
  - kredit sa valutnom klauzulom (Eur) kod Eurobanke i Erste banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 3,75% do 4,5% godišnje; obezbeđenje: menice društva i jemstva Energoprojekt Opreme i Energoprojekt Niskogradnje kod Eurobanke i 6 blanko menica Društva kod Erste banke,
- Energoprojekt Energodata u iznosu od 145.000 hiljada dinara, i to:
  - dinarski krediti kod Alpha banke, kamatna stopa 1m Belibor + 0,7% godišnje, obezbeđenje: blanko menice Društva i blanko menice i jemstva Energoprojekt Holdinga, Energoprojekt Opreme, Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Visokogradnje i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 73.141 hiljada dinara, i to:
  - krediti sa valutnom klauzulom (Eur) kod Societe Generale banke i Hypo Alpe Adria banke, kamatna stopa od 3m Euribor + 4,00% do 5,30% godišnje, obezbeđenje: blanko menice društva i Energoprojekt Holdinga.

Struktura knjigovodstvene vrednosti kratkoročnih kredita u zemlji izražena u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD	1.100.844	777.477
EUR	2.062.335	1.456.579
UKUPNO	3.163.179	2.234.056

40.2. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u inostranstvu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu	154.864	609.672
Kratkoročni krediti i zajmovi od drugih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu		148.029
UKUPNO	154.864	757.701

• **Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu** u iznosu od 154.864 hiljada dinara odnose se na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 122.794 hiljada dinara (odobreni od strane poslovnih banaka u Peruu, kako je dato u tabeli u nastavku) i Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 32.070 hiljada dinara (odobren od strane Scotia banka, Peru, uz kamatnu stopu od 5, 99% godišnje, koji je obezbeđen menicama društva).

Detaljnije informacije o obavezama Energoprojekt Niskogradnje po kratkoročnim kreditima od banaka u inostranstvu su prikazane u narednoj tabeli.

Banka	Valuta	Ostatak obaveze u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Način otplate i datum dospeća	Godišnja kamatna stopa
Banco Financiero	PEN	337.393	10.997	04.01.2016. jednokratno	6,00%
Standard Chartered Bank	USD	1.004.945	111.797	31.03.2016.	11,00%
UKUPNO			122.794		

Kreditni od banaka u Peruu obezbeđeni su založnim pravom na zemljište i građevinske objekte Društva (Napomena 46).

40.3. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih kredita i zajmova u zemlji i inostranstvu koji dospeva do jedne godine	364.754	279.031
b) Obaveze po osnovu finansijskog lizinga koje dospevaju do jedne godine	170.253	302.981
<i>Svega</i>	<i>535.007</i>	<i>582.012</i>
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	3.575	541
UKUPNO	538.582	582.553

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

• **Deo dugoročnih kredita i zajmova u zemlji i inostranstvu koji dospeva do jedne godine** u iznosu od 364.754 hiljada dinara odnosi se na sledeća društva u sistemu Energoprojekt (Napomena 39.1).

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 321.046 hiljada dinara, kako je prikazano u narednoj tabeli.

Banka	Datum odobrenja	Datum Dospeća	Valuta	Odobreni iznos u valuti	Ostatak obaveze u 000 dinara	Kamatna stopa	Jednokratna stopa	Jemstvo
VTB Bank	27.10.2014.	27.10.2016.	EUR	1.450.000	176.358	3m Euribor + 5,3% god.	0,25%	EP Holding i EP Niskogradnja
Societe Generale Bank	28.10.2014.	28.04.2016.	RSD	215.136.000	71.712	5,15% god.	0,20%	EP Holding, EP Niskogradnja i EP Hidroinženjering
Societe Generale Bank	29.09.2015.	30.09.2016.	EUR	2.400.000	72.976	3m Euribor + 4% god.	0,20%	EP Holding, EP Niskogradnja i EP Hidroinženjering
UKUPNO					321.046			

- Energoprojekt Industrija u iznosu od 30.527 hiljada dinara koji se odnosi na ostatak obaveze po dugoročnom kreditu od Fonda za razvoj Republike Srbije koji dospeva do jedne godine (odobren u EUR, u maju 2015. godine, po godišnjoj kamatnoj stopi od 2,5%) i

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 13.181 hiljada dinara koji se odnosi na ostatak obaveze po dugoročnom kreditu od Caterpillar Chile za nabavku opreme koji dospeva do jedne godine (odobren u USD, po godišnjoj kamatnoj stopi od 5,69%).

• **Obaveze po osnovu finansijskog lizinga koje dospevaju do jedne godine** u iznosu od 170.253 hiljada dinara se dominantno odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 169.055 hiljada dinara (Napomena 39.2).

41. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica	245.808	261.481
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	2.028.298	1.546.136
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	3.198.971	1.919.033
Primljeni depoziti u inostranstvu	3.600	2.181
UKUPNO	5.476.677	3.728.831

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 245.808 hiljada dinara odnose se na obaveze prema Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija, evidentirane dominantno u Energoprojekt Opremi u iznosu od 245.676 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od drugih pravnih lica u zemlji** u iznosu od 2.028.298 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 1.199.659 hiljada dinara (primljeni avansi na projektima Lajkovac - Ljig (China Standong International E&T Ogranak Beograd): 948.688 hiljada dinara; Tunel Šarani (AzVirt): 167.011 hiljada dinara i Kolubara (JP Elektroprivreda Srbije): 83.960 hiljada dinara), Energoprojekt Opremu u iznosu od 596.965 hiljada dinara (primljeni avansi od investitora za projekat DV Pančevo - Rumunska granica: 555.567 hiljada dinara i ostale projekte u zemlji: 41.398 hiljada dinara), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 175.303 hiljada dinara (primljeni avans na sopstvenoj investiciji u zemlji - projektu Cara Nikolaja), Energoprojekt Urbanizam i arhitekturu u iznosu od 21.385 hiljada dinara i Energoprojekt Industriju u iznosu od 17.998 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih avansa od drugih pravnih lica u inostranstvu** u iznosu od 3.198.971 hiljada dinara, najvećim delom se odnose na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 2.261.424 hiljada dinara po osnovu izvođenja radova za investitore, pre svega, na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 541.665 hiljada dinara i po osnovu primljenih avansa u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 1.712.830 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 695.978 hiljada dinara po osnovu primljenih avansa u Ugandi u iznosu od 508.441 hiljada dinara (na projektu Z-027 Jinja road) i u Peruu, u iznosu od 187.537 hiljada dinara (na projektu Z-034 Put P. Bermudez) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 105.046 hiljada dinara, po osnovu primljenih avansa, pre svega, na projektima u Alžiru u iznosu od 94.810 hiljada dinara.

• **Obaveze po osnovu primljenih depozita u inostranstvu** u iznosu od 3.600 hiljada dinara odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju, po osnovu primljenih depozita na ime izdavanja stanova u zgradi „Cruz del Sur“, Peru, u iznosu od 2.384 hiljada dinara.

42. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	5.975	4.618
Dobavljači u zemlji	2.182.699	1.649.037
Dobavljači u inostranstvu	1.642.578	2.155.986
Ostale obaveze iz poslovanja	17.385	18.264
UKUPNO	3.848.637	3.827.905

• **Obaveze prema dobavljačima - ostala povezana pravna lica u inostranstvu** u iznosu od 5.975 hiljada dinara odnose se na obaveze Energoprojekt Opreme prema Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija.

• **Obaveze prema dobavljačima u zemji** u iznosu od 2.182.699 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 1.314.546 hiljada dinara, Energoprojekt Opremu u iznosu od 370.724 hiljada dinara, Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 315.944 hiljada dinara, Energo Kaz d.o.o., Kazahstan u iznosu od 117.540 hiljada dinara, Energoprojekt Energodatu u iznosu od 25.711 hiljada dinara, Energoplast u iznosu od 12.299 hiljada dinara i Energoprojekt Entel u iznosu od 8.109 hiljada dinara.

U narednoj tabeli prikazana je struktura obaveza prema dobavljačima u zemlji u društvu Energoprojekt Niskogradnja koje ima najznačajnije iznose predmetnih obaveza na dan bilansa.

Struktura obaveza prema dobavljačima u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Energoprojekt Niskogradnja:		
Nukleus d.o.o.	329.727	
Ingrap Omni d.o.o.	289.314	
West - gradnja d.o.o.	89.141	48.039
Evrogradnja d.o.o.	74.713	41.868
Geosonda Fundiranje a.d.	54.103	
Elita - Cop d.o.o.	36.799	
Aco d.o.o.	32.730	
Gemax a.d.	32.358	38.709
Tehno - Rent d.o.o.	27.719	3.996
Telefonkabl a.d.	24.119	6.972
Hdrotehnika Hidroenergetika a.d.	18.605	
Ostali	305.218	343.297
Ukupno	1.314.546	482.881

U saldu obaveza prema dobavljačima u zemlji najznačajnije učešće imaju obaveze prema podizvođačima, čije je plaćanje direktno uslovljeno prethodnom naplatom potraživanja od kupaca - investitora („back to back“ ugovori). Osim toga, ugovorima o podizvođačkim uslugama definisano je zadržavanje dela duga na ime garantnog depozita za izvršenje ugovornih obaveza, što kao kumulativ, s obzirom na izvršene i fakturisane usluge podizvođača zaključno sa 31.12.2015. godine, objašnjava značajan porast obaveza u Energoprojekt Niskogradnju u odnosu na 31.12.2014. godinu.

• **Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu** u iznosu od 1.642.578 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 634.989 hiljada dinara (u kompaniji Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar: 499.972 hiljada dinara, Energoprojekt Entel LLC Oman, Oman: 101.511 hiljada RSD i Energo Consult LLC Abu Dabi, UAE: 33.506 hiljada dinara), Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 457.296 hiljada dinara (pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 252.150 hiljada dinara i na projektima Z-088 Hotel Hyatt Rostov: 94.392 hiljada dinara, Z-096 Forte banka, Astana: 35.032 hiljada dinara i Z-085 Uhta: 8.311 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 347.502 hiljada dinara (pre svega, u Ugandi: 207.752 hiljada dinara i Peruu: 136.171 hiljada dinara) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 131.626 hiljada dinara.

• **Ostale obaveze iz poslovanja** u iznosu od 17.385 hiljada dinara najvećim delom odnose se na Energoprojekt Garant u iznosu od 14.460 hiljada dinara (obaveze za premije reosiguranja i saosiguranja i dr.) i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 2.757 hiljada dinara (obaveze za izdate čekove dobavljačima u Peruu na ime izmirenja obaveza, a koji zaključno sa 31.12.2015. godine nisu realizovani).

43. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	16.174	285.287
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.566.937	1.567.548
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	4.389	8.253
b) Obaveze za dividende	126.724	132.562
c) Obaveze prema zaposlenima	16.590	17.730
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	3.205	2.908
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	4.043	5.411
f) Obaveze za kratkoročna rezervisanja	5.294	5.277
g) Ostale razne obaveze	35.137	31.837
<i>Svega</i>	<i>195.382</i>	<i>203.978</i>
UKUPNO	1.778.493	2.056.813

• **Obaveze iz specifičnih poslova – druga pravna lica** u iznosu od 16.174 hiljada dinara, u celosti se odnose na Energoprojekt Entel (najvećim delom, na obavezu prema partneru na projektima kompanije Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar).

• **Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada** u iznosu od 1.566.937 hiljada dinara (obaveze za neto zarade i naknade zarada, poreze i doprinose, obaveze Komorama za zarade u zemlji i inostranstvu i dr.) odnose se, najvećim delom, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 703.560 hiljada dinara (u inostranstvu: 544.595 hiljada dinara, u zemlji: 158.965 hiljada dinara), Energoprojekt Entel u iznosu od 473.201 hiljada dinara (u inostranstvu: 447.684 hiljada dinara, u zemlji: 25.517 hiljada dinara), Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 176.752 hiljada dinara (u inostranstvu: 120.820 hiljada dinara, u zemlji: 55.932 hiljada dinara), Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 100.048 hiljada dinara (u inostranstvu: 80.094 hiljada dinara, u zemlji: 19.954 hiljada dinara) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 33.848 hiljada dinara (u inostranstvu: 21 hiljada dinara, u zemlji: 33.827 hiljada dinara).

• **Obaveze za dividende** u iznosu od 126.724 hiljada dinara odnose se, najvećim delom, na Energoplast u iznosu od 102.800 hiljada dinara, Energoprojekt Entel u iznosu od 11.308 hiljada dinara (obzirom da akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti), Energoprojekt Holding u iznosu od 7.544 hiljada dinara (pre svega, obaveze za dividende iz ranijih godina, a koje do danas nisu isplaćene – ostavinske rasprave i dr.) i Energoprojekt Opremu u iznosu od 4.398 hiljada dinara.

• **Ostale razne obaveze** u iznosu od 35.137 hiljada dinara, odnose se, pre svega, na Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 16.676 hiljada dinara (obaveze prema Sindikalnoj organizaciji društva, Fondu za socijalnu pomoć zaposlenih, obaveze prema trećim licima po osnovu izvršenih obustava od zarade zaposlenih na ime zakonskih i administrativnih zabrana i dr.) i Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 12.944 hiljada dinara (obustave iz zarada za sindikalnu članarinu i razne pomoći, alimentacije, itd.).

44. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

44.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	559.499	441.603
UKUPNO	559.499	441.603

• **Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost** u iznosu od 559.499 hiljada dinara odnose se na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza najvećim delom u Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 516.715 hiljada dinara (u inostranstvu: 505.898 hiljada dinara, pre svega, u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra: 420.994 hiljada dinara i u zemlji: 10.817 hiljada dinara).

44.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za porez iz rezultata	654.522	639.240
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	201.131	1.007.024
UKUPNO	855.653	1.646.264

• **Obaveze za porez iz rezultata** u iznosu od 654.522 hiljada dinara odnose se najvećim delom na Energoprojekt Entel u iznosu od 639.052 hiljada dinara i Energoprojekt Niskogradnju u iznosu od 7.935 hiljada dinara (ukalkulisana mesečna akontaciju poreza na dobit za decembar 2015. godine, koja je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2016. godine).

Obaveze po osnovu poreza na dobitak u Energoprojekt Entelu u iznosu od 639.052 hiljada dinara u celosti se odnose na kompaniju Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar, po osnovu obaveza evidentiranih u 2011. godini na ime nepriznatih troškova Head Office, to jest, Energoprojekt Entel, za period od 3 godine (2008., 2009. i 2010. godine) od strane lokalne Poreske uprave. Naime, lokalna Poreska uprava ne priznaje kao trošak iznos evidentiran na troškovima na ime usluga koje je Energoprojekt Entel pružio u navedenom periodu, već smatra da je i na taj iznos trebalo da bude plaćen

porez na dobit. Po ovom osnovu vodi se sudski spor čiji je ishod neizvestan. Na kratkoročno oročenim sredstvima kod Doha Banke izdvojena su novčana sredstava koja se čuvaju za slučaj gubitka predmetnog spora.

• **Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine** u iznosu od 201.131 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 141.637 hiljada dinara, pri čemu se najznačajniji deo odnosi na neplaćene obaveze po osnovu poreza i doprinosa za radnike u inostranstvu u iznosu od 101.878 hiljada dinara, dok u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana obaveza za withholding tax iznosi 31.146 hiljada dinara,

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 40.461 hiljada dinara, od čega se najznačajniji iznos odnosi na porez na dodatu vrednost po poreskoj prijavi za decembar 2015. godine u Peruu: 38.090 hiljada dinara (obaveze su izmirene u zakonskom roku, u januaru 2016. godine) i

- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 9.386 hiljada dinara, dominantno u inostranstvu, u iznosu od 9.092 hiljada dinara (u Jordanu, Peruu i Bljeljini), pre svega, po osnovu poreza na dobit.

Smanjenje obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 805.893 hiljada dinara dominantno je rezultat, smanjenja predmetnih obaveza u Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 758.827 hiljada dinara, što je posledica, pre svega, manjeg iznosa oporezive dobiti u inostranstvu u 2015. godini, pa samim tim i obaveze po osnovu poreza na dobit u zemlji rada (u 2014. godini oporezivu dobit su uvećali završeni arbitražni postupci - odštetni zahtevi u Peruu u korist društva). Osim toga, u toku 2015. godine, a u skladu sa predatim poreskim prijavama za 2014. godinu u inostranstvu, plaćene su veće akontativne rate poreza na dobit za 2015. godinu u odnosu na prethodni period, što je uticalo na smanjenje preostale obračunate obaveze poreza na dobit na dan 31.12.2015. godine.

44.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - ostala povezana pravna lica		30.642
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1.113.969	1.106.783
<i>Svega</i>	<i>1.113.969</i>	<i>1.137.425</i>
Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica	433.874	102.064
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	256.655	379.609
UKUPNO	1.804.498	1.619.098

• **Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica** u iznosu od 1.113.969 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 620.107 hiljada dinara, za koje zaključno sa 31.12.2015. godine nisu primljenje fakture (ukalkulisanje troškova izvršeno je, pre svega, na osnovu računa primljenih u 2016. godini (za period 2015. godine), kao i izvršene procene troškova od strane stručnih

službi na projektima u zemlji i inostranstvu, na bazi odgovarajućih evidencija: građevinska knjiga, geodetska snimanja, ispostavljeni zahtevi podizvođača za overu privremenih situacija i sl.), a koji se odnose najvećim delom na:

- Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga na projektu Lajkovac - Ljig: 399.471 hiljada dinara,
- Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga za decembar 2015. godine na projektima Kolubara II faza: 31.023 hiljada dinara, Koridor X: 51.018 hiljada dinara, Pančevački most: 17.481 hiljada dinara i Tunel Šarani: 7.440 hiljada dinara (novembar i decembar 2015. godine),
- Ukalkulisane troškove podizvođačkih usluga za prethodni period na projektima Straževica: 4.000 hiljada dinara i Lot 1.1. Novi Sad: 4.000 hiljada dinara,
- Ukalkulisane troškove za 2015. godinu u Peruu: 27.210 hiljada dinara (troškovi električne energije: 7.443 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga: 7.278 hiljada dinara, troškovi osiguranja radova i imovine: 12.489 hiljada dinara),
- Ukalkulisane troškove na projektima u Ugandi: 12.802 hiljada dinara (troškovi podizvođačkih usluga za decembar 2015. godine: 1.877 hiljada dinara i troškovi naknada za godišnji odmor za 2015. godinu: 10.925. hiljada dinara),
- Ukalkulisane troškove kamata na dugoročne obaveze prema ostalim pravnim licima na Projektu HE Banieya II, Gvineja: 57.314 hiljada dinara i
- Ukalkulisane troškove izvršenih usluga tekućeg održavanja poslovnih prostorija u decembru 2015. godine godine: 4.383 hiljada dinara;
- Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 354.529 hiljada dinara koji se odnose na ukalkulisane troškove u inostranstvu, i to:
  - Ukalkulisane troškove u kompaniji Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana: 193.140 hiljada dinara,
  - Ukalkulisane troškove poreza na dobit za 2015. godinu na projektu Z-096 Forte banka, Astana: 127.224 hiljada dinara (na osnovu procene, s obzirom da se poreski bilans u Kazahstanu predaje do 31.03.2016. godine) i
  - Ukalkulisane troškove u inostranstvu: 34.165 hiljada dinara, koji su stvarno nastali i koji su uključeni u situacije koje su ispostavljene investitoru, ali do dana predaje bilansa nisu stigle fakture dobavljača (na projektu Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 31.926 hiljada dinara i Z-096 Forte banka, Astana: 2.239 hiljada dinara).
- Energoprojekt Oprema u iznosu od 83.401 hiljada dinara, po osnovu ukalkulisanih troškova perioda za koje nisu primljene fakture u obračunskom periodu na projektima u zemlji DV Pančevo - Rumunska granica: 61.577 hiljada dinara, RTB Bor: 19.890 i drugim: 1.934 hiljada dinara i
- Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 48.656 hiljada dinara, ukalkulisani troškove podizvođačkih usluga na projektima u inostranstvu: 28.132 hiljada dinara (projekat Tabegart Alžir i Varaždin Zagreb) i u zemlji: 20.524 hiljada dinara (projekat 15 malih elektrana JP EPS i HE Đerdap).
- **Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica** u iznosu od 433.874 hiljada dinara odnose se, pre svega, na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:
  - Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 284.006 hiljada dinara (po osnovu overenih prihoda od

strane investitora, ali koji nisu odrađeni u 2015. godini na projektima u inostranstvu Z-096 Forte banka, Astana: 167.412 hiljada dinara, Z-088 Hotel Hyatt, Rostov: 62.130 hiljada dinara, Z-085 Uhta: 54.085 hiljada dinara i Poslovna jedinica Herceg Novi: 379 hiljada dinara),

- Energoprojekt Garant u iznosu od 106.949 hiljada dinara (po osnovu prenosnih premija) i
- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 41.548 hiljada dinara (na projektu Tunel Šarani, po osnovu overene realizacije za novembar 2015. godine).

• **Ostala pasivna vremenska razgraničenja** u iznosu od 256.655 hiljada dinara odnose se najvećim delom na sledeća društva u sistemu Energoprojekt:

- Energoprojekt Oprema u iznosu od 115.190 hiljada dinara, po osnovu naplaćenih garancija za Elwo, Poljska, u iznosu od 97.398 hiljada dinara i razgraničenog PDV u izdatim fakturama u iznosu od 17.792 hiljada dinara i
- Energoprojekt Garant u iznosu od 106.717 hiljada dinara, po osnovu rezervisane štete neživotnih osiguranja.

45. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), u konsolidovanim finansijskim izveštajima sistema Energoprojekt iskazana je vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze sistema Energoprojekt, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Izdate i primljene garancije i akreditivi	22.733.809	20.063.736
Prava korišćenja građevinskog zemljišta	4.663.306	4.670.172
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	881.469	815.192
UKUPNO	28.278.584	25.549.100

46. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

- **Hipoteke upisane na teret društava u sistemu Energoprojekt**

- Kompanija Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736 m², u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Streat Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica. Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku kao kolateral na

ime dobijanja ponudbenih garancija i garancija za dobro izvršenje, za potrebe kompanije Energoprojekt Entel L.L.C., Doha, Qatar.

- Kod Energoprojekt Niskogradnje je za potrebe obezbeđenja kreditne linije, odobrene od strane Scotiabank Peru upisana hipoteka na imovini društva u iznosu od 1.116.055 hiljada dinara (10.032.239,80 USD) što predstavlja 75,66% ukupno procenjene vrednosti imovine koja je predmet hipoteke. Procenu vrednosti izvršio je eksterni nezavisni kvalifikovani procenitelj „J.R.Z. Valuaciones S.A.C“ u Peruu, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama nekretnina koje su procenjivali. Procenitelj je angažovan od strane Scotiabank Peru.

U sledećoj tabeli je prikazana hipoteka upisana na teret Energoprojekt Niskogradnje.

Nepokretnost	m ²	Knjigovodstvena vrednost	Procenjena vrednost	Procenjena vrednost
		u 000 RSD	u USD	u 000 RSD
Zemljište - Kamp Primavera, Sullana,	95.907,47	29.479	5.754.448,20	640.164
Poslovni prostor 16-18. sprat, Lima, Peru	427,73	59.181	1.005.501,73	111.859
Zgrada Cruz Del Sur, Lima, Peru	4.295,38	678.983	6.499.632,37	723.063
UKUPNO		767.643	13.259.582,30	1.475.086
Hipoteka 75.66%			10.032.239,80	1.116.055

- Kao sredstvo obezbeđenja za dobijanje avansne garancije Energoprojekt Hidroinženjering je upisao hipoteku na nekretninama u Peruu: kancelarija 601 i parking 14, koje se nalaze na šestom i prvom spratu zgrade sa frontom prema ulici Los Rosales (sada Amador Merino Reyna) 460 u distriktu San Isidro, Lima, Perú, upisanih na kartonima 234244 i 234237 Registra svojine nad nekretninama Lime, Peru.

- Kod Energoprojekt Viskogradnje je, za potrebe obezbeđenja licitacione garancije za avans i garancije za dobro izvršenje posla kod banke Poštanska Štedionica a.d., Beograd, upisana hipoteka na imovini društva - zemljište i objekti na lokaciji Stara Pazova, radi učestvovanja na tenderu za izbor generalnog izvođača za projekat “Plot 14” - izgradnja stambeno poslovnog objekta (projekat “Belgrade Waterfront”). Garancija je istekla 28.11.2015. godine, u toku je postupak brisanja hipoteke iz katastra nepokretnosti pošto je ista istekla i izbrisana iz evidencije Banke.

- Kao sredstvo obezbeđenja za dobijanje avansne i garancije za dobro izvršenje posla kod Sberbank Srbija a.d., Energoprojekt Oprema je dala zalogu na pravima potraživanja.

- Overdraft kredit u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, dobijen od Indo - Zambia bank, obezbeđen je hipotekom na nepokretnosti Plot 3148 Mukwa Road, Zambija.

- **Hipoteke upisane u korist društava u sistemu Energoprojekt**

- U Energoprojekt Niskogradnji:

- na ime obezbeđenja celokupnog potraživanja po osnovu uplaćenog avansa Konzorcijumu podizvođača na projektu Lajkovac – Ljig, shodno odredbama podizvođačkog ugovora o

izvođenju građevinskih radova na projektu izgradnje autoputa Lajkovac – Ljig, Deonica V: Lajkovac-Ljig, od km 53+139.91 do km 77+118.23, upisana je Izvršna vansudska hipoteka I (prvog) reda, i to, na ime obezbeđenja 50% potraživanja upisano je založno pravo na gorivu - evro dizel, u vlasništvu podizvođača, do maksimalnog iznosa od 328.663 hiljada dinara (3.787.376,84 USD), dok je za obezbeđenje drugih 50% potraživanja upisano založno pravo na zemljištu u vlasništvu podizvođača, do maksimalnog iznosa od 328.663 hiljada dinara (3.787.376,84 USD).

- na ime obezbeđenja potraživanja po osnovu uplaćenog avansa partneru na projektu „Izmeštanje i regulacija reke Kolubara II faza sa pritokom Peštanom i pratećom infrastrukturom“, shodno odredbama Internog ugovora o formiranju privremene grupacije za izvršenje zajedničkog posla, upisano je založno pravo na mehanizaciji i opremi partnera. Iznos obezbeđenog potraživanja je 71.137 hiljada dinara.

- U Energoprojekt Holdingu:

- na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.723 hiljada dinara (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je vansudska izvršna hipoteka do celokupnog iznosa zajma, na stanovima u ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva; dok
- na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu zajmu br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada dinara (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br.93, br.93A, br.91A.

47. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna obaveza **po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu **po osnovu sudskih sporova** u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna sredstva po osnovu sudskih sporova se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Pregled sudskih sporova dat je u nastavku. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalnih sredstava i obaveza određena na dan 31.12.2015. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Sreta Ivanišević	EP Holding a.d.	Naknada za eksproprisanu nepokretnost (Bežanija)	Neizvesno	I Osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
2.	Vladan i Tomislav Krdžić	EP Holding a.d.	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, čeka odluku po žalbi.
3.	Rajko Ljubojević	EP Holding a.d.	Eksproprijacija	34.959.600,00 RSD i 672.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenim rešenjem određena isplata naknade u označenom iznosu. U postupku po žalbi EP Holdinga.
4.	Kovačević Pavle, Radmila i Milan	EP Holding a.d. i drugi	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Vrednost nije utvrđena	Upravni sud, Beograd		Rešenjem MF RS odbijene žalbe na prvostepeno rešenje kojim se utvrđuje pravo na naknadu u novcu za oduzeto zemljište. Pokrenut upravni spor.
5.	EP Holding a.d.	Zekstra grupa d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u G. Delčeva 38)	7.032,68 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom odbijen zahtev EP Holdinga. U postupku po žalbi EP Holdinga.
6.	EP Holding a.d.	Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o i Rep. Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Vrednost nije utvrđena	Osnovni sud, Nikšić	2016. godine	Osnovano, po žalbama RS i države CG, vraćeno na ponovni postupak.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
7.	Marko Martinoli	EP Holding a.d. i EP Niskogradnja a.d.	Prinudni otkup akcija	638.674,92 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
8.	Direkcija za građevinsko zemljište	EP Holding a.d., NIS i Putnik a.d.	Naplata građevinskog zemljišta za Hotel Hyatt Regency Beograd	Neizvesno	Viši sud, Beograd	2017. godine	U toku je prvostepeni postupak – veštačenje.
9.	Belim a.d. u stečaju	EP Holding a.d.	Neosnovano obogaćenje	138.004.221,28 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
10.	EP Holding a.d.	Beogradsko mešovito preduzeće a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija	Vrednost nije utvrđena	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
11.	Goran Rakić	EP Holding a.d. i Kompresor automobili d.o.o.	Utvrđenje prava svojine	Nema vrednosti	II Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
12.	Activeast Management ltd	EP Holding a.d. i EP Niskogradnja a.d.	Isplata razlike u ceni akcija	Neizvesno	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
13.	EP Holding a.d.	Napred Razvoj a.d.	Naknada za organizovanje vanredne sednice EP Holding a.d.	2.881.041,77 RSD	Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neizvesno, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Holdinga.
14.	Kosmaj mermer	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje neosnovanosti razlučnog potraživanja		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
15.	EP Visokogradnja a.d.	Vesna Perinčić	Dug	88.500,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Usvojena žalba EP Visokogradnje, te je u tom delu predmet vraćen na ponovni postupak, dok je protivtužbeni zahtev Perinčić Vesne pravnosnažno odbijen.
16.	EP Visokogradnja a.d.	Promex TV Zvornik	Dug	667.104,25 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev.
17.	Milan Branković	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj ugovora o radu na određeno vreme		I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, postupak u prekidu do okončanja postupka 17.P1.11640/10.
18.	EP Visokogradnja a.d.	Trudbenik gradnja	Priznato potraživanje u stečajnom postupku	2.767.501,76 RSD	Privredni sud, Beograd		Neizvesna naplata potraživanja.
19.	Đorđe Mikša	EP Visokogradnja a.d.	Isplata ugovorne kazne	512.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
20.	Sladan Pavlović	EP Visokogradnja a.d.	Naknada štete	1.700.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
21.	EP Visokogradnja a.d.	Cvitan Dragan	Dug	122.922,87 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. Delimično naplaćeno. U postupku prinudnog izvršenja.
22.	Nataša Milojević	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine	100.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
23.	EP Visokogradnja a.d.	Beton gradnja d.o.o.	Dug	271.813,90 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
24.	EP Visokogradnja a.d.	Alumaks sitemi d.o.o	Naknada štete (blok 29)	31.605.600,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvoostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Visokogradnje.
25.	EP Visokogradnja a.d.	Veso Romić	Neosnovano obogaćenje	35.301.780,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
26.	EP Visokogradnja a.d.	JP Železnice, Beočvor	Dug (Prokop)	290.385.390,00 RSD		2016. godine	Osnovano, postupak u prekidu.
27.	EP Visokogradnja a.d.	Beobanka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	1.031.053,82 USD	Privredni sud, Beograd		Osnovano, priznato potraživanje u stečajnom postupku.
28.	EP Visokogradnja a.d.	Jugobanka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	5.000.000,00 USD	Privredni sud, Beograd		Osnovano, priznato potraživanje u stečajnom postupku.
29.	EP Visokogradnja a.d.	Banex trade u stečaju	Dug od 800.203,44 GBP naplaćeno 8.478.580,00 RSD		Privredni sud, Beograd		Osnovano, delimično naplaćeno.
30.	EP Visokogradnja a.d.	Belim a.d.	Dug po poravnanju	612.000,00 USD	Privredni sud, Beograd	Okončano	Osnovano, nenaplaćeno.
31.	EP Visokogradnja a.d.	Grad Beograd, Direkcija za građevinsko zemljište, RS	Dug (Arena)	208.000.245,40 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom delimično usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
32.	EP Visokogradnja a.d.	JP Železnice, Beočvor	Dug (Prokop)	407.301.020,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano, postupak u prekidu.
33.	Božo Tomašević	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu	140.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev, čeka odluku drugostepenog suda po žalbi EP Visokogradnje.
34.	Aleksandar Petrović	EP Visokogradnja a.d.	Raskid ugovora i naknada štete	3.500.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Doneto rešenje o nenadležnosti suda u Srbiji. Očekuje se povoljan ishod spora.
35.	Sava Krajinović	EP Visokogradnja a.d.	Neosnovano obogaćenje	269.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
36.	Ljiljana Damyano	EP Visokogradnja a.d.	Činidba i naknada štete	350.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenim rešenjem tužba se smatra povučena, po žalbi tužioca čeka drugostepenu odluku.
37.	Nenad Dautović	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
38.	SIEN d.o.o.	EP Visokogradnja a.d.	Dug, SMIP	438.530,00 RSD	Privredni sud, Beograd		Delimično osnovano, postupak u prekidu zbog stečaja tužioca.
39.	Stambena zgrada, B.M.Pupina 10e	EP Visokogradnja a.d.	Neosnovano obogaćenje	2.000.000,00 RSD	I Osnovni sud, Beograd		Neosnovano, postupak u prekidu.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
40.	EP Visokogradnja a.d.	Siniša i Dragan Romić	Pobijanje ugovora o prenosu udela		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
41.	Kojić Milan	EP Visokogradnja a.d.	Dug-zarada	1.130,00 EUR	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
42.	EP Visokogradnja a.d.	Farmakom MB d.o.o. u stečaju	Dug	1.340.520,00 RSD	Privredni sud, Valjevo	Neizvesno	Priznato potraživanje u stečajnom postupku.
43.	EP Visokogradnja a.d.	LP Gas d.o.o.	Dug	1.098.898,15 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
44.	Drago Stupar i dr.	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine zemljišta		Osnovni sud, Herceg Novi	2016. godine	Prvostepenim rešenjem odbačena tužba. U postupku po žalbi tužilaca.
45.	Dušan Petrović, Vladimir Glišović i EGP Investments	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
46.	Saša Bošković	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
47.	Husein Smailović	EP Visokogradnja a.d.	Usklađivanje mesečne rente na ime naknade štete	59.000,00 RSD mesečno počev od januara meseca 2010. godine na dalje	III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno. Delimično osnovano.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
48.	Naim Hajdari	EP Visokogradnja a.d.	Mesečna renta na ime naknade štete	15.000,00 RSD mesečno počev od 21.1.1989. na dalje	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
49.	Radosavljević Velibor	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
50.	EGP Investments	EP Viskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
51.	Ostojić Dragomir, Đurić Milorad i Jorgić broker a.d.	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
52.	EP Visokogradnja a.d.	PIK Zemun u stečaju	Dug	33.705,46 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prijavljeno potraživanje u stečaju.
53.	EP Visokogradnja a.d.	GZR Krstić, vlasnika Krstić Radomira	Dug	115.776,00 RSD sa pripadajućom kamatom	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. U postupku prinudne naplate.
54.	EP Visokogradnja a.d.	SZR Kvirin, vlasnika Tanasković Milana	Dug	31.642,40 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano. U postupku prinudne naplate.
55.	Dragan Petrović	EP Visokogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
56.	Fond PIO	Kolex d.o.o. i EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenja ništavosti ugovora		Viši sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom odbijen tužbeni zahtev. U postupku po reviziji tužioca.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
57.	EP Visokogradnja a.d.	Savez za streljaštvo	Dug	70.803,28 RSD			Zastarelo potraživanje
58.	Milić Janković	Direkcija za građevinsko zemljište, EP Visokogradnja a.d. i Aleksić Ružica	Utvrđenje prava svojine		I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
59.	Stambena zgrada 10G, Bul. Mihajla Pupina	EP Visokogradnja a.d. i Stevanović Milinko	Utvrđenje ništavosti ugovora		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
60.	Stambena zgrada 10G, Bul. Mihajla Pupina	EP Visokogradnja a.d. i Omni promet d.o.o.	Utvrđenje ništavosti ugovora		III Osnovni sud, Beograd	2017. godine	Neizvesno
61.	JP Pošte Srbije	EP Visokogradnja a.d.	Dug po računima	17.002,24 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Delimično osnovano
62.	Perunović Momčilo	EP Visokogradnja a.d.	Utvrđenje prava svojine		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
63.	Dević Ljubinko	EP Visokogradnja a.d.	Isplata zarade	5.774,42 EUR	III osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
64.	Milorad Vasić	EP Visokogradnja a.d.	Naknada štete (blok 12)	25.732.877,55 RSD	Viši sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev, postupak po reviziji.
65.	JP ViK Stara Pazova	EP Visokogradnja	Dug	266.447,62 RSD	Privredni sud, Sremska Mitrovica	2016. godine	Neizvesno
66.	EP Visokogradnja	Utva silosi a.d. Kovin u reorganizaciji	Dug		Privredni sud, Pančevo	Neizvesno	Osnovano potraživanje, ali namirenje zavisi od sprovođenja plana reorganizacije.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
67.	EP Visokogradnja	Amiga d.o.o. Kraljevo u reorganizaciji	Dug	114.425,00 RSD	Privredni sud, Kraljevo	Neizvesno	Osnovano potraživanje, ali namirenje zavisi od sprovođenja plana reorganizacije.
68.	EP Visokogradnja	Нуро Alpe-Adria-Bank Srbija	Privremena mera		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Rešenjem suda određena privremena mera zabrane naplate po garanciji.
69.	EP Visokogradnja	Uni Credit bank Srbija	Privremena mera		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Rešenjem suda određena privremena mera zabrane naplate po garanciji.
70.	EP Visokogradnja	Бон-Апетит ООО, Ростов, РФ	Dug po osnovu zajma	5.048.082,19 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
71.	EP Visokogradnja	Тандем-Интер ООО, Ростов, РФ	Dug po osnovu zajma	5.236.849,31 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
72.	EP Visokogradnja	МКЦ РосЕвроДевелопмент ООО, Ростов, РФ	Dug za izvedene radove	175.502.823,20 RUB	Arbitražni sud u Rostovu, RF	2016. godine	Osnovano
73.	Korbit	EP Visokogradnja a.d.	Dug (Prokop)	1.269.860,00 RSD	Privredni sud, Beograd		Delimično naplaćeno, cca 160.000,00 RSD, za ostatak duga postupak u prekidu.
74.	Veljković Novica	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj Aneksa 4		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
75.	Veljković Novica	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj Aneksa 3		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeni
76.	Marković Vladimir	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Dug	10.147,80 USD	I Osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno, u postupku po žalbi EP Urb. i arh.
77.	Milan Raonić	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Naknada štete (autorsko pravo)	35.015.794,75 RSD i 1.000.000,00 RSD	Viši sud, Beograd	2017. godine	Usvojena žalba EP Urb. i arh. i predmet vraćen na ponovni postupak.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
78.	Katarina Cvejić	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Dug	136.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi.
79.	Tamara Vukadinović	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj otkaza		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
80.	Jelena Davidović	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Poništaj otkaza		III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno
81.	Stefanović Miroslav	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Radni spor	189.286,00 RSD	III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Urb. i arh., žalbeni postupak.
82.	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	Miodrag Cvijić	Naknada štete	1.523.072,42 RSD	III osnovni sud, Beograd	Neizvesno	Neizvesno, ukinute klauzule pravnosnažnosti i izvršnosti.
83.	Stanojković Milorad	EP Oprema a.d. i JP Elektromreže	Naknada štete	10.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, u postupku po žalbi EP Opreme.
84.	Marinković Staniša	EP Oprema a.d. - umešač	Naknada štete	304.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
85.	Stanojlović Čedomir	EP Oprema a.d.-umešač	Naknada štete	261.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
86.	Ristić Čedomir	EP Oprema a.d.-umešač	Naknada štete	63.000,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Delimično osnovano, u postupku po žalbi EP Opreme.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
87.	Milan Ilić i Nenad Babić	EP Oprema a.d.	Povreda na radu	4.200.000,00 RSD	III osnovni sud, Beograd	2016. godine	Delimično osnovano. Doneta prvostepena presuda u korist EP Opreme – tužioci odbijeni; tužioci uložili žalbu; Prvostepena presuda delimično ukinuta, predmet vraćen na ponovni postupak. Postupak u toku.
88.	Milan Cvetković	EP Oprema a.d. JP Elektromreže Srbije	Naknada štete	1.381.278,00 RSD	Osnovni sud, Vranje	2016. godine	Prvostepeni postupak u toku.
89.	Novica Ćirović	EP Oprema a.d. JP Elektromreže Srbije	Naknada štete	100.000,00 RSD	Osnovni sud, Leskovac	2016. godine	Delimično osnovano, prvostepeni postupak u toku.
90.	Stamenković Ivan	JP Elektromreže Srbije EP Oprema a.d.	Smetanje poseda		II osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
91.	EP Oprema a.d.	DGP Zlatibor	Isplata radova	42.000.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Okončan	Osnovano, otežana naplata, dužnik u stečaju.
92.	EP Oprema a.d.	GP Rad u stečaju	Dug	1.100.000,00 USD	Privredni sud, Beograd		Utvrđeno potraživanje u stečajnom postupku.
93.	EP Oprema a.d.	Graditelj Leskovac	Radovi po ugovoru	71.129.042,82 RSD	Privredni sud, Leskovac	Okončan	Osnovano, otežana naplata, dužnik u stečaju.
94.	EP Oprema a.d. i EP Holding a.d.	Opština Medveđa	Povraćaj datog	120.000.000,00 RSD	Privredni sud, Leskovac	Neizvesno. Postupak u prekidu	Neizvesno
95.	EP Oprema a.d.	Klinički centar Srbije	Dug za radove	255.544,13 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, postupak u toku.

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
96.	EP Oprema a.d.	Klinički centar Srbije	Naknada štete	1.559.000,00 EUR	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Prvostepenom odlukom usvojen tužbeni zahtev, KCS izjavio žalbu.
97.	EP Oprema a.d.	Nemanja Ivović	Sticanje bez osnova	64.600,50 RSD	I osnovni sud, Beograd	2016. godine	Pravnosnažnom presudom usvojen tužbeni zahtev. Izvršenje presude u toku.
98.	Đorđević Goran	JP EMS EP Oprema	Smetanje poseda		Osnovni sud, Kruševac	2016. godine	Neizvesno
99.	Stanković Vladan	EP Oprema	Naknada štete	2.300.000,00 RSD	Osnovni sud, Bor	2016. godine	Prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev. U postupku po žalbi EP Opreme.
100.	EP Niskogradnja	Dejan Vujić PR Dey trade Vreoci	Sticanje bez osnova	304.749, 89 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
101.	Dunav osiguranje a.d.o.	JP Putevi Srbije EP Niskogradnja a.d.- umešač	Naknada štete	170.536,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
102.	RF PIO Filijala Beograd	EP Niskogradnja	Regresna tužba	419.600,10 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno, u prekidu do okončanja kriv. postupka	Neizvesno
103.	Aleksandar Babić i dr.	EP Niskogradnja a.d.	Isplata bonusa	40.906,00 EUR	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
104.	Gordana i Veselin Medenica	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete – povreda na radu	3.200.000,00 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno
105.	Milko Tadić	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
106.	Bosna putevi Sarajevo	EP Niskogradnja a.d.	Dug, put u Jemenu Istaknut kompenzacioni prigovor EP Niskogradnje	Tužbeni zahtev: 17.604.299,00 USD Kompenzacioni prigovor: 17.390.380,06 USD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	U toku je postupak veštačenja u prvostepenom postupku, nakon čega se očekuje donošenje prvostepene presude da se međusobna potraživanja prebijaju, te da nema obaveze EP Niskogradnje prema Bosna putevima.
107.	Vladimir Marinković	EP Niskogradnja a.d.	Prekovremeni sati, Peru	5.552,84 USD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, postupak u prekidu.
108.	Jovan Čvokić i dr.	EP Niskogradnja a.d.	Isplata bonusa	20.145,11 EUR	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
109.	Tanić Dušan	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj rešenja o visini zarade		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
110.	EP Niskogradnja a.d.	Internacional CG u restrukturiranju	Dug	182.056,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Osnovano
111.	Kantonalna agencija za privatizaciju Sarajevo	EP Niskogradnja a.d. i Bosna putevi d.d.	Utvrđenje vlasništva na potraživanju Bosna puteva prema EP Niskogradnja a.d.	17.604.299,00 USD	Općinski sud, Sarajevo	2016. godine	Neosnovano
112.	Dragan Tomić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
113.	Dragomir Ostojić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
114.	Igor i Saša Sebić	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
115.	Saša Bošković	EP Niskogradnja a.d.	Utvrđivanje vrednosti akcija		Privredni sud, Beograd	2016.godine	Neosnovano
116.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za dobro izvršenje posla	3.500.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
117.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za uredno vraćanje avansa	7.000.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
118.	EP Niskogradnja a.d.	UniCredit bank a.d. Mostar	Garancije za uredno vraćanje avansa	4.000.000,00 KM	Općinski sud, Sarajevo	Neizvesno	Neizvesno
119.	EP Niskogradnja a.d.	JK Banka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	218.000,00 USD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
120.	EP Niskogradnja a.d.	Jugobanka a.d. filijala u Njujorku	Prijava potraživanja	455.877,88 USD i 12.060.320,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
121. .	EP Niskogradnja a.d.	Beogradska banka a.d. u stečaju	Prijava potraživanja	4.546,10 USD i 16.278.517,00 RSD	Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Osnovano
122.	Simić Ljubiša	JP Putevi Srbije i EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	4.598,80 EUR	I Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
123.	Sent Andrea d.o.o.	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete – izgubljena dobit povodom raskida ugovora	2.912.451,60 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Tužba se smatra povučena.
124.	Strajnić Nenad	JP Putevi Srbije i EP Niskogradnja a.d. – umešač	Naknada štete	183.928,48 RSD	Osnovni sud, Novi Sad	2016. godine	Neizvesno

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
125.	Sekulić Dragan	JP Putevi Srbije; Dunav osiguranje a.d.o.; EP Niskogradnja a.d.- umešač	Naknada štete		Osnovni sud, Novi Sad	2016. godine	Neizvesno
126.	DIN d.o.o.	EP Niskogradnja a.d.	Dug po računima	542.836,83 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
127.	Jokić Todor	EP Niskogradnja a.d.	Poništaj otkaza ugovora o radu na određeno vreme		Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neosnovano
128.	Daničić Nemanja	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete zbog povrede na radu	268.520,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
129.	Stanišić Tomo	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	244.413,97 RSD	III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano
130.	Matković Ljubiša, Milostiva i Gordana	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	290.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
131.	Matković Milan, Mirjana, Dragana i Marko	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	380.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
132.	Jovanović Vojislav, Mirjana, Dragana i Jovana	Koridori Srbije, Azvirt; EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	380.000,00 RSD	Osnovni sud, Gornji Milanovac	2016. godine	Neizvesno
133.	Angelina i Dejan Lukić	EP Niskogradnja a.d.	Naknada štete	2.000.000,00 RSD	III Osnovni Sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
134.	EP Niskogradnja a.d. i	Intermost d.o.o. u stečaju	Dug (Novi Sad)	378.685.160,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Tužbeni zahtev EP Niskogradnje osnovan, vraćeno u prvostepeni postupak po žalbi Intermost d.o.o.
	Intermost d.o.o. u stečaju	EP Niskogradnja a.d.	Dug (Novi Sad)	189.827.985,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	
135.	S.Stojić	EP Hidroinženjering a.d.	Potraživanja po osnovu neisplaćenih ino zarada	6.466 USD odnosno 482.865 RSD	I Osnovni sud, Beograd	U toku je postupak po žalbi tužioca, očekivano okončanje kraj 2016. godine	Povoljan
136.	P. Stanišić i J. Blagojević	EP Hidroinženjering a.d.	Radi poništaja odluke Stambene komisije	Nije novčano potraživanje	I Osnovni sud, Beograd	Prvostepena presuda do kraja 2016. godine	Neizvestan
137.	M.Bojić	EP Hidroinženjering a.d.	Potraživanje po osnovu neisplaćene ino zarade i hranarine	8.340 USD odnosno 622.811 RSD	I Osnovni sud ,Beograd	Doneta prvostepena presuda u našu korist, uložena žalba, očekivano okončanje kraj 2016. godine	Povoljan
138.	EP Hidroinženjering a.d.	RIKO Ljubljana Slovenija	Neplaćene fakture	159.425,89 EUR	Okružni sud, Ljubljana Slovenija	Neizvesno	Povoljan
139.	EP Energodata a.d.	"Šipad komerc" u stečaju	Neplaćanje izvršenih usluga	258.586,20 RSD + kamata	Privredni sud, Beograd	Dobijeno Izvršno rešenje,nad Tuženim otvoren stečajni postupak	Neizvesna visina naplate potraživanja.
140.	Violeta Nikolić	EP Garant a.d.o.	Zahtev za vraćanje na poziciju izvršnog direktora		III Osnovni sud, Beograd	2016. godine	Nema osnova
141.	EP Garant a.d.o.	JKP BVK Beogradski vodovod	Regres – naknada štete	1.900.000 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Do 40% od zahteva (700.000 RSD)

Sistem „Energoprojekt“, Beograd

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
142.	Marko Martinoli	EP Entel a.d.	Poništaj pojedinačnog finansijskog izveštaja		Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev.
143.	Vladimir Grabež, Marko Martinoli, Activist d.o.o. Activeast management ltd.	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	452.071.063,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu.
144.	Siniša Kisić	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	104.803.172,80 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu.
145.	EP Entel a.d.	JP EPS (RB Kolubara)	Isplata duga po računima	11.628.000,00 RSD	Privredni sud, Beograd	2016. godine	Neizvesno, prvostepenom presudom usvojen tužbeni zahtev.
146.	Paripović Duško	EP Entel a.d., kao drugotuženi od ukupno četvoro tuženih	Naknada štete – povreda na radu	1.300.000,00 RSD	Osnovni sud, Požarevac	Neizvesno	Neizvesno
147.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d	Stambeni spor		Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeno u korist EP Industrije, drugostepeni vratilo na dopunu postupka.
148.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Prijava potraživanja	321.146,18 EUR	Privredni sud, Zrenjanin	Neizvesno	28.884.312,77 RSD priznato u stečajnom postupku.
149.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj finansijskih izveštaja		Privredni sud, Beograd	Neizvesno	Prvostepeni u korist EP Industrije, ishod neizvestan.
150.	EP Industrija	Milanka Bančić	Iseljenje		Opština NBG	Neizvesno	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova, Energoprojekt Holding u svojstvu tužioca, vodi sudski spor protiv Musić Ivana, za naknadu štete (popravka krova u Goce Delčeva 38), po osnovu koje je u poslovnim knjigama društva formirano potraživanje u iznosu od 30 hiljada dinara.

Napominjemo da je u 2014. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja Energoprojekt Holdinga od Zekstra grupa d.o.o. u iznosu od 855 hiljada dinara (7 hiljada EUR), dok je u 2015. godini, takođe, u Energoprojekt Holdingu izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada dinara.

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Energoprojekt Holding tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d. utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisan i Energoprojekt Holding. U ovom postupku Energoprojekt Holding je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je, iz formalnih razloga, tužbom morao biti obuhvaćen.

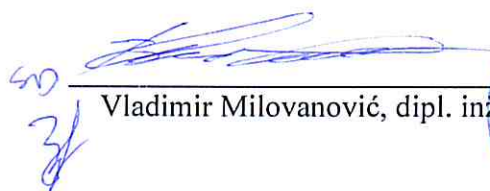
Pored gore navedenog, u toku je i drugostepeni postupak u kome jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporava cenu akcija iz prinudnog otkupa koja je isplaćena od strane Energoprojekt Holdinga kao većinskog akcionara. Takođe, u toku je i prvostepeni postupak u kome jedan manji broj manjinskih akcionara Energoprojekt Visokogradnje osporava cenu koja im je isplaćena u postupku po njihovom zahtevu za prinudnu prodaju akcija.

48. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
15. april 2016. godine

Zakonski zastupnik

Vladimir Milovanović, dipl. inž.

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

- Opšti podaci;
  - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
  - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
  - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
  - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
  - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
  - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
  - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
  - Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;
  - Postojanje ogranaka;
  - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
  - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
  - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Holding a.d.

Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj: 07023014

PIB: 100001513

Web sajt i e-mail adresa: www.energoprojekt.rs ; ep@energoprojekt.rs

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8020/2005

Delatnost (šifra i opis): 06420 - Holding poslovi

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2015. godini): 70

Poslovno ime, sedište, poslovna adresa revizorske kuće: BDO doo. Beograd, Knez Mihailova 10

Broj akcionara (na dan 31.12.2015.): 7.460

Deset najvećih akcionara (na dan 31.12.2015.):

R.br.	Ime i prezime (poslovno ime)	broj akcija	učešće u osnovnom kapitalu
1.	Republika Srbija	3.671.205	33,58%
2.	Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	2.235.685	20,45%
3.	East Capital (Lux) - Balkan Fund	370.593	3,39%
4.	Vojvođanska banka AD Novi Sad-zbirni rn	220.868	2,02%
5.	Societe generale banka Srbija-kastodi rn-fo	174.885	1,60%
6.	Raiffeisen banka AD-kastodi rn-ks	98.848	0,90%
7.	Raiffeisen banka AD-kastodi rn-ks	97.058	0,89%
8.	Societe generale banka Srbija-kastodi rn-fo	80.199	0,73%
9.	NLB banka AD Beograd-kastodi rn-ks	72.320	0,66%
10.	Gustavia Fonder Aktiebolag	70.000	0,64%

Vrednost osnovnog kapitala: Osnovni akcijski kapital 5.574.958.920 RSD

Broj izdatih akcija: 10.931.292 običnih akcija

Nominalna vrednost akcije je 510 RSD

ISIN broj: RSHOLDE58279

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena: 1.037 Rsd/akciji (na dan 31.12.2015.)
- Najviša cena: 1.320 Rsd/akciji (na dan 8.4.2015.)
- Najniža cena: 899 Rsd/akciji (na dan 16.11.2015.)

Tržišna kapitalizacija: 11.335.749.804 Rsd (na dan 31.12.2015.)

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd,
Omladinskih brigada 1

Akcije Energoprojekt Holding a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu - "Prime listing" Beogradske berze.

Akcijama ostalih društava iz sistema Eneoprojekt trguje se na "Open market-u" Beogradske berze (Energoprojekt Entel a.d. i Energoprojekt Industrija a.d.) i "MTP Belex" tržišnom segmentu-u Beogradske berze (Energoprojekt Oprema a.d. i Energoprojekt Garant a.d.o.).

Kratak prikaz poslovnih aktivnosti i organizacione strukture

"Sistem Energoprojekt" čini Energoprojekt Holding a.d. u svojstvu kontrolnog - matičnog društva, kao i njegova zavisna društva, u zemlji i u inostranstvu. Društva unutar Sistema Energoprojekt su međusobno povezana putem učešća u osnovnom kapitalu, s obzirom da je kod svih članica Sistema, Energoprojekt Holding a.d. neposredno ili posredno (preko zavisnih društava) većinski vlasnik.

Energoprojekt Holding a.d. predstavlja kontrolno - matično društvo, čija je delatnost finansiranje i upravljanje zavisnim društvima. Pored energetike i vodoprivrede, delatnost Sistema Energoprojekt obuhvata projektovanje i izgradnju industrijskih postrojenja, javnih i stambenih kompleksa, telekomunikacionih sistema, usluge u domenu urbanizma i zaštite životne sredine, informacione tehnologije, trgovinu, nekretnine i osiguranje.

Po ostvarenim prihodima, osim domaćeg tržišta, najvažnija su tržišta afričkih zemalja (Nigerija, Uganda, Gana, Alžir, Zambija), Kazahstan, Rusija, Belorusija, Bliski istok (Katar, UAE, Oman, Jordan) i Južna Amerika (Peru).

Podaci o zavisnim društvima (najznačajnijim subjektima konsolidacije):

r.br.	Poslovno ime	Sedište i poslovna adresa
1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
4.	Energoprojekt Entel a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
5.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
6.	Energoprojekt Industrija a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
7.	Energoprojekt Energodata a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
8.	Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
9.	Energoprojekt Garant a.d.o.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd

Podaci o Upravi društva:

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2015.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Anđelko Kovačević, predsednik	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	0
2. Tamara Kaznovac Popović, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista	0
3. Dragan Aleksić, član	VII-2 stepen, diplomirani ekonomista	1.172
4. Nebojša Peruničić, član	VII-1 stepen, diplomirani pravnik	1.000
5. Slobodan Jovanović, član	VII-1 stepen, diplomirani inženjer elektrotehnike	1.299
6. Aleksandar Glišić, član	VII-2 stepen, diplomirani građevinski inženjer	1.197
7. Vladimir Sekulić, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista,	1.220

Članovi Izvršnog odbora (na dan 31.12.2015.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Vladimir Milovanović, Generalni direktor	VII-1 stepen, diplomirani mašinski inženjer	15.323
2. Dimitraki Zipovski, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan	VIII stepen, diplomirani ekonomista,	11.378
3. Zoran Jovanović, Izvršni direktor za pravne poslove	VII-2 stepen, diplomirani pravnik,	7.924
4. Dragan Tadić, Izvršni direktor za "Real Estate" projekte	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	6.243

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Sistem "Energoprojekt", Beograd (u daljem tekstu: sistem Energoprojekt) sačinjava matično akcionarsko društvo "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (u daljem tekstu: Energoprojekt Holding ili Društvo), 12 zavisnih društava u zemlji, od kojih 11 zavisnih društava su neposredno zavisna (9 akcionarskih društava i 2 društvo sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću), 1 zajednički poduhvat, u daljem tekstu zajedničko društvo (1 društvo sa ograničenom odgovornošću) kod koga je učešće u kapitalu 50%, 1 pridruženo društvo (1 akcionarsko društvo), kao i 7 neposredno zavisnih društava u inostranstvu.

U okviru zavisnih društava su organizovane jedinice za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu (ukupno 100) i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu (13 zavisnih društava u inostranstvu, 1 pridruženo društvo u inostranstvu i 1 pridruženo društvo u zemlji), koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, izradu studija, istraživanje, promet roba i usluga i drugo.

Prosečni broj zaposlenih u sistemu Energoprojekt u 2015 godini, na bazi stanja krajem svakog meseca, ne računajući lokalnu radnu snagu ino – entiteta, iznosi 2.316 (2014. godine: 2.355).

Sistem Energoprojekt je u 2015. godini organizovan na sledeći način:

Delatnost	Broj zavisnih pridruženih i zajedničkih društava u zemlji	Broj jedinica za izvođenje investicionih radova u inostranstvu i predstavništava u inostranstvu	Broj zavisnih i pridruženih društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	27	5
Izgradnja i opremanje	5	73	12
Holding	1		
Ostalo	6		4
Ukupno	16	100	21

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Holding i niže navedena zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

Zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji

R.br.	N a z i v	% vlasništva
-------	-----------	--------------

Zavisna društva

Izgradnja i opremanje

1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
4.	Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00

Projektovanje i istraživanje

5. Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
6. Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
7. Energoprojekt Entel a.d.	86,26
8. Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00

Ostalo

9. Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
10. Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
11. Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
12. Energoplast d.o.o.	60,00

(Energoprojekt Industrija a.d. 40,00% i Energoprojekt Entel a.d. 20,00%)

Zajednička društva

Izgradnja i opremanje

13. Enjub d.o.o.	50,00
------------------	-------

Pridružena društva

Ostalo

14. Fima See Activist a.d.	20,93
----------------------------	-------

U 2015. godini Energoprojekt Holding je formirao novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu.

U konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, metodom potpune konsolidacije, uključeno je zavisno društvo Energoplast d.o.o., pri čemu je prethodno eliminisano njegovo uključanje, metodom udela (equity metodom), kroz prvostepenu konsolidaciju u finansijske izveštaje Energoprojekt Industrije (40,00%) i Energoprojekt Entela (20,00%).

Prilikom uključivanja u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt zajedničkog društava Enjub d.o.o., u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, primenjena je metoda udela (equity metoda), kako za izveštajni, tako i za uporedni period prethodne godine.

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 - Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva u 2015. godini prešao 20,00%.

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

R.br.	N a z i v	% vlasništva
1.	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
2.	Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
3.	I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
4.	Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
5.	Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
6.	Energo (Private) Limited, Zimbabve	100,00
7.	Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Energoprojekt Holding je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentirao kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja, Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, Energo (Private) Limited, Zimbabve i Energo Kaz d.o.o., Kazahstan) je registrovan u vlasništvu Energoprojekt Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Od navedenih zavisnih društava u zemlji, Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Industrija, Energoprojekt Entel, Energoprojekt Hidroinženjering i Energoprojekt Energodata su i sama matična društva koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, tako da su kroz prvostepenu konsolidaciju uključena zavisna i pridružena društva koja su navedena u narednoj tabeli.

R.br.	N a z i v	Uključena kroz prvostepenu konsolidaciju
-------	-----------	---

Inostranstvo

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

1.	Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana	EP Visokogradnja a.d.
2.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Visokogradnja a.d.
3.	Energoprojekt Rus d.o.o., Moskva, Rusija	EP Visokogradnja a.d.
4.	Energo Uganda Company Ltd, Kampala, Uganda	EP Niskogradnja a.d.
5.	Enlisa S.A., Lima, Peru	EP Niskogradnja a.d.
6.	Energoprojekt Oprema Crna Gora d.o.o., Podgorica, Crna gora	EP Oprema a.d.
7.	Enhisa S.A., Lima, Peru	EP Hidroinženjering a.d.
8.	Zahinos Ltd., Kipar	EP Industrija a.d.
9.	Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	EP Entel a.d.
10.	Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar	EP Entel a.d.
11.	Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	EP Entel a.d.
12.	Energoprojekt Energodata Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Energodata a.d.
13.	Energoprojekt Zambia Limited, Zambija	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija

Pridružena društva u inostranstvu

1. Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija (40,00%)	EP Oprema a.d.

Zemlja

Pridružena društva u zemlji

1. Energopet d.o.o. (33,33 %)	EP Industrija a.d.

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding, koja ulazi u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, kroz prvostepenu konsolidaciju u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva, detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz finansijske izveštaje za 2015. godinu".

U nastavku su prikazani neki od relevantnih parametara poslovanja matičnog društva (Energoprojekt Holding a.d.) i sistema Energoprojekt, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Holding a.d. (matičnog društva) u 2015. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	504.040	583.921
Poslovni rashodi	455.939	525.408
Poslovni rezultat	48.101	58.513
Finansijski prihodi	475.673	695.280
Finansijski rashodi	22.318	21.600
Finansijski rezultat	453.355	673.680
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	730	
Ostali prihodi	13.746	1.329
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	9.163	642.483
Ostali rashodi	251.678	24.449
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	-246.365	-665.603
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda	3.066	
UKUPNI PRIHODI	994.189	1.287.519
UKUPNI RASHODI	742.164	1.213.940
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	252.025	73.579

Zarada po akciji:

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.972	43.867
Prosečan broj akcija tokom godine	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	21,68	4,01

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva u 2015. godini, i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti racio likvidnosti	2:1	3,13:1	5,54:1
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	3,13:1	5,48:1
Gotovinski racio likvidnosti		0,72:1	0,44:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.382.945	1.216.152

Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.973	43.867
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	8.418.694	8.054.188
b) Kapital na kraju godine	8.450.766	8.418.694
Svega	8.434.730	8.236.441
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	2,81%	0,53%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze	647.987	268.136
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,07 : 1	0,03 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	8.450.766	8.418.694
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	418.575	416.277
Svega	8.869.341	8.834.971
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,93 : 1	0,97 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i uvećana za gubitak iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	647.987	268.136
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	463.343	116.713
<i>Svega</i>	<i>184.644</i>	<i>151.423</i>
Kapital	8.450.765	8.418.694
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 45,77	1 : 55,60

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja sistema Energoprojekt u 2015. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	35.258.170	33.832.266
Poslovni rashodi	33.419.193	32.753.077
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>1.838.977</i>	<i>1.079.189</i>
Finansijski prihodi	1.845.349	2.534.584
Finansijski rashodi	2.077.322	2.430.316
<i>Finansijski rezultat</i>	<i>(231.973)</i>	<i>104.268</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	18.431	21.457
Ostali prihodi	437.908	756.597
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	302.084	40.711
Ostali rashodi	599.865	606.776
<i>Rezultat ostalih prihoda i rashoda</i>	<i>(445.610)</i>	<i>130.567</i>
<i>Rezultat iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</i>	<i>1.161.394</i>	<i>1.314.024</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		34.280
UKUPNI PRIHODI	37.602.676	37.144.904
UKUPNI RASHODI	36.398.464	35.865.160
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	1.204.212	1.279.744

Zarada po akciji:

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva	856.443	825.122
Prosečan ponderisani broj običnih akcija tokom perioda	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	78,35	75,48

Zarada po akciji na dan 31.12.2015. godine iznosi 78,35 dinara i izračunava se tako što se neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva (856.443 hiljada dinara) podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period (10.931.292 akcija).

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Polazeći od strateškog opredeljenja trajnog i održivog razvoja sistema Energoprojekt orijentisanog ka kontinuelnom uvećanju profitabilnosti, poslovanja na tradicionalnim tržištima (u zemlji i inostranstvu), ekonomski isplative uposlenosti resursa kao i globalnih makroekonomskih tokova, planirani su sledeći poslovni zadaci za 2016. godinu:

Prioritetni zadaci:

- Aktivnosti na izradi i usvajanju novog strateškog dokumenta – „Osnove srednjoročnog plana poslovanja sistema Energoprojekt u periodu 2016 – 2020 godine“;
- Dalji razvoj poslovnog i informacionog sistema primerenog potrebama Energoprojekt Holding a.d.;
- Nastavak finansijske i poslovne konsolidacije pojedinih zavisnih društava iz sistema Energoprojekt, koja su u prethodnom periodu iz različitih okolnosti iskazala lošije poslovne rezultate (sa aspekta prihoda, profita, kadrovske opremljenosti, obezbeđenosti poslovima i kreditnim zaduženjima).

Ostali poslovni zadaci:

- Poboljšavanje efikasnosti sistema upravljanja i alokacije pojedinačnih odgovornosti u svim procesima rada;
- Jačanje sistema rukovođenja i interne kontrole poslovnih procesa u zavisnim društvima (u cilju povećanja prihoda i profita, uz optimizaciju troškova poslovanja) i na taj način smanjivanja nivoa rizičnosti poslovanja;
- Uspostavljanje adekvatne menadžment strukture koja će u atmosferi timskog rada podići duh zajedništva na viši nivo;
- Revitalizovanje postojećih poslovnih delatnosti koje su u padu / ili stagnaciji i pokretanje novih razvojnih projekata;
- Sprovođenje reinženjeringa poslovnih procesa i kadrovske restrukturiranja u Energoprojekt Visokogradnja a.d., Energoprojekt Hidroinženjering a.d. i svim ostalim društvima iz sistema Energoprojekt gde je to potrebno;
- Jačanje funkcije unutrašnjeg nadzora i interne revizije poslovanja u Energoprojekt Holding a.d. i sistemu Energoprojekt;
- Obezbeđenje održivog rasta i razvoja sistema Energoprojekt, uz uvećanje vrednosti akcionarskog kapitala i isplatu dividendi;
- Transparentnost poslovanja i prezentacije Energoprojekta u javnosti, kroz davanje relevantnih informacija preko Berze i redovne komunikacije sa investitorima, partnerima i stručnom javnošću, u zemlji i u inostranstvu i sl..

Najznačajnije pretnje i opasnosti kojima je društvo izloženo su: Produžavanje i produbljivanje globalne ekonomske krize i krize u evro zoni; Konkurencija stranih kompanija iz mnogoljudnih zemalja sa jeftinom radnom snagom; Konkurencija stranih firmi kojima su dostupnija jeftinija finansijska sredstva; Institucionalne promene na domaćem i odabranim stranim tržištima; Zavisnost poslovanja od političke stabilnosti tržišta na kojima Energoprojekt realizuje projekte i slično.

Poslovanje Energoprojekta u zemlji i na inostranim tržištima zahteva uspostavljanje sistema za pravovremeno prepoznavanje i upravljanje rizicima poslovanja koje treba da budu sastavni deo svih izvršnih funkcija, i jedna je od osnovnih funkcija unutrašnje revizije društva. Na razvoju strategije upravljanja rizicima radiće se intenzivno i planski u narednom periodu, u skladu sa utvrđenim godišnjim planom sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d. za 2016. godinu.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansiranja do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja, koji bi zahtevali obelodanjivanje ili bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekta (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana.

Sa aspekta **povezanih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u Aktivi Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	53.205	49.854
b) EP Visokogradnja a.d.	107.736	139.685
c) EP Niskogradnja a.d.	111.680	138.281
d) EP Hidroinženjering a.d.	33.802	34.940
e) EP Entel a.d.	354.983	351.871
f) EP Energodata a.d.	11.092	14.196
g) EP Industrija a.d.	20.609	23.060
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	7.512	9.794
j) EP Oprema a.d.	190.514	318.673
k) EP Sunnyville d.o.o.	782	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		16
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	11	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	11.629	20.586
<i>Svega</i>	903.555	1.100.956
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	951	1.129
b) EP Visokogradnja a.d.	231.362	652.473
c) EP Niskogradnja a.d.	4.399	5.067
d) EP Hidroinženjering a.d.	24.741	279
e) EP Entel a.d.	160	480
f) EP Energodata a.d.	22.034	15.607
g) EP Industrija a.d.	20	131
h) EP Promet d.o.o.	415	543
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	4.261	2.060
j) EP Oprema a.d.	74.392	159.140
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	1.354
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	66	2.314
n) Dom 12 S.A.L.	43	
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	362.884	840.577
UKUPNO	1.266.439	1.941.533

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	636	652
b) EP Visokogradnja a.d.	710.478	622.367
c) EP Niskogradnja a.d.	315.859	482.860
d) EP Hidroinženjering a.d.	22.497	47.832
e) EP Entel a.d.	9.075	9.471
f) EP Energodata a.d.	70.997	74.011
g) EP Industrija a.d.	75.247	75.444
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	46.256	56.041
j) EP Oprema a.d.	8.206	13.744
k) EP Sunnyville d.o.o.	36.077	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	211.271	199.220
<i>Svega</i>	<i>1.506.599</i>	<i>1.581.642</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	18	19
b) EP Visokogradnja a.d.	3	298
c) EP Niskogradnja a.d.		176
d) EP Hidroinženjering a.d.		
e) EP Entel a.d.		
f) EP Energodata a.d.	1.656	
g) EP Industrija a.d.		
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.		
j) EP Oprema a.d.	25.142	12.774
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	11.463	16.480
n) Dom 12 S.A.L.		
m) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>38.322</i>	<i>29.747</i>
UKUPNO	1.544.921	1.611.389

Potraživanja od povezanih pravnih lica koja potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture. Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i Ovlašćenja.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu. Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

U toku su aktivnosti na daljem razvoju i implementaciji adekvatnog poslovnog i informacionog sistema, primerenog aktuelnom obimu i planiranom rastu poslovanja.

U narednom periodu će se izraditi i novi strateški dokument – „Osnove srednjoročnog plana poslovanja sistema Energoprojekt u periodu 2016 – 2020 godine“, u kome će se, između ostalog, sagledati i nove projekcije društva na polju istraživanja i razvoja.

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Holding a.d. uspostavlja i unapređuje sopstveni integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (usaglašen sa standardom ISO 9001:2008), menadžment zaštitom životne sredine (usaglašen sa standardom ISO 14001:2004) i menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (usaglašen sa standardom OHSAS 18001:2007).

Poslovne aktivnosti se redovno usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne i utvrđuju se odgovarajući programi zaštite životne sredine. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekta organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnim filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom je garancija da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Podaci o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

Postojanje ogranaka;

Energoprojekt Holding a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljni pregledi i komentari poslovanja (ino) entiteta sistema Energoprojekt iskazani su u okviru napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt i napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata, koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
  - kamatnog rizika; i
  - rizika od promene cena.
- **Valutni rizik**, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kursa, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kursa. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Izvršena analiza osetljivosti, pokazuje da bi promena kursa značajnije uticala na promenu rezultata društva, pa se može zaključiti da je Društvo značajno izloženo valutnom riziku.

- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor).
- **Rizik od promene cena** je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u društvu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta. Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih; i
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

Predmetna problematika je definisana i realizuje se u skladu sa usvojenim internim aktima društva:

- *"Pravilnik o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom u Energoprojekt Holding a.d."* .
- *"Pravilnik o radu sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d."*.
- *"Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Energoprojekt Holding a.d."*.

Sva društva iz sistema Energoprojekt su usvojila i primenjuju svoje pojedinačne akte, kojima je regulisana navedena materija.

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus, pre svega, stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Energoprojekt Holding a.d. primenjuje sopstveni kodeks korporativnog upravljanja (koji je usvojen na 11. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 26.01.2012. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.energoprojekt.rs).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljeni su principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva. Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, a sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva. U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

U skladu sa Pravilnikom o listingu Beogradske berze, istovremeno sa godišnjim izveštajem o poslovanju, Energoprojekt Holding a.d. dostavlja i javno objavljuje popunjen "Upitnik o praksi korporativnog upravljanja" i saglasan je da se isti može javno objaviti na internet stranici Beogradske berze.

Sva društva iz sistema Energoprojekt usvojila su i primenjuju sopstvene kodekse korporativnog upravljanja, kojim je regulisana navedena materija.

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Dimitraki Z. P.
Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Energoprojekt Holding a.d.

Generalni direktor

Vladimir Milovanović
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
NA GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU****Akcionarima Energoprojekt Holding a.d. Beograd**

Izvršili smo reviziju redovnih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Društvo") za godinu završenu 31. decembra 2015. i obelodanjenih u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju Društva za 2015. godinu, a na koje smo izdali mišljenje 7. aprila 2016. godine, odnosno 26. aprila 2016. godine.

Odgovornost rukovodstva za godišnji izveštaj

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 31/2011).

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva za 2015. godinu sa redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije", i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Društva za 2015. godinu usklađen je, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva za 2015. godinu.

Beograd, 26. aprila 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, godišnji konsolidovani finansijski izveštaji sistema Energoprojekt za 2015. godinu sastavljeni su uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Holding a.d.

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Generalni direktor

Dimitraki Z.
Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Vladimir Milovanović
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA *

Napomena *:

- Finansijski konsolidovani izveštaji sistema Energoprojekt za 2015. godinu su utvrđeni 25. aprila 2016. godine na 40. sednici Nadzornog odbora izdavaoca. Godišnji konsolidovani izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane nadležnog organa društva (Skupštine akcionara). Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg konsolidovanog izveštaja.

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

Napomena *:

- Odluke o raspodeli dobiti Energoprojekt Holding a.d. i svih zavisnih društva iz sistema Energoprojekt za 2015. godinu doneće se na redovnim godišnjim skupštinama akcionara. Društva će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Javno društvo je dužno da sastavi godišnji konsolidovani izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u godišnjem konsolidovanom izveštaju.

U Beogradu, april 2016. god.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Energoprojekt Holding a.d.

Dr Dimitraki Zipovski

Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Zakonski zastupnik:

Generalni direktor

Energoprojekt Holding a.d.

Vladimir Milovanović

Vladimir Milovanović, dipl. inž.